

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU**

PROTOKÓŁ

kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych Gminy Debrzno,
przeprowadzonej w Urzędzie Miejskim w Debrznie w okresie od dnia 5 lutego 2024 r. do
dnia 17 czerwca 2024 r.

ZAKRES KONTROLI – SPIS TREŚCI:

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE.....	3
1.1. Dane ogólne	3
1.2. Kierownictwo jednostki	7
1.3. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne	7
1.4. System kontroli zarządczej	12
1.5. Kontrole zewnętrzne	16
II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ	17
2.1. Gospodarka pieniężna i rozrachunki	17
2.2. Stan i kompletność urzędzeń księgowych budżetu i urzędu	24
2.3. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inna	25
2.4. Inwentaryzacja	26
III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO.....	30
A. DOCHODY BUDŻETOWE.....	30
3.1. Dochody z tytułu subwencji, udziałów gminy w dochodach budżetu państwa, z tytułu dotacji oraz dochody klasyfikowane jako otrzymane środki.....	31
3.2. Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych	45
3.3. Dochody z majątku	83
3.4. Inne dochody	93
B. WYDATKI BUDŻETOWE.....	94
3.5. Wydatki bieżące	94
3.6. Wydatki majątkowe.....	127
3.7. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji.....	151
3.8. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.....	166
3.9. Gospodarka odpadami komunalnymi.....	180
IV. GOSPODARKA MIENIEM.....	195
4.1. Gospodarka mieniem komunalnym	195
4.2. Inwentaryzacja roczna rzeczowych składników majątku	202
V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI.....	203
5.1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi.....	203
5.2. Rozliczenia z samorządowymi zakładami budżetowymi	207
5.3. Rozliczenia rachunków dochodów	208
5.4. Samorządowe osoby prawne.....	209

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE

1.1. Dane ogólne

- 1) Tematyka kontroli: Kompleksowa kontrola gospodarki finansowej i zamówień publicznych.
- 2) Kontrolujący: Waldemar Staszewski – starszy inspektor kontroli;
Natalia Jażdżewska – starszy inspektor kontroli (kontrola od dnia 5.02.2024 r. do dnia 29.02.2024 r.);
Mieczysław Beńko – starszy inspektor kontroli, działający na podstawie upoważnień nr: 4/24, 5/24 i 7/24 z dnia 30.01.2024 r., wydanych przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.
- 3) Okres objęty kontrolą: Lata 2020-2023 i w miarę potrzeb inne okresy.
- 4) Termin przeprowadzenia kontroli: Kontrola przeprowadzona w okresie od dnia 5.02.2024 r. do dnia 17.06.2024 r.
- 5) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Miejski w Debrznie
ul. Traugutta 2
77-310 Debrzno.
- 6) Użyte w niniejszym protokole skrótowe określenia oznaczają:
- gmina → Gminę Debrzno;
 - burmistrz → Burmistrza Debrzna;
 - urząd miejski → Urząd Miejski w Debrznie.

1.1.1. Wykaz jednostek organizacyjnych

- 1) W objętych kontrolą latach 2020-2023 na terenie gminy funkcjonowało 8 jednostek organizacyjnych gminy prowadzących działalność w formie jednostek budżetowych. Jednostki te wymieniono w tabeli:

L.p.	Nazwa jednostki budżetowej	Adres jednostki
1	2	3
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie	77-310 Debrzno, ul. Ogrodowa 27.
2.	Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie	Cierznie 64, 77-310 Debrzno.
3.	Szkoła Podstawowa im. Polskich Noblistów w Debrznie	77-310 Debrzno, ul. Królewska 8.

4.	Szkoła Podstawowa w Myślignoszczy	Myślignoszcz 42; 77-310 Debrzno.
5.	Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie	Stare Gronowo 1; 77-310 Debrzno.
6.	Szkoła Podstawowa w Uniechowie	Uniechów 16; 77-310 Debrzno.
7.	Przedszkole Miejskie im. Jana Brzechwy w Debrznie	77-310 Debrzno, ul. Ogrodowa 20.
8.	Żłobek Gminny w Debrznie	77-310 Debrzno, ul. Ogrodowa 20A.

2) W analogicznym okresie zadania gminy realizowały 2 samorządowe zakłady budżetowe, tj.:

- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej w Debrznie, mający siedzibę przy ul. Wojska Polskiego 12;
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie, mający siedzibę przy ul. Traugutta 2.

3) Ustalono, że na mocy uchwały Nr 27.XXVIII.2016 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 5 kwietnia 2016 r. w sprawie utworzenia Centrum Usług Wspólnych dla jednostek organizacyjnych Miasta i Gminy Debrzno, kontrolowany urząd miejski prowadzi obsługę finansowo-księgową następujących jednostek organizacyjnych gminy: Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach; Przedszkole Miejskie im. Jana Brzechwy w Debrznie; Szkoła Podstawowa w Debrznie; Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie; Szkoła Podstawowa w Myślignoszczy; Szkoła Podstawowa w Uniechowie oraz Żłobek Gminny w Debrznie.

- Od przyjęcia ww. uchwały do końca okresu objętego kontrolą dokonano jednej zmiany tej uchwały – uchwałą Nr 45.XXIX.2020 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 4 sierpnia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie utworzenia Centrum Usług Wspólnych (...) zaktualizowano wykaz obsługiwanych jednostek, tzn. w miejsce jednostki pn. „Zespół Szkół w Debrznie” wpisano jednostkę pn. „Szkoła Podstawowa w Debrznie”.

Na potrzebę zaktualizowania wykazu obsługiwanych jednostek zwrócono uwagę w trakcie poprzedniej kontroli gminy.

- Zakres obowiązków powierzonych Centrum Usług Wspólnych określono w § 3 przywołanej powyżej uchwały z kwietnia 2016 r.

4) Na terenie kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego działa jedna samorządowa instytucja kultury, tj. Centrum Kultury, Sportu i Turystyki, mająca siedzibę w Debrznie, przy ul. Wojska Polskiego 2.

Z aktualnego *Statutu Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie*, stanowiącego załącznik do uchwały Nr 98.LXII.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 15 grudnia 2017 r. o zmianie uchwały Rady Miejskiej w Debrznie w sprawie utworzenia Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie wynika, że *Centrum* realizuje m.in. zadania z zakresu działalności bibliotecznej. W gminie nie funkcjonuje gminna biblioteka publiczna jako samodzielna instytucja kultury, biblioteka publiczna nie wchodzi też w skład ww. *Centrum*.

- 5) Na terenie gminy nie działa żadna jednoosobowa spółka gminy. Gmina jest jednym ze współników w dwóch spółkach prawa handlowego, tj.:
- w spółce Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór w Nowym Dworze. Według stanu na dzień 31.12.2023 r. gmina posiada w spółce udziały o wartości 731.100,00 zł, stanowiącej 6,6% kapitału zakładowego spółki;
 - w spółce Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa „KZN – Bałtyk” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, z siedzibą w Gościnie. Na koniec 2023 roku gmina posiadała w tej spółce 60.000 udziałów o łącznej wartości 3.000.000,00 zł. Spółka nie została jeszcze ujawniona w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (stan na ostatni dzień kwietnia 2024 r.).
- Utworzenie drugiej z ww. spółek nastąpiło w okresie objętym kontrolą, na podstawie uchwały Nr 30.LXXVI.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 21 kwietnia 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa KZN Bałtyk spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.
 - Z przywołanej uchwały wynika m.in., że:
 - udziałowcem spółki będzie także Krajowy Zasób Nieruchomości;
 - podstawowym celem działalności spółki będzie budowanie domów mieszkalnych oraz ich eksploatacja na zasadach najmu zgodnie z przepisami ustawy o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa;
 - środki na pokrycie kapitału zakładowego spółki pochodzić będą z określonych przez Burmistrza Debrzno wkładów pieniężnych lub niepieniężnych.
- 6) Kontrolowana gmina jest członkiem (członkiem założycielem) spółdzielni socjalnej pn. Spółdzielnia Socjalna „Debrzynka” z siedzibą w Debrznie, utworzonej uchwałą Nr 27.LXX.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie założenia Spółdzielni Socjalnej.
- Z uchwały wynika, że członkami założycielami Spółdzielni są Gmina Debrzno i Powiat Człuchowski. Przywołaną uchwałą organ stanowiący gminy uchwalił również statut Spółdzielni.

1.1.2. Uczestnictwo w związkach komunalnych

- 1) Według stanu na 31.12.2023 r. gmina nie była uczestnikiem żadnego związku międzygminnego. Powyższe ustalono po analizie „Wykazu związków międzygminnych – stan na dzień 31.12.2023 r.”, opublikowanego na internetowej stronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- 2) Na podstawie „Wykazu związków powiatowo-gminnych – stan na dzień 31.12.2023 r.”, opublikowanego na internetowej stronie ww. Ministerstwa ustalono, że od dnia

9.12.2019 r. (data rejestracji) gmina jest uczestnikiem *Człuchowskiego Związku Powiatowo-Gminnego z siedzibą w Człuchowie*.

- W poz. 9 ww. „Wykazu” zapisano, że Związek tworzą Powiat Człuchowski oraz gminy: Czarne, Człuchów, Debrzno, Koczała, Przechlewo i Rzeczenica. W kolumnie „Zadania związku” zapisano: „Publiczny transport zbiorowy”. Wykaz zawiera informację, że statut Związku opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 20 grudnia 2019 r., pod poz. 6210.

Uchwałą Nr 44.XIII.2019 w sprawie utworzenia Człuchowskiego Związku Powiatowo-Gminnego organ stanowiący kontrolowanej gminy przyjął w dniu 28.06.2019 r.

- Z ustnych informacji udzielonych przez panią Annę Ziarnek – sekretarza gminy wynikało, że wymieniony powyżej związek powiatowo-gminny nie działa. Pani Jolanta Cienciąła – zastępca skarbnika gminy udzieliła ustnej informacji, że w 2023 roku gmina nie realizowała żadnych wydatków na rzecz ww. *Związku*.

1.1.3. Wykaz jednostek pomocniczych

- 1) Na terytorium gminy funkcjonuje 18 jednostek pomocniczych – 17 sołectw na terenach wiejskich gminy (Boboszewo, Buchowo, Buka, Cierznie, Drozdowo, Główna, Grzymisław, Myśligoszcz, Nowe Gronowo, Prusinowo, Rozwory, Skowarnki, Słupia, Stare Gronowo, Strieczona, Uniechów, Uniechówek) oraz jedno osiedle na terenie miasta Debrzno, tj. Osiedle „Zielone Wzgórze”.
- 2) Sołectwa działają w oparciu o statuty sołectw przyjęte uchwałą Nr 63.XVII.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 25 października 2019 r. w sprawie uchwalenia statutów sołectw Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 26 listopada 2019 r., poz. 5273), ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Nr 14.XXIV.2020 tego organu z dnia 27 marca 2020 r. o zmianie uchwały Nr 63.XVII.2019 Rady Miejskiej w Debrznie w sprawie uchwalenia statutów sołectw Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2020 r., poz. 2119).

Wymieniona powyżej jednostka pomocnicza na terenie miasta działa w oparciu o statut przyjęty uchwałą Nr 64.XXIX.2020 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 4 sierpnia 2020 r. w sprawie uchwalenia statutu Osiedla „Zielone Wzgórze” (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 26 sierpnia 2020 r., poz. 3713).

1.2. Kierownictwo jednostki

- 1) Burmistrzem Debrzna od dnia 7.05.2024 r. (data złożenia ślubowania przed Radą Miejską w Debrznie) jest pani Marta Urbańska, na kadencję 2024-2029 wybrana w wyborach powszechnych, przeprowadzonych w dniu 21.04.2024 r.
Poprzednim Burmistrzem Debrzna, od dnia 8.12.2014 r. do dnia 7.05.2024 r., był pan Wojciech Kallas, na kadencję 2018-2023 (przedłużoną do 2024 r.) wybrany w wyborach powszechnych w dniu 21.10.2018 r.
- 2) W okresie objętym kontrolą zastępcą burmistrza był pan Łukasz Jurkowlaniec, powołany zarządzeniem Nr 47.62.2015 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie powołania Zastępcy Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno, odwołany z tego stanowiska z dniem 22.04.2024 r. zarządzeniem Nr 68.1327.2024 Burmistrza Debrzna z dnia 22 kwietnia 2024 r. w sprawie odwołania Zastępcy Burmistrza Debrzna. Okres wypowiedzenia stosunku pracy upłynie z dniem 31.07.2024 r.
- 3) Sekretarzem gminy od dnia 1.06.2024 r. jest pani Danuta Klimek, przeniesiona na to stanowisko ze stanowiska kierownika Referatu Komunalnego. W piśmie „Oświadczenie pracodawcy o przeniesieniu pracownika samorządowego na stanowisko sekretarza Gminy Debrzno” (pismo bez numeru) burmistrza z dnia 31.05.2024 r. powołano się na art. 20 ust. 1 i 2 w związku z art. 5 ust. 1, ust. 1b i ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 530).
W okresie od dnia 1.03.2015 r., do dnia 28.05.2024 r. sekretarzem gminy była pani Anna Ziarnek.
- 4) Skarbnikiem gminy od dnia 13.08.2015 r. jest pani Jolanta Miszewska, powołana na to stanowisko uchwałą Nr 73.XVIII.2015 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie powołania Skarbnika Gminy Debrzno.

1.3. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne

1.3.1. Statut jednostki samorządu terytorialnego

Ustrój kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego określa *Statut Gminy Debrzno* przyjęty uchwałą Nr 60.LXXVI.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 12 października 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 30 października 2018 r., poz. 4136), zmienioną uchwałami tego organu:

- Nr 96.IV.2018 z dnia 18 grudnia 2018 r. o zmianie uchwały w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 16 stycznia 2019 r., poz. 300) – zmiany polegały m.in. na załączeniu do Statutu regulaminu nadawania honorowego obywatelstwa gminy;

- Nr 19.XXIV.2020 z dnia 27 marca 2020 r. o zmianie uchwały w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2020 r., poz. 2120) – zmiany polegały m.in. na dodaniu zapisów regulujących tematykę kontynuowania obrad przerwanej sesji w innym terminie.

1.3.2. Regulamin organizacyjny urzędu

- 1) Od dnia 1.07.2023 roku zakres działania i zadania urzędu miejskiego oraz jego organizację i zasady funkcjonowania określa *Regulamin Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Debrznie*, wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 106.1110.2023 Burmistrza Debrzna z dnia 19 czerwca 2023 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Debrznie.

W I półroczu 2023 roku obowiązywały regulaminy organizacyjne wprowadzone zarządzeniami burmistrza:

- Nr 171.473.2020 z dnia 11 września 2020 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Debrznie – regulamin obowiązywał do dnia 22.01.2023 r.;
- Nr 23.1027.2023 z dnia 23 stycznia 2023 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Debrznie – wprowadzony tym zarządzeniem regulamin obowiązywał w okresie od dnia 23.01.2023 r. do dnia 30.06.2023 r.

- 2) Na podstawie aktualnie obowiązującego *Regulaminu Organizacyjnego* oraz załączonego do niego schematu organizacyjnego urzędu miejskiego, ustalono m.in., że:

- w strukturze organizacyjnej urzędu miejskiego wyodrębniono referaty, w tym Referat Finansowy, kierowany przez skarbnika gminy;
- w Referacie Finansowym przewidziano stanowiska: zastępcy skarbnika – głównego księgowego urzędu; głównego księgowego Centrum Usług Wspólnych; ds. egzekucji i księgowości podatkowej; ds. płac; ds. rozliczeń finansowych i materiałowych; ds. wymiaru podatków i opłat; ds. księgowości budżetowej, a także stanowisko pomocy administracyjnej;
- w strukturze organizacyjnej urzędu miejskiego nie przewidziano stanowiska audytora wewnętrznego.

1.3.3. Dokumentacja opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości

- 1) W 2023 roku tematyka, o jakiej mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 120) uregulowana była w załączniku *Polityka (zasady) rachunkowości dla Gminy Debrzno oraz podległych jednostek* do zarządzenia Nr 07.779.2020 Burmistrza Debrzna z dnia 13 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości.

- 2) Z przywołanej *Polityki...* wynikało m.in., że:
- w urzędzie miejskim miały być prowadzone księgi rachunkowe gminy, urzędu miejskiego oraz 7 jednostek organizacyjnych gminy, tj. 4 szkół podstawowych (w Debrznie, Starym Gronowie, Myśligoszczy i Uniechowie); Przedszkola Miejskiego w Debrznie; Żłobka Gminnego w Debrznie oraz Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie.
 - księgi rachunkowe należało prowadzić przy zastosowaniu technik komputerowych, za pomocą oprogramowania stworzonego przez:
 - a) spółkę INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek w Legionowie – pakiet zintegrowanych aplikacji: „Księgowość budżetowa”; „Księgowość zobowiązań”; „Uniwersalny program księgujący” (zaczytujący wyciągi bankowe); „Egzekucje”; „Opłaty lokalne”; „Podatki-fizyczne”; „Podatki-prawne”; „Auta”; „Majątek trwały”; „Fakturowanie;
 - b) firmę Sputnik – program BeSTi@ w zakresie planów oraz sprawozdawczości budżetowej i finansowej;
 - c) spółkę Progman Wolters Kluwer Polska – pakiet zintegrowanych aplikacji: „Płace”; „Kadry”; „Zlecone”; „Przelewy”.
 - księgowość jednostek prowadzi się oddzielnie za pomocą odrębnego rejestru.

Szczegółowe uregulowania wynikające z ww. *Polityki...* będą przywoływane, w miarę potrzeb, przy omawianiu poszczególnych zagadnień objętych kontrolą.

- 3) Od dnia 1.01.2017 r. we wszystkich gminnych jednostkach budżetowych oraz samorządowych zakładach budżetowych obowiązują zasady konsolidacji rozliczenia z tytułu podatku VAT. Zasady wprowadzono zarządzeniem Nr 301.601.2016 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie obowiązku przeprowadzenia centralizacji oraz określenia zasad rozliczenia podatku od towarów i usług w Mieście i Gminie Debrzno oraz jej jednostkach organizacyjnych.

1.3.4. Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym

W kontrolowanym czterolecium gmina nie zawierała i nie realizowała umów o partnerstwie publiczno-prywatnym. Informacji takiej udzieliła ustnie pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy.

1.3.5. Terminowość złożenia oświadczeń o stanie majątkowym

- 1) Terminowość składania oświadczeń o stanie majątkowym, o jakich mowa w art. 24h ustawy o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 40) sprawdzono w oparciu o oświadczenia:

- składane w 2023 roku – według stanu na dzień 31.12.2022 r. oraz na dzień powołania lub zatrudnienia, odwołania z zajmowanego stanowiska lub rozwiązania umowy o pracę, itp.;
- składane w 2024 roku według stanu na dzień 31.12.2023 r.

Kontrolą objęto oświadczenia o stanie majątkowym składane przez: burmistrza, zastępcę burmistrza, sekretarza gminy, skarbnika gminy oraz osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu burmistrza.

- 2) Ustalono, że oświadczenia o stanie majątkowym według stanu na dzień 31.12.2022 r. powinno złożyć 6 pracowników urzędu miejskiego.

W trakcie kontroli stwierdzono, że oświadczenia, z zachowaniem terminu określonego w art. 24h ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, złożyło 5 pracowników.

- Oświadczenia o stanie majątkowym nie złożył pan Mirosław Gałęza – inspektor ds. ewidencji ludności i obrony cywilnej, posiadający upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w imieniu burmistrza – upoważnienie Nr 15/2020 z dnia 1.10.2020 r. dotyczyło decyzji administracyjnych o zameldowanie i wymeldowanie.

Na podstawie tego upoważnienia ww. pracownik wydał w dniu 21.06.2023 r. decyzję o umorzeniu postępowania administracyjnego w sprawie o wymeldowanie (sprawa USC.SO.5343.1.2023.MG).

Kserokopie przywołanych powyżej dokumentów, tj. upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych oraz wydanej w dniu 21.06.2023 r. decyzji, załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: upoważnienia Nr 15/2020 Burmistrza Debrzna z dnia 1.10.2020 r. do wydawania decyzji administracyjnych, w imieniu burmistrza, przez pana Mirosława Gałęzę – inspektora ds. ewidencji ludności i obrony cywilnej; decyzji administracyjnej nr USC.SO.5343.1.2023.MG –

– poz. 1 akt kontroli]

Wykaz akt roboczych kontroli stanowi załącznik do niniejszego protokołu kontroli.

[Wykaz akt roboczych kontroli

– załącznik nr 1 do protokołu]

- Ustalono, że pana Mirosława Gałęzy – inspektora ds. ewidencji ludności i obrony cywilnej nie wezwano do złożenia oświadczenia o stanie majątkowym w trybie przepisów art. 24h ust. 5a ustawy o samorządzie gminnym.

Pisemne wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył pan Wojciech Kallas – Burmistrz Debrzna. W złożonym wyjaśnieniu, załączonym do akt roboczych kontroli podał, że – cyt.: *Zgodnie ze schematem organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Debrznie, stanowiącym załącznik do Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego stanowisko ds. ewidencji ludności i obrony cywilnej znajduje się pod bezpośrednim nadzorem Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego realizuje zadania wynikające z przepisów ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego oraz kodeks rodzinny i opiekuńczy.*

Urząd Stanu Cywilnego nie jest jednostką organizacyjną gminy, jest częścią Urzędu Miejskiego w Debrznie.

Zgodnie z art. 24h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym zobowiązani do składania oświadczeń majątkowych są m.in. osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu Burmistrza. Inspektor ds. ewidencji ludności i obrony cywilnej od dnia 1 października 2020 roku posiada upoważnienie m.in. do wydawania decyzji administracyjnych o zameldowaniu i wymeldowaniu.

Inspektor ds. ewidencji ludności i obrony cywilnej tak samo jak Kierownik Stanu Cywilnego nie składali oświadczeń majątkowych. Nie zostali również wezwani przez Burmistrza do złożenia oświadczenia majątkowego na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych, który mówi: „Na żądanie osoby upoważnionej do dokonywania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, w tym na kierowniczym stanowisku urzędniczym, jest obowiązany złożyć oświadczenie o stanie majątkowym”.

[Wyjaśnienie pana Wojciecha Kallasa – Burmistrza Debrzna w sprawie niezłożenia oświadczenia majątkowego przez inspektora ds. ewidencji ludności i obrony cywilnej – poz. 2 akt kontroli]

- 3) Zgodnie z przepisami art. 24h ust. 6 w związku z ust. 3 pkt 3 tego artykułu ustawy o samorządzie gminnym burmistrz dokonuje analizy złożonych mu oświadczeń o stanie majątkowym. Według uregulowań zawartych w art. 24h ust. 12 tej ustawy podmiot dokonujący analizy oświadczeń majątkowych w terminie do dnia 30 października każdego roku przedstawia radzie gminy informację o:
- osobach, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie;
 - nieprawidłowościach stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły nieprawidłowe oświadczenia;
 - działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.
- Ustalono, że temat oświadczeń majątkowych poruszono na LXXXV/2023 Sesji Rady Miejskiej w Debrznie w dniu 27.10.2023 r. W protokole z tej sesji zawarto następujący zapis – cyt.: *Przewodnicząca Rady odczytała pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w Człuchowie dotyczące analizy oświadczeń majątkowych radnych, Burmistrza, zastępcy Burmistrza, kierowników jednostek organizacyjnych Gminy oraz osób wydających decyzje w imieniu Burmistrza. Pismo w załączeniu niniejszego protokołu. Stanowi załącznik nr 16 do niniejszego protokołu. Następnie Burmistrz Debrzna poinformował o pismach Naczelników Skarbowych w Sępólnie Krajeńskim, Złotowie i Chojnicach. Pisma w załączeniu niniejszego protokołu. Stanowią załącznik od nr 17 do nr 19.*
 - Należy wskazać, że przedstawione organowi stanowiącemu gminy informacje naczelników 4 urzędów skarbowych (w dwóch pismach była mowa o stwierdzonych

nieprawidłowościach) odnosiły się wyłącznie do oświadczeń złożonych. Z ww. protokołu z Sesji Rady Miejskiej w Debrznie nie wynikało, czy burmistrz poinformował radnych, stosownie do przywołanego art. 24h ust. 12 ustawy o samorządzie, o osobach które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie, jak też o działaniach podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.

- 4) Ustalono, że oświadczenia o stanie majątkowym według stanu na dzień 31.12.2023 r. złożyli terminowo wszyscy pracownicy (6 osób) zobowiązani do złożenia takich oświadczeń.

1.4. System kontroli zarządczej

1.4.1. Wykonywanie kontroli wewnętrznej przez Radę (komisję rewizyjną)

- 1) W załączniku nr 1 („Plan pracy Komisji Rewizyjnej na 2023 rok”) do uchwały Nr 02.LXXII.2023 Rady Miejskiej w Debrznie w sprawie przyjęcia planów pracy Stałych Komisji Rady na 2023 rok wymieniono 43 zadania, w tym 11 zadań/tematów, zawierających zwrot „kontrola”.

Plan pracy obejmował kontrole: Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej; Zakładu Wodociągów i Kanalizacji; Ośrodka Pomocy Społecznej ze szczególnym uwzględnieniem środków z budżetu gminy; Ochotniczych Straży Pożarnych; wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na sołectwo w ramach funduszu sołectkiego; zadań zleconych przez gminę – Centrum Kultury, Sportu i Turystyki, stowarzyszeniom oraz organizacjom pozarządowym w ramach pożytku publicznego; gospodarki nieruchomościami ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki mieszkaniowej i działalności urzędu miejskiego; realizacji ustawy o zamówieniach publicznych w urzędzie i jednostkach podległych; Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie; „gospodarki śmieciowej”, a także kontrolę Centrum Usług Społecznych.

- 2) Na podstawie przedłożonych do kontroli „Protokołów z kontroli” ustalono, że wszystkie zaplanowane kontrole zostały zrealizowane.

1.4.2. Kontrola środków finansowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

- 1) Przepisy art. 83 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2023 r., poz. 1124) nakładają na organy samorządu terytorialnego obowiązek powiadamiania Generalnego Inspektora Informacji Finansowej („GIIF”) o podejrzaniach popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, jak też opracowania instrukcji postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia takiego przestępstwa.

- 2) Ustalono, że w 2023 roku ww. tematykę regulowała *Instrukcja w sprawie zasad postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu*, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 150.165.2015 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 1 lipca 2015 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji w sprawie zasad postępowania (...)”, wydanym na podstawie obowiązującej w tym czasie ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 455). Wskazano na potrzebę wydania uregulowań wewnętrznych opartych na aktualnie obowiązujących przepisach, tj. na ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1124).
- 3) Według zapisu w § 2 tego zarządzenia obowiązki koordynatora ds. współpracy z GIIF powierzone zostały zastępcy skarbnika gminy.
- 4) Ustalono, że w kontrolowanym czteroleciu nie było przypadków powiadamiania GIIF o stwierdzonych próbach „prania pieniędzy” – prowadzony w jednostce „Rejestr powiadomień GIIF” nie zawierał żadnych wpisów z kontrolowanego okresu.

1.4.3. Funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej

- 1) Uregulowania wewnętrzne z zakresu funkcjonowania kontroli zarządczej w gminie i urzędzie miejskim wprowadzono zarządzeniem Nr 66/2012 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 19 kwietnia 2012 r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno i jednostkach podległych Gminie Debrzno, zmienionym zarządzeniami burmistrza: Nr 54.354.2016 z dnia 22 lutego 2016 r. oraz Nr 126A.426A.2016 z dnia 27 kwietnia 2016 r.

Z przywołanych uregulowań wynikało m.in., że funkcję koordynatora kontroli zarządczej pełnić miał sekretarz gminy oraz, że kierownicy jednostek organizacyjnych gminy byli zobowiązani do składania oświadczeń o stanie kontroli zarządczej na zasadach określonych w zarządzeniu.

- 2) W trakcie niniejszej kontroli sprawdzono przestrzeganie w 2023 roku terminu określonego w załączniku nr 4 do „Zasad monitorowania i samooceny systemu kontroli zarządczej...” dotyczącego składania koordynatorowi kontroli oświadczeń o stanie kontroli zarządczej na stanowisku kierowniczym / w jednostce podległej przez kierowników jednostek organizacyjnych gminy i kierowników referatów urzędu miejskiego o stanie kontroli zarządczej.

Kontrola nie wykazała uchybień w powyższym zakresie.

1.4.4. Audyt wewnętrzny

- 1) Ujęte w uchwale budżetowej na 2023 rok dochody i przychody, a także wydatki i rozchody były wyższe od kwoty określonej w art. 274 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1270). W związku z powyższym na gminie spoczywał obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego.

Ustalono, że w 2023 roku gmina zrealizowała obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego – audyt wykonało Biuro Rachunkowe Alicja Płasek w Kujankach. Podstawę wykonania usługi stanowiła umowa nr FIN.1.2023 o przeprowadzenie audytu wewnętrznego, zawarta w dniu 11.01.2023 r. na okres od dnia 1.02.2023 r. do dnia 31.01.2024 r.

- 2) Przedłożony przez panią Annę Ziarnek – sekretarz gminy „Plan audytu wewnętrznego Gminy Debrzno na rok 2023”, wymieniał jedno zapewniające zadanie audytowe, pn. „System Informacji Oświatowej”. Jednostką audytowaną miała być Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie, a planowany czas przeprowadzenia audytu wynosił 22 dni.

W punkcie *Planu* dotyczącym planowanych czynności doradczych zapisano: „Według bieżących potrzeb jednostki”. Punkt *Planu* dotyczący planowanych czynności sprawdzających nie zawierał żadnych wpisów.

Załącznikami do *Planu audytu* były dokumenty zatytułowane: „Obszary ryzyka”, „Kryteria ryzyka”, „Analiza ryzyka wytypowanych zadań audytowych” oraz „Priorytety kierownictwa”.

Przywołany plan, zatwierdzony przez burmistrza (brak oznaczenia daty zatwierdzenia) sporządziła pani Alicja Płasek – audytor wewnętrzny, w dniu 10.11.2022 r. Opracowanie planu audytu na rok 2023 przez ww. audytora nastąpiło na podstawie umowy nr FIN.1.2022 o przeprowadzenie audytu wewnętrznego, zawartej z Biurem Rachunkowym Alicja Płasek w Kujankach w dniu 2.01.2022 r. na okres od dnia 1.02.2022 r. do dnia 31.12.2022 r.

- 3) Przedłożone przez panią Annę Ziarnek – sekretarz gminy dokumenty z audytu wewnętrznego, poza przywołanym powyżej planem audytu, obejmowały:

- wydane przez burmistrza w dniu 14.07.2023 r. upoważnienia dla 3 osób, w tym dla pani Alicji Płasek, do przeprowadzenia audytu wewnętrznego;
- sporządzony w dniu 7.11.2023 r. przez panią Alicję Płasek – audytora wewnętrznego dokument „Narada zamykająca – zadanie audytowe: System Informacji Oświatowej – Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie”, zawierający m.in. wykaz zaleceń do realizacji. Dokument ten został też podpisany przez pana Marka Kutzmana – dyrektora Szkoły Podstawowej w Starym Gronowie oraz pana Wojciecha Kallasa – Burmistrza Debrzna;

- sporządzone w dniu 7.11.2023 r. przez audytora wewnętrznego „Sprawozdanie z przeprowadzenia zadania audytowego”;
- kierowane do burmistrza pismo (bez numeru) Szkoły Podstawowej w Starym Gronowie z dnia 17.11.2023 r., zawierające informacje z realizacji zaleceń;
- „Sprawozdanie z wykonania audytu na 2023 rok w Gminie Debrzno”, sporządzone w dniu 10.01.2024 r. przez panią Alicję Płasek – audytora wewnętrznego.

1.4.5. Upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych

1) W obowiązującym w jednostce *Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Debrznie* zapisano, że:

- burmistrz podpisuje decyzje z zakresu administracji publicznej, do których wydawania, w jego imieniu, nie upoważnił pracowników urzędu (§ 7 ust. 1 pkt 5);
- kierownicy referatów podpisują decyzje administracyjne oraz pisma w sprawach do załatwienia, do których zostali upoważnieni przez burmistrza (§ 7 ust. 6 pkt 2);

2) W trakcie kontroli poproszono panią Annę Ziarnek – sekretarza gminy o przedłożenie wydanych przez burmistrza i obowiązujących w 2023 roku upoważnień do wydawania decyzji administracyjnych, w imieniu burmistrza, jako organu administracji publicznej oraz organu podatkowego. Poproszono również o przedłożenie do kontroli rejestru wydanych upoważnień.

Z przedłożonych do kontroli dokumentów wynikało, że w ostatnim roku kontrolowanego czterolecia upoważnieniami, o jakich mowa powyżej, legitymowali się pracownicy jednostki wymienieni w tabeli:

Imię i nazwisko upoważnionego pracownika – stanowisko		
Określenie rodzaju wydawanych decyzji administracyjnych	Nr upoważnienia – data wydania	Przywołana podstawa prawna
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Anna Ziarnek – sekretarz gminy – kierownik Referatu Organizacyjnego		
Decyzje administracyjne: o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego; w sprawie ustalenia i poboru opłat planistycznych; w sprawie podziału nieruchomości; w sprawie lokalizowania w pasie drogowym obiektów budowlanych lub urządzeń niezwiązanych z potrzebami ruchu drogowego; w sprawie zajęcia pasa drogowego; w sprawach związanych z przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawo własności; w sprawach związanych z zezwaniem na usunięcie drzew lub krzewów; w sprawach związanych z uwarunkowaniami środowiskowymi; ustalające opłatę adiacencka; w zakresie podatków i opłat lokalnych	OR.077.29.2015 z dnia 4.03.2015 r.	Art. 268a ustawy kodeks postępowania administracyjnego (KPA) w zw. z art. 33 ust 4 i art. 39 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym (u.s.g)
Decyzje z zakresu administracji publicznej, do których wydawania burmistrz nie upoważnił pracowników urzędu	OR.077.1.2019 z dnia 12.07.2019 r.	Art. 30 ust. 2 pkt 3 i 4 i art. 39 ust. 2 u.s.g.
Marta Olkowska – zastępca kierownika USC		
Decyzje administracyjne o zameldowanie i wymeldowanie	Nr 16/2020 z dnia 1.10.2020 r.	Art. 268a KPA oraz art. 33 ust. 2 i art. 39 ust. 2 u.s.g.
Mirosław Gałęza – inspektor ds. ewidencji ludności i obrony cywilnej		
Decyzje administracyjne o zameldowanie i wymeldowanie	Nr 16/2020 z dnia 1.10.2020 r.	Art. 268a KPA oraz art. 33 ust. 2 i art. 39 ust. 2 u.s.g.

Lucyna Gliniczak – inspektor ds. egzekucji i księgowości budżetowej		
Upoważnienie do podpisywania dokumentów (upomnień, wniosków wierzyciela o wszczęcie egzekucji administracyjnej, tytułów wykonawczych) na podstawie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji	Nr 4/2021 z dnia 13.09.2021 r.	Art. 268a KPA
	Zarządzenie Nr 17.1021.2023 Burmistrza Debrzna z dnia 13.01.2023 r.	Art. 268a KPA
	Nr 5/2023 z dnia 14.07.2023 r.	Art. 268a KPA
	Nr 6/2023 z dnia 5.12.2023 r.	Art. 268a KPA

1.5. Kontrole zewnętrzne

- 1) Poprzednią kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w gminie Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku przeprowadziła w okresie od dnia 10 lutego 2020 r. do dnia 5.06.2020 r.
Ustalenia kontroli, obejmującej lata 2016-2019, zawarto w protokole omówionym na naradzie pokontrolnej w ostatnim dniu kontroli.
- 2) Wystąpienie pokontrolne Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku (pismo WK/0804/21/9/K/1/2020 z dnia 22.07.2020 r.) do kontrolowanej jednostki wpłynęło w dniu 23.07.2020 r.
- 3) O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych burmistrz poinformował Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku pismem FIN.1710.01.2020.JM z dnia 18.08.2020 r., z zachowaniem terminu określonego w art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1325).
- 4) Protokół z kontroli problemowej zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 5.06.2020 r., tj. w dniu jego podpisania.
Wystąpienie pokontrolne Izby (pismo WK/0804/21/9/K/1/2020 z dnia 22.07.2020 r.), które do kontrolowanej jednostki wpłynęło w dniu 23.07.2020 r., opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej gminy w dniu 10.08.2020 r. W dniu 18.08.2020 r. w ww. Biuletynie opublikowano też sporządzone w tym samym dniu pismo burmistrza, zawierające informacje o realizacji wniosków pokontrolnych Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.
- 5) Na podstawie zapisów w „Księżce kontroli” ustalono, że w okresie pomiędzy poprzednią i obecną kompleksową kontrolą gminy przeprowadzono 3 kontrole zewnętrzne w zakresie gospodarki finansowej lub też związane z realizacją zadań finansowanych środkami publicznymi.
Wynikające z ewidencji kontroli podstawowe informacje o przeprowadzonych kontrolach zawarto w tabeli:

Rok	Instytucja kontrolna	Kontrola w okresie	Tematyka kontroli
1	2	3	4
2020	W okresie od zakończenia kontroli RIO w Gdańsku do końca roku nie przeprowadzano w jednostce żadnych kontroli finansowych.		
2021	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Słupsku	17.11.2021 r.	Całokształt spraw związanych z ubezpieczeniami społecznymi
2022	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	21-25.11.2022 r.	Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2021 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach.
2023	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	24-26.04.2023 r.	Realizacja projektu RPPM-08.01.02-22-0011/17 (<i>Zaprojektowanie i budowa odnowienia nawierzchni ciągu ulicy Barlickiego wraz z dostosowaniem ciągu pieszo-jezdnego dla osób niepełnosprawnych w trybie zaprojektuj i wybuduj na terenie miasta Debrzno w ramach projektu p.n.: „Rewitalizacja przestrzeni w obszarze zdegradowanym w Debrznie”</i>)
2024	Do dnia rozpoczęcia niniejszej kontroli nie przeprowadzano kontroli finansowych		

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

2.1. Gospodarka pieniężna i rozrachunki

Kontrolę w zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków przeprowadzono w oparciu o rok 2023.

2.1.1. Obsługa bankowa

- 1) W 2023 roku obsługę bankową budżetu gminy wykonywał Bank Spółdzielczy w Człuchowie na podstawie „Umowy ramowej na bankową obsługę budżetu gminy Debrzno oraz jednostek organizacyjnych gminy”, zawartej w dniu 25.05.2022 r., na czas oznaczony od dnia 25.05.2022 r. do dnia 30.04.2024 r.

Wyboru banku dokonano bez stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych albowiem wartość szacunkowa zamówienia była niższa niż 130.000,00 zł (35.046,37 zł - szacowania dokonała pani Anna Król – kierownik Referatu Rozwoju w dniu 12.04.2022 r.). W związku z powyższym Bank został wyłoniony na podstawie „Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim w Debrznie o wartości poniżej 130.000 złotych netto” – sprawa RI.271.1.2022. Wyżej wskazany regulamin wprowadzono do stosowania zarządzeniem Nr 252.553.2020 Burmistrza Debrzna z dnia 30.12.2020 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim w Debrznie o wartości poniżej 130.000 złotych netto”. Z § 3 ust. 3 pkt 2 Regulaminu wynikało, że zamówienia udzielić można m.in. poprzez zamieszczenie zapytania ofertowego na stronie internetowej zamawiającego. W czasie kontroli ustalono, że takie zapytanie zostało umieszczone na stronie internetowej zamawiającego od dnia 22.04.2022 r. do dnia 9.05.2022 r. W okresie tym została złożona jedna oferta Banku Spółdzielczego w Człuchowie w dniu 5.05.2022 r.

- 2) Z załącznika nr 1 do ww. umowy wynikało, że bank zobowiązał się do prowadzenia 13 podstawowych rachunków bankowych (gminy; urzędu miejskiego; 8 jednostek organizacyjnych gminy działających w formie jednostek budżetowych; 2 samorządowych zakładów budżetowych; samorządowej instytucji kultury) oraz rachunków pomocniczych.
- 3) W dniu zawarcia ww. umowy zawarto również „Umowę o usługę płatności masowych”, której przedmiotem jest prowadzenie przez bank obsługi płatności masowych kierowanych na rachunek rozliczeniowy gminy poprzez tzw. rachunki wirtualne oraz umowę „Umowę rachunku lokat terminowych typu over/night” Umowy te zawarto również na czas oznaczony od dnia 25.05.2022 r. do dnia 30.04.2024 r.
- 4) W trakcie kontroli stwierdzono, że zawartą umową dotyczącą bankowej obsługi budżetu gminy objęto także samorządową instytucję kultury, tj. Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie, co było sprzeczne z postanowieniami art. 264 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

Kserokopię pierwszej i drugiej strony umowy na bankową obsługę budżetu gminy Debrzno oraz jednostek organizacyjnych gminy wraz z kserokopią załącznika nr 1 do tej umowy załączono do akt roboczych kontroli.

- Ustawodawca w ww. przepisach uregulował zasady organizacji bankowej obsługi budżetu gminy, z których wynika, iż bankowa obsługa budżetu gminy wykonywana przez bank powinna dotyczyć budżetu jednostki samorządu terytorialnego i objętych budżetem samorządowych jednostek organizacyjnych. Samorządowe instytucje kultury nie są objęte budżetem gminy i posiadają odrębną osobowość prawną, powinny zatem samodzielnie zawrzeć umowy z bankiem. W związku z zawarciem umowy przez gminę, w której przewidziano także obsługę bankową Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie zwrócono się o wyjaśnienie przyczyn działań sprzecznych z wyżej przywołanymi regulacjami prawnymi.
- W wyjaśnieniu z dnia 20.02.2024 r., które złożyła pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy podano – cyt.: *Gmina podjęła decyzję dotyczącą przeprowadzenia zapytania ofertowego na obsługę bankową, łącznie z instytucją kultury posiadającą osobowość prawną, pomimo pozornego naruszenia wymogów określonych w art. 264 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych.*

Przede wszystkim, chciałabym podkreślić, że Gmina kieruje się zasadą przejrzystości, uczciwości oraz dążeniem do zapewnienia mieszkańcom jak najkorzystniejszych warunków współpracy z instytucjami działającymi na jej terenie. Przyjęcie takiej strategii wynika z troski o skuteczną i efektywną realizację zadań publicznych.

W przypadku zapytania ofertowego na obsługę bankową łącznie z instytucją kultury, zdecydowaliśmy się na to rozwiązanie z uwagi na korzyści wynikające z działań obu podmiotów. Wspólna obsługa bankowa przyczyniła się do optymalizacji kosztów.

Należy jednak podkreślić, że Gmina jest świadoma wymogów prawa, w tym art. 264 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych i ma nadzieję, że powyższe wyjaśnienie rozwieje wszelkie wątpliwości podjętej decyzji.

Jesteśmy w trakcie przygotowania kolejnego zapytania ofertowego na obsługę bankową i poprowadzimy już postępowanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Przywołane powyżej wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopia pierwszej i drugiej strony oraz załącznika nr 1 do „Umowy ramowej na bankową obsługę budżetu gminy Debrzno oraz jednostek organizacyjnych gminy” z dnia 25.05.2022 r. a także wyjaśnienie pani Jolanty Miszewskiej – skarbnik gminy ws. zawarcia umowy na obsługę bankową gminy z naruszeniem art. 264 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych – poz. 3 akt kontroli]

2.1.2. Gospodarka kasowa

1) Kontrolowana jednostka nie prowadzi własnej kasy. Kasy nie prowadzono również w całym okresie objętym niniejszą kontrolą, tj. w latach 2020-2023.

2) Obsługę kasową urzędu miejskiego i jednostek organizacyjnych gminy realizuje Bank Spółdzielczy w Człuchowie oddział w Debrznie. Podstawę tej obsługi stanowi „Umowa na prowadzenie obsługi kasowej w zakresie wypłaty świadczeń publiczno-prawnych”, zawarta z ww. Bankiem w dniu 25.05.2022 r.

Przywołaną umową, zawartą na okres od dnia 25.05.2022 r. do dnia 30.04.2024 r., Bank zobowiązał się do realizacji zleceń płatniczych gminy i jej jednostek organizacyjnych na rzecz osób trzecich. Zlecenie ma być wykonywane na podstawie list wypłat sporządzonych przez gminę lub jej jednostki organizacyjne.

3) Ustalono, że zarządzeniem Nr 56.78.2019 Burmistrza Debrzna z dnia 20 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Instrukcji przyjmowania wpłat bezgotówkowych na wyznaczonych stanowiskach w Urzędzie Miejskim w Debrznie”, a ściślej – zapisem w § 3 ust. 1 przyjętej „Instrukcji przyjmowania wpłat bezgotówkowych (...)” – kierownik jednostki dopuścił możliwość zapłaty podatków i opłat lokalnych oraz innych niepodatkowych należności budżetowych stanowiących dochód budżetu gminy, jak też opłat stanowiących dochód budżetu państwa, za pomocą kart płatniczych.

Terminal POS do obsługi kart płatniczych znajduje się w sekretariacie urzędu miejskiego. Przyjmowane wpłaty dokumentuje się dowodami wpłaty podpisanymi przez merytorycznych pracowników, do których pracownik sekretariatu dołącza wydruki z ww. terminala. Powyższe jest zgodne z przywołaną powyżej „Instrukcją przyjmowania wpłat bezgotówkowych (...)”.

4) W trakcie sprawdzono ewidencjonowanie przyjmowanych wpłat środków pieniężnych dokonywanych przy użyciu kart płatniczych w okresie od 1.04.2023 r. do 30.04.2023 r. Na podstawie wydruku pn. „Księga Główna (obroty kont)” sporządzonego za ww. okres ustalono, że w tym czasie przyjęto 84 wpłaty przy użyciu kart płatniczych na łączną kwotę 25.498,33 zł. Ustalono, że wpłaty ewidencjonowano na koncie 141 „Środki pieniężne

w drodze”. Wpłaty dokonywane przy użyciu kart płatniczych przebiegowały na konto 130 – „Rachunek bieżący jednostki”.

- 5) Organ stanowiący gminy dopuścił możliwość zapłaty podatków innym instrumentem płatniczym uchwałą Nr 52.XLVII.2021 z dnia 27 sierpnia 2021 r. w sprawie dopuszczenia zapłaty podatków stanowiących dochód Gminy Debrzno innym instrumentem płatniczym (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 8 września 2021 r., poz. 3295).

2.1.3. Gospodarka drukami ścisłego zarachowania

- 1) W 2023 roku tematykę związaną z gospodarowaniem drukami ścisłego zarachowania regulowała „Instrukcja ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania”, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 109.409.2016 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie instrukcji określającej zasady ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania.

Według zapisu w § 1 zarządzenia „Instrukcja” dotyczyła kontrolowanego urzędu oraz Centrum Usług Wspólnych.

- 2) Z ww. „Instrukcji” wynikało m.in., że:
 - do druków ścisłego zarachowania zalicza się: kwitariusze przychodowe; dowody „Magazyn wyda”; dowody „Magazyn przyjmie”; karty drogowe (SM 102); arkusze spisu z natury oraz „inne wynikające z przepisów prawnych”;
 - pracownikiem odpowiedzialnym za prawidłową gospodarkę, ewidencję oraz zabezpieczenie druków ścisłego zarachowania jest pracownik wyznaczony przez burmistrza;
 - druki ścisłego zarachowania powinny być inwentaryzowane na ostatni dzień roku obrachunkowego.
- 3) Ustalono, że osobą odpowiedzialną za prawidłową gospodarkę drukami ścisłego zarachowania jest pani Anna Trela – inspektor ds. księgowości materiałowej.
- 4) W dniu 14.02.2024 roku sprawdzono zgodność rzeczywistego stanu ilościowego druków ścisłego zarachowania ze stanem ewidencyjnym - różnic nie stwierdzono. Ewidencją objęto druki: dowodów „KP – kasa przyjmie”; kart drogowych; kart pojazdu; arkuszy spisu z natury; „MP – magazyn przyjmie” oraz „MW – magazyn wyda”.
W ewidencjonowaniu druków przychodów i rozchodów nieprawidłowości nie stwierdzono.

2.1.4. Rozrachunki i roszczenia

- 1) Obowiązujący w 2023 roku w kontrolowanej jednostce zakładowy plan kont dla budżetu gminy (organu finansowego) zakładał prowadzenie 9 kont rozrachunkowych, w tym:
 - 7 kont (konta 222; 223; 224; 225; 240; 250; 260) wymienionych załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie

rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 342);

- 2 konta (271 VAT – „Rozliczenia VAT należnego z jednostkami organizacyjnymi” oraz 272 VAT – „Rozliczenia VAT naliczonego z jednostkami organizacyjnymi”) nie wynikające z załącznika do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

Zakładowy plan kont nie przewidywał prowadzenia konta 290 – „Odpisy aktualizujące należności”, wymienionego w przywołanym załączniku.

- 2) Ustalono, że w ewidencji księgowej organu finansowego nie zaprowadzono 2 wymienionych w zakładowym planie kont konta 240 – „Pozostałe rozrachunki” i konta 225 – „Rozliczenie wydatków niewygasających”,

W trakcie kontroli ustalono, że w 2023 roku nie wystąpiły operacje podlegające ujęciu na tych kontach.

- 3) Zakładowy plan kont dla urzędu miejskiego (jednostki budżetowej) przewidywał prowadzenie 14 kont zespołu 2 – „Rozrachunki i roszczenia”, w tym 13 kont rozrachunkowych wymienionych w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów tj.: 201, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 229, 231, 234, 240, 245 i 290 oraz niewymienionego w tym załączniku konta 280 – „Rozrachunki z Gminą z tytułu podatku VAT”.

Ww. plan nie obejmował 4 kont z ww. rozporządzenia, tj. kont: 227 – „Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich”; 228 – „Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi”; 230 – „Rozliczenia z budżetem środków europejskich” oraz 235 – „Rozliczenia dochodów budżetowych z tytułu podatków”.

2.1.5. Terminowość regulowania zobowiązań

Kontrolę terminowości regulowania zobowiązań przeprowadzono na przykładzie zobowiązań z tytułu:

- dostaw, robót i usług;
- podatku dochodowego od osób fizycznych;
- składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy;
- wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

2.1.5.1. Terminowość regulowania zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług

- 1) Kontrolę przeprowadzono sprawdzając wydatki związane z zapłatą zobowiązań wynikających z dokumentów sprzedaży wystawionych na kontrolowaną jednostkę, za

które zapłacono w lutym, sierpniu, listopadzie i grudniu 2023 r. Szczegółową kontrolą objęto 20 losowo wybranych dokumentów księgowych, których daty wpływu do urzędu, numery, daty wystawienia, terminy płatności oraz datę zapłaty przedstawiono w tabeli:

Lp.	Numer/ data wystawienia dokumentu	Data wpływu	Kwota do zapłaty (zł)	Termin płatności	Data zapłaty
1.	Faktura FS-B 48/2/2023/21.02.2023 r	23.02.2023 r.	47.899,20	7.03.2023 r.	27.02.2023 r.
2.	Faktura 0090/KSOS/2023/15.02.2023 r.	22.02.2023 r.	40.651,87	14 dni od dnia wpływu	24.02.2023 r.
3.	Faktura Nr FV/1/2023/13.02.2023 r.	23.02.2023 r.	11.826,00	7 dni od dnia wpływu	28.02.2023 r.
4.	Faktura VAT/FAS/58/2023/31.01.2023 r.	7.02.2023 r.	75.683,86	30 dni od dnia wpływu	28.02.2023 r.
5.	Faktura Nr FV/01/2022/31.01.2023 r.	6.02.2023 r.	95.353,81	21.02.2023 r.	20.02.2023 r.
6.	Nota księgowa Nr 05/02/2023/8.02.2023 r.	9.02.2023 r.	46.509,02	14 dni od dnia wpływu	24.02.2023 r.
7.	Faktura CD/182/01/23/30.01.2023 r.	1.02.2023 r.	16.313,85	14.02.2023 r.	13.02.2023 r.
8.	Faktura FVS/16/09/2023/20.08.2023 r.	24.08.2023 r.	25.830,00	14 dni od dnia wpływu	31.08.2023 r.
9.	Faktura Nr 14/2023/21.08.2023 r.	22.08.2023 r.	23.000,00	4.09.2023 r.	31.08.2023 r.
10.	Faktura VAT nr 0617/2022/10.08.2023 r.	21.08.2023 r.	22.360,32	14 dni od dnia wpływu	31.08.2023 r.
11.	Faktura Nr 2/08/2023/10.08.2023 r.	11.08.2023 r.	24.733,31	24.08.2023 r.	18.08.2023 r.
12.	Faktura VAT FAS/1249/2023/31.07.2023 r.	4.08.2023 r.	84.632,26	30 dni od dnia wpływu	28.08.2023 r.
13.	Faktura VAT FAS/1850/2023/31.10.2023 r.	7.11.2023 r.	69.838,20	30 dni od dnia wpływu	28.11.2023 r.
14.	Faktura FV/2793/10/2023/31.10.2023 r.	6.11.2023 r.	90.057,85	21.11.2023 r.	17.11.2023 r.
15.	Faktura nr 23/FVS/1142/M/14.11.2023 r.	21.11.2023 r.	19.303,28	14.12.2023 r.	30.11.2023 r.
16.	Faktura VAT 59/2023/20.11.2023 r.	21.11.2023 r.	20.208,00	4.12.2023 r.	30.11.2023 r.
17.	Nota obciążeniowa Nr 40/8.02.2023 r.	28.11.2023 r.	43.105,12	12.12.2023 r.	4.12.2023 r.
18.	Faktura CD 90/10/23/31.10.2023 r.	8.11.2023 r.	10.165,29	14.11.2023 r.	13.11.2023 r.
19.	Faktura VAT 06/10/2023/31.10.2023 r.	7.11.2023 r.	45.476,20	1.12.2023 r.	1.12.2023 r.
20.	Nota obciążeniowa NO 01/11/2023/6.11.2023 r.	28.11.2023 r.	43.105,12	12.12.2023 r.	4.12.2023 r.

- 2) W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w terminowości regulowania zobowiązań.
- 3) Terminowość regulowania zobowiązań wobec dostawców oraz wykonawców robót i usług poddawano weryfikacji także w trakcie czynności kontrolnych wydatków bieżących urzędu miejskiego oraz wydatków majątkowych.

Kontrola nie wykazała przypadków opóźnień w zapłacie zobowiązań.

2.1.5.2. Odprowadzanie podatku dochodowego od osób fizycznych

- 1) Kontrolę odprowadzania podatku dochodowego od osób fizycznych przeprowadzono na przykładzie podatku dochodowego, naliczonego od wynagrodzeń klasyfikowanych w § 401 – „Wynagrodzenia osobowe pracowników” i § 417 – „Wynagrodzenia bezosobowe” w rozdziale 75023 – „Urzędy gmin...” w okresie od początku lutego 2023 r. do końca listopada 2023 r.
- 2) W trakcie kontroli obejmującej deklaracje oraz obroty na koncie 225 – „Rozrachunki z budżetami” w ewidencji urzędu gminy ustalono, że zaliczki na podatek dochodowy odprowadzane zgodnie z przepisami art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 226) tj. do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki na podatek dochodowy.

2.1.5.3. Odprowadzanie składek na FUS i FP

- 1) Terminowość odprowadzania składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy sprawdzono na przykładzie składek naliczonych w okresie od początku lutego 2023 r. do końca listopada 2023 r., klasyfikowanych w § 401 i 417 wydatków w rozdziale 75023 – „Urzędy gmin (...)”.
- 2) W wyniku kontroli deklaracji i obrotów na koncie 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” ustalono, że odprowadzając składki nie uchybiano terminowi określonemu w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1230) tj. 5 dnia miesiąca następnego po miesiącu, za który składka była należna.

2.1.5.4. Odprowadzanie składek na PFRON

- 1) W 2023 roku kontrolowany urząd gminy nie planował i nie realizował wydatków klasyfikowanych w § 414 – „Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych”.
- 2) Na podstawie okazanych do kontroli „Informacji miesięcznych o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych” (INF-1) ustalono, że kontrolowana jednostka była zwolniona z wpłat na ww. Fundusz na podstawie art. 21 ust. 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 44), albowiem w każdym miesiącu 2023 roku wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosił co najmniej 6% ogółu zatrudnionych.

2.1.6. Zobowiązania wymagalne oraz wydatki niewygasające

a) Zobowiązania wymagalne

- 1) W sporządzonym za 2023 rok kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji kontrolowana jednostka nie wykazała żadnych zobowiązań wymagalnych.

Ewentualność występowania zobowiązań wymagalnych sprawdzono w trakcie kontroli terminowości regulowania zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług (2.1.5.1. protokołu), a także poddano kontroli realizację płatności zobowiązań wynikających z 5 dokumentów sprzedaży wystawionych z końcem 2023 roku, które wpłynęły do urzędu miejskiego w grudniu 2023 r.

Poniżej podano numer i datę wystawienia faktury, terminy płatności oraz datę zapłaty zobowiązania.

Lp.	Numer/ data wystawienia dokumentu	Kwota do zapłaty (zł)	Termin płatności	Data zapłaty
1.	Faktura VAT nr RK/11/2023/8.12.2023 r.	2.940,00	22.12.2023 r.	12.12.2023 r.
2.	Faktura nr 96/2023/19.12.2023 r.	850,00	26.12.2023 r.	21.12.2023 r.
3.	Faktura nr 6/12/2023/18.12.2023 r.	1.500,00	29.12.2023 r.	20.12.2023 r.
4.	Faktura VAT nr 00006/12/2023/18.12.2023 r.	4.000,00	1.01.2024 r.	20.12.2023 r.
5.	Nota księgową ZGKiM/52/2023/14.12.2023 r.	2.750,00	29.12.2023 r.	19.12.2023 r.

2) W trakcie analizy wyżej wskazanych źródłowych dowodów księgowych nie stwierdzono zobowiązań wymagalnych.

b) *Wydatki niewygasające*

W 2023 roku kontrolowana jednostka nie realizowała wydatków niewygasających, gdyż organ stanowiący gminy nie podjął uchwały w sprawie określenia wydatków, które nie wygasają z upływem 2022 roku.

2.2. Stan i kompletność urządzeń księgowych budżetu i urzędu

- 1) Kontrolą objęto księgi rachunkowe prowadzone przez jednostkę w 2023 roku.
- 2) Księgi rachunkowe jednostki obejmowały zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą:
 - dziennik;
 - księga główna;
 - księgi pomocnicze;
 - zestawienia obrotów i stanów sald kont księgi głównej oraz sald ksiąg pomocniczych.
- 3) Urządzenia księgowe zawierały następujące dane:
 - W dzienniku zawierano chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym. Zapisy w dzienniku numerowano kolejno w okresie miesiąca, a sumy zapisów (obrotów) liczone w sposób ciągły. Dziennik umożliwia uzgodnienie jego obrotów z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej.
 - W księdze głównej ujmowano zapisy w porządku systematycznym. Na kontach księgowano zdarzenia zarejestrowane równocześnie w dzienniku, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu. Księgowania dokonywano systematycznie w kolejności chronologicznej zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową. Zapisy powiązane są z zapisami w dzienniku.
 - Księgi pomocnicze (konta analityczne) stanowią rozwinięcia kont syntetycznych, na których ujmuje się uszczegółowione zapisy kont księgi głównej.

- 4) Księgi rachunkowe w kontrolowanej jednostce prowadzono za pomocą komputera przy użyciu programów komputerowych INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek sp. j. - Legionowo.
- 5) Ustalono, że w urzędzie miejskim księgi rachunkowe prowadzono zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 120), w oparciu o przepisy rozdziału drugiego („Prowadzenie ksiąg rachunkowych”) tejże ustawy oraz z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

2.3. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inna

- 1) Wykazane w sporządzonym za 2023 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego dochody gminy w wysokości 63.667.194,11 zł stanowiły sumę dochodów wynikających z 9 jednostkowych sprawozdań Rb-27S – sprawozdań sporządzonych przez 8 jednostek organizacyjnych gminy działających w formie jednostek budżetowych oraz sprawozdania jednostkowego urzędu miejskiego.

Ze sprawozdań wynikały następujące wielkości dochodów wykonanych przez poszczególne gminne jednostki budżetowe (w zł):

Lp.	Nazwa jednostki sporządzającej sprawozdanie Rb-27S	Dochody wykazane w sprawozdaniu
1	2	3
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie	162.803,01
2.	Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach	382.868,49
3.	Szkoła Podstawowa w Debrznie	305.281,82
4.	Szkoła Podstawowa w Myślignoszczy	59.474,27
5.	Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie	69.474,43
6.	Szkoła Podstawowa w Uniechowie	52.711,03
7.	Przedszkole Miejskie w Debrznie	463.686,64
8.	Żłobek Gminny w Debrznie	438.987,25
9.	Urząd Miejski w Debrznie	61.731.907,17
Razem:		63.667.194,11

- 2) Wykazane w sporządzonym za 2023 rok sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wydatki gminy w wysokości 66.490.613,47 zł stanowiły sumę wydatków wynikających z 9 jednostkowych sprawozdań Rb-28S – sprawozdań sporządzonych przez 8 jednostek organizacyjnych gminy działających w formie jednostek budżetowych i sprawozdania jednostkowego urzędu miejskiego.

Wielkości wydatków wynikających ze sprawozdań jednostkowych zestawiono w tabeli (w zł):

Lp.	Nazwa jednostki sporządzającej sprawozdanie Rb-28S	Wydatki wykazane w sprawozdaniu
1	2	3
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie	13.580.334,52
2.	Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach	1.019.059,78
3.	Szkoła Podstawowa w Debrznie	7.288.712,36
4.	Szkoła Podstawowa w Myśligoszczy	2.035.074,99
5.	Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie	2.195.355,90
6.	Szkoła Podstawowa w Uniechowie	1.575.710,08
7.	Przedszkole Miejskie w Debrznie	2.893.067,78
8.	Złobek Gminny w Debrznie	1.403.011,00
9.	Urząd Miejski w Debrznie	34.500.287,06
Razem:		66.490.613,47

- 3) W trakcie kontroli sprawdzono również prawidłowość danych wykazanych w sporządzonych przez kontrolowaną jednostkę za 2023 rok sprawozdaniach:
- Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego;
 - Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych;
 - Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji;
 - Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych;
 - Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w sprawozdaniach objętych kontrolą. Kwoty wykazane w sprawozdaniach są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

2.4. Inwentaryzacja

- 1) W 2023 roku zasady przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji, w tym inwentaryzacji należności i zobowiązań, regulowała „Instrukcja inwentaryzacyjna dla Urzędu Miasta i Gminy Debrzno oraz dla Centrum Usług Wspólnych”, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 145.445.2016 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie instrukcji inwentaryzacyjnej.
- 2) Na podstawie wydruku „Zestawienie obrotów i sald” sporządzonego za okres od dnia 1.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. ustalono następujące salda kont zespołu 2 – „Rozrachunki i roszczenia” na dzień 31.12.2023 r. w ewidencji księgowej urzędu miejskiego – jednostki budżetowej (w zł):

Nazwa konta rozrachunkowego	Saldo Wn (zł)	Saldo Ma (zł)
1	2	3
201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”	0,00	311.325,21
221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”	1.645.796,45	78.888,30
222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych”	0,00	490.694,22
223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”	0,00	140.628,34
224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków...”	0,00	0,00

225 – „Rozrachunki z budżetami”	0,00	0,00
226 – „Długoterminowe należności budżetowe”	414.121,82	0,00
229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”	0,00	44.520,19
231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”	0	235.235,34
234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”	0,00	0,00
240 – „Pozostałe rozrachunki”	20.000,00	268.188,71
245 – „Wpływy do wyjaśnienia”	0,00	135,00
280 – „Rozliczenie z gminą podatku VAT”	0,00	5.850,00
290 – „Odpisy aktualizujące należności”	0,00	36.006,86

- 3) Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów inwentaryzacyjnych, obejmujących wydruki analityczne z księgowej ewidencji rozrachunkowej, protokoły weryfikacji sald oraz pisemne potwierdzenia sald przez kontrahentów jednostki dokonano następujących ustaleń odnoszących się do końcowych stanów należności i zobowiązań oraz ich inwentaryzacji:

Konto 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

Na końcowe saldo Ma konta w wysokości 311.325,21 zł, składały się zobowiązania wobec kontrahentów, występujące na 16 analitycznych kontach rozrachunkowych. Zobowiązania powstały po zaksięgowaniu zobowiązań wynikających z faktur za: zakup tzw. „usług pozostałych” (m.in. zagospodarowanie odpadów komunalnych; usługi pocztowe; usługi transportowe; konserwacja oświetlenia, monitoring wizyjny) – 258.082,21 zł; zakup energii elektrycznej – 49.552,24 zł; zakup materiałów – 1.331,21; opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej – 2.134,56 zł oraz za zakup usług telekomunikacyjnych – 224,99 zł. Występujące na koncie 201 zobowiązania zinwentaryzowały drogą weryfikacji panie Jolanta Miszewska – skarbnik gminy i Jolanta Cienciąła – zastępca skarbnika gminy.

Konto 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

Końcowe saldo konta przedstawiało stan należności i zobowiązań urzędu miejskiego z tytułu dochodów budżetowych, z czego po stronie należności - Wn 1.645.796,45 zł oraz zobowiązań, ujętych po przeciwstawnej stronie konta - Ma w wysokość 78.888,30 zł. Wysokość należności i zobowiązań z podziałem na ich źródła wymieniono w tabeli poniżej:

Źródło dochodów	Należności na dzień 31.12.2023 r. (w zł)	Zobowiązania na dzień 31.12.2023 r. (w zł)
1	2	
Księgowość podatków i opłat wraz z opłatami lokalnymi	218.000,32	221,00
Podatki od osób prawnych	103.733,37	10.022,04
Podatki	635.248,51	31.035,08
System wymiaru dzierżaw, najmu, i użyczenia	6.313,58	360,34
System wymiaru użytkowania wieczystego	3.314,41	217,21
Podatek transportowy	18.336,66	841,09
Gospodarka odpadami na terenie miasta i gminy	282.898,47	36.083,72
Koncesje	0,00	6,77
Przekształcenie użytkowania wieczystego z mocy ustawy	1.897,97	101,05
Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych – karta podatkowa	1.324,00	0,00
Wpływy z podatku o czynności cywilnoprawnych – osoby prawne	25,00	0,00
Wpływy z podatku od spadków i darowizn – osoby fizyczne	411,72	0,00

Wpływy z podatku o czynności cywilnoprawnych – osoby fizyczne	2.977,03	0,00
Należności z tytułu dochodów budżetowych – oświetlenie WM. Osiedle Słoneczne 2	144,47	0,00
Należności z tytułu dochodów budżetowych – oświetlenie WM. Osiedle Słoneczne 2	144,47	0,00
Drogi publiczne gminne – odsetki	134,00	0,00
Wpływy z podatku rolnego, leśnego, od czynności cywil.-prawnych, podatków i opłat lokalnych od os. prawnych i innych jednostek organizacyjnych - odsetki	337.671,32	0,00
Wpływy z innych opłat stanowiących dochody JST – odsetki	1,82	0,00
Gospodarka gruntami i nieruchomościami – odsetki	2.694,63	0,00
Oświetlenie ulic, placów i dróg	0,70	0,00
Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami – odsetki	2.094,00	0,00
Wpływy z podatku rolnego, leśnego, od czynności cywil.-prawnych, podatków i opłat lokalnych od os. fizycznych – odsetki	28.430,00	0,00
Razem:	1.645.796,45	78.888,30

Należności te i zobowiązania, drogą weryfikacji, zinwentaryzowała pani Lucyna Glinczak – inspektor ds. windykacji i księgowości podatkowej oraz pan Dawid Reszczyński – inspektor ds. księgowości budżetowej. Należności cywilnoprawne od osób prowadzących księgi rachunkowe (wspólnoty mieszkaniowe) na kwotę 288.94 zł zinwentaryzowano drogą potwierdzenia przez kontrahentów zgodności sald, stosowanie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Konto 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Występujące na koniec 2023 roku saldo Ma w wysokości 490.694,22 zł, zinwentaryzowane drogą weryfikacji, przedstawiało stan zobowiązań urzędu miejskiego wobec budżetu gminy (organu finansowego) z tytułu nierozliczonych do końca 2023 roku dochodów budżetowych. Dochody w tej wysokości przekazano na podstawowy rachunek bankowy budżetu gminy w dniu 2.01.2024 r.

Konto 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”

Końcowe saldo Ma w wysokości 140.628,34 zł, zinwentaryzowane drogą weryfikacji, przedstawiało stan zobowiązań urzędu miejskiego wobec budżetu gminy z tytułu niewykorzystanych środków na wydatki budżetowe. Zwrotu środków dokonano w dniu 2.01.2024 r.

Konto 226 – „Długoterminowe należności budżetowe”

Inwentaryzację występującego na dzień 31.12.2023 roku salda Wn konta 226 w wysokości 414.121,82 zł udokumentowano wydrukiem „Zestawienie obrotów i sald” od dnia 1.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r., dwoma wykazami należności długoterminowych oraz protokołem weryfikacji, który podpisał pan Dawid Reszczyński – inspektor ds. księgowości budżetowej i pani Jolanta Cienciała – zastępca skarbnika gminy.

Z przedłożonych dokumentów wynikało, że na końcowe saldo konta składały się należności od 198 osób, z czego 218.751,40 zł od 15 osób tytułu ratalnych spłat należności

za zbyte mienie gminy oraz 195.370,42 zł od 183 osób opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości.

Konto 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

Saldo Ma konta w wysokości 44.520,19 zł powstało po zaksięgowaniu pod datą 31.12.2023 roku składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2023, przewidzianych do odprowadzenia w roku 2024. Zobowiązania te, drogą weryfikacji, zinwentaryzowała pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy oraz pani Jolanta Cienciąła – zastępca skarbnika gminy.

Konto 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Końcowe saldo Ma konta w wysokości 235.235,34 zł, przedstawiało stan zobowiązań wobec pracowników jednostki z tytułu naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2023, przewidzianego do wypłaty w roku następnym. Zobowiązania te, drogą weryfikacji, zinwentaryzowała pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy oraz pani Jolanta Cienciąła – zastępca skarbnika gminy.

Konto 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Na saldo Wn tego konta, w wysokości 8.911,00 zł, składały się należności od 5 pracowników jednostki z tytułu udzielonych im pożyczek ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Należności te, drogą weryfikacji, zinwentaryzowała pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy oraz pani Jolanta Cienciąła – zastępca skarbnika gminy.

Konto 240 – „Pozostałe rozrachunki”

- W przedłożony do kontroli dokumencie z inwentaryzacji wykazano zobowiązania w wysokości 268.188,71 zł. Dokument sporządzony w formie tabeli pn. „Weryfikacja sald konta 240 na dzień 31.12.2023 r.”, wymieniał nazwy poszczególnych kont analitycznych, numery tych kont oraz salda Wn i Ma konta. Zobowiązania te, drogą weryfikacji, zinwentaryzowała pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy oraz pani Jolanta Cienciąła – zastępca skarbnika gminy.
- W trakcie kontroli ustalono, że należność w wysokości 20.000,00 zł, zinwentaryzowano drogą weryfikacji, której dokonała pani Jolanta Cienciąła – zastępca skarbnika gminy poprzez złożenie podpisu na analitycznym wydruku z konta 240 „Zestawienie obrotów i sald” od dnia 1.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. Były to należności od 4 kół gospodyń wiejskich działających na terenie gminy.
- Z przedłożonych dokumentów wynikało, że końcowe saldo zobowiązań w wysokości 268.188,71 zł powstało m.in. po wniesieniu podlegających zwrotowi 25 zabezpieczeń należytego wykonania umów oraz wadiów i kaucji (265.393,25 zł). Pozostałe

zobowiązania widniały na kontach analitycznych opisanych jako: „odsetki” (2.613,56 zł) oraz „PPK” (181,90 zł).

Konto 245 – „Wpływy do wyjaśnienia”

Na końcowe saldo zobowiązań w wysokości 135,00 zł składały się 2 mylne wpłaty, w kwotach 100,00 zł oraz 35,00 zł, które zinwentaryzowano poprzez porównanie danych z dokumentów z dokumentacją księgową. Weryfikację przeprowadziła pani Lucyna Glinczak – inspektor ds. windykacji i księgowości podatkowej oraz pan Dawid Reszczyński – inspektor ds. księgowości budżetowej.

Konto 280 – „Rozliczenie z gminą podatku VAT”

Końcowe saldo Ma konta w wysokości 5.850,00 zł, przedstawiało stan zobowiązań z tytułu rozliczeń podatku VAT, które zinwentaryzowała drogą weryfikacji pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy oraz pani Jolanta Cienciąła – zastępca skarbnika gminy.

Konto 290 – „Odpisy aktualizujące należności”

Końcowe saldo Ma konta w wysokości 36.006,86 zł stanowiło sumę sald 27 kont analitycznych, prowadzonych do ewidencji odpisów aktualizujących należności – m. in. należności podatkowych, z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i odsetek za zwłokę. Weryfikację przeprowadziła pani Lucyna Glinczak – inspektor ds. windykacji i księgowości podatkowej oraz pan Dawid Reszczyński – inspektor ds. księgowości budżetowej.

III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Kontrolę wykonania dochodów i wydatków budżetowych przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2023, za wyjątkiem wydatków inwestycyjnych – w tym zakresie kontrola obejmowała także lata 2021-2022.

A. DOCHODY BUDŻETOWE

Ze sporządzonych za 2023 rok sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w roku tym gmina zrealizowała dochody budżetowe na sumę 63.662.424,11 zł.

Na powyższą wielkość złożyło się 52.917.733,90 zł dochodów bieżących oraz 10.744.690,21 zł dochodów zaliczanych do dochodów majątkowych.

3.1. Dochody z tytułu subwencji, udziałów gminy w dochodach budżetu państwa, z tytułu dotacji oraz dochody klasyfikowane jako otrzymane środki

3.1.1. Subwencje

W 2023 roku dochody gminy z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa wyniosły 11.776.554,00 zł i stanowiły 17,6% wszystkich dochodów budżetowych gminy.

Subwencja składała się z części oświatowej w wysokości 9.659.419,00 zł, wyrównawczej w wysokości 9.333.371,00 zł oraz równoważącej w kwocie 1.183.764,00 zł.

3.1.2. Udziały gminy w podatku dochodowym

Dochody gminy z tytułu udziału w podatku dochodowym wyniosły 3.909.902,00 zł i stanowiły 6,1% wszystkich jej dochodów budżetowych.

Klasyfikowane w § 001 wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych wyniosły 3.797.670,00 zł, z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (§ 002 dochodów) zrealizowano wpływy w wysokości 112.232,00 zł.

3.1.3. Dotacje celowe z budżetu państwa

- 1) W 2023 roku gmina zrealizowała 12.434.523,33 zł dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa. Dochody te stanowiły 19,5% wszystkich dochodów budżetu gminy. Wykonanie dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa z podziałem na poszczególne paragrafy przedstawiono w tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie – paragraf klasyfikacji dochodów	Wykonanie (zł)
1	2	3
1.	Dotacje celowe na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami – § 201	10.932.914,63
2.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej - § 202	5.000,00
3.	Dotacje celowe na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin) – § 203	1.466.054,79
4.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych – § 204	0
5.	Dotacje celowe na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (...), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci – § 206	5.221,86
6.	Dotacje celowe na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin) – § 633	25.332,05
Razem:		12.434.523,33

- 2) Ustalenia w zakresie wykonania dochodów z tytułu ww. dotacji celowych w poszczególnych rozdziałach budżetu oraz rozliczenia otrzymanych dotacji przedstawiono w punkcie „3.7.1. Rozliczenie otrzymanych dotacji” tego protokołu.

3.1.4. Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy o finansach publicznych, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego

- 1) W 2023 roku gmina zrealizowała 3.555.402,38 zł dochodów z tytułu dotacji, o jakich mowa w tytule. Wykonano je w rozdziałach i paragrafach przedstawionych w tabeli poniżej:

Rozdział budżetu	Paragraf dochodów	Wykonanie (zł)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
75095 – „Pozostała działalność”	§ 2057	199.993,51
80195 – „Pozostała działalność”	§ 2057	112.945,60
85395 – „Pozostała działalność”	§ 2057	486.600,70
	§ 2059	57.247,14
90008 – „Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu”	§ 2056	173.550,72
	§ 2057	983.453,84
90095 – „Pozostała działalność”	§ 2057	51.144,71
	§ 2059	0,00
Razem - § 205	x	2.064.936,22
80195 – „Pozostała działalność”	§ 6257	457.549,99
90095 – „Pozostała działalność”	§ 6257	695.939,47
	§ 6259	9.285,51
Razem - § 625	x	1.162.774,97
90005 – „Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu”	§ 6260	120.819,57
92601 – „Obiekty sportowe”	§ 6260	206.871,62
Razem - § 626	x	327.691,19
Ogółem:	x	3.555.402,38

- Ustalono, że dotację celową klasyfikowaną w § 205 rozdziału 75095 na sumę 199.993,51 zł gmina otrzymała na dofinansowanie projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, w ramach konkursu miniPAKT – gminne pracownie komputerowe – umowa o powierzenie grantu 56/M/2023 z dnia 17.11.2023 r. zawarta ze Skarbem Państwa – Centrum Projektów Polska Cyfrowa z siedzibą w Warszawie.
- Ustalono, że dotacje celową wysokości 112.945,60 zł w § 2057 w rozdziale 80195 gmina otrzymała z Województwa Pomorskiego na dofinansowanie projektu „Przedszkolaki – debrzeńskie bystrzaki” – umowa RPPM.03.02.01-22-0153/20-00 z dnia 31.01.2022 r. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 – projekt realizowany przez Inkubator Przedsiębiorczości w Cierzniach.
- Dotacje celowe na sumę 543.847,84 zł (w tym 486.600,70 zł w § 2057 oraz 57.247,14 zł w § 2059 w rozdziale 85395) gmina otrzymała na dofinansowanie projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 „Utworzenie Centrum Usług Społecznych w obszarze zdegradowanym” – umowa

RPPM.06.02.02-22-0004/17-00 z dnia 22.12.2017 r. - projekt realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie.

- Dotację celową w wysokości 1.157.004,56 zł objęta klasyfikacją rozdziału 80195 (w tym w § 6256 - 173.550,72 zł i w § 6257 - 983.453,84 zł) gmina otrzymała na „Likwidację barszczu Sosnowskiego na terenie Gminy Debrzno w latach 2021 - 2023” – dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021 w ramach programu „Środowisko, Energia i Zmiany klimatu” – umowa MFEOG.07.02.02-11-0009/21-00 z dnia 18.10.2021 r. zawarta z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.
 - Dotacje celowe na sumę 756.369,69 zł (w tym 51.144,71 zł w § 205 oraz 705.224,98 zł w § 625 w rozdziale 90095) gmina otrzymała na dofinansowanie projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 „Rewitalizacja przestrzeni w obszarze zdegradowanym w Debrznie” – umowa RPPM.08.01.02-22-0011/17-00 z dnia 22.12.2017 r.
 - Dotację ujętą w § 625 w rozdziale 80195 w wysokości 457.549,99 zł gmina otrzymała ze Skarbu Państwa – Centrum Unijnych Projektów Transportowych z siedzibą w Warszawie na podstawie umowy nr POIS.03.01.00-00-0184/22-00 z dnia 16.03.2023 r. Dotacji udzielono w ramach Projektu „Bezpieczna szkoła – wyposażenie Szkół Podstawowych w Gminie Debrzno w obiekt i urządzenia z zakresu edukacji komunikacyjnej” – dofinansowanie ze środków Programu Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.
 - Klasyfikowane w § 626 w rozdziale 90005 środki na sumę 120.819,57 zł otrzymano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Gdańsku – umowa o dofinansowanie nr WFOŚ/D/CM/8446/2022 z dnia 7.12.2022 r. na realizację programu priorytetowego pn. „Ciepłe mieszkanie” – na likwidację źródeł ciepła na paliwa stałe. Dotacji udzielono ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.
 - Ujęte w § 626 w rozdziale 92601 środki na sumę 206.871,62 zł otrzymano na realizację projektu pn. „Budowa boiska sportowego w Myśligoszczy”. Dofinansowanie otrzymano ze Skarbu Państwa – Ministerstwa Sportu i Turystyki z siedzibą w Warszawie, na podstawie umowy o dofinansowanie nr 2023/02/02/1846/subA/DIS/SP/22 z dnia 21.04.2023 r. W ramach programu sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej – edycja 2022.
- 2) Ustalenia w zakresie rozliczenia otrzymanych dotacji przedstawiono w punkcie „3.7.1. Rozliczenie otrzymanych dotacji” tego protokołu.

3.1.5. Dotacje celowe otrzymane na realizację porozumień

- 1) W 2023 roku gmina otrzymała 127.780,00 zł dotacji na realizację porozumień, z czego:
 - 17.780,00 zł dotacji klasyfikowanych § 271 – „Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących” rozdziału 75495;
 - 110.000,00 zł dotacji ujętych w § 663 – „Dotacja celowa otrzymana z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego” rozdziału 01042.
- 2) Podstawę otrzymania ww. dotacji stanowiły dwie niżej wskazane umowy zawarte z Województwem Pomorskim:
 - a) ujęta w § 271 rozdziału 75495 kwota 17.780,00 zł - umowa nr 185/UM/DROŚ/2023 z dnia 7.06.2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej, przeznaczonej na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
 - b) klasyfikowana w § 663 rozdziału 01042 kwota 110.000,00 zł - umowa nr 65G/WBG-OGR/2023 z dnia 19.07.2023 r. o udzielenie dotacji na modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych.
- 3) Ustalenia w zakresie rozliczenia otrzymanych dotacji przedstawiono w punkcie „3.7.1. Rozliczenie otrzymanych dotacji” tego protokołu.

3.1.6. Dochody klasyfikowane jako otrzymane środki

- 1) W 2023 roku gmina zrealizowała 11.619.487,68 zł dochodów klasyfikowanych jako otrzymane środki. Dochody te ujęto w paragrafach i rozdziałach wymienionych w tabeli:

Paragraf	Rozdział	Wykonane dochody (zł)
1	2	3
§ 210 – „Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy”	75814 – „Różne rozliczenia finansowe”	104.338,92
	85295 – „Pozostała działalność”	8.068,78
§ 217 – „Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych”	75095 – „Pozostała działalność”	42.230,00
§ 218 – „Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19”	85395 – „Pozostała działalność”	19.890,00
§ 246 – „Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych”	85149 – „Programy polityki zdrowotnej”	8.000,00
	90005 – „Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu”	50.725,00
	90008 – „Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu”	146.172,77
§ 269 – „Środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw”	85504 – „Wspieranie rodziny”	15.771,66
§ 270 – „Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (...), pozyskane z innych źródeł”	60016 – „Drogi publiczne gminne”	73.349,00
	85195 – „Pozostała działalność”	6.000,00
§ 275 – „Środki na uzupełnienie dochodów gmin”	75802 – „Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego”	2.338.880,15
§ 609 – „Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19”	70095 – „Pozostała działalność”	3.000.000,00

§ 629 – „Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (...), pozyskane z innych źródeł”	60016 – „Drogi publiczne gminne”	606.063,00
§ 635 – „Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych”	75095 – „Pozostała działalność”	199.998,40
§ 637 – „Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych”	60016 – „Drogi publiczne gminne”	5.000.000,00
Razem:		11.619.487,68

- Środki w wysokości 112.407,70 zł ujęte w § 210 stanowiły sumę 38 przelewów, które kontrolowana gmina otrzymała z „Funduszu Pomocy” na pomoc obywatelom Ukrainy, w tym:
 - 104.338,92 zł, klasyfikowane w rozdziale 75814. Podstawą otrzymania środków było 12 pism Wojewody Pomorskiego informujących o zwiększeniu lub zwiększeniu środków przewidzianych na ten cel. Podstawą rozliczenia środków stanowiły sprawozdania „metryczki” przesyłane każdego miesiąca 2023 r. Otrzymane środki wydatkowano m.in. na stypendia, wynagrodzenia i dowożenie uczniów do szkół,
 - 8.068,78 zł, klasyfikowane w rozdziale 85295. Podstawą otrzymania środków było 15 pism Wojewody Pomorskiego informujących o zmianie planu finansowego (zwiększeniu lub zwiększeniu środków przewidzianych na ten cel). Otrzymane środki wydatkowano na świadczenia rodzinne i koszty obsługi.
- Na podstawie umowy zawartej z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie – umowa nr DSG/0150 z dnia 15.11.2022 r. o powierzenie grantu w ramach projektu „Dostępny samorząd - granty” kontrolowana jednostka otrzymała 246.998,40 zł, z czego:
 - w dniu 14.12.2022 r. 222.300,00 zł (w § 217 - 44.460,00 zł oraz § 635 – 177.840,00 zł);
 - w dniu 15.09.2023 r. – 24.698,40 zł (w § 217 - 2.540,00 zł oraz § 635 – 22.158,40 zł).
 Ze sporządzonego za 2023 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że otrzymane środki na podstawie wyżej przywołanej umowy wykazano, jako dochody wykonane w 2023 r. w wysokości 242.228,40 zł, które ujęto w § 217 - 42.230,00 zł i § 635 - 199.998,40 zł rozdziału 75095 – „Pozostała działalność”. Z przesłanego w dniu 11.08.2023 r. „Sprawozdania z realizacji przedsięwzięcia grantowego” (sprawozdanie końcowe nr 4) wynika, że gmina otrzymany grant w wysokości 246.998,40 zł wykorzystała w całości. Stwierdzono, że dochody wykazane, jako dochody wykonane w wysokości 242.228,40 zł są o 4.770,00 zł niższe od wysokości środków, jakie wpłynęły na rachunek gminy z tytułu otrzymanego grantu. W toku dalszych czynności kontrolnych ustalono, że kwotę w wysokości 4.770,00 zł, stanowiącą różnicę, wydatkowano w dniu 23.11.2023 r. tytułem zwrotu środków z programu „Cyfrowa gmina”. W związku ze stwierdzoną różnicą pomiędzy dochodami wykonanymi a wykazanymi w wysokości 4.770,00 zł (246.998,40 zł

– 242.228,40 zł) oraz wydatkowania w dniu 23.11.2023 r. kwoty 4.770,00 zł tytułem zwrotu środków z programu „Cyfrowa gmina” a także niewykazaniem w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym za 2022 r. dochodów wykonanych w wysokości 222.300,00 zł, jakie wpłynęły na rachunek bankowy gminy w dniu 14.12.2022 r. poproszono o złożenie wyjaśnienia.

W sprawie stwierdzonej różnicy pomiędzy dochodami wykonanymi a wykazanymi w wysokości 4.770,00 zł (246.998,40 zł – 242.228,40 zł) oraz wydatkowania kwoty 4.770,00 zł tytułem zwrotu środków z programu „Cyfrowa gmina” wyjaśnienie złożyła pani Jolanta Cienciąła – zastępca skarbnika gminy, która w piśmie datowanym na dzień 15.04.2024 r. podała – cyt.: *W związku z końcowym rozliczeniem projektu Cyfrowa Gmina, który zakończył się w 2022 roku nastąpił obowiązek zwrotu środków w kwocie 4.770,00 zł. W dniu 23.11.2023 r., środki w kwocie 4.770,00 zł zostały przekazane z konta Urzędu w klasyfikacji 750 75095 2950 na rachunek założony dla projektu, na który wpływały środki. W tym dniu zostały też przekazane w/w środki na konto należne do zwrotu środków w/w projektu. W ewidencji księgowej przekazane środki potrącono błędnie z dochodów, które dotyczyły projektu z PEFRON-u pomimo przekazania środków na zwrot kwoty 4.770,00 zł. Błąd naprawiono poprzez korektę sprawozdań.*

Cytowane wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

Stwierdzona różnica w wysokości 4.770,00 zł skutkowałą koniecznością złożenia korekt sprawozdań m.in. sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2023 rok. W trakcie trwającej kontroli w dniu 16.04.2024 r. złożono wymagane korekty sprawozdań.

W sprawie nie wykazania w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym za 2022 r. dochodów wykonanych w wysokości 222.300,00 zł, wyjaśnienie złożyła pani Jolanta Miszewska – skarbnika gminy, która w piśmie z dnia 22.04.2024 r. podała – cyt.:

Gmina 14 grudnia 2022 roku otrzymała środki zewnętrzne z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na „Modernizację Urzędu Miejskiego - zwiększenie dostęp budżetu a tym samym nie zostały wykazane w sprawozdawczości z wykonania dochodów za 2022 rok, ponieważ Stanowisko Kolegium RIO w Gdańsku w zakresie funduszy budżetowych i pozabudżetowych było takie, iż PFRON to fundusz poza budżetem (o czym była mowa w materiałach szkoleniowych). Tym bardziej, że Grantodawcą zgodnie z umową był PFRON.

W trakcie realizacji zadania i ponownego przeanalizowania projektu (tym bardziej, iż przepisy w niektórych aspektach są nieprecyzyjne) dokonano zmiany statusu środków z pozabudżetowych na włączenie ich do budżetu w celu lepszego planowania wydatków,

łatwiejszego monitorowania i kontrolowania realizacji zadania, zwłaszcza iż zadanie to było częściowo dofinansowane.

W momencie ujęcia tych środków zewnętrznych do planu finansowego budżetu, środki te przyjęto jako wykonanie dochodów w 2023 roku. Uważam, iż podjęte działania w tej kwestii były prawidłowe i nie przyniosły dla Gminy szkody.

Wyjaśnienie złożone przez skarbnika gminy w sprawie niewykazania w sprawozdaniu Rb-27S wykonanych dochodów w wysokości 222.300,00 zł załączono do akt roboczych kontroli.

**[Kserokopie wyciągów bankowych z dnia 14.12.2022 r. i z dnia 15.09.2023 r., kserokopia „Sprawozdania z realizacji przedsięwzięcia grantowego” (sprawozdanie końcowe nr 4), wyjaśnienie pani Jolanty Cienciąły – zastępcy skarbnika ws. różnicy 4.700,00 zł pomiędzy dochodami wykonanymi a wykazanymi oraz wyjaśnienie złożone przez skarbnika gminy w sprawie niewykazania w sprawozdaniu Rb-27S wykonanych dochodów w wysokości 222.300,00 zł –
– pozycja 4 akt kontroli]**

- Na wartość środków ujętych w § 218 złożyło się 7 przelewów zrealizowanych w trakcie roku, o łącznej wartości 19.890,00 zł, które gmina otrzymała z Funduszu Przeciwdziałania COVID –19, z tytułu rekompensat za wypłatę dodatków:

- węglowego - 6.120,00 zł,
- do drewna opałowego - 2.040,00 zł,
- elektrycznego - 11.730,00 zł.

Podstawą otrzymania tychże środków były zapotrzebowania na środki składane do Wojewody Pomorskiego (Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku).

- Klasyfikowane w § 246 środki na sumę 204.897,77 zł, z czego w rozdziale:
 - a) 85149 - 8.000,00 zł. gmina otrzymała z Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia w Gdańsku na podstawie umowy nr 7/2023 z dnia 6.12.2023 r. na dofinansowanie zadania w ramach programu polityki zdrowotnej realizowanego przez „JST w obszarze edukacji w zakresie osteoporozy i wczesnego wykrywania osteoporozy”. Przywołany powyżej „Program” przyjęto do realizacji Uchwałą Nr 66.LXXXV.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 27 października 2023 r. w sprawie przyjęcia „Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Debrzno na lata 2023-2025”.

Kserokopię umowy załączono do akt roboczych kontroli

**[Kserokopia umowy nr 7/2023 z dnia 6.12.2023 r. na dofinansowanie zadania w ramach programu polityki zdrowotnej realizowanego przez „JST w obszarze edukacji w zakresie osteoporozy i wczesnego wykrywania osteoporozy”
– poz. 5 akt kontroli]**

- W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w dniu 17.01.2023 r. pan Wojciech Kallas – Burmistrz Debrzno i pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy złożyli oświadczenia woli (podpisy elektroniczne) na umowie pn. „Dofinansowanie programów polityki zdrowotnej realizowanych przez gminy w obszarze edukacji w zakresie osteoporozy i wczesnego wykrywania osteoporozy” zawartej przez Gminę Debrzno i przedsiębiorcę Sebastiana

Łażniaka – działającego pod firmą „Cogito Sebastian Łażniak” z siedzibą w Kaliszu. Z treści przywołanej umowy (§ 1 zakres umowy) wynika, że przedmiotem umowy jest opracowanie na rzecz Zleceniodawcy, dokumentacji aplikacyjnej do konkursu wniosków nr FM – SRP.01.2022 na: „Dofinansowanie programów polityki zdrowotnej realizowanych przez gminy w obszarze edukacji w zakresie osteoporozy i wczesnego wykrywania osteoporozy” w ramach Subfunduszu rozwoju profilaktyki, wyodrębnionego w ramach Funduszu Medycznego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 października 2020 r. o Funduszu Medycznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1875). Z kolei z § 3 tej umowy wynikało, że pan Sebastian Łażniak wykona tę usługę nieodpłatnie – cyt.: (...) „Zleceniobiorca otrzyma wynagrodzenie wysokości 0 zł (słownie: zero zł netto)”.

W trakcie kontroli zwrócono się do pani Niny Pachury - dyrektora Inkubatora Przedsiębiorczości w Cierzniach (osoba merytorycznie odpowiedzialna) o udzielenie pisemnej informacji w sprawie realizacji postanowień umowy z dnia 17.01.2023 r., w szczególności, czy Sebastian Łażniak – działający pod firmą „Cogito Sebastian Łażniak” opracował dokumentację aplikacyjną do konkursu wniosków nr FM – SRP.01.2022 na: „Dofinansowanie programów polityki zdrowotnej realizowanych przez gminy w obszarze edukacji w zakresie osteoporozy i wczesnego wykrywania osteoporozy”.

Oświadczenie w sprawie wykonania ww. umowy złożył pan Wojciech Kallas – Burmistrz Debrzna, który w piśmie (ORG.8010.1.4.2023.2024.AZ) datowanym na dzień 6.05.2024 r. podał – cyt.: *Firma Cogito Sebastian Łażniak wywiązała się z zakresu umowy zawartej w dniu 17.01.2023 r. z Gminą Debrzno tj. z opracowania na rzecz Zleceniodawcy dokumentacji aplikacyjnej do konkursu wniosków nr FM-SRP, w tym do opracowania treści Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Debrzno na lata 2023-2025 i propozycji treści wniosku.*

Cytowane powyżej oświadczenie burmistrza oraz kserokopię umowy załączano do akt roboczych kontroli.

[Kserokopia umowy pn. „Dofinansowanie programów polityki zdrowotnej realizowanych przez gminy w obszarze edukacji w zakresie osteoporozy i wczesnego wykrywania osteoporozy” z dnia 17.01.2023 r. oraz oświadczenie burmistrza ws. realizacji postanowień umowy z dnia 17.01.2023 r. – poz. 6 akt kontroli]

- Konkurs ofert na wybór realizatora „Programu” ogłoszono zarządzeniem Nr 232.1236.2023 Burmistrza Debrzna z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie ogłoszenia konkursu ofert na wybór realizatora programu polityki zdrowotnej pn. „Profilaktyka i wczesne wykrywanie osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Debrzno na lata 2023-2025” oraz powołania Komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu ofert na realizatora programu pn. „Profilaktyka i wczesne wykrywanie osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Debrzno na lata 2023-2025”. Zarządzeniem tym powołano także „Komisję Konkursową” w czteroosobowym składzie oraz określono regulamin pracy

komisji konkursowej. Zarządzeniem Nr 234.1238.2023 Burmistrza Debrzna z dnia 11 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Zarządzenia Nr 232.1236.2023 Burmistrza Debrzna z dnia 7 grudnia 2023 r. dokonano zmian w składzie osobowym komisji konkursowej oraz w regulaminie pracy komisji konkursowej.

Oferty konkursowe oceniane miały być według następujących kryteriów:

NAZWA KRYTERIUM		Maksymalna liczba punktów
1.	Doświadczenie oferenta i efektywność realizacji Programu, w tym:	51
1)	Dotychczasowe doświadczenie związane z realizacją świadczeń z zakresu profilaktyki, w ramach realizowanych programów polityki zdrowotnej: od 2023 - 5 pkt. od 2022- 10 pkt. od 2021 i wcześniej - 15 pkt.	0-15 pkt.
2)	Dotychczasowe doświadczenie związane z realizacją działań z zakresu edukacji związanej z profilaktyką, w ramach realizowanych programów polityki zdrowotnej od 2023 - 5 pkt. od 2022- 10 pkt. od 2021 i wcześniej - 15 pkt.	0-15 pkt.
3)	Efektywność w odniesieniu do liczby uczestników przewidzianych w Programie – roczna liczba badań, w ramach realizowanych programów polityki zdrowotnej, w tym badań densytometrycznych, przeprowadzonych w okresie ostatnich 2 lat od 1 000 do 5 000 badań - 7 pkt. od 5 001 do 10 000 badań - 14 pkt. od 10 001 do więcej - 21 pkt.	0-21 pkt.
2.	Zasoby ludzkie	25
1)	Kwalifikacje personelu, który będzie brał udział w realizacji Programu:	
	szkolenie personelu medycznego (etap I) – lekarz, posiadający doświadczenie w diagnostyce, leczeniu, różnicowaniu i profilaktyce osteoporozy oraz zapobieganiu złamaniom osteoporotycznym i upadkom, według kryterium: 1 osoba – 1 pkt. 2 osoby – 3 pkt.	0-3 pkt.
	lekarska wizyta podsumowująca, według kryterium: 1-3 osoby – 1 pkt. 4 osoby i więcej – 3 pkt.	0-3 pkt.
	osoba odpowiedzialna za edukację (etap II) – lekarz, fizjoterapeuta, pielęgniarka, asystent medyczny, edukator zdrowotny lub inny przedstawiciel zawodu medycznego, który posiada odpowiedni zakres wiedzy, doświadczenia i kompetencji dla przeprowadzenia działań edukacyjnych, według kryterium: 1 osoba – 1 pkt. 2-4 osoby – 2 pkt. 5 osób lub więcej – 3 pkt.	0-3 pkt.
	osoba odpowiedzialna za organizację i koordynację nad realizacją Programu po stronie realizatora, według kryterium: 1 osoba – 1 pkt. 2-4 osoby – 2 pkt. 5 osób lub więcej – 3 pkt.	0-3 pkt.
	technik elektroradiolog, według kryterium: 1 osoba – 2 pkt. 2 lub więcej – 4 pkt.	0-4 pkt.
2)	Wyposażenia w densytometr DXA do badania kości udowej, komputer z kalkulatorem FRAX dla populacji polskiej, według kryterium: 1 pracownia densytometryczna – 1 pkt. 2 pracownie densytometryczne – 2 pkt. 3 lub więcej pracowni densytometrycznych – 3 pkt.	0-3 pkt.
3)	Ocena planu przygotowania materiałów edukacyjnych i ich upowszechniania	0-6 pkt.
3.	Koszty realizacji Programu*	24
1)	Cena oferty – realizator, który zaoferuje najniższą cenę brutto, otrzyma 24 pkt., a dla pozostałych ofert punktacja w tym kryterium zostanie obliczona w następujący sposób: $C = (C_{\min} / C_x) \times 24$ gdzie: C – liczba punktów w kryterium „cena oferty” C _{min} – najniższa cena brutto spośród złożonych ofert C _x – cena brutto oferty badanej UWAGA! Realizator zobowiązany jest do wniesienia wkładu własnego, którego sposób kalkulacji przedstawiono w formularzu kalkulacji kosztów!	0-24 pkt.
Maksymalna liczba punktów, które może przyznać komisja konkursowa jednej ofercie wynosi:		100 pkt.

- Na podstawie dokumentu pn. „Protokół z posiedzenia komisji w dniu 27.12.2023 r. ustalono, że na wybór realizatora konkursu w terminie składania ofert wpłynęły dwie oferty (data wpływu obu ofert 22.12.2023 r.) tj. Cogito Sebastian Łażniak z siedzibą w Kaliszu oraz OsteoDENS Grzegorz Pozorski z siedzibą w miejscowości Sienno. Wyniki ogłoszonego i przeprowadzonego konkursu podano w Ogłoszeniu z dnia 27.12.2023 r. o zakończeniu i rozstrzygnięciu konkursu ofert na realizatora programu polityki zdrowotnej pn. „Profilaktyka i wczesne wykrywanie osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Debrzno na lata 2023-2025” opublikowanym na stronie BIP gminy w dniu 28.12.2023 r. W dokumencie tym podano, że najwięcej punktów uzyskał podmiot leczniczy Cogito Sebastian Łażniak z siedzibą w Kaliszu.

- W trakcie kontroli ustalono, że realizację programu powierzono temu samemu podmiotowi, który na podstawie ww. umowy z dnia 17.01.2023 r. opracował nieodpłatnie na rzecz Gminy Debrzno, dokumentację aplikacyjną do konkursu wniosków nr FM – SRP.01.2022, tj. „Cogito Sebastian Łażniak” z siedzibą w Kaliszu.

W dniu 28.12.2023 r. Gminę Debrzno zawarła umowę na realizację programu profilaktyki zdrowotnej z wyżej wskazanym podmiotem pn. „Profilaktyka i wczesne wykrywanie osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Debrzno na lata 2023-2025”. Zgodnie z postanowieniami umownymi (§ 2 ust. 1) gmina zobowiązała się do przekazania na rzecz realizatora programu działającego pod firmą „Cogito Sebastian Łażniak” kwoty 237.000,00 zł brutto, z czego:

- w 2023 r. - 8.000,00 zł,
- w 2024 r. - 114.500,00 zł,
- w 2025 r. - 114.500,00 zł.

Płatności miały się odbywać kwartalnie na podstawie wystawionych faktur VAT, z 14 dniowym terminem płatności.

Z tytułu realizacji postanowień ww. umowy do 30.04.2024 r. na rzecz realizatora programu działającego pod firmą „Cogito Sebastian Łażniak” wydatkowano ogółem 47.260,00 zł, w tym:

- w 2023 r. - 8.000,00 zł, w dniu 29.12.2023 r. na podstawie faktury VAT nr 16/12/2023 z dnia 29.12.2023 r.,
- w 2024 r. – 39.260,00 zł, w dniu 30.04.2024 r. na podstawie faktury VAT nr 2/04/2024 z dnia 4.04.2024 r.

Do akt roboczych kontroli załączono kserokopie: umowy z dnia 28.12.2023 r. pn. „Profilaktyka i wczesne wykrywanie osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Debrzno na lata 2023-2025”, „Protokołu z posiedzenia komisji w dniu 27.12.2023 r., dwóch kart ocen formalnych wniosków, ogłoszenia z dnia 27.12.2023 r. o zakończeniu i rozstrzygnięciu konkursu ofert na realizatora programu polityki zdrowotnej

pn. „Profilaktyka i wczesne wykrywanie osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Debrzno na lata 2023-2025”.

[Kserokopia umowy z dnia 28.12.2023 r. pn. „Profilaktyka i wczesne wykrywanie osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Debrzno na lata 2023-2025”, „Protokół z posiedzenia komisji w dniu 27.12.2023 r., dwie karty oceny formalnej wniosków, ogłoszenia z dnia 27.12.2023 r. o zakończeniu i rozstrzygnięciu konkursu ofert na realizatora programu polityki zdrowotnej pn. „Profilaktyka i wczesne wykrywanie osteoporozy wśród mieszkańców Gminy Debrzno na lata 2023-2025” – poz. 7 akt kontroli]

W przywołanej na początku tego podpunktu protokołu umowie nr 7/2023 z dnia 27.12.2023 r. „NFOZ” zobowiązał się przekazać na rzecz gminy dofinansowanie, które w latach 2023 – 2025 nie mogło przekroczyć 252.000,00 zł (80% wartości programu). Na rok 2023 zaplanowano dofinansowanie w wysokości 8.000,00 zł, które wpłynęły na rachunek gminy w dniu 29.12.2023 r. po uprzednio złożonym wniosku (wniosek z dnia 27.12.2023 r.). Otrzymane dofinansowanie rozliczono w dniu 4.01.2024 r., przesyłając Narodowemu Funduszowi Ochrony Zdrowia w Gdańsku „Rozliczenie dofinansowania programu za 2023 r.”. Ze złożonego dokumentu wynika, że gmina wykorzystwała otrzymane dofinansowanie w całości na zapłatę zobowiązania wynikającego z faktury nr 16/12/2023 z dnia 29.12.2023 r. wystawionej przez Sebastiana Łażniaka – działającego pod firmą „Cogito” z siedzibą w Kaliszu za przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń personelu medycznego.

Kserokopię faktury nr 16/12/2023 z dnia 29.12.2023 r. załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopia faktury nr 16/12/2023 z dnia 29.12.2023 r.

– poz. 8 akt kontroli]

- b) 90005 - 50.725,00 zł otrzymano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku – aneks nr 4 zawarty w dniu 4.10.2023 r. do porozumienia z dnia 16.02.2021 r. Powyższe środki otrzymano na dofinansowanie funkcjonowania punktu konsultacyjno – edukacyjnego programu „Czyste powietrze” klasyfikowanych. Otrzymane środki rozliczono w wysokości 31.000,00 zł przesyłając do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku wnioski o płatność. Pozostałej kwoty 19.725,00 zł nie rozliczono albowiem nie upłynął jeszcze termin rozliczenia. W § 3 wiążącego strony porozumienia przewidziano możliwość dostarczenia sprawozdania w terminie 21 dni po upływie roku od dnia zawarcia aneksu do porozumienia, który przypada na dzień 4.10.2024 r.
- c) 90008 - 146.172,77 zł otrzymano z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie (95.000,00 zł w dniu 19.12.2023 r. – aneks zawarty w dniu 23.05.2023 do umowy MFEOG.07.02.-11-0009/21-01 z dnia 18.10.2021 r.) oraz 51.172,77 zł z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Pruszczu Gdańskim:
- w dniu 20.10.2023 r. - 12.432,00 zł - porozumienie nr 1 z dnia 21.11.2022 r.,

- w dniu 20.12.2023 r. - 38.740,77 zł - aneks nr 2 z dnia 24.05.2023 r. do umowy partnerskiej Nr 1/2021.

Środki powyższe gmina miała wykorzystać na realizację projektu pn. „Likwidacja Barszczu Sosnowskiego na terenie Gminy Debrzno”.

Na podstawie szczegółowej ewidencji wydatków klasyfikowanych w rozdziale 90008 oraz dokumentu pn. „Rozliczenie umowy...” ustalono, że ww. środki, na sumę 107.432,00 zł (95.000,00 zł i 12.432,00 zł), wraz ze środkami własnymi gminy (42.359,68 zł), wykorzystano do zapłaty zobowiązania 149.791,68 zł brutto wynikającego z Noty księgowej nr ZGKiM/39//2023 z dnia 29.09.2023 r. wystawionej przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie. Ww. zakład realizował usługę likwidacji ww. rośliny z terenów jej występowania na podstawie porozumienia nr ORG.1.2023 z dnia 8.05.2023 r. Zapłaty wynagrodzenia wystawcy „Noty” dokonano po komisyjnym odbiorze wykonanych prac.

Otrzymane środki w wysokości 38.740,77 zł rozliczono w dniu 13.12.2023 r. przesyłając do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Pruszczu Gdańskim „Sprawozdanie z wykonania projektu...”. Z przesłanego sprawozdania wynika, że otrzymane środki 38.740,77 zł wydatkowano na wynagrodzenia związane z nadzorem nad realizacją projektu.

- klasyfikowane w § 269 rozdziału 85504 środki budżetowe w wysokości 15.771,66 zł kontrolowana jednostka otrzymała w dniu 29.12.2023 r. z Funduszu Pracy na realizację rządowego programu pn. „Asystent rodziny 2023”. Podstawą otrzymania ww. środków było „oświadczenie o przyjęciu” datowane na dzień 15.12.2023 r.

Środki przeznaczono na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny (12.771,66 zł) i dofinansowanie dodatków do wynagrodzeń asystentów rodziny (3.000,00 zł).

- 79.349,00 zł ujęte w § 270 kontrolowana jednostka otrzymała od dwóch niżej wskazanych podmiotów:

a) 73.349,00 zł ujęte w rozdziale „60016 – „Drogi publiczne gminne”, z czego:

- 20.000,00 zł z Nadleśnictwa Lipka, dokonanego na podstawie umowy nr 54/2023 z dnia 6.04.2023 r. w sprawie realizacji wspólnego przedsięwzięcia pod nazwą „Remont drogi gminnej w miejscowości Stare Gronowo”.

Środki w podanej powyżej wysokości wpłynęły w dniu 1.06.2023 r., po wystawieniu przez kontrolowaną jednostkę noty księgowej obciążeniowej Nr 49/2023 z dnia 17.05.2023 r. wraz z protokołem odbioru wykonanych robót z dnia 12.05.2023 r. Przesłanego do Nadleśnictwa dokumentu datowanego na dzień 19.05.2023 roku pn. „Dot. Umowy nr 54/2023 z dnia 06.04.2023 r. w sprawie przedsięwzięcia

pn. „Remont drogi gminnej w miejscowości Stare Gronowo” wynikało, że całkowity koszt zadania wyniósł 20.000,00 zł;

- 53.349,00 zł gmina otrzymała w dniu 29.12.2023 r. od Skarbu Państwa – Wojewody Pomorskiego na podstawie umowy nr 76/G/RFRD/2023 z dnia 13.12.2023 r. zawarta na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 października 2018 o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg. Przywołaną umową Wojewoda Pomorski zobowiązał się dofinansować gminie, ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, realizację zadania pn. „Remont chodnika przy drodze gminnej nr 233031 w Debrznie” w wysokości 53.349,00 zł z zastrzeżeniem, że ostateczna kwota przyznanego dofinansowania nie przekroczy 50% rzeczywistych wydatków gminy na realizację zadania. Rozliczenia otrzymanych środków kontrolowana jednostka dokonała poprzez sporządzenie w dniu 11.03.2024 r. i przesłanie Wojewodzie Pomorskiemu wymaganego umową „Rozliczenia wykorzystania dofinansowania oraz realizacji zadania dofinansowanego ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg”.

- b) środki klasyfikowane w rozdziale „85195 – „Pozostała działalność” w wysokości 6.000,00 zł gmina otrzymała w dniu 28.06.2023 r. Na podstawie zawartej z Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce z siedzibą w Warszawie – umowy nr DL/641/33/2023 z dnia 19.06.2023 r. na realizację programu pn. „Miasto kobiet” Z otrzymanych środków gmina rozliczyła się w dniu 3.01.2024 r. przesyłając drogą elektroniczną „Rozliczenie otrzymanych środków”.

Wydatki ponoszono m.in. na zakup artykułów spożywczych (800,00 zł), obrazu na płótnie (750,00 zł), usługi cateringowej (1.050,00 zł) i pozostałych usług – 3.400,00 zł (warsztaty, wykłady, sesje itp.).

- Otrzymane środki w wysokości 2.338.880,15 zł, klasyfikowane w § 275 kontrolowana gmina otrzymała z Ministerstwa Finansów na Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. Podstawą otrzymania środków były 3 pisma Dyrektora Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego:
 - ST3.4751.1.9.2023 z dnia 18.08.2023 r. (2.105.047,00 zł),
 - ST3.4751.1.9.2023 z dnia 3.10.2023 r. (130.557,15 zł),
 - ST3.4751.1.9.2023 z dnia 8.11.2023 r. (103.276,00 zł).
- Środki ujęte w § 609 w wysokości 3.000.000,00 zł otrzymano w dniu 29.11.2023 r. z Banku Gospodarstwa Krajowego na wniesienie udziałów w tworzonej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej pn. „Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa KZN Bałtyk spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Ww. „Inicjatywę” utworzono wraz 14 innymi gminami (akt notarialny – Repertorium A 11088/2023 z dnia 4.12.2023 r.) na mocy, której gmina objęła 60.000 udziałów w spółce o wartości nominalnej 50,00 zł każdy z nich. Wsparcia finansowego udzielono ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju

Mieszkalnictwa na wniosek z dnia 19.05.2023 r. kierowany do Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej. W dniu 15.12.2023 r. objęte udziały w utworzonej spółce ujęto na koncie 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe”.

- Podstawę otrzymania dochodu w wysokości 606.063,00 zł, klasyfikowanego w § 629 w rozdziale 60016, stanowiły dwie niżej wskazane umowy zawarte z Wojewodą Pomorskim:

- w dniu 6.12.2023 r. umowa nr 97/G/RFRD/2023 o udzielenie dofinansowania zadania w zakresie budowy, przebudowy i remontu dróg gminnych/powiatowych, zmieniona aneksem nr 1 z dnia 13.12.2023 r.

Przywołaną umową przed zmianą Wojewoda Pomorski zobowiązał się dofinansować gminie, ze środków „Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg”, realizację zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 233027G – ul. Okrzei w Debrznie” w wysokości 337.596,38 zł z zastrzeżeniem, że ostateczna kwota przyznanego dofinansowania nie przekroczy 50% rzeczywistych wydatków gminy na realizację zadania.

Oszczędności przetargowe skutkowały zwiększeniem dofinansowania do kwoty 491.023,00 zł.

Środki w tej wysokości wpłynęły w dniu 29.12.2023 r. dofinansowane zadanie jest w trakcie realizacji a termin jego zakończenia przewidziano na okres do 12 miesięcy od dnia podpisania umowy z wykonawcą tj. od 23.08.2023 r.

- w dniu 7.11.2023 r. umowa nr 68/G/RFRD/BRD/2023 zawarta na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 października 2018 o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg, zmieniona aneksem nr 1 z dnia 28.11.2023 r.

Przywołaną umową przed zmianą Wojewoda Pomorski zobowiązał się dofinansować gminie, ze środków „Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg”, na realizację zadania pn. „Budowa drogi dla pieszych w miejscowości Stare Gronowo” w wysokości 125.000,00 zł z zastrzeżeniem, że ostateczna kwota przyznanego dofinansowania nie przekroczy 50% rzeczywistych wydatków gminy na realizację zadania.

Zmiana wartości zadania oraz harmonogramu rzeczowo-finansowego skutkowały zmniejszeniem dofinansowania do kwoty 115.040,00 zł. Środki w tej wysokości wpłynęły w dniu 29.12.2023 r. Rozliczenia otrzymanych środków kontrolowana jednostka dokonała poprzez sporządzenie w dniu 3.01.2024 r. i przesłanie Wojewodzie Pomorskiemu wymaganego umową „Rozliczenia wykorzystania dofinansowania oraz realizacji zadania dofinansowanego ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg”.

- Środki ujęte w § 637 w wysokości 5.000.000,00 zł otrzymano z Banku Gospodarstwa Krajowego na realizację zadania inwestycyjnego – pn. „Przebudowa drogi gminnej – ul. Jeziorna w Debrznie. Podstawą otrzymania środków stanowiła Promesa z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych nr 01/2021/900/Polskilad („PROMESA”) z dnia 4.05.2022 r. Otrzymane środki wpłynęły na rachunek gminy

Neer

w dwóch równych transzach (16.01.2023 r. - 2.500.000,00 zł oraz 15.09.2023 r. – 2.500.000,00 zł). Środki wykorzystano na zapłatę wynagrodzenia wykonawcy zadania - AD-BET sp. z o.o. z Chojniczek. Płatność za wykonane zadanie nastąpiła po odbiorach robót budowlanych:

- częściowego w dniu 29.12.2022 r., na podstawie faktury FS/35/2022 z dnia 29.12.2022 r. zapłacono zobowiązanie z niej wynikające w wysokości 2.998.234,17 zł, z czego ze środków własnych wydatkowano 498.234,17 zł w dniu 30.12.2022 r. oraz z otrzymanych środków 2.500.000,00 zł, płatność nastąpiła w dniu 16.01.2023 r.
- końcowego w dniu 31.08.2023 r., w oparciu o fakturę FS/16/2023 z dnia 31.08.2023 r. zapłacono zobowiązanie z niej wynikające w wysokości 2.956.356,14 zł, z czego ze środków własnych wydatkowano 456.356,14 zł oraz z otrzymanych środków 2.500.000,00 zł, płatność nastąpiła w dniu 5.09.2023 r.

3.2. Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych

Kontrolę dochodów gminy z tytułu podatków i opłat przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2023.

3.2.1. Księgowa ewidencja podatków i opłat oraz postępowanie podatkowe przy ustalaniu wysokości zobowiązania podatkowego

- 1) Dokumentacja opisująca przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości zawierała w części „V. Wykaz kont księgi głównej (ewidencja syntetyczna) oraz zasady klasyfikacji zdarzeń i prowadzenia kont (...)” uregulowanie o treści – cyt.: „Konto 221 służy do ewidencji należności z tytułu podatków.

W trakcie kontroli ustalono, że w szczegółowej ewidencji podatkowej, prowadzonej do konta 221 – „Należności z tytułu dochodów podatkowych”:

- podatki: od nieruchomości, rolny, leśny oraz od środków transportowych, regulowane przez osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej (dalej: „osoby prawne”) ewidencjonowano z podziałem na poszczególne podatki;
- podatki wymierzane osobom fizycznym decyzjami administracyjnymi organu podatkowego w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz od środków transportowych ewidencjonowano z podziałem na poszczególne podatki;
- podatki wymierzane osobom fizycznym w formie nakazu płatniczego na łączne zobowiązanie pieniężne (podatek rolny wraz z podatkiem od nieruchomości lub podatkiem leśnym lub z oboma tymi podatkami) w ewidencji podatkowej ujmowano jako „łączne zobowiązanie pieniężne”;

- w programie finansowo-księgowym wpływy realizowane na podstawie ww. nakazów płatniczych rozksięgowywano i ujmowano proporcjonalnie na każdy podatek tj. rolny, leśny i od nieruchomości.
- 2) W okresie objętym kontrolą organ podatkowy nie prowadził kontroli podatkowych.

3.2.2. Podatek od nieruchomości

- 1) Ze sporządzonego za 2023 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w roku objętym sprawozdaniem gmina zrealizowała 3.375.660,66 zł dochodów z podatku od nieruchomości. Dochody te stanowiły 5,3% wszystkich dochodów budżetowych gminy. Osoby prawne wpłaciły 1.984.661,03 zł tego podatku, od osób fizycznych uzyskano wpływy na sumę 1.390.999,63 zł.

Według powyższego sprawozdania na koniec 2023 roku należności gminy z tytułu tego podatku wynosiły 677.860,18 zł, w tym 103.382,77 zł od osób prawnych (w całości były to zaległości) oraz 574.477,41 zł od osób fizycznych (z tego 570.541,03 zł to zaległości). Końcowe nadpłaty wynosiły 31.697,86 zł, w tym 9.979,92 zł od osób prawnych oraz 21.717,94 zł od osób fizycznych. Powyższe dane wykazano także w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy.

- 2) Obowiązujące w 2023 roku stawki podatku od nieruchomości określono uchwałą Nr 71.LXVII.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 28 października 2022 r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 2 grudnia 2022 r., poz. 4574).

Określone w uchwale stawki podatkowe i ich relacje do stawek ustawowych przedstawiono w tabeli:

Przedmiot opodatkowania	Stawka uchwalona przez Radę Miejską w Debrznie	Stawka ustawowa (maksymalna)	Stosunek stawki uchwalonej do ustawowej
BUDYNKI LUB ICH CZĘŚCI (za 1 m² powierzchni użytkowej):			
mieszkalne	0,91 zł	1,00 zł	91%
mieszkalne ogrzewane ekologicznie, tj. opalem: gaz propan-butan; olej opałowy; pompy ciepła)	0,82 zł		82%
związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej	24,71 zł	28,78 zł	86%
związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej ogrzewane ekologicznie, tj. opalem: gaz propan-butan; olej opałowy; pompy ciepła)	21,92 zł		76%
zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	13,47 zł	13,47 zł	100%
zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych przez podmioty udzielające takich świadczeń	5,87 zł	5,87 zł	100%
pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	9,32 zł	9,71 zł	85%
pozostałe, położone na gruntach nie stanowiących gospodarstwa rolnego, a sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków, jako grunty rolne zabudowane:			
- do 20 m ² włącznie powierzchni budynków	9,32 zł		85%
- za każdy następny m ² powyżej 20 m ²	1,54 zł	14%	

BUDOWLE służące do doprowadzania wody i odprowadzania ścieków	1 % wartości	2% wartości	50%
BUDOWLE – pozostałe	2% wartości		100%
GRUNTY			
związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków (za 1 m ² powierzchni)	1,16 zł	1,16 zł	100%
pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych (za 1 ha pow.)	5,79 zł	5,79 zł	100%
pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego (za 1 m ² powierzchni)	0,32 zł	0,61 zł	52%
niezabudowane, objęte obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1398) i położone na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym, obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego	3,81 zł	3,81 zł	100%

3) Ustalono, że na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz.70) organ stanowiący gminy wyodrębnił:

- z kategorii „budynki mieszkalne lub ich części” – kategorię „budynki mieszkalne lub ich części ogrzewane ekologicznie, tj. opałem: gaz propan-butan; olej opałowy; pompy ciepła)” ze stawką w wysokości 0,82 zł za 1 m² powierzchni użytkowej, stanowiącą 82% stawki podstawowej;
- z kategorii „budynki lub ich części, związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej” – kategorię „budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej ogrzewane ekologicznie, tj. opałem: gaz propan-butan; olej opałowy; pompy ciepła) ze stawką 21,92 zł za 1 m² powierzchni użytkowej, stanowiącą 76% stawki podstawowej;
- z kategorii „pozostałe budynki lub ich części, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego” – kategorię „pozostałe budynki lub ich części, położone na gruntach nie stanowiących gospodarstwa rolnego, a sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków, jako grunty rolne zabudowane, do 20 m² włącznie powierzchni budynków”, ze stawką podatkową w wysokości 9,32 zł za 1 m² powierzchni budynków (85% stawki podstawowej), oraz stawką 1,54 zł za każdy następny metr kwadratowy powierzchni budynków;
- z kategorii „od budowli” – kategorię „od budowli służących do doprowadzania wody i odprowadzania ścieków”, ze stawką 1% wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3-7 ustawy, stanowiącą 50% stawki podstawowej.

- 4) W przywołanej powyżej uchwale organ stanowiący gminy nie zawarł żadnych zwolnień od podatku od nieruchomości.

W trakcie kontroli ustalono, że w 2023 roku na terenie gminy obowiązywały zwolnienia od podatku wprowadzone uchwałą Nr 85.LIX.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 października 2017 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 28 listopada 2017 r., poz. 4051). Uchwałą tą zwolniono od podatku budynki lub ich części oraz grunty wykorzystywane na potrzeby kultury, sportu, ochrony przeciwpożarowej, pomocy społecznej, z wyjątkiem nieruchomości lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

- 5) Ustalenia dotyczące realizacji dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 031 – „Podatek od nieruchomości” przedstawiono poniżej, z podziałem na dochody zrealizowane w rozdziale 75615 – „Wpływy z podatku od nieruchomości (...) od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych” (dalej: „osoby prawne”) oraz dochody klasyfikowane w rozdziale 75616 – „Wpływy z podatku od nieruchomości (...) od osób fizycznych”.

Osoby prawne

- 1) Szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie kontrolowanego podatku obejmowała 66 kont podatkowych, w tym 59 konta z bieżącym przypisem podatku oraz 7 kont bez takiego przypisu.

Konta bez bieżącego przypisu podatku prowadzono do rozliczenia byłych podatników, tj. podatników nieposiadających w kontrolowanym roku przedmiotów opodatkowania.

- 2) W 2023 roku deklaracje na podatek od nieruchomości złożyło 59 podatników, w tym 12 podatników, którzy nie zadeklarowali podatku.
- 3) Prawdliwość wyliczeń podatku i zgodność przypisu należności ze złożonymi deklaracjami oraz podstawę prawną zwolnienia sprawdzono na przykładzie deklaracji złożonych przez 15 podatników, w tym 5 deklaracji, w których nie wykazano zobowiązania podatkowego. Dla rozliczenia podatników, których deklaracje objęto kontrolą prowadzono analityczne konta o następujących indeksach: 10003; 10221; 10223; 10228; 10230; 10190; 10191; 10199; 10209; 10238; 10185; 10175; 10168; 10205 i 10167.
- Wśród podatników, których deklaracje objęto kontrolą pięciu podatników nie zadeklarowała podatku. Ustalono, że podatnicy ci posiadali wyłącznie nieruchomości zwolnione od podatku na podstawie:
 - trzech podatników na podstawie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – deklaracje dotyczyły nieruchomości: Państwowego Gospodarstwa Wodnego – Wody Polskie (art. 7 ust. 1 pkt 8A); żłobka gminnego (art. 7 ust. 2 pkt 2a) oraz jednej spółki – Agro

Pokrzywy Sp. z o.o. - grunty stanowiące nieużytki, użytki ekologiczne, grunty zadrzewione i zakrzewione (...) (art. 7 ust. 1 pkt 10);

- ustawy o gwarancjach wolności i sumienia – jeden podatnik, deklaracja dotyczyła nieruchomości Świadków Jehowy w Polsce (art. 13 ust. 6);
 - uchwały Nr 85.LIX.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 października 2017 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości – deklaracja dotyczyła nieruchomości wykorzystywanej na cele pomocy społecznej (Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie);
- 4) Stwierdzono nieprawidłowości polegające na niepodejmowaniu czynności sprawdzających lub przeprowadzenie tych czynności nienależycie (art. 272 - 280 Ordynacji podatkowej) wobec podatników, którzy nie wywiązali się z ciążących na nich obowiązków. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono następujące uchybienia podatników, które wymagały podjęcia czynności organu podatkowego:
- jeden z podatników, dla którego prowadzone jest indywidualne konta rozliczeniowe o numerze 10209 złożył deklarację 79 dni po terminie (21.04.2023 r.), – nie wzywano do złożenia deklaracji,
 - podatnik, dla którego prowadzone jest indywidualne konta rozliczeniowe o numerze 10167 złożył deklarację, w której wykazał powierzchnię użytkową budynków (1.494 m²), która była wyższa o 91,16 m² od powierzchni użytkowej budynków ujętej w ewidencji gruntów i budynków starostwa powiatowego (1.402,84 m²) – nie wzywano do złożenia wyjaśnień,

Ponadto stwierdzono, że kościelnej osobie prawnej (Parafia Rzymsko-Katolicka w Debrznie) organ podatkowy zobowiązanie podatkowe ustalił decyzją ustalającą oznaczoną FIN.3120.651.200112.2023 z dnia 17.01.2023 r. - nie wzywano do złożenia deklaracji.

W sprawie stwierdzonych nieprawidłowości organu podatkowego wyjaśnienie złożyła pani Lucyna Żandarska – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat, która w piśmie z dnia 15.05.2024 r. w sprawie nieprawidłowości stwierdzonych w podatku od nieruchomości podała – cyt.: *W dniu 27.01.2023 r. podatnik złożył deklarację na podatek od nieruchomości. Powierzchnia budynków zgłoszona do opodatkowania zgodnie z deklaracją wynosi 435,73 m² budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 1058,27m² – budynków pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego. Razem powierzchnia budynku wynosi 1494m². Podatnik nie został wezwany do złożenia wyjaśnień ponieważ podana przez podatnika powierzchnia budynku jest tożsama z powierzchnią ujętą w akcie notarialnym nr A 3298/1998 z dnia 07.08.1998r. Gmina Debrzno umową darowizny przekazała podatnikowi nieruchomość, o powierzchni użytkowej 1498,40 m², w tym*

1494m² powierzchni opodatkowanej i 4,40 m² zadaszania przed budynkiem. W związku z tym, że w mojej ocenie deklaracja wypełniona została prawidłowo, powierzchnia budynku związana z prowadzeniem działalności gospodarczej pokrywa się z umowami najmu lokali nie podjęto decyzji o wezwaniu podatnika do złożenia wyjaśnień. Ponadto do wyjaśnień dołączam kserokopię ww. aktu notarialnego.

Podatnik o nr ewidencyjnym 10209 złożył deklarację na podatek od nieruchomości po terminie, Podatnicy o nr ewidencyjnych 20625,20630, 20631, 20762, 20763 złożyli deklarację na podatek rolny po terminie, Podatnicy o nr ewidencyjnych 30074, 30058,30068 złożyli deklarację na podatek leśny po terminie. Brak wezwania do złożenia deklaracji spowodowany był brakiem czasu, aby sporządzić wezwania. Jestem jedynym w urzędzie inspektorem do spraw wymiaru podatków i opłat. Do moich obowiązków należy między innymi wykonanie wymiaru podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego od osób fizycznych oraz zweryfikowanie i zaksięgowanie deklaracji na podatek od środków transportowych oraz zweryfikowanie i zaksięgowanie deklaracji na podatek od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych od osób prawnych. Zwłaszcza początek roku jest bardzo trudny, ponieważ w tym okresie roku priorytetem jest zamknięcie roku oraz naniesienie wszystkich zmian, a następnie naliczenie, wydrukowanie, spakowanie i doręczenie wymiaru podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego których jest ogółem ponad 3000 kont rozrachunkowych (plus współwłaściciele). W porozumieniu z byłym Burmistrzem Wojciechem Kallasem pierwszym krokiem w sytuacji nie złożenia deklaracji miał być kontakt telefoniczny z przypomnieniem o złożeniu deklaracji. W przypadku ww. podatników po przeprowadzeniu rozmowy telefonicznej deklaracja została niezwłocznie złożona i nie było potrzeby aby wysyłać wezwania.

Kościelna osoba prawna – Parafia Rzymsko-Katolicka w Debrznie zobowiązanie podatkowe ustalone zostało decyzją ustalającą. Jest to błąd nieświadomie powielany od wielu lat. Dane zostały wprowadzone do systemu osób fizycznych, decyzje były odbierane i opłacane. Z uwagi, że istotnie jest to błąd zostanie on naprawiony, a Parafia będzie wzywana do składania deklaracji na podatek od nieruchomości.

Do akt roboczych kontroli załączono kserokopię pierwszej strony deklaracji złożonej przez podatnika, dla którego prowadzone jest indywidualne konto rozliczeniowe o numerze 10209; deklaracji podatkowej DR 1 (wraz załącznikiem ZDR-1) złożonej przez podatnika, dla którego prowadzi się indywidualne konto rozliczeniowe o numerze – 10167 oraz informację z rejestru gruntów i budynków, decyzji ustalającej oznaczonej FIN.3120.651.200112.2023 z dnia 17.01.2023 r. oraz złożone wyjaśnienie, którego treść będzie przywoływana w dalszej części protokołu.

[Kserokopia pierwszej strony deklaracji złożonej przez podatnika, dla którego prowadzone jest indywidualne konto rozliczeniowe o numerze 10209; deklaracji podatkowej DR 1 (wraz załącznikiem ZDR-1) złożonej przez podatnika, dla którego prowadzi się indywidualne konto rozliczeniowe o numerze – 10167, decyzją ustalającą oznaczoną FIN.3120.651.200112.2023 z dnia 17.01.2023 r. oraz złożone wyjaśnienie – poz. 9 akt kontroli]

- 5) Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej „Zestawienie zbiorcze księgować wg klasyfikacji budżetowej” – podatki osób prawne ustalono następujące dane syntetyczne dotyczące roku podatkowego 2023:

Wyszczególnienie	Podatek od nieruchomości – osoby prawne (w zł)
1	2
- należności początkowe	87.717,18
- nadpłaty początkowe	429,30
- przypisy	2.033.511,00
- odpisy	42.735,00
- wpłaty	1.984.698,33
- zwroty	37,30
- nadpłaty końcowe	9.979,92
- należności końcowe	103.382,77
w tym zaległości	103.382,77

- 6) Występujące na koniec roku saldo nadpłat (9.979,92 zł) tworzyły nadpłaty 11 podatników. Nadpłaty te wynosiły od 0,28 zł do 9.567,57 zł.
- 7) Końcowe saldo należności w podatku (103.382,77 zł) przedstawiało zaległości 16 podatników, przy czym w 10 przypadkach zaległości nie przekraczały kwoty 83,00 zł. Największa zaległość, w wysokości powyżej 71.000,38 zł, widniała na koncie rozrachunkowym nr 10213.
- 8) Ustalenia dotyczące windykacji należności od ww. podatników przedstawiono w dalszej części niniejszego protokołu („3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat”).

Osoby fizyczne

- 1) Szczegółowa ewidencja podatkowa prowadzona dla podatku od nieruchomości osób fizycznych obejmowała 1.905 kont podatników, z czego 1.857 z bieżącymi przypisami podatkowymi oraz 48 kont bez bieżącego przypisu podatkowego. Konta bez bieżącego przypisu podatkowego prowadzono na potrzeby rozliczeń nadpłat i zaległości podatników, którym w 2023 r, nie ustalano zobowiązania podatkowego. Prawidłowość wyliczeń zobowiązania podatkowego oraz prawidłowość naniesionych przypisów sprawdzono na podstawie losowo dobranej próby kontrolnej obejmującej 16 podatników:
- a) 10 podatników ujętych w ewidencji podatku od nieruchomości, którym ustalono zobowiązanie podatkowe decyzjami oznaczonymi FIN.3120.1.(tutaj numer decyzji).2023 o następujących numerach: 920.200611, 1288.201277, 385.20364, 1656.201843, 1472.201579, 736.200285, 552.20694, 368.20283, 184.1290028, 1104.200933;
- b) 6 podatników, którym ustalono zobowiązanie podatkowe decyzjami w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego oznaczonych FN.3123.(tutaj numer decyzji).2023 o niżej wskazanych numerach: 100.10153, 200.460017, 300.440125, 400.410177, 499.130150 i 541.460021.
- 2) Kontrola objęto także opodatkowanie gruntów o powierzchni 0.0638 ha położonych w miejscowości Główna (działka nr 342/52) będących w posiadaniu podatnika na

podstawie umowy dzierżawy z dnia 24.05.2021 r. zawartej do trzech lat tj. do dnia 24.05.2024 r. – umowę rozwiązano za porozumieniem stron w dniu 31.12.2022 r. Kontrolą objęto opodatkowanie dzierżawcy pana Grzegorza Podolskiego, w okresie obowiązywania umowy tj. od dnia 24.05.2021 r, do dnia 31.12.2022 r. Ustalano, że w okresie tym podatnikowi ustalono zobowiązanie podatkowe z tytułu gruntów oddanych w dzierżawę, na podstawie dwóch decyzji ustalających tj. na podstawie decyzji z dnia 20.07.2021 r. w sprawie zmiany nakazu płatniczego oraz decyzji z dnia 7.02.2022 r. w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego na 2022 r. Podatnik zapłacił w całości ustalone zobowiązanie podatkowe za cały okres objęty dzierżawą gruntów. W opodatkowaniu gruntów nieprawidłowości nie stwierdzono.

W zakresie objętym kontrolą nieprawidłowości nie stwierdzono.

- 3) Na podstawie syntetycznych zestawień ustalono następujące dane w zakresie przypisów, odpisów, wpłat oraz początkowych i końcowych sald:

Wyszczególnienie	Podatek od nieruchomości – osoby fizyczne (w zł)
1	2
- należności początkowe	530.702,60
- nadpłaty początkowe	30.027,65
- przypisy	1.514.465,29
- odpisy	71.381,14
- wpłaty	1.395.570,30
- zwroty	4.570,67
- nadpłaty końcowe	21.717,94
- należności końcowe	574.477,41
w tym zaległości	570.541,03

- 4) Na wynikającą z ewidencji „podatek od nieruchomości” sumę nadpłat w tym podatku (21.717,94 zł) składały się nadpłaty widniejące na 499 kontach podatkowych zawierające się w przedziale od 0,10 zł do 880,00 zł
- 5) Końcowe saldo zaległości w podatku (570.541,03 zł) tworzyły zaległości 360 podatników, z czego najmniejsza zaległość wynosiła 0,20 zł, z kolei największa 182.910,00 zł. Ustalenia w zakresie windykacji tych należności przedstawiono w punkcie „3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat” protokołu kontroli.

3.2.3. Podatek rolny

- 1) Ze sporządzonego za 2023 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w roku tym gmina zrealizowała 1.549.321,38 zł dochodów z podatku rolnego. Dochody te stanowiły 2,4% wszystkich dochodów budżetowych gminy.

Osoby prawne wpłaciły 325.394,77 zł tego podatku, od osób fizycznych uzyskano wpływy na sumę 1.223.926,61 zł.

Według powyższego sprawozdania na koniec 2023 roku należności gminy z tytułu tego podatku wynosiły 57.167,29 zł, z czego zaległości wynosiły 56.973,29 zł, w tym 342,60 zł od osób prawnych oraz 56.630,69 zł od osób fizycznych.

Końcowe nadpłaty wynosiły 9.091,51 zł, w tym 41,12 zł od osób prawnych oraz 9.050,39 zł od osób fizycznych. Powyższe dane wykazano również w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy.

- 2) W 2023 roku do celów obliczania podatku rolnego należało wykorzystywać cenę żyta w wysokości 74,05 zł za kwintal, wyliczonej w oparciu o cenę skupu żyta wynikającą z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2022 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2023 (M.P. z 2022 r., poz. 995).

Organ stanowiący gminy nie skorzystał z uprawnienia do obniżenia ceny żyta, wynikającego z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 333).

- 3) Z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych (Dz. U. Nr 143, poz. 1614) wynika, że kontrolowaną gminę zaliczono do III okręgu podatkowego.

Ustalono, że organ stanowiący gminy nie występował do sejmiku województwa o zaliczenie gminy do innego okręgu podatkowego, ani też nie zaliczył żadnej z wsi do innego okręgu podatkowego, niż określony dla gminy.

- 4) Z ustnych informacji uzyskanych od pani Lucyny Żandarskiej – inspektor ds. podatków i opłat wynikało, że organ stanowiący gminy nie skorzystał z możliwości wprowadzenia innych zwolnień i ulg przedmiotowych, niż określone w ustawie o podatku rolnym.

Ustalenia kontroli w zakresie dochodów klasyfikowanych w § 032 – „Podatek rolny” przedstawiono poniżej, z podziałem na dochody zrealizowane w rozdziale 75615 – „Wpływy z podatku rolnego (...) od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych” (dalej: „osoby prawne”) oraz dochody klasyfikowane w rozdziale 75616 – „Wpływy z podatku rolnego (...) od osób fizycznych”.

Osoby prawne

- 1) Szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie kontrolowanego podatku obejmowała 22 konta podatkowe, w tym 20 kont z bieżącym przypisem podatku oraz 2 konta bez takiego przypisu.

Konta bez bieżącego przypisu podatku prowadzono do rozliczenia byłych podatników, tj. podatników nieposiadających w kontrolowanym roku przedmiotów opodatkowania.

- 2) W 2023 roku deklaracje na podatek rolny złożyło 20 podatników, w tym 15 podatników z zadeklarowanym podatkiem.

W kontrolowanym roku organ podatkowy nie wydawał decyzji administracyjnych określających wysokość zobowiązania podatkowego w trybie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

- 3) Kontrolą objęto prawidłowość wyliczeń podatku oraz zgodność przypisu należności ze złożonymi deklaracjami podatkowymi na przykładzie deklaracji złożonych przez 8 podatników. Dla podatników, których deklaracje objęto kontrolą prowadzono analityczne konta rozliczeniowe o następujących indeksach: 20624; 20625; 20630; 20631; 20633; 20762; 20763; 20802.
- 4) W czasie kontroli ustalono, że trzech podatników, dla których prowadzi się indywidualne konta rozliczeniowe o numerach 20762; 20763 i 20802 w złożonych deklaracjach nie wykazało zobowiązania podatkowego.

Z deklaracji bez zadeklarowanego podatku rolnego wynikało, że dwóch ze składający je podatników posiadali wyłącznie użytki rolne klasy V i VI, zwolnione od podatku na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o podatku rolnym (indeks podatników – 20762 i 20763). Z kolei trzeci z podatników (indeks podatnika 20802) w złożonej deklaracji w dniu 13.09.2023 r. nie wykazał zobowiązania podatkowego pomimo ciążącego na nim obowiązku. W czasie kontroli ustalono, że podatnik ten poza użytkami rolnymi klasy V i VI - zwolnionymi od podatku na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o podatku rolnym był także posiadaczem zależnym gruntów podlegającym opodatkowaniu klasy IV o powierzchni 0,0615 ha.

- 5) W czasie kontroli ustalono, że 6 na 8 podatników, których deklaracje objęto kontrolą złożyli deklaracje z uchybieniem terminu, o którym mowa w art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy o podatku rolnym (do 15 stycznia każdego roku). Poniżej podano indeksy podatników, których deklaracje wpłynęły po terminie, czas zwłoki oraz w nawiasach datę wpływu: 20625 - 8 dni po terminie (23.01.2023 r.); 20630 – 44 dni po terminie (28.02.2023 r.); 20631 - 8 dni po terminie (23.01.2023 r.); 20762 - 8 dni po terminie (23.01.2023 r.), 20763 - 18 dni po terminie (2.02.2023 r.) i 20802 - 241 dni po terminie (13.09.2023 r.).

Stwierdzono nieprawidłowości polegające na niepodejmowaniu czynności sprawdzających przez organ podatkowy lub przeprowadzenie tych czynności nienależycie (art. 272 - 280 Ordynacji podatkowej) wobec podatników, którzy nie wywiązali się z ciążących na nich obowiązków. Organ podatkowy wobec pięciu wyżej wskazanych podatników nie wzywał do złożenia deklaracji. Z kolei w przypadku jednego podatnika, dla którego prowadzi się indywidualne konto rozliczeniowe o numerze - 20802 wystosowano wezwanie do złożenia deklaracji w dniu 1.08.2023 r. Podatnik ten złożył deklarację w dniu 13.09.2023 r. (241 dni po terminie). W złożonej deklaracji podatnik ten nie wykazał gruntów klasy IV o powierzchni 0,0615 ha. podlegającym opodatkowaniu.

W części K. (Adnotacje organu podatkowego) złożonej deklaracji podano, iż „Sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym w dniu 13.09.2023 r.” – adnotacje podpisała pani Lucyna Żandarska – inspektor ds. podatków i opłat.

W przywołanym uprzednio w niniejszym protokole wyjaśnieniu (w podatku od nieruchomości) z dnia 15.05.2024 r., które złożyła pani Lucyna Żandarska – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat, w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości w podatku rolnym podano – cyt.: *W deklaracji podatnika o numerze 20802 istotnie podatnik nie wpisał kwoty podatku. Natomiast załączniki zostały wypełnione prawidłowo. Dane zostały wprowadzone do systemu zgodnie z załącznikiem i na tej podstawie zrobiony przypis, a podatek opłacony. Na przyszłość dołożę wszelkich starań aby weryfikacja złożonych deklaracji przeprowadzana została dokładniej.*

Do akt roboczych kontroli załączono kserokopię deklaracji podatkowej DR 1 (wraz załącznikiem ZDR-1) złożonej przez podatnika, dla którego prowadzi się indywidualne konto rozliczeniowe o numerze – 20802 i wezwanie do złożenia deklaracji przez ww. podatnika z dnia 1.08.2023 r.

[Kserokopia deklaracji podatkowej DR 1 (wraz załącznikiem ZDR-1) złożonej przez podatnika, dla którego prowadzi się indywidualne konto rozliczeniowe o numerze – 20802, wezwanie do złożenia deklaracji przez ww. podatnika z dnia 1.08.2023 r. – poz. 10 akt kontroli]

- 4) Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej „Zestawienie zbiorcze księgować wg klasyfikacji budżetowej” – podatki osób prawnych w zakresie podatku rolnego ustalono następujące dane syntetyczne dotyczące roku podatkowego 2023:

Wyszczególnienie	Podatek rolny – osoby prawne (w zł)
1	2
- należności początkowe	1.567,65
- nadpłaty początkowe	19,40
- przypisy	361.298,00
- odpisy	37.150,00
- wpłaty	331.106,77
- zwroty	5.712,00
- nadpłaty końcowe	41,12
- należności końcowe	342,60
w tym zaległości	342,60

- 5) Występujące na koniec 2023 roku nadpłaty na łączną kwotę 41,12 zł stanowiły zobowiązania organu podatkowego wobec 6 podatników z tytułu nadpłat w tym podatku - nadpłaty wynosiły od 0,01 zł do 35,00 zł. Z kolei końcowe saldo należności w podatku (342,60 zł) przedstawiało zaległości 6 podatników, przy czym w 4 przypadkach zaległości nie przekraczały kwoty 100,00 zł a największe zaległości wynosiły 123,00 i 142,60 zł.
- 6) Ustalenia w zakresie windykacji tych należności przedstawiono w punkcie „3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat” protokołu kontroli.

Osoby fizyczne

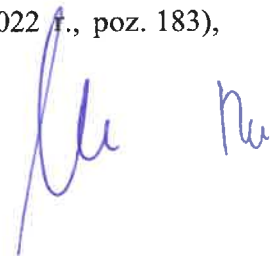
- 1) Szczegółowa ewidencja podatkowa prowadzona dla podatku rolnego osób fizycznych obejmowała 1.366 kont podatników, z czego 1.242 z bieżącymi przypisami podatkowymi oraz 124 kont bez bieżącego przypisu podatkowego. Na potrzeby rozliczeń nadpłat i zaległości podatników z lat poprzednich prowadzono 17 kont rozrachunkowych oraz 107 kont dla podatników, którym w 2023 r, nie ustalano zobowiązania podatkowego (zwolnienia ustawowe).
- 2) Kontrolę prawidłowości w wymiarze podatku rolnego osobom fizycznym przeprowadzono na przykładzie 10 podatników, którym ustalono zobowiązanie podatkowe decyzjami oznaczonymi FIN.3121(tutaj numer decyzji).2023 o następujących numerach: 96.440196; 80.420101; 160.20722; 144.20416; 12820166; 112.320224; 64.460015; 48.0009; 32.10141 i 16.400172.
- 3) Wymiar podatku ustalony nakazami płatniczymi w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego sprawdzono, kontrolując ustalanie zobowiązania podatkowego podatnikom podatku od nieruchomości. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości,
- 4) Na podstawie szczegółowej ewidencji podatkowej ustalono następujące wartości kwotowe w zakresie przypisów, odpisów, wpłat i zwrotów a także początkowe i końcowe salda w tymże podatku:

Wyszczególnienie	Podatek rolny – osoby fizyczne (w zł)
1	2
- należności początkowe	52.303,18
- nadpłaty początkowe	6.353,27
- przypisy	1.296.122,00
- odpisy	70.371,00
- wpłaty	1.224.944,86
- zwroty	1.018,25
- nadpłaty końcowe	9.050,39
- należności końcowe	56.824,69
w tym zaległości	56.630,69

- 5) Widniejące na 76 rozrachunkowych kontach podatkowych nadpłaty (9.050,39 zł) stanowiły należności podatników od kwoty od 0,15 zł do 2.432,00 zł.
- 6) Końcowe saldo należności w podatku (56.824,69 zł) tworzyły zobowiązania podatkowe 138 podatników, w tym zaległości 136 zobowiązanych na łączną kwotę 56.630,69 zł, zawierające się w przedziale kwotowym od 0,20 zł do 11.826,00 zł.
Ustalenia w zakresie windykacji tych należności przedstawiono w punkcie „3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat” protokołu kontroli.

Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego

- 1) Kontrolując dochody z podatku rolnego sprawdzono przestrzeganie art. 35 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 183),

tj. przepisów określających ustalanie przez gminy wysokości wpłat na rzecz izb rolniczych oraz terminy dokonywania tych wpłat.

- 2) Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że wpływy z podatku rolnego od osób prawnych i osób fizycznych wyniosły łącznie 1.549.321,38 zł, z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat tego podatku uzyskano wpływy w wysokości 6.416,50 zł.
Liczona od sumy wszystkich tych wpływów (1.555.737,88 zł) wartość 2% wynosi 31.114,76 zł. Wpłat na taką sumę należało dokonać na bankowy rachunek właściwej terytorialnie izby rolniczej.
- 3) W sporządzonym za 2023 rok sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego wykazano wykonanie 31.114,76 zł. zł wydatków klasyfikowanych w § 285 – „Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego” w rozdziale 01030 – „Izby rolnicze”. Wielkość ta była równa kwocie, jaką w terminach określonych w przywołanej powyżej ustawie należało odprowadzić na rachunek bankowy właściwej terytorialnie izby rolniczej – Pomorskiej Izby Rolniczej w Pruszczu Gdańskim.
 - Ustalono, że na rachunek bankowy ww. Izby przekazano odpis za 2023 rok na sumę 31.114,76 zł, z czego w 2023 r. przekazano 30.098,92 zł. Kwoty oraz daty przelewów były następujące: 9.753,09 zł (13.04.2023 r.); 6.716,67 zł (2.06.2023 r.); 7.228,35 zł (9.10.2023 r.); 6.400,81 zł (6.12.2023 r.).
Przekazane środki w 2023 r. na sumę 30.098,92 zł były o 1.015,84 zł niższe od kwoty 31.114,76 zł, wyliczonej na podstawie wpływów z podatku rolnego oraz z tytułu odsetek. Środki w tej wysokości należało przekazać w na początku stycznia 2024 r.
Przelewu środków w wysokości 1.015,84, zł na bankowy rachunek izby rolniczej dokonano w dniu 3.01.2024 r.
 - W trakcie kontroli ustalono, że wykazane w sporządzonym za 2023 rok sprawozdaniu budżetowym Rb-28S z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego wydatki klasyfikowane w § 285 w rozdziale 01010 w wysokości 31.114,76 zł, obejmowały 30.098,92 zł wydatków zaksięgowanych na koncie 130 – „Rachunek bieżący jednostki” na podstawie wyciągów bankowych oraz 1.015,84 zł wydatków zaksięgowanych na tym koncie pod datą 31.12.2023 r. w korespondencji z kontem 141 – „Środki pieniężne w drodze”. Powyżej wykazano, że przelewu kwoty 1.015,84 zł dokonano w dniu 3.01.2024 r.
- 4) Zwrócono uwagę, że wpłatę I raty na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej w Pruszczu Gdańskim dokonano w dniu 13.04.2023 r., czym uchybiono terminowi określonemu w art. 35 ustawy o izbach rolniczych (21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego), w pozostałym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.2.4. Podatek leśny

- 1) W sporządzonym za 2023 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano 318.639,35 zł dochodów z podatku leśnego, w tym 300.789,00 zł od osób prawnych oraz 17.850,35 zł od osób fizycznych. Dochody z ww. źródła stanowiły 0,5% wszystkich dochodów budżetowych gminy.

Według powyższego sprawozdania na koniec 2023 roku należności gminy z tytułu tego podatku wynosiły 3.954,41 zł – w całości były to zaległości, w tym 8,00 zł osób prawnych. Na dzień 31.12.2023 r. nadpłaty w podatku leśnym wynosiły 267,75 zł, z czego 1,00 zł stanowiły nadpłaty osób prawnych. Wyżej wskazane dane wykazano również w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy.

- 2) W 2023 roku do celów obliczania podatku leśnego należało wykorzystywać średnią cenę sprzedaży drewna w wysokości 323,18 zł za 1 m³ drewna, wynikającą z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2022 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2022 r. (M.P. z 2022 r., poz. 996). Organ stanowiący gminy nie skorzystał z uprawnienia wynikającego z art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 888) i nie obniżył kwoty stanowiącej cenę sprzedaży drewna, przyjmowanej jako podstawę obliczania podatku leśnego na obszarze gminy.

Ustalenia kontroli dotyczące podatku leśnego przedstawiono poniżej, z podziałem na osoby prawne i inne jednostki organizacyjne (dalej: „osoby prawne”) oraz na osoby fizyczne.

Osoby prawne

- 1) W 2023 roku szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do rozliczeń podatników zaliczanych do osób prawnych obejmowała 16 kont podatkowych, w tym 1 tzw. nieaktywne, prowadzone na potrzeby rozliczeń podatnika, który nie posiadał przypisu zobowiązania podatkowego w 2023 r.
- 2) Deklaracje na podatek leśny złożyli wszyscy (15) podatnicy. W 2023 roku organ podatkowy nie wydawał decyzji administracyjnych w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku leśnym.
- 3) Prawidłowość wyliczeń podatku w złożonych deklaracjach oraz zgodność przypisu z deklaracjami sprawdzono na przykładzie wszystkich 6 podatników. Do rozliczenia tych podatników prowadzono konta oznaczone następującymi indeksami: 30058; 30060; 30064; 30068; 30073 i 30074.

W czasie kontroli ustalono, że jeden z podatników, dla których prowadzi się indywidualne konta rozliczeniowe o numerze 30074 w złożonej deklaracji nie wykazał zobowiązania podatkowego.

Z deklaracji ww. podatnika wynika, że posiada on lasy zwolnione od podatku na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym (lasy z drzewostanem w wieku do 40 lat).

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia podatników, które wymagały podjęcia czynności organu podatkowego, a mianowicie 3 na 6 podatników, których deklaracje objęto kontrolą złożyli deklaracje z uchybieniem terminu, o którym mowa w art. 6 ust. 5 pkt 1 ustawy o podatku leśnym (do 15 stycznia każdego roku). Poniżej podano indeksy podatników, których deklaracje wpłynęły po terminie, czas zwłoki oraz w nawiasach datę wpływu: 30074 - 8 dni po terminie (23.01.2023 r.); 30068 – 8 dni po terminie (23.01.2023 r.) 30058 – 44 dni po terminie (28.02.2023 r.) – organ podatkowy nie wzywał do złożenia deklaracji.

Brak czynności organu podatkowego wyjaśniono w przywołanym uprzednio w niniejszym protokole wyjaśnieniu (podatek od nieruchomości) z dnia 15.05.2024 r., które złożyła pani Lucyna Żandarska – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat.

Do akt roboczych kontroli załączono kserokopię pierwszej strony deklaracji złożonej po upływie terminu – dotyczy podatnika dla, którego prowadzi się konto rozliczeniowe nr 30058.

[Kserokopia pierwszej strony deklaracji złożonej po upływie terminu – dotyczy podatnika, dla którego prowadzi się konto rozliczeniowe nr 30058 – poz. 11 akt kontroli]

- 4) Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej „Zestawienie zbiorcze księgowień wg klasyfikacji budżetowej” – podatki osób prawnych w zakresie podatku leśnego ustalono następujące dane syntetyczne dotyczące roku podatkowego 2023:

Wyszczególnienie	Podatek leśny – osoby prawne (w zł)
<i>1</i>	<i>2</i>
- należności początkowe	45,00
- nadpłaty początkowe	1,00
- przypisy	300.811,00
- odpisy	59,00 zł
- wpłaty	300.789,00
- zwroty	0,00
- nadpłaty końcowe	1,00
- należności końcowe	8,00
w tym zaległości	8,00

Występujące na koniec 2023 roku nadpłaty 1,00 zł stanowiła nadpłata 1 podatnika. Na końcowe saldo należności (8,00 zł) składały się zaległości dwóch podatników, tj. podatnika o indeksie 30066 (3,00 zł) oraz podatnika o indeksie 30072 (5,00 zł).

Osoby fizyczne

- 1) Szczegółowa ewidencja podatkowa prowadzona dla podatku rolnego osób fizycznych obejmowała 17 kont podatników, z czego 9 z bieżącymi przypisami podatkowymi oraz 6 kont bez bieżącego przypisu podatkowego. Na potrzeby rozliczeń nadpłat i zaległości podatników z lat poprzednich prowadzono 2 kont rozrachunkowych oraz 4 konta dla podatników, którym w 2023 r, nie ustalano zobowiązania podatkowego (zwolnienia).
- 2) W 2023 r. organ podatkowy wydał 9 decyzji ustalających wymiar podatku leśnego, z czego 4 decyzje w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego.
- 3) Kontrolę prawidłowości wymiaru podatku leśnego osobom fizycznym przeprowadzono na przykładzie 5 podatników, którym ustalono zobowiązanie podatkowe decyzjami oznaczonymi FIN.3122(tutaj numer decyzji).2023 o następujących numerach: 1.80508; 2.80059; 3.80065; 4.80069; i 5.410040.

Wymiar podatku ustalony nakazami płatniczymi w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego sprawdzono, kontrolując ustalanie zobowiązania podatkowego podatnikom podatku od nieruchomości. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości,

- 3) Na podstawie szczegółowej ewidencji podatkowej ustalono następujące wartości kwotowe w zakresie przypisów, odpisów, wpłat i zwrotów a także początkowe i końcowe salda w tymże podatku:

Wyszczególnienie	Podatek leśny – osoby fizyczne (w zł)
1	2
- należności początkowe	4.335,41
- nadpłaty początkowe	614,40
- przypisy	25.416,00
- odpisy	7.607,00
- wpłaty	21.980,35
- zwroty	4.130,00
- nadpłaty końcowe	266,75
- należności końcowe	3.946,41
w tym zaległości	3.946,41

Występujące na koniec 2023 r. nadpłaty w wysokości 266,75 zł tworzyły nadpłaty 3 podatników od 3,00 zł do 231,75 zł. Z kolei saldo należności w wysokości 3.946,41 zł przedstawiało należności organu podatkowego od 12 zobowiązanych zawierających się w zakresie kwotowym od 0,83 zł do 535,00 zł.

Ustalenia w zakresie windykacji tych należności przedstawiono w punkcie „3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat” protokołu kontroli.

3.2.5. Sprawozdawczość podatkowa w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego

- 1) Kontrolowana jednostka sporządziła i przesłała do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku dotyczące 2023 roku sprawozdania podatkowe SP-1 w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego, o jakim mowa w art. 7b ustawy

o podatkach i opłatach lokalnych oraz w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 2455).

- 2) W sprawozdaniu sporządzonym w zakresie części A, przesłanym w dniu 10.01.2023 r., wykazano prawidłowe stawki podatkowe podatku od nieruchomości (za wyjątkiem sekcji 1.4 grunty niezabudowane objęte obszarem rewitalizacji...), podatku rolnego i podatku leśnego. Podano także cenę sprzedaży żyta będącą podstawą obliczenia podatku rolnego oraz cenę drewna mającą zastosowanie przy obliczaniu podatku leśnego. W sekcji 1.4 grunty niezabudowane objęte obszarem rewitalizacji (...) wykazano niewłaściwą stawkę podatku od nieruchomości tj. 3.180,00 zł zamiast uchwalonej 3.810,00 zł, co zostało skorygowane w dniu 10.03.2023 r. poprzez złożenie korekty deklaracji.
- W zakresie podatku od nieruchomości wykazano stawki wynikające z uchwały Nr 71.LXVII.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 28 października 2022 r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 2 grudnia 2022 r., poz. 4574).
 - W pozycji sprawozdania dotyczącej podatku rolnego wykazano stawkę podatku wyliczoną na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym, w oparciu o cenę skupu żyta wynikającą z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2022 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2023 (M.P. z 2022 r., poz. 995) wynoszącą 74,05 zł za 1 kwintal. W niniejszym protokole wykazano już, że organ stanowiący gminy nie skorzystał z uprawnienia do obniżenia ceny żyta, przyjmowanej jako podstawa obliczania podatku rolnego na obszarze gminy.
 - W zakresie podatku leśnego w sprawozdaniu wykazano stawkę podatku wyliczoną na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy o podatku leśnym, w oparciu o średnią cenę sprzedaży drewna, wynikającą z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2022 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2022 r. (M.P. z 2022 r., poz. 996) wynoszącą 323,18 zł za 1 m³ drewna. Organ stanowiący gminy nie skorzystał z uprawnienia w zakresie obniżenia kwoty stanowiącej średnią cenę sprzedaży drewna określoną w przywołanym powyżej komunikacie, jako podstawę obliczania podatku leśnego na obszarze gminy.
- 2) Sprawozdanie z wypełnioną częścią B sporządzono i przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w dniu 17.07.2023 r.
- Ustalono, że dane zawarte w kolumnie „Podstawa opodatkowania” tej części sprawozdania wynikały z wyliczeń dokonanych przez panią Lucynę Żandarską – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych:

- w zakresie podatku od nieruchomości – opartych na wydrukach „Powierzchnie według rodzajów nieruchomości”, wygenerowanych z systemu podatkowego odrębnie dla osób prawnych i osób fizycznych;
- w zakresie podatku rolnego i leśnego – opartych na wydrukach „Powierzchnie w podatku rolnym i leśnym”, wygenerowanych także odrębnie dla osób prawnych i osób fizycznych.

Przedłożone do kontroli dokumenty zawierały odręczne zapisy i podliczenia pani Lucyny Żandarskiej – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych.

- W kolumnie „Podstawa opodatkowania zwolniona z podatku...” części B sprawozdania wykazano prawidłowe dane dotyczące podatku od nieruchomości, wynikające z wydruku „Dane według ulg i zwolnień dla podatku od nieruchomości”.

Żadnych wartości nie podano w zakresie podatku rolnego i podatku leśnego – organ stanowiący gminy nie wprowadził żadnych zwolnień w tych podatkach.

3.2.6. Podatek od środków transportowych

- 1) W 2023 roku obowiązywały stawki podatku określone w załącznikach do uchwały Nr 72.LXVII/2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 28 października 2022 r. w sprawie wysokości stawek podatku od środków transportowych (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 2 grudnia 2022 r., poz. 4576).
- 2) Ustalono, że organ stanowiący gminy nie skorzystał z uprawnień zawartych w art. 12 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych do wprowadzenia innych zwolnień przedmiotowych w podatku od środków transportowych, niż określone w ust. 1 ww. artykułu tej ustawy.
- 3) Ze sporządzonego za 2023 rok rocznego sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w roku tym gmina zrealizowała 126.812,88 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 034 – „Podatek od środków transportowych”. Dochody te stanowiły 0,2% wszystkich dochodów budżetu gminy.

Od osób prawnych uzyskano wpływy w wysokości 6.617,03 zł, osoby fizyczne wpłaciły 120.195,85 zł tego podatku.

Według tego sprawozdania na koniec 2023 roku należności gminy z tytułu tego podatku wynosiły 18.336,66 zł i w całości były to zaległości. Zaległości od osób prawnych wynosiły 1,97 zł, z kolei osób fizycznych wynosiły 18.334,69 zł. W przywołanym sprawozdaniu wykazano też 841,09 zł nadpłat w podatku od środków transportowych, które były nadpłatami osób fizycznych. Powyższe dane wykazano również w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy.

- 4) Ustalenia w zakresie dochodów klasyfikowanych w § 034 – „Podatek od środków transportowych” przedstawiono poniżej, z podziałem na dochody ujęte w rozdziale 75615 – „Wpływy z (...) podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych” (dalej: „osoby prawne”) oraz na dochody klasyfikowane w rozdziale 75616 – „Wpływy z (...) podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych”.

Osoby prawne

- 1) Szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie kontrolowanego podatku obejmowała 4 aktywne konta rozrachunkowe. Przypis zobowiązania podatkowego na 2023 r. dla wszystkich 4 podatników wprowadzono na podstawie 4 złożonych deklaracji podatkowych.
- 2) Prawidłowość wyliczeń zobowiązania podatkowego oraz prawidłowość zaksięgowanych przypisów sprawdzono obejmując kontrolą deklaracje złożone przez 4 podatników, które oznaczono o następujących numerach: 500001; 500002; 500004 i 500005.
Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- 3) Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej „Zestawienie zbiorcze księgowan wg klasyfikacji budżetowej” – podatki osób prawnych w zakresie podatku od środków transportowych ustalono następujące dane syntetyczne dotyczące roku podatkowego 2023:

Wyszczególnienie	Podatek od środków transportowych – osoby prawne (w zł)
1	2
- należności początkowe	0,00
- nadpłaty początkowe	0,00
- przypisy	7297,00
- odpisy	678,00
- wpłaty	6.617,03
- zwroty	0,00
- nadpłaty końcowe	0,00
- należności końcowe	1,97
w tym zaległości	1,97

- 4) Końcowe należności gminy w tym podatku wynoszące 1,97 zł stanowiła zaległość 1 osoby prawnej, dla której prowadzone jest indywidualne konto rozrachunkowe o nr 50025.

Osoby fizyczne

- 1) Szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie kontrolowanego podatku obejmowała 22 konta rozliczeniowe, w tym 21 z bieżącymi przypisami zobowiązania podatkowego oraz 1 konto „nieaktywne” bez przypisu zobowiązania podatkowego na bieżący rok. Przypisy na 2023 rok wprowadzono na podstawie 19 złożonych deklaracji w sprawie podatku od środków transportowych osób fizycznych oraz 2 decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

- 2) Prawidłowość wyliczeń zobowiązania podatkowego oraz prawidłowość naniesionych przypisów skontrolowano w oparciu o deklaracje podatkowe złożone przez 7 podatników, o następujących numerach: 10002, 10003, 10007, 10009, 10017, 10022, 10025 oraz jednego podatnika (indeks 100011), któremu określono zobowiązanie podatkowe na 2023 r.
- W czasie kontroli ustalono, że 4 na 8 podatników ww. podatników nie wywiązało się z ciążących na nich obowiązków, a wymagało działań organu podatkowego. Trzech podatników złożyło deklaracje z uchybieniem terminu, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (do 15 lutego każdego roku). Poniżej podano indeksy podatników, których deklaracje wpłynęły po terminie, czas zwłoki oraz datę wpływu: 100017 - 57 dni po terminie (14.04.2023 r.); 100022 – 89 dni po terminie (16.05.2023 r.); 100025 – 209 dni po terminie (13.09.2023 r.). Ponadto jeden z podatników (indeks 100011) nie złożył deklaracji podatkowej w 2023 r., któremu określono zobowiązanie podatkowe.
 - Stwierdzono nieprawidłowości polegające na niepodejmowaniu czynności sprawdzających przez organ podatkowy lub przeprowadzenie tych czynności nienależycie (art. 272 - 280 Ordynacji podatkowej). Ustalono, że organ podatkowy nie wzywał do złożenia deklaracji podatników, dla których prowadzi się indywidualne konta rozrachunkowe o numerach: 100017, 100022 i 100025. Z kolei w przypadku jednego podatnika, dla którego prowadzi się indywidualne konto rozliczeniowe o numerze – 100011 wystosowano wezwanie do złożenia deklaracji w dniu 27.07.2023 r. (161 dni po terminie do złożenia deklaracji).

W przywołanym uprzednio w niniejszym protokole (3.2.2 „Podatek od nieruchomości”) wyjaśnieniu złożonym przez panią Lucynę Żandarską – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat, w sprawie zaniechania działań wobec podatników podatku od środków transportowych podała – cyt.: *Podatnicy o nr ewidencyjnych 100017, 100022, 100025 złożyli deklarację na podatek od środków transportowych po terminie. Brak wezwania do złożenia deklaracji spowodowany był brakiem czasu, aby sporządzić wezwania. Jestem jedynym w urzędzie inspektorem do spraw wymiaru podatków i opłat. Do moich obowiązków należy między innymi wykonanie wymiaru podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego od osób fizycznych oraz zweryfikowanie i zaksięgowanie deklaracji na podatek od środków transportowych oraz zweryfikowanie i zaksięgowanie deklaracji na podatek od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych od osób prawnych. Zwłaszcza początek roku jest bardzo trudny, ponieważ w tym okresie roku priorytetem jest zamknięcie roku oraz naniesienie wszystkich zmian, a następnie naliczenie, wydrukowanie, spakowanie i doręczenie wymiaru podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego których jest ogółem ponad 3000 kont rozrachunkowych (plus współwłaściciele). W przypadku podatnika o nr 100025 w dniu 27.07.2023 r. wysłano*

wezwania do złożenia deklaracji – odebrano w dniu 01.08.2023r. deklarację złożono w dniu 13.09.2023 r.

Podatnik o nr 100011 pomimo wezwania telefonicznego nie stawił się w celu złożenia deklaracji. W dniu 21.07.2023 r. wysłano wezwanie do złożenia deklaracji – korespondencja nie została doręczona. Awizowano w dniu 28.07.2023 r. Opóźnienie w wysłaniu wezwania spowodowane było powodami jak wyżej.

Do akt roboczych kontroli załączono kserokopię pierwszej strony deklaracji złożonej przez podatnika, dla którego prowadzone jest indywidualne konta rozliczeniowe o numerze 100025 (deklaracja z najdłuższym czasem zwłoki) oraz kserokopię wezwania do złożenia deklaracji przez podatnika (indeks 100011).

[Kserokopia pierwszej strony deklaracji złożonej przez podatnika, dla którego prowadzone jest indywidualne konta rozliczeniowe o numerze 100025 (deklaracja z najdłuższym czasem zwłoki) oraz kserokopia wezwania do złożenia deklaracji przez podatnika (indeks 100011) – poz. 12 akt kontroli]

- 3) W oparciu o szczegółową ewidencję podatkową ustalono następujące wartości kwotowe w zakresie przypisów, odpisów, wpłat i zwrotów, a także początkowe i końcowe salda w podatku od środków transportowych osób fizycznych:

Wyszczególnienie	Podatek od środków transportowych– osoby fizyczne (w zł)
1	2
- należności początkowe	19.704,04
- nadpłaty początkowe	758,59
- przypisy	121.801,00
- odpisy	3.057,00
- wpłaty	120.363,85
- zwroty	168,00
- nadpłaty końcowe	841,09
- należności końcowe	18.334,69
w tym zaległości	18.334,69

- 4) Występujące na koniec 2023 roku nadpłaty na łączną kwotę 841,09 zł stanowiły zobowiązania organu podatkowego wobec 3 podatników z tytułu tego podatku, nadpłaty wynosiły od 102,00 zł do 402,09 zł.

Końcowe należności gminy w tym podatku wynosiły 18.334,69 zł, na co złożyły się zaległości 7 osób fizycznych. Powyższe dane wykazano w sprawozdaniu Rb-27S za rok 2023.

- 5) Ustalenia kontroli w zakresie windykacji zaległości przedstawiono w odrębnej części niniejszego protokołu („3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat”).

3.2.7. Dochody z opłat lokalnych: miejscowej, uzdrowskiej, targowej i od posiadania psów

Opłata miejscowa

W 2023 roku nie realizowano dochodów klasyfikowanych w § 044 – „Wpływy z opłaty miejscowej”. Organ stanowiący gminy nie podjął uchwały w sprawie opłaty miejscowej.

Opłata uzdrowska

W roku objętym szczegółową kontrolą dochodów nie planowano i nie realizowano dochodów z opłaty uzdrowskiej. Żadna miejscowość gminy nie leży na obszarze, któremu nadano status obszaru ochrony uzdrowskiej na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowskim, uzdrowskach i obszarach ochrony uzdrowskiej oraz o gminach uzdrowskich (Dz.U. z 2023 r. poz. 151).

Opłata targowa

- 1) W 2023 roku obowiązywały stawki opłaty targowej określone uchwałą Nr 79.LXVIII.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie wysokości i zwolnień z opłaty targowej oraz sposobu poboru i terminów płatności (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 5 grudnia 2022 r., poz. 4664).
 - Określone ww. uchwałą dzienne stawki opłaty wynosiły:
 - przy sprzedaży ze straganu – od 33 zł przy straganie o długości do 3 mb, do 42 zł przy sprzedaży ze straganu o długości powyżej 6 mb;
 - przy sprzedaży „z ręki”, „z koszyka”, „ze skrzynki” – 10,00 zł;
 - przy sprzedaży poza straganem – 14,00 zł za 1 m² placu;
 - przy sprzedaży z pojazdów – 35,00 zł przy sprzedaży z samochodu do 2 ton, 31 zł z ciągnika z przyczepą oraz 41,00 zł przy sprzedaży z samochodu dostawczego powyżej 2 ton.
 - Przywołaną uchwałą organ stanowiący gminy zarządził pobór opłaty targowej w drodze inkasa, jak też zwolnił z opłaty targowej sprzedaż dokonywaną na targowisku gminnym „Mój Rynek” w Debrznie.
- 2) Ze sporządzonego za 2023 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w 2023 roku gmina zrealizowała 14.181,00 zł wpływów z opłaty targowej.
- 3) Ustalono, że wpływy powyższe pochodziły z rozliczeń (wpłat na rachunek bankowy) dokonanych przez jednego inkasenta opłaty targowej, tj. pani Reginy Bartoszewicz. Wymieniona powyżej osobę wyznaczono na inkasenta opłaty targowej przywołaną już w tym protokole uchwałą Nr 49.XLVI.2021 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie poboru podatków i opłat na terenie Gminy Debrzno, określenia

inkasentów i wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 9 sierpnia 2021 r., poz. 3044). Zmienioną uchwałą Nr 27.LVIII.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian poboru podatków i opłat na terenie Miasta i Gminy Debrzno, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 r., poz. 1454).

- 4) Kontrolę prawidłowości pobierania opłat i ich rozliczania przeprowadzono na podstawie opłat pobranych przez ww. inkasenta w maju, czerwcu i lipcu 2023 r. Kontrolą objęto także naliczenie i wypłatę wynagrodzeń inkasenta.

Kontrolując kopie pokwitowań wpłat opłaty targowej wystawionych przez inkasentów tej opłaty ustalono, że dowody wpłat dają możliwość ustalenia prawidłowości stosowania obowiązujących w 2023 roku stawek opłaty – inkasenci zawierali adnotacje o treści np. „samochód osobowy”, „z ręki”, „6 m²”, „6+3 m²”, itp.

Kontrola przestrzegania obowiązujących stawek, przeprowadzona w oparciu o pokwitowania wystawione od nr 066870 do nr 066900 i od nr 641301 do nr 641814, nie wykazała nieprawidłowości.

Oplata od posiadania psów

- 1) Ustalono, że organ stanowiący gminy skorzystał z uprawnienia wynikającego z art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 70) i wprowadził na terenie gminy opłatę od posiadania psów. Dokonano tego uchwałą Nr 80.LXVIII.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie wysokości opłaty od posiadania psów oraz sposobu poboru i terminów płatności (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 6 grudnia 2022 r., poz. 4704). Przywołaną uchwałą zarządzono pobór opłaty w drodze inkasa oraz indywidualnych wpłat na rachunek bankowy kontrolowanej jednostki. Ustalono roczną stawkę opłaty w wysokości 56,00 zł od jednego psa. W uchwale zawarto też zapis mówiący, że w przypadku posiadania psa do 30 czerwca roku podatkowego lub wejścia w posiadanie psa po 30 czerwca roku podatkowego pobiera się opłatę w wysokości 28,00 zł.
- 2) Ze sporządzonego za 2023 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w 2023 roku gmina zrealizowała 5.624,92 zł dochodów z opłaty od posiadania psów. W sprawozdaniu tym wykazano także 2.401,83 zł należności (w całości były to zaległości) w dochodach z tego źródła oraz nadpłaty w wysokości 137,94 zł. Dochody w całości pochodziły z wpłat wnoszonych na rachunek bankowy urzędu miejskiego.

Wpływy z opłaty eksploatacyjnej

- 1) Według sporządzonego za 2023 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego gmina uzyskała w niniejszym roku 29.236,00 zł wpływów z opłaty eksploatacyjnej. Taka wielkość wynikała też z ewidencji księgowej dochodów klasyfikowanych w § 046 – „Wpływy z opłaty eksploatacyjnej” w rozdziale 75618.
- 2) Ustalono, że w 2023 roku opłatę w wysokości 29.236,00 zł wniósł przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą: „KRUSZYWA” Jarosław Lenkiewicz. Przedsiębiorca posiada koncesję na wydobywanie kopaliny z dnia 18.01.2021 r. (Decyzja DROŚ-G.7422.2.62.2020).

Prawidłowość opodatkowania nieruchomości, na której prowadzona jest działalność gospodarcza sprawdzono kontrolując decyzje ustalające podatników, którym ustalono zobowiązanie podatkowe decyzjami w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego – decyzja FN.3123.460021.2023 z dnia 17.01.2023 r.

W opodatkowaniu podatnika nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.2.8. Rozliczenie inkasentów podatków i opłat

- 1) Pobór podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa, zarządzono uchwałą Nr 49.XLVI.2021 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie poboru podatków i opłat na terenie Gminy Debrzno, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 9 sierpnia 2021 r., poz. 3044). Zmieniając uchwałą Nr 27.LVIII.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian poboru podatków i opłat na terenie Miasta i Gminy Debrzno, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2022 r., poz. 1454).
- Przywołaną uchwałą organ stanowiący wyznaczył inkasentów podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości:
 - wymienionych z imienia i nazwiska sołtysów sołectw – na terenie 17 poszczególnych sołectw;
 - pana Mirosława Bartoszewicza, pracownika urzędu miejskiego, zatrudnionego na stanowisku inkasent-goniec – na terenie całej gminy.

Uchwałą zmieniającą w miejsce pana Mirosława Bartoszewicza na inkasenta powołano panią Reginę Bartoszewicz, pracownika urzędu miejskiego, zatrudnionego na stanowisku inkasent-goniec – na terenie całej gminy.

- Z § 2 ust. 1 przywołanej uchwały wynikało ponadto, że inkasentów zobowiązano do pobierania podatków i opłat oraz wpłacania ich – cyt.: „najpóźniej w drugim dniu roboczym po ustawowym terminie płatności” na konto urzędu.

- Zgodnie z zapisami § 3 uchwały inkasentom przysługiwało zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków i opłat w wysokości 10% zainkasowanych kwot. Podstawę naliczenia miesięcznego wynagrodzenia inkasentów stanowić miała suma terminowo wpłaconych kwot w danym miesiącu.
- 2) Kontrolę wynagradzania inkasentów za inkaso przeprowadzono za miesiąc maj, czerwiec i lipiec 2023 r.

W 2023 roku do wyliczeń wynagrodzeń inkasenta pani Reginy Bartoszewicz, pracownika urzędu miejskiego (10% zainkasowanych wpłat) przyjęto wpływy na sumę 3.996,00 zł. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą inkasentowi naliczono i wypłacono wynagrodzenie w wysokości 400,00 zł brutto tj. maj – 131,00 zł, czerwiec 114,00 zł i lipiec 155,00 zł.

W wyliczeniach wypłacie wynagrodzenia nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.2.9. Udzielanie ulg w zapłacie podatków i opłata prolongacyjna

- 1) Ustalono, że organ stanowiący kontrolowanej gminy nie skorzystał z uprawnienia do wprowadzenia opłaty prolongacyjnej z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia płatności podatków oraz zaległości podatkowych, stanowiących dochód gminy, wynikającego z art. 57 § 7 Ordynacji podatkowej.
- 2) W 2023 roku organ podatkowy wydał 6 decyzji administracyjnych w sprawie zwolnienia od podatku rolnego gruntów przeznaczonych na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego w trybie art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym.
- 3) Kontrolę stosowania obowiązujących przepisów przy udzielaniu ww. ulg przeprowadzono na przykładzie wszystkich 6 decyzji administracyjnych organu podatkowego w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym, tj. decyzji oznaczonych FIN.3128.(numer decyzji).2023.LŻ o następujących numerach: 1, 2, 6, 7, 8, i 9.
- 4) Kontrolowane decyzje administracyjne organu podatkowego przygotowała pani Lucyna Żandarska – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż w aktach spraw objętych kontrolą nie założono i nie prowadzono metryki sprawy, o której mowa w art. 171a § 1 Ordynacji podatkowej.

W wyjaśnieniu z dnia 22.05.2024 r. dotyczącym trzech nieprawidłowości, które zgłosiła pani Lucyna Żandarska – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych, w sprawie nieprowadzenia metryki sprawy w postępowaniach administracyjnych podano – cyt.: *Brak metryk w prowadzonych postępowaniach spowodowany jest brakiem czasu. Metryki zostaną uzupełnione.*

Przywołane wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli, a jego treść będzie przywoływana w dalszej części protokołu.

[Wyjaśnienie z dnia 22.05.2024 r. dotyczące trzech nieprawidłowości, złożone przez panią Lucynę Żandarską – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych – poz. 13 akt kontroli]

Kontrola udzielania ulgi z tytułu nabycia gruntów na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego, przeprowadzona w oparciu o decyzje administracyjne organu podatkowego wymienione na początku tej części protokołu, nie wykazała nieprawidłowości.

3.2.10. Skutki finansowe (roczne) z tytułu udzielonych ulg i umorzeń oraz obniżenia górnych stawek podatkowych

a) Skutki obniżenia górnych stawek podatków

1) W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 roku wykazano następujące skutki obniżenia górnych stawek podatkowych:

- podatek od nieruchomości od osób prawnych	-	474.626,00 zł;
- podatek od nieruchomości od osób fizycznych	-	483.277,00 zł;
- podatek od środków transportowych od osób prawnych	-	5.374,39 zł;
- podatek od środków transportowych od <u>osób fizycznych</u>	-	<u>110.192,07 zł;</u>
Razem:	-	1.073.469,46 zł.

2) Ustalono, że wykazane w sprawozdaniu skutki obniżenia górnych stawek podatkowych oparto na wydrukach pn. „Skutki obniżenia stawek podatkowych 2023” sporządzonych dla każdego podatku wg stanu na dzień 31.12.2023 r.”, sporządzonych odrębnie dla osób prawnych i osób fizycznych. W zakresie skutków w podatku od nieruchomości do wartości wynikających z wydruków dodano prawidłowo skutki dotyczące nieruchomości zwolnionych od podatku uchwałą organu stanowiącego gminy.

b) Skutki udzielonych ulg i zwolnień – bez ulg i zwolnień ustawowych

1) W sporządzonym za 2023 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano 101.109,23 zł skutków finansowych udzielonych ulg i zwolnień, bez ulg ustawowych.

Powyższa wielkość obejmowała wyłącznie skutki w podatku od nieruchomości od osób prawnych.

2) Ustalono, że powyższa wartość skutków wynikała ze zwolnienia od podatku nieruchomości wykorzystywanych na potrzeby kultury, sportu i pomocy społecznej (z wyjątkiem nieruchomości lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej), wprowadzonego uchwałą Nr 85.LIX.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 października 2017 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości. W 2023 roku ze zwolnienia tego korzystało 3 podatników, tj. Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie (95.665,97 zł) oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie (5.443,26 zł).

- c) *Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie Ordynacji Podatkowej – skutki umorzeń, rozłożenia na raty, odroczeń terminu płatności i innych*
- 1) W sporządzonym za 2023 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano 19.389,00 zł skutków finansowych, o jakich mowa w tytule. Skutki te dotyczyły:
- podatku od nieruchomości	-	13.518,00 zł;
- podatku rolnego	-	202,00 zł;
- podatku od spadków i darowizn	-	<u>5.669,00 zł;</u>
Razem: -		19.389,00 zł.

- 2) Szczegółową kontrolę przeprowadzono w zakresie skutków dotyczących dochodów z podatków rolnego i od nieruchomości, wynoszących 13.720,00 zł. Ustalenia kontroli przedstawiono poniżej, z podziałem na skutki związane z umorzeniem zaległości podatkowych oraz na skutki odroczeń i rozłożenia na raty.

- Umorzenia zobowiązań podatkowych
- Według wymienionego powyżej sprawozdania Rb-27S w 2023 roku organ podatkowy umorzył 9.951,00 zł zaległości w podatku od nieruchomości za rok 2022. W całości były to umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych – Stowarzyszeniu „Na rzecz Rozwoju Miasta i gminy Debrzno” Umorzenia dokonano decyzją administracyjną organu podatkowego oznaczoną numerem FIN.3128.3.2023.LŻ z dnia 23.03.2023 r.
- W trakcie kontroli sprawdzono przestrzeganie obowiązujących przepisów, w tym art. 67a § 1 pkt 3 oraz art. 207 i 201 Ordynacji podatkowej, mających zastosowanie przy umarzaniu zaległości podatkowych.

Kontrola wykazała nieprawidłowości polegające na:

- a) umarzaniu zaległości podatkowych bez zgromadzenia materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie,
- b) umorzeniu części dwunastej raty podatku za rok 2023, która nie była zaległością podatkową,
- c) nieprowadzeniu metryk sprawy, o której mowa w art. 171a § 1 Ordynacji podatkowej.

Przedłożone do kontroli akta sprawy FIN.3128.3.2023.LŻ zawierały jedynie wniosek z dnia 15.12.2023 r. o umorzenie zaległości podatkowej w wysokości 9.951,23 zł (data wpływu 15.12.2022 r.) oraz decyzję administracyjną organu podatkowego oznaczoną numerem FIN.3128.3.2023.LŻ z dnia 23.03.2023 r., którą umorzono zaległość podatkową ww. wysokości. Wniosek o umorzenie zaległości podatkowej obejmował także część XII

raty podatku w wysokości 837,00 zł, które nie była zaległością podatkową i nie podlegała umorzeniu, albowiem termin jej płatności przypadał na dzień 15.12.2022 r.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wyjaśnienie złożyła pani Lucyna Żandarska – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych, która w przywołanym uprzednio wyjaśnieniu dotyczącym trzech nieprawidłowości, w sprawie umarzania zaległości podatkowych bez zgromadzenia materiału dowodowego w sprawie i umorzeniu dwunastej raty podatku za rok 2023 w wysokości 1.513,00 zł, która nie była zaległością podatkową podała – cyt.: (...) *W dniu 15.12.2022 r. podatnik złożył wniosek o umorzenie podatku od nieruchomości za 2022 rok. Wniosek zawiera wyczerpującą argumentację powodów zwrócenia się o umorzenie. Podanie tradycyjnie zostało przekazane do Burmistrza Wojciecha Kallasa w celu ustalenia dalszego toku czynności oraz podjęcia decyzji czy przychyli się do prośby podatnika. Po jakimś czasie otrzymałam informację od Burmistrza, że odbył rozmowę z Panią Prezes Zdzisławą Hołubowską i na podstawie przedstawionych przez nią argumentów podjął decyzję o przychyleniu się do prośby oraz otrzymałam polecenie aby sporządzić decyzję umarzającą kwotę zaległości podatkowej - 9.951,00 zł za 2022r. Z uwagi na to, że decyzja ta została przez burmistrza podjęta po dłuższym czasie od złożenia wniosku nie zwróciłam uwagi, iż data wpływu wniosku to 15.12.2022 r., a więc rata 12 nie była jeszcze w tym dniu zaległością podatkową. Ponadto 12 rata była częściowo opłacona- w kwocie 676,00 zł, a więc umorzono z niej 837,00 zł.*

Do akt roboczych kontroli załączono kserokopię wniosku o umorzenie zaległości podatkowej oraz decyzję administracyjną organu podatkowego oznaczoną numerem FIN.3128.3.2023.LŻ z dnia 23.03.2023 r.

[Kserokopia wniosku o umorzenie zaległości podatkowej oraz decyzja administracyjna oznaczona numerem FIN.3128.3.2023.LŻ z dnia 23.03.2023 r. – poz. 14 akt kontroli]

- Rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania oraz ograniczenie poboru
- 1) W przywołanym sprawozdaniu Rb-27S wykazano 3.769,00 zł skutków finansowych, o jakich mowa w tytule, odnoszących się do kontrolowanych podatków. Skutki te dotyczyły osób fizycznych, z czego podatku od nieruchomości (3.567,00 zł) oraz podatku rolnego (202,00 zł).
 - 2) W trakcie kontroli decyzji administracyjnych organu podatkowego przyznających ulgi, o jakich mowa w tytule ustalono, że organ podatkowy w 2023 roku wydał cztery decyzje w sprawie odroczenia terminu płatności podatku, tj.: FIN.3129.1.2023.LŻ, FIN.3129.3.2023.LŻ, FIN.3129.5.2023.LŻ i FIN.3129.6.2023.LŻ.
 - 3) Ustalono, że odroczone terminy płatności wynikający z decyzji FIN.3129.5.2023.LŻ i FIN.3129.6.2023.LŻ przypadał odpowiednio na dzień 30.06.2023 r. i 30.08.2023 r., co nie wywoływało skutków finansowych na przyszłe lata budżetowe (okresy sprawozdawcze).

Termin płatności wynikający z decyzji FIN.3129.1.2023.LŻ (1.827,02 zł) i FIN.3129.3.2023.LŻ (1.835,00 zł), którymi odroczone terminy płatności łącznego zobowiązania pieniężnego wysokości 3.662,02 zł, przypadał odpowiednio na dzień 30.06.2024 r. i 30.04.2024 r.,

W sporządzonym za 2023 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w kolumnie 14 - skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie Ordynacji podatkowej wykazano kwotę 3.769,00 zł (§ 031 - 3.567,00 zł i § 032 - 202,00 zł), która jest o 106,98 zł wyższa od kwoty wynikającej z wydanych decyzji.

- 4) Ponadto stwierdzono, że analogicznie, jak przypadku i udzielania ulg w podatku rolnym oraz umorzeń zaległości podatkowych nie prowadzono metryki sprawy, o której mowa w art. 171a § 1 Ordynacji podatkowej oraz decyzję nr FIN.3129.5.2023.LŻ z dnia 13.04.2023 r. w sprawie odroczenia terminu płatności wydano bez zgromadzenia materiału dowodowego. Decyzję wydano mimo niewywiązania się podatnika z wezwania do złożenia dokumentów (Postanowienie nr FIN.3123.31.2023.LŻ z dnia 23.03.2023 r.).

W związku z zawyżeniem wykazanych skutków finansowych o kwotę 106,98 zł w sprawozdaniu Rb-27S oraz odroczenia terminu płatności zobowiązania podatkowego bez zgromadzonego materiału dowodowego poproszono o złożenie wyjaśnienia.

W przywołanym uprzednio wyjaśnieniu z dnia 22.05.2024 r. złożonym przez panią Lucynę Żandarską – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych, w sprawie wydania bez zgromadzenia materiału dowodowego decyzji z dnia 13.04.2023 r., którą odroczone terminu płatności wyjaśniająca podała – cyt.: *W dniu 14.03.2023 r. podatnik złożył wniosek o odroczenie pierwszej raty podatku od nieruchomości za 2023 rok. Z uwagi na konieczność doprecyzowania przez podatnika wskazanych w podaniu okoliczności i twierdzeń w dniu 23.03.2023 wezwałam podatnika do przedłożenia dokumentów potwierdzających trudną sytuację finansową. W odpowiedzi na wezwanie podatnik umówił się na spotkanie z Burmistrzem Wojciechem Kallasem i wyjaśnił na czym polegają jego przejściowe problemy z płynnością finansową. Burmistrz uznał, że na podstawie zgromadzonego do tej pory materiału dowodowego oraz rozmowy z podatnikiem przychylił się do jego prośby, a ja otrzymałam polecenie sporządzenia decyzji odraczającej termin płatności pierwszej raty podatku od nieruchomości.*

W dalszej części wyjaśnienia dotyczącym zawyżenia skutków finansowych wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S wskazano – cyt.: *Kwota ulg zgodnie z tabelą „odroczenia, rozłożenia na raty” wynosi w podatku rolnym 202,00 zł, a w podatku od nieruchomości 3.567,00 zł. Razem 3.769,00 zł. Rozbieżność z kwotami na decyzjach odraczających płatność podatku spowodowana jest tym, że na decyzji omyłkowo wpisano kwotę 1.827,00 zł, a nie 1.924,00 zł nr 440121 – 1.924,00 zł.*

Z cytowanego powyżej wyjaśnienia wynika, że zaistniała konieczność sprostowania oczywistej omyłki (art. 215 § 1 Ordynacji podatkowej). W dniu 28.05.2024 r. wydano postanowienie oznaczone FIN.3129.1.2023.2024.L.Ż, którym sprostowano oczywistą omyłkę. Po wydaniu ww. postanowienia kwoty wykazane w sporządzonym za 2023 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego są zgodne z kwotami wynikającymi z wydanych decyzji.

Do akt roboczych kontroli załączono kserokopie: wniosku o odroczenie terminu płatności, decyzji administracyjnych organu podatkowego oznaczonych numerem: FIN.3129.1.2023.L.Ż (1.827,02 zł), FIN.3129.3.2023.L.Ż (1.835,00 zł) i FIN.3129.5.2023.L.Ż, postanowienia o wezwaniu do złożenia dokumentów. FIN.3123.31.2023.L.Ż oraz postanowienia o sprostowaniu oczywistej omyłki FIN.3129.1.2023.2024.L.Ż.

[Kserokopie: wniosku o odroczenie terminu płatności, decyzji administracyjnych organu podatkowego oznaczonych numerem: FIN.3129.1.2023.L.Ż (1.827,02 zł), FIN.3129.3.2023.L.Ż (1.835,00 zł) i FIN.3129.5.2023.L.Ż, postanowienia o wezwaniu do złożenia dokumentów. FIN.3123.31.2023.L.Ż oraz postanowienia o sprostowaniu oczywistej omyłki FIN.3129.1.2023.2024.L.Ż – poz. 15 akt kontroli]

3.2.11. Opłata adiacencka

- 1) W 2023 roku obowiązywały stawki opłaty adiacenckiej określone uchwałami Rady Miejskiej z dnia 22 grudnia 2009 roku:
 - Nr LVI/272/2009 w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku jej podziału (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 16 z dnia 4 lutego 2010 r., poz. 273) – uchwałą tą określono stawkę procentową opłaty adiacenckiej w wysokości 30%;
 - Nr LVI/273/2009 w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 16 z dnia 4 lutego 2010 r., poz. 274) – uchwałą określono stawkę procentową opłaty adiacenckiej w wysokości 50%.
- 2) W trakcie kontroli ustalono, że w 2023 roku gmina nie realizowała wpływów z opłaty adiacenckiej, klasyfikowanych w § 049 – „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” w rozdziale 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”.
- 3) W sprawie nienaliczania opłaty adiacenckiej oświadczenie złożyła pani Danuta Klimek – kierownik Referatu Komunalnego, która w piśmie z dnia 21.05.2024 r. podała – cyt.: (...) *Z uwagi na podjęte uchwały Nr LVI/272/2009 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 22 grudnia 2009 roku w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku jej podziału i Nr LVI/273/2009 Rady Miejskiej*

w Debrznie z dnia 22 grudnia 2009 roku w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej, uprzejmie informuję, że w roku 2021 zostały wydane cztery decyzje z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału. Z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej nie miały miejsca. W roku 2023 Gmina Debrzno nie wydała decyzji z tytułu podjętych uchwał z uwagi, iż nie było do tego przesłanek.

Cytowane oświadczenie załączono do akt roboczych kontroli.

[Oświadczenie z dnia 21.05.2024 r. złożone przez panią Danutę Klimek – kierownik Referatu Komunalnego w sprawie nie naliczania opłat adiacenckich – poz. 16 akt kontroli]

3.2.12. Opłata planistyczna

- 1) W 2023 roku nie realizowano dochodów z opłaty, o jakiej mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 977).
- 2) W sprawie nierealizowania dochodów budżetowym z tytułu opłaty planistycznej w roku 2023 oświadczenie złożył pan Paweł Topolewski – inspektor ds. geodezji i planowania, który w złożonym oświadczeniu z dnia 21.05.2023 roku podał– cyt.:
W kontekście zarejestrowanych 73 transakcji w roku 2023 należy stwierdzić, że nie wystąpiły sytuacje spełniające wymogi art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 977 z późn. zm.) dla naliczenia opłaty planistycznej z tytułu wzrostu wartości na skutek opracowania lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Cytowane oświadczenie załączono do akt roboczych kontroli.

[Oświadczenie w sprawie nierealizowania dochodów z tytułu opłaty planistycznej, z dnia 21.05.2024 r., złożone przez pana Pawła Topolewskiego – inspektora ds. geodezji i planowania – poz. 17 akt kontroli]

3.2.13. Opłaty za zajmowanie pasa drogowego

- 1) Ustalono, że w 2023 roku gmina zrealizowała 169.355,45 zł dochodów z opłaty za zajęcie pasa drogowego, klasyfikowanych w § 069 – „Wpływy z różnych opłat” w rozdziale 60016 – „Drogi publiczne gminne”. Takie dochody wykazano w sporządzonym za 2023 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego. W sprawozdaniu tym wykazano ponadto występowanie na koniec roku 4.823,72 zł należności (w całości były to zaległości). Nie wystąpiły nadpłaty w dochodach klasyfikowanych w wyżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej.
- 2) Ustalono, że 2023 roku na terenie gminy obowiązywały stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego określone uchwałą Nr 20.XXV.2020 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 22 kwietnia 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 8 maja 2020 r., poz. 2278).

- Ustalono, że do kategorii dróg gminnych zaliczono 82 z nich.
- 3) Ustalono, że w 2023 roku burmistrz wydał 19 decyzji administracyjnych zezwalających na zajęcie pasa drogowego dróg gminnych na potrzeby nie związane z potrzebami ruchu drogowego.
- Przygotowywania projektów decyzji leżało w zakresie pana Macieja Burglina – inspektora ds. inwestycji, prowadzącego m.in. sprawy związane drogownictwem.
- W trakcie kontroli poproszono wyżej wskazanego pracownika o przedłożenie do kontroli wszystkich decyzji administracyjnych burmistrza zezwalających na zajęcie pasa drogowego dróg gminnych i określających opłaty za zajęcie tego pasa. Do kontroli przedłożono wszystkie wydane decyzje administracyjnych (19 decyzji wraz z dokumentami stanowiącymi podstawę ich wydania).
- Kontrolą objęto 10 postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji zezwalającymi na zajęcie pasa drogowego.
- Kontrolą objęte postępowania oznaczone RI-IN.7230.(tutaj numer decyzji).1.2023.MB. następującymi numerami: 4, 7, 10, 14, 16, 18, 20, 24, 28 i 32.
- Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości - opłaty za zajmowanie pasa drogowego naliczono zgodnie z obowiązującymi stawkami opłat uchwalonymi przez organ stanowiący gminy oraz z przepisami ustawy z dnia 25 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz. 320).
- 4) Na podstawie wydruku „Zestawienie zbiorcze księgowoń wg klasyfikacji budżetowej – opłaty lokalne” sporządzonego za okres od dnia 1.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r., ustalono następujące dane dotyczące dochodów z ww. opłaty:

Wyszczególnienie	Opłata za zajęcie pasa drogowego (w zł)
1	2
- należności początkowe	0,00
- nadpłaty początkowe	0,00
- przypisy	175.023,65
- odpisy	844,48
- wpłaty	169.355,45
- zwroty	0,00
- nadpłaty końcowe	0,00
- należności końcowe	4.823,72
w tym zaległości	4.823,72

- 5) Zaległości z tytułu opłaty za zajęcia pasa drogowego wynosiły 4.823,72 zł i były to zaległości 5 zobowiązanych. Na koniec 2023 r. nie występowały nadpłaty z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego. Ustalono, że 1 z zobowiązanych, dla którego prowadzi się indywidualne konto rozrachunkowe nr 20004. W dniu 8.01.2024 r. zobowiązany dokonał dobrowolnej wpłaty zaległości w wysokości 4.41,77 zł. Zaległości z tytułu opłaty za zajęcie pasa drogowego na dzień 22.05.2024 r. wynosiły 424,29 zł i były to zaległości 4 zobowiązanych.

- 6) Ustalenia kontroli w zakresie windykacji zaległości przedstawiono w odrębnej części niniejszego protokołu („3.2.14. Windykacja należności podatkowych i opłat”).

3.2.14. Opłata za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

- 1) Ze sporządzonego za 2023 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w roku tym zrealizowano 269.543,49 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych rozdziale 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”. Zrealizowane dochody ujęto w dwóch niżej wskazanych paragrafach i wysokościach:

- § 048 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych” – 203.851,57 zł;
- § 027 – „Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym” – 65.691,92 zł.

Taka wielkość wynikała też z ewidencji księgowej dochodów klasyfikowanych w ww. podziałkach oraz z dowodów wpłat.

- 2) W okresie objętym kontrolą prowadzenie spraw związanych z udzielaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych należało do obowiązków pani Karoliny Frycy – inspektor ds. kadr.
- 3) Ustalono, że w roku objętym kontrolą burmistrz wydał ogółem 19 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ilość udzielonych pozwoleń z podziałem na rodzaje alkoholi oraz na miejsce spożycia przedstawiono w tabeli:

Wyszczególnienie	Wydane zezwolenia, w zależności od zawartości alkoholu			
	Ogółem:	w tym:		
		do 4,5 % oraz piwa	od 4,5 - 18 %, za wyjątkiem piwa	powyżej 18 %
- do spożycia w miejscu sprzedaży	2	2	-	-
- do spożycia poza miejscem sprzedaży	9	3	3	3
- zezwolenia jednorazowe	8	7	1	-
Razem:	19	12	4	3

- 4) Kontrolą objęto 11 niżej wskazanych postępowań administracyjnych oznaczonych zakończonych wydaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o następujących numerach: 1/G/2023, 3/A/2023, 1/A/2023, 3/B/2023, 1/B/2023, 3/F/2023, 1/F/2023, 5/E/2023, 3/E/2023, 2/E/2023, 1/E/2023.
- 5) Na podstawie wyżej wskazanych postępowań udzielono 11 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:
- 2 zezwolenia na sprzedaż alkoholu powyżej 18% zawartości alkoholu poza miejscem sprzedaży – oznaczonych: 3/A/2023, 1/A/2023

- 2 zezwolenia na sprzedaż alkoholu powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu za wyjątkiem piwa poza miejscem sprzedaży – oznaczonych: 3/B/2023, 1/B/2023,
- 2 zezwolenia na sprzedaż alkoholu do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa poza miejscem sprzedaży – oznaczonych: 3/F/2023, 1/F/2023,
- 1 zezwolenie na sprzedaż alkoholu do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa w miejscu sprzedaży – oznaczone: 1/G/2023,
- 3 zezwolenia jednorazowe na sprzedaż alkoholu do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa oznaczone: 5/E/2023, 3/E/2023, 1/E/2023.
- 1 zezwolenie jednorazowe na sprzedaż alkoholu 4,5% do 18% zawartości alkoholu oznaczone - 2/E/2023.

Ustalono, że podmioty ubiegające się o wydanie zezwolenia do wniosków dołączały dokumenty, o których mowa w art. 18 ust. 6 pkt 2, 3 i 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 2151).

- 6) Kontrolą objęto także realizację obowiązku składania przez przedsiębiorców oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych za rok poprzedni oraz wnoszenie opłat za uzyskane zezwolenia. Do kontroli przyjęto próbę obejmującą 10 oświadczeń na 28 złożonych przez przedsiębiorców.
- 7) Podmioty, które objęto kontrolą wskazano poniżej: Hyrycz Dorota Sklep Spożywczo - Przemysłowy, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe CASUCI – Artur Klimek, Sklep Spożywczo - Przemysłowy - MAĆKO Maciek Duksza, Błażyński Arkadiusz Sklep Spożywczo - Przemysłowy, Wanda Soszka - Sklep Spożywczo - Przemysłowy, AMIGO Sp. z o.o., Sklep Spożywczo - Przemysłowy – Maria Machcińska, Sklep Spożywczo - Przemysłowy Elżbieta Gonia Lasek, P.H.U. Małgorzata Bąkowska i Dino Polska S.A.
- 8) W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości. Ustalono, że oświadczenia o wartości sprzedaży alkoholu za poprzedni za poprzedni rok przedsiębiorcy składali terminowo (do 31 stycznia). Opłaty w roku 2023 wnoszono odpowiednich wysokościach nie uchybiając terminom płatności (31 stycznia, 31 maja i 30 września).

3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat

- 1) Kontrolę windykacji należności podatkowych i opłat przeprowadzono na przykładzie:
 - 3 podatników zaliczanych do osób prawnych, posiadających na koniec 2023 roku największe zaległości w podatku od nieruchomości – zaległości na sumę 97.835,04 zł, stanowiące 95% wszystkich zaległości w tym podatku;
 - 9 podatników będących osobami fizycznymi, posiadających na koniec 2023 roku największe zaległości w podatku od nieruchomości – zaległości na sumę 461.329,41 zł, stanowiące 81% wszystkich zaległości w tym podatku;

- 4 podatników będących osobami fizycznymi, posiadających na dzień 31.12.2023 roku największe zaległości w podatku rolnym – zaległości na sumę 25.531,43 zł, stanowiące 45% wszystkich zaległości w tym podatku;
- 2 podatników będących osobami fizycznymi, posiadających na dzień 31.12.2023 roku największe zaległości w podatku leśnym – zaległości na sumę 3.036,58 zł, stanowiące 77% wszystkich zaległości w tym podatku;
- 2 podatników będących osobami fizycznymi, posiadających na dzień 31.12.2023 roku największe zaległości w podatku od środków transportowych – zaległości na sumę 15.377,41 zł, stanowiące 84% wszystkich zaległości w tym podatku.

2) Dokonane w trakcie kontroli ustalenia przedstawiono w tabeli:

Lp.	Indeks konta podatnika	Zaległości na dzień 31.12.2023 r. (w zł)	Okres powstania zaległości rok/lata	Działania organu podatkowego podjęte w stosunku do dłużników podatkowych
1	2	3	4	5
Podatek od nieruchomości – osoby prawne				
1.	10167	10.963,66	2023	Nie prowadzono czynności windykacyjnych z uwagi na prowadzone postępowanie ws. umorzenia zaległości podatkowych. Decyzją nr. FIN.3128.3.2024.LŻ z dn.12.03.2024 r. umorzono zaległy podatek za rok 2023.
2.	10178	15.771,00	2023	Nie prowadzono czynności windykacyjnych.
3.	10213	71.100,38	2018 – 2022	W latach poprzedzających rok 2023 wystawiono 6 upomnień tj.: 19.12.2018 r.; 02.04.2019 r.; 28.05.2019 r.; 26.09.2019 r.; 02.01.2020 r.; oraz 06.10.2020 r. Wystawiono także 6 tytułów wykonawczych w dniach: 30.01.2019 r.; 09.05.2019 r.; 28.06.2019 r.; 21.10.2019 r.; 02.03.2020 r. i 19.02.2021 r. Organ egzekucyjny wyegzekwował i przekazał łącznie 6.348,99 zł, w tym: należność główna 5.967,03 zł odsetki 370,36 zł k. up. 11,60 zł. Wpłaty otrzymano dniami 14.02.2019 r. w kwocie 2.887,79 zł; 3.09.2019 r. w kwocie 2.930,20 zł; 18.09.2019 r. w kwocie 117,00 zł; 4.11.2019 r. w kwocie 68,00 zł; 11.12.2019 r. w kwocie 149,00 zł oraz 22.12.2020 r. w kwocie 197,00 zł. – egzekucja w toku. Od lutego 2021 r. zaniechano dalszych czynności egzekucyjnych.
Podatek od nieruchomości – osoby fizyczne				
1.	10071	61.839,49	2013 – 2016	W dniu 27.04.2018 wystawiono upomnienie, następnie w dniu 8.11.2018 r. wystawiono tytuł wykonawczy. 1.08.2019 r. wierzyciel otrzymał zawiadomienie z organu egzekucyjnego o przekazaniu sprawy do KS przy SR Gdańsk-Południe z uwagi na zbieg egzekucji sądowej i administracyjnej - egzekucja w toku.
2.	20776	21.469,40	2023	W dniu 11.12.2023 r. wystawiono upomnienie. Zobowiązany pismem z dnia 17.01.2024 r. wystąpił z prośbą o nie podejmowanie egzekucji. Zobowiązany dokonał dobrowolnej wpłaty w dniach: 17.01.2024 r. w kwocie 6.000,00 zł oraz 2.02.2024 r. w kwocie 17.055,51 zł.
3.	200893	146.100,00	2013 – 2021	W latach 2013-2021 wystawiono 15 upomnień wzywających do zapłaty. W okresie od dnia 14.09.2017 r. do dnia 22.10.2020 r. wystawiono 9 tytułów wykonawczych. W dniu 12.03.2021 r. ogłoszono upadłość jednego z solidarnie zobowiązanych (współwłaściciela nieruchomości). W dniu 31.08.2023 syndyk masy upadłościowej wpłacił część zaległości 53.302,00 zł. Wobec drugiego solidarnie zobowiązanego - egzekucja w toku. Wierzyciel zaniechał działań ws. zaległości za okres od IV raty 2020 do IV raty 2021 r.
4.	201866	20.134,66	2021 – 2023	Czynności wierzyciela polegały na wystawieniu upomnienia w dniu 1.12.2022 r. oraz w dniu 31.10.2023 r. tytułu wykonawczego obejmującego zaległości za lata 2021 – 2022. W dniu 11.12.2023 r. administracyjny organ egzekucyjny poinformował wierzyciela o przekazaniu sprawy sądowemu

Neo

				organowi egzekucyjnemu tj. Komornikowi Sądowemu przy SR w Złotowie. Dotychczas organ egzekucyjny przekazał wierzycielowi 314,07 zł wyegzekwowanych zaległości, z czego w dniach: 16.01.2024 -54,21 zł; 16.02.2024 – 79,97 zł; 18.03.2024 – 89,89 zł; 16.04.2024 – 90,00 zł - egzekucja w toku. Nie podjęto działań wobec zaległości za rok 2023.
5.	410282	16.313,00	2023	Wierzyciel podjął działania poprzez wystawienie upomnienie w dniu 29.11.2023 r. oraz tytułu wykonawczego, który wystawiono w dniu 16.01.2024 r. W dniu 17.01.2024 r. zobowiązany dokonał dobrowolnej wpłaty 17.600,00 zł, która w całości zaspokoiła wierzyciela.
6.	201423	4.070,00	2018 – 2023	Czynności wierzyciela polegały na wystawieniu w latach poprzedzających rok 2023 upomnień i tytułów wykonawczych. Ogółem wystawiono 8 upomnień tj. w dniu 24.10.2018 r.; 18.12.2018 r.; 11.04.2019 r.; 27.05.2019 r.; 17.10.2019 r.; 13.12.2019 r.; 03.06.2020 r.; 6.10.2020 r. oraz 21.05.2021 r. następnie 6 tytułów tj. 04.02.2019 ; 20.05.2019 ; 22.07.2019 ; 13.11.2019 ; 21.02.2020 ; 19.10.2020 W dniu 29.03.2021 r. administracyjny organ egzekucyjny poinformował wierzyciela, iż ze względu na zbieg egzekucji, sprawę przekazano sądowemu organowi egzekucyjnemu tj. Komornikowi Sądowemu przy SR w Słupsku. Dotychczas organy egzekucyjne przekazały wierzycielowi 500,74 zł, z czego: 6.03.2023 r. - 84,45 zł i 12.04.2024 r. – 416,29 zł. Zobowiązany dokonał dobrowolnej wpłaty w dniach: 1.06.2022 r. – 175,00 zł; 1.09.2022 r. – 175,00 zł; 24.04.2024 r. - 232,00 zł – egzekucja w toku. Wobec zaległości za okres od II raty 2021 r. do IV raty 2023 – dalszych czynności nie podejmowano.
7.	200634	4.408,60	2016 – 2023	W latach poprzedzający rok 2023 wystawiono 6 upomnień w następujących terminach: 17.04.2018 r.; 18.12.2018 r.; 11.04.2019 r.; 17.10.2019 r.; 16.06.2020 r.; 6.10.2020 r.; 29.12.2020 r.; 21.05.2021 r.; 26.11.2021 r. i 12.12.2023 r. Po upływie terminów zapłaty wskazanych w upomnieniach wierzyciel wystawił 6 tytułów wykonawczych tj.: 2.11.2018 r.; 4.02.2019 r. ; 20.05.2019 r.; 5.08.2019 r. i 1.03.2020 r. Postanowieniem z dnia 4.09.2019 r. administracyjny organ egzekucyjny umorzył postępowanie ze względu na jego bezskuteczność. Dokonano odpisu podatku z powodu przedawnienia za okres 4/2016 - 1/2018 – PK nr LG/48/2024 z dn. 22.01.2024 r. w wysokości 769,60 zł oraz odsetek 507,00 zł oraz za okres 02.2018-04.2018 PK LG/49/2024 z dn. 22.01.2024 r. w wysokości 403,00 zł oraz odsetek 231,00 zł. Dnia 12.02.2024 wpłynęło pismo od zobowiązanych o rozłożenie zaległości na raty. Decyzją nr FIN.3129.1.2024.LŻ z dnia 29.03.2024 r. odroczone termin płatności zobowiązania do 30.06.2024 r. (2.062,13 zł). Zobowiązani dokonali dobrowolnej wpłaty w dniach: 16.01.2024 r. – 800,00 zł; 20.02.2024 r. - 800,00 zł i 18.03.2024 r. – 800,00 zł
8.	10080	4.084,26	2022 – 2023	Działania wierzyciela polegały na wystawieniu w dniu 11.12.2023 r. upomnienia oraz tytułu wykonawczego w dniu 22.03.2024 r. Zobowiązany dokonał dobrowolnej wpłaty w dniach: 12.01.2024 r. w kwocie 604,00 zł; 13.03.2024 r. w kwocie 604,00 zł i 15.04.2024 r. w kwocie 604,00 zł – egzekucja w toku
9.	20239	182.910,00	2013 - 2023	W latach poprzedzający rok 2023 wystawiono 12 upomnień w następujących terminach: 22.06.2015 r.; 18.12.2018 r.; 11.04.2019 r.; 17.10.2019 r.; 06.10.2020 r.; 29.12.2020 r.; 21.05.2021 r. i 26.11.2021 r. Kolejne czynności wierzyciela polegały na wystawieniu tytułów, których wystawiono 8, w następujących terminach: 18.12.2017 r.; 22.01.2018 r.; 08.10.2018 r.; 22.11.2018 r.; 29.03.2019 r.; 20.05.2019 r.; 21.08.2019 r.; 21.02.2020 r. oraz 22.10.2020 r. Dnia 27.12.2019 r. wierzyciel otrzymał postanowienie organu egzekucyjnego o przekazaniu sprawy sądowemu organowi egzekucyjnemu tj. Komornikowi Sądowemu przy SR w Elblągu, a 23.01.2023 KS przy SR w Elblągu poinformował o przejęciu sprawy – egzekucja w toku. Wobec zaległości powstałych od IV raty 2021 r. do IV raty 2023 r. czynności egzekucyjnych nie prowadzono.
Podatek rolny – osoby fizyczne				
1.	320070	11.826,00	2021 – 2023	W dniu 1.12.2022 r. wystawiono upomnienie oraz tytuł wykonawczy w dniu 15.11.2023 r. – egzekucja w toku. Brak czynności wobec zaległości z 2023 r.
2.	320154	5.419,00	2021 – 2023	W dniu 1.12.2022 r. wystawiono upomnienie, kolejną czynnością było wystawienie tytułu wykonawczego w dniu 15.11.2023 r. – egzekucja w toku. Brak czynności wobec zaległości z 2023 r.

3.	400015	5047,92	2021 – 2023	Wystawiono upomnienie w dniu 1.12.2022 r., następnie wystawiono tytuł wykonawczy z dnia 15.11.2023 r. Egzekucja w toku Brak czynności wobec zaległości z 2023 r. Organ egzekucyjny dokonał wpłaty na rzecz wierzyciela 3.138,04 zł, z tym: 29.12.2023 r. (2.089,01 zł), 26.02.2024 r. (579,79 zł), 26.03.2024 r. (469,24 zł).
4.	480087	3238,51	2022 – 2023	Wystawiono upomnienie w dniu 30.11.2023 r., kolejną czynnością było wystawienie tytułu wykonawczego w dniu 31.01.2024 r. egzekucja w toku.
Podatek leśny – osoby fizyczne				
1.	400127	1.726,00	2020 – 2022	W dniu 1.12.2022 r. wierzyciel wystawił upomnienie, kolejną czynnością było wystawienie tytułu wykonawczego w dniu 20.11.2023 r. - egzekucja w toku. Brak czynności wobec zaległości z 2023 r. Organ egzekucyjny wyegzekwował i przekazał wierzycielowi zaległości w dniu 31.01.2024 r. (4.346,79 zł).
2.	80058	1.310,58	2016 – 2023	W latach poprzedzających rok 2023 wystawiono 4 upomnienia tj.: 17.04.2018 r., 19.12.2019 r., 10.10.2019 r. i 5.10.2020 oraz 4 tytuły wykonawcze w dniach: 8.11.2018r.; 11.03.2019 r.; 09.12.2019 r. oraz 12.11.2020 r. egzekucja w toku. Wobec zaległości powstałych po III racie 2020 r. nie podejmowano żadnych działań.
Podatek od śr. transportowych – osoby fizyczne				
1.	100011	10.933,41	2021 – 2023	Zobowiązanie określono dwiema decyzjami z dnia 14.11.2022 r. i z 10.11.2023 r. Wierzyciel nie podejmował czynności egzekucyjnych Podatnik dokonał dobrowolnej wpłaty w dniu 27.01.2022 r. w wysokości 981,84 zł.
2	100026	4.444,00	2023	Zobowiązanie określono decyzją określającą z dnia 21.12.2023 r.. Wierzyciel nie podejmował czynności egzekucyjnych Zobowiązany dokonał dobrowolnej wpłaty w dniu 12.01.2024 w wysokości 2222,00 zł.

- 3) W czasie kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające zaniechaniu przez wierzyciela czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległości:
- w podatku nieruchomości (osoby prawne) - wobec zobowiązanego, dla którego prowadzono indywidualne konto rozliczeniowe o numerze 10178 – zaległości ww. podatnika na koniec 2023 roku wynosiły 15.771,00 zł i były to zaległości za rok 2023 oraz zaniechanie dalszych czynności wobec zaległości podatnika, dla którego prowadzono indywidualne konto rozliczeniowe o numerze 10213 – zaległości ww. podatnika na koniec 2023 roku wynosiły 71.100,38 zł i były to zaległości za lata 2018 – 2023 – ostaniam czynność wierzyciela polegała na wystawieniu tytułu wykonawczego w dniu 19.02.2021 r.;
 - w podatku nieruchomości (osoby fizyczne) wobec zobowiązanych, dla których prowadzono indywidualne konta rozliczeniowe o numerach: 20239 (182.910,00 zł), 201866 (20.134,66 zł), 201423 (4.070,00 zł), – zaległości ww. podatników na koniec 2023 roku wynosiły ogółem 207.114,66 zł i były to zaległości za lata 2013 – 2023;
 - w podatku rolnym (osoby fizyczne) zobowiązanych, dla których prowadzono indywidualne konta rozliczeniowe o numerach: 320070 (11.826,00 zł), 320154 (5.419,00 zł), 400015 (5.047,92 zł) i 480087 (3.238,51 zł). Na koniec 2023 r. zaległości tych zobowiązanych wyniosły ogółem 25.531,43 zł i były to zaległości za lata 2021 – 2023;
 - w podatku leśnym (osoby fizyczne) wobec zobowiązanych, dla których prowadzono indywidualne konta rozliczeniowe o numerach: 400127 (1.726,00 zł) i 80058

- (1.310,58 zł). Zaległości ww. podatników na koniec 2023 roku wynosiły ogółem 3.036,58 zł i były to zaległości za lata 2020 – 2023;
- e) w podatku od środków transportowych (osoby fizyczne) wobec zobowiązanych, dla których prowadzono indywidualne konta rozliczeniowe o numerach: 100011 (10.933,41 zł) i 100026 (4.444,00) Zaległości ww. podatników na koniec 2023 roku wynosiły ogółem 15.378,41 zł i były to zaległości dotyczące lat 2021 – 2023;
- 6) W toku dalszych czynności kontrolnych stwierdzono, że wierzyciel nie podejmował czynności lub podejmował je z dużym opóźnieniem tj. wysyłał upomnienia z opóźnieniem wynoszącym od 379 dni (§ 032 - indeks 480087) do 806 dni (§ 033 - indeks 400127) po terminie płatności raty podatku, natomiast tytuły wykonawcze w celu wyegzekwowania zaległości nie były wystawiane lub wystawiane w terminach wynoszących od 102 dni (§ 031 - indeks 10080) do 349 dni (§ 032 - indeks 320070) od daty wystawienia upomnienia.
- 7) Poproszono o złożenie pisemnego wyjaśnienia w sprawie niepodjęcia czynności egzekucyjnych oraz mających na celu zabezpieczenia zaległości podatkowych. W złożonym wyjaśnieniu z dnia 24.05.2024 roku, które złożyła pani Lucyna Gliniczak insp. ds. egzekucji i księgowości podatkowej podano – cyt.: *Powodów dla których nie podejmowano działań windykacyjnych jest kilka:*
- 1) *jednym z nich była pandemia ograniczająca działania w zakresie windykacji,*
 - 2) *zwiększenie obowiązków o księgowość budżetową, (księgowanie wszystkich opłat lokalnych i podatków oraz opłat za odpady komunalne,*
 - 3) *zmiana oprogramowania księgowego (rok 2022) konieczność przyswojenia 4 programów niezbędnych do realizacji powierzonego zakresu obowiązków oraz zweryfikowanie całej bazy, w tym m. innymi dokonanie korekt, ręczne wprowadzanie dla każdego podatnika kwot w rozbiciu na zaległości i nadpłaty.*
- Przyswajanie nowych programów oraz dokonywanie korekt niezbędnych dla prawidłowego działania programów było bardzo czasochłonne.*
- Do mojego zakresu obowiązków należało: windykacja zaległości podatków wszystkich w tym m.in., opłat z umów cywilnoprawnych (dzierżawy, najem , użytkowanie wieczyste), księgowanie dochodów z tyt. podatków, oraz opłat lokalnych w tym za odpady komunalne, sporządzanie sprawozdań, rozliczanie i odprowadzanie wpłat na rzecz Izby Rolniczych, księgowanie oraz rozliczanie wpłat sołtysów z dokonanych wpłat wraz z naliczeniem inkasa dla sołtysów, wydawaniem zaświadczeń o niezaleganiu w podatkach i opłatach.*
- Na dzień obecny zakres moich obowiązków został częściowo zmniejszony o księgowość budżetową.*
- Ustnym poleceniem Burmistrza nie robiono wpisów hipotecznych, zastawów skarbowych oraz nie dokonywano wpisu do Krajowego Rejestru Zadłużonych.*

Wyjaśnienia z dnia 24.05.2024 r. w sprawie niepodejmowania czynności egzekucyjnych złożone przez panią Lucynę Glinczak insp. ds. egzekucji i księgowości podatkowej załączono do akt roboczych kontroli.

**[Wyjaśnienie z dnia 24.05.2024 r. w sprawie niepodejmowania czynności egzekucyjnych złożone przez panią Lucynę Glinczak - inspektor ds. egzekucji i księgowości podatkowej –
– poz. 18 akt kontroli]**

3.3. Dochody z majątku

Szczegółową kontrolę realizowanych przez gminę dochodów z majątku przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2023.

3.3.1. Dochody ze sprzedaży majątku

- 1) Na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31.12.2023 r. ustalono, że w badanym okresie gmina uzyskała dochody z majątku sklasyfikowane w:
 - § 0750 „Wpływ z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów oraz innych umów o podobnym charakterze” w łącznej kwocie 175.329,77 zł, w tym:
 - w rozdziale 01095 na kwotę 65.214,49 zł,
 - w rozdziale 70005 na kwotę 110.115,28 zł;
 - § 0770 „Wpływ z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości” w rozdziale 70005 na kwotę 146.783,13 zł.
- 2) W 2023 roku tematykę sprzedaży nieruchomości stanowiących własność gminy regulowała uchwała Nr 04.XXV.2016 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia ramowych zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata.
- 3) Na podstawie sporządzonego przez pana Pawła Topolewskiego – inspektor ds. geodezji i planowania, wykazu nieruchomości sprzedanych w 2023 roku ustalono, że w roku tym sfinalizowano 20 operacji sprzedaży nieruchomości (wykaz dołączono do akt kontroli).
[Wykaz nieruchomości sprzedanych w 2023 roku – poz. 19 akt kontroli]

Wielkość ta obejmowała sprzedaż:

- 9 lokali mieszkalnych na rzecz dotychczasowych najemców;
- 8 działek niezabudowanych, na cele zabudowy garażowej;
- 2 działki na uzupełnienie,
- 1 działkę – wykup użytkowania wieczystego.

- 4) Szczegółową kontrolę sprzedaży przeprowadzono w oparciu o próbę 12 operacji sprzedaży (60% wszystkich sprzedaży), obejmującą sprzedaż:
- 5 lokali mieszkalnych na rzecz dotychczasowych najemców;
 - 4 działek niezabudowanych, na cele zabudowy garażowej;
 - 2 działek na uzupełnienie;
 - 1 działka – wykup użytkownika wieczystego.

3.3.2 Sprzedaż nieruchomości gruntowych

- 1) Rada Miejska w Debrznie Uchwałą nr 04.XXV.2016 z dnia 29 stycznia 2016 r. określiła zasady nabywania zbywania i obciążania nieruchomości oraz uch wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata. (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 3 marca 2016 r., poz. 899). W uchwale tej organ stanowiący gminy m.in.:
- upoważnił burmistrza do zbywania praw do nieruchomości, o ile jest to niezbędne do realizacji celów publicznych, wykonywania zadań własnych gminy lub jest to uzasadnione ekonomicznym interesem gminy (§ 1 uchwały);
 - zwolnił burmistrza z obowiązku zbycia w drodze przetargu nieruchomości gruntowych przeznaczonych na realizację urządzeń infrastruktury technicznej albo innych celów publicznych, jeżeli cele te będą realizowane przez podmioty, dla których są to cele statutowe i których dochody przeznaczone są na działalność statutową (§ 4);
 - określił zasady udzielania bonifikat w cenie sprzedaży (§ 9 uchwały).
- 2) Sprzedaż nieruchomości w drodze przetargu nieograniczonego
- W 2023 roku wystąpiła sprzedaż 8 nieruchomości w trybie przetargu nieograniczonego, które sfinalizowano aktem notarialnym. Kontroli poddano sprzedaż 4 nieruchomości, wynik przedstawiono w tabeli:

Lp.	Nieruchomość	Zarządzenie/Protokół	Cena wg operatu szacunkowego/ Cena sprzedaży	Akt notarialny
1.	Część nieruchomości niezabudowanej działka nr 335/164 o pow. 0,0029 ha – teren parkingów	Zarządzenie nr 111.883.2022 z 9.06.2022 – I przetarg Zarządzenie nr 200.972.2022 z 25.10.2022 – II przetarg Zarządzenie nr 15.1019.2023 z 11.01.2023 – III przetarg Protokół z trzeciego przetargu nieograniczonego z 17.02.2023 r.	5.320 zł 5.760 zł + 23% VAT = 7.084,80 zł brutto	Repertorium A nr 454/2023 z dnia 28.02.2023 r.
2.	Część nieruchomości niezabudowanej działka nr 335/163 o pow. 0,0029 ha – teren parkingów	Zarządzenie nr 110.882.2022 z 09.06.2022 – I przetarg Zarządzenie nr 199.971.2022 z 25.10.2022 – II przetarg Zarządzenie nr 14.1018.2023 z 11.01.2023 r. – III przetarg Protokół z trzeciego przetargu nieograniczonego z 17.02.2023 r.	5.320 zł 5.760 zł netto 23% Vat = 7.084,80 zł brutto	Repertorium A Nr 454/2023 z dnia 28.02.2023 r.
3.	Część nieruchomości niezabudowanej działka nr	Zarządzenie nr 109.881.2022 z 9.06.2022 – I przetarg	5.690 zł	Repertorium A Nr 454/2023 z dnia 28.02.2023 r.

	335/162 o pow. 0,0031 ha – teren parkingów	Zarządzenie nr 198.970.2022 z 25.10.2022 – II przetarg Zarządzenie nr 13.1017.2023 – III przetarg Protokół z trzeciego przetargu nieograniczonego z 17.02.2023 r.	6.000 zł netto + 23% Vat = 7.380,00 zł brutto	
4.	Część nieruchomości niezabudowanej działka nr 335/156 o pow. 0,0031 ha – teren parkingów	Zarządzenie nr 42.1046.2023 z 23.02.2023 – I przetarg Zarządzenie nr 110.1114.2023 – II przetarg Protokół z drugiego przetargu nieograniczonego z 17.02.2023 r.	5.700 zł 5.960 zł netto + 23% Vat = 7.330,80 zł brutto	Repertorium A Nr 2175/2023 z dnia 18.09.2023 r.

W wyniku kontroli powyższej sprzedaży ustalono, co następuje:

- o przeznaczeniu nieruchomości do sprzedaży decydował Burmistrz Debrzna z zachowaniem zasad określonych uchwałą nr 04.XXV.2016 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania na czas dłuższy niż 3 lata;
 - czynności związane ze zbyciem nieruchomości wykonywała komisja przetargowa;
 - informacje o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży podawano do publicznej wiadomości, m.in. poprzez ogłoszenie w prasie lokalnej;
 - wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży zawierały informacje wymagane art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami;
 - ceny nieruchomości ustalano w wysokości nie niższej, niż ich wartość określona w aktualnych operatach szacunkowych,
 - ze wszystkich przeprowadzonych przetargów sporządzano protokoły, na podstawie których zawarto umowy sprzedaży (w formie aktów notarialnych),
 - zapłata wszystkich cen uzyskanych w drodze przetargów nastąpiła przed zawarciem aktów notarialnych,
 - koszty związane z przygotowaniem nieruchomości do sprzedaży ponosiła gmina;
 - wszystkie akty notarialne podpisane były przez Burmistrza Debrzna.
- 3) Sprzedaż prawa własności nieruchomości na rzecz użytkownika wieczystego.
W 2023 r. w kontrolowanej jednostce wystąpił jeden przypadek przekształcenia prawa użytkownika wieczystego w prawo własności.

L.p.	Nieruchomość	Zarządzenie /Protokół	Cena wg operatu szacunkowego/ Cena sprzedaży	Akt notarialny
1.	Zabudowana działka gruntu nr 114/7 o pow. 2.454 m ² położona w Debrznie, teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	Zarządzenie nr 55.1059.2023 z 8.03.2023 Protokół w sprawie sprzedaży nieruchomości oddanej w użytkowanie wieczyste	Rynkowa wartość: 293.400 zł Wartość prawa użytkownika wieczystego – 178.563 zł 114.873,00 zł (płatna zgodnie z wnioskiem w dziesięciu ratach po 11.487,30 zł)	Repertorium A nr 691/2023 z dnia 28.03.2023 r.

W wyniku kontroli powyższej sprzedaży ustalono, co następuje:

- o przeznaczeniu nieruchomości do sprzedaży zdecydował Burmistrz Debrzna z zachowaniem zasad określonych uchwałą Rady Miejskiej w Debrznie Nr 04.XXV.2016 z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania na czas dłuższy niż 3 lata;
- ze sprzedaży prawa użytkownia wieczystego sporządzono protokół, na podstawie którego zawarto umowę sprzedaży (w formie aktu notarialnego),
- akt notarialny podpisany był przez Burmistrza Debrzna.

4) Sprzedaż nieruchomości gruntowych w drodze przetargu ograniczonego.

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki sprzedaży w drodze przetargu ograniczonego.

5) Sprzedaż nieruchomości gruntowych w drodze bezprzetargowej

W okresie objętym kontrolą wystąpiło 11 przypadków sprzedaży w drodze bezprzetargowej. Kontroli poddano 7 z nich, wynik przedstawiono w tabeli:

L.p.	Nieruchomość	Zarządzenie /Protokół	Cena wg operatu szacunkowego/ Cena sprzedaży	Akt notarialny
1.	Lokal mieszkalny Uniechówek 1/1 wraz z pomieszczeniami przynależnymi, udział gruntu 21/100 działki nr 426/4	Zarządzenie nr 66.1070.2023 z 28.03.2023 Protokół ze sprzedaży w drodze bezprzetargowej z 10.05.2023	89.020 zł 106.000,00 zł (nabywca korzysta z ulgi 85% ceny) – 15.900 zł	Repertorium A nr 1673/2023 z dnia 30.06.2023 r.
2.	Lokal mieszkalny nr 4 położony w Debrznie wraz z udziałem 154/1000 części gruntu działki nr 676	Zarządzenie nr 05.1009.2023 z 3.01.2023 r. Protokół ze sprzedaży w drodze bezprzetargowej z 15.02.2023	139.800 zł 155.000,00 zł (nabywca korzysta z ulgi 80% ceny) – 31.000 zł	Repertorium A nr 433/2023 z dnia 28.02.2023 r.
3.	Część nieruchomości niezabudowanej – działka gruntu nr 223/4 o pow. 0,0326 ha (na uzupełnienie)	Zarządzenie nr 16.1020.2023 z 12.01.2023 Protokół ze sprzedaży w drodze bezprzetargowej z 24.02.2023	40.060 zł 46.000 netto 23% Vat = 56.580 zł brutto	Repertorium A Nr 440/2023 z dnia 28.02.2023 r.
4.	Lokal mieszkalny nr 3/8 położony w Debrznie wraz z udziałem 76/1000 części gruntu działki nr 263	Zarządzenie nr 03.1007.2023 z 03.01.2023 Protokół ze sprzedaży w drodze bezprzetargowej z 15.02.2023	44.900 zł 75.000 zł (nabywca korzysta z ulgi 85% ceny) – 11.250 zł	Repertorium A Nr 464/2023 z dnia 28.02.2023 r.
5.	Lokal mieszkalny nr 2 położony w Debrznie wraz z udziałem 26/100 części gruntu działki nr 1051	Zarządzenie nr 19.1023.2023 z 17.01.2023 Protokół ze sprzedaży w drodze bezprzetargowej z 01.03.2023	94.800 zł 160.000 zł (nabywca korzysta z ulgi 90% ceny) – 16.000 zł	Repertorium A Nr 699/2023 z dnia 28.03.2023 r.

6.	Część nieruchomości niezabudowanej – działka gruntu nr 445/2 o pow. 0,0099 ha (na uzupełnienie)	Zarządzenie nr 92.1096.2023 z 30.05.2023 Protokół ze sprzedaży w drodze bezprzetargowej z 12.07.2023	4.600 zł 6.600 zł netto 23% Vat = 8.118,00 zł brutto	Repertorium A Nr 2182/2023 z dnia 18.09.2023 r.
7.	Lokal mieszkalny nr 12 położony w Debrznie wraz z udziałem 93/1000 części gruntu działki nr 106/2	Zarządzenie nr 56.1060.2023 z 08.03.2023 Protokół ze sprzedaży w drodze bezprzetargowej z 20.04.2023	181.000 zł 190.000 zł (nabywca korzysta z ulgi 80% ceny) – 38.000 zł	Repertorium A Nr 1006/2023 z dnia 26.04.2023 r.

W wyniku kontroli sprzedaży ustalono, co następuje:

- o przeznaczeniu nieruchomości do sprzedaży decydował Burmistrz Debrzna z zachowaniem zasad określonych uchwałą Rady Miejskiej w Debrznie nr 04.XXV.2016 z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania na czas dłuższy niż 3 lata;
- informacje o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży podawano do publicznej wiadomości, między innymi, poprzez ogłoszenie w prasie lokalnej;
- wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży zawierały informacje wymagane art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami;
- ceny nieruchomości ustalano w wysokości nie niższej, niż ich wartość określona w aktualnych operatach szacunkowych,
- zapłata wszystkich cen uzyskanych w drodze bezprzetargowej nastąpiła przed zawarciem aktów notarialnych,
- wszystkie akty notarialne podpisane były przez Burmistrza Debrzna,
- w dokumentacji dotyczących sprzedaży 4 lokali mieszkalnych pkt. 1,2,5,7 tabeli - brak oświadczeń składanych w terminie 21 dni od dnia otrzymania oferty sprzedażowej, w których nabywca wyraża zgodę na kupno za cenę oferowaną, a także brak wniosków z dokumentami potwierdzającymi pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości art. 34 ust 1 pkt. 1 i pkt. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. W wyjaśnieniu pan Paweł Topolewski - inspektor ds. geodezji i planowania podał, że – cyt.: „Z informacji uzyskanych telefonicznie od Kierownika Referatu Komunalnego Pani Danuty Klimek przebywającej aktualnie na zwolnieniu lekarskim wynika, iż oświadczenia, w których nabywca wyraża zgodę na kupno za oferowaną cenę, składane były ustnie w trakcie wizyty w referacie komunalnym.

Procedury przetargowe uruchamiane były na wniosek ówczesnych najemców lokali, a ustalenia pierwszeństwa w nabyciu nieruchomości dokonywano u administratora zasobów komunalnych tj. Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkalnej w Debrznie.

Wyjaśnienie złożone pana Pawła Topolewskiego - inspektora ds. geodezji i planowania w sprawie braku oświadczeń składanych w terminie 21 dni od dnia otrzymania oferty sprzedażowej a także braku wniosków z dokumentami potwierdzającymi pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości dołączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie złożone pana Pawła Topolewskiego - inspektora ds. geodezji i planowania w sprawie braku oświadczeń składanych w terminie 21 dni od dnia otrzymania oferty sprzedażowej a także braku wniosków z dokumentami potwierdzającymi pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości – poz. 20 akt kontroli]

3.3.2. Dochody z tytułu najmu lokali mieszkalnych

- 1) Ustalono, że w 2023 r. tematykę gospodarowania mieszkaniowym zasobem kontrolowanej gminy regulowała uchwała Nr 87.XX.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z 19 grudnia 2019 r. w sprawie „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Debrzno oraz zasad wynajmowania lokali”. Uchwałę zmieniono uchwałą nr 71.L.2021 z dnia 29 października 2021 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Debrzno oraz zasad wynajmowania lokali.
- 2) Z uchwalonego *Programu...* wynikało m.in., że:
 - według stanu zasób mieszkaniowy gminy obejmował 185 lokali mieszkalnych, w tym 38 lokale socjalne;
 - gminnym zasobem mieszkaniowym gospodaruje Burmistrz Gminy Debrzno, a w jego imieniu Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie na podstawie statutu i udzielonego pełnomocnictwa;
 - gospodarowanie zasobem gminnym polega na: ewidencjonowaniu nieruchomości; zabezpieczeniu nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem; wykonywaniu czynności związanych z naliczaniem należności i windykacją należności; współpracy z innymi organami, które na mocy odrębnych przepisów gospodarują nieruchomościami; podejmowaniu czynności w postępowaniach sądowych o roszczenia w stosunku najmu i dzierżawy lub innych praw rzeczowych na nieruchomości; konserwacji i bieżących remontach budynku.
- 3) W kontrolowanym roku gmina nie realizowała dochodów z najmu lokali mieszkalnych – wpływy z czynszu najmu lokali mieszkalnych, pobierane przez zarządcę tych lokali, tj. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie, stanowiły przychody tego samorządowego zakładu budżetowego.

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej działa na podstawie uchwały Nr 50/VIII/1991 Rady Miasta i Gminy Debrzno z dnia 12 kwietnia 1991 r. w sprawie

utworzenia zakładu budżetowego tj. Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie. Statut tego Zakładu uchwalony został uchwałą nr 92.IV.2018 z dnia 18 grudnia 2018 r. r w sprawie uchwalenia statutu Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie. W § 6 załącznika do tejże uchwały określono, że „Zakład prowadzi samodzielną gospodarkę finansową zgodnie z obowiązującymi przepisami dla zakładów budżetowych. Podstawą gospodarki jest roczny plan finansowy, który jest integralną częścią budżetu Gminy Debrzno”.

3.3.3. Dochody z dzierżawy i wynajmu

- 1) W 2023 roku uregulowania wewnętrzne gminy z zakresu dzierżawy i wynajmu lokali użytkowych na okres dłuższy niż 3 lata zawarte były w uchwale Nr 04.XXV.2016 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia ramowych zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 3 marca 2016 r., poz. 899).
- 2) W § 5 przywołanej uchwały zawarto upoważnienie dla organu wykonawczego gminy do wydzierżawiania nieruchomości w trybie bezprzetargowym na czas dłuższy niż 3 lata oraz zawierania umów dzierżawy na kolejna lata, po umowach zawartych na czas oznaczony do 3 lat, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.
- 3) W roku objętym szczegółową kontrolą dochodów obowiązywały stawki czynszu określone zarządzeniem Nr 192.494.2020 Burmistrza Debrzno z dnia 25 września 2020 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu dzierżawnego i zasad udostępniania nieruchomości komunalnych.
- 4) Jak wynika z wykazu sporządzonego przez Pawła Topolewskiego, inspektora ds. geodezji i planowania w roku 2023 w Gminie Debrzno zawarto 121 umów dotyczących dzierżawy gruntów (zestawienia dołączono do akt kontroli).

[Wykaz umów dzierżawy z 2023 sporządzony przez Pawła Topolewskiego, inspektora ds. geodezji i planowania – poz. 21 akt kontroli]

Kontroli poddano prawidłowość ustalania wysokości czynszu dzierżawnego (pod kątem zgodności przypisanej wysokości czynszu z treścią umów) oraz prawidłowość zawierania umów dzierżawy lub najmu w roku 2023.

Kontrolą objęto 15 dzierżawców o nr kont:

- 21-100213, 21-100202, 21-100214 - nieruchomości z przeznaczeniem na uprawy rolne – grunty orne
- 21-100004, 21-100009, 21-100071, 21-100308 - nieruchomości z przeznaczeniem na uprawy sadowniczo-warzywne,
- 21-100110, 21-100136, 21-100130, 21-100106 - nieruchomości z przeznaczeniem na cel garażowy,

- 21-100025, 21-100061, 21-100083, 21-100293 - nieruchomość z przeznaczeniem na uzupełnienie istniejącej zabudowy mieszkaniowej.

W wyniku kontroli przeprowadzonej, między innymi, w oparciu o obowiązujące w 2023 r. umowy najmu lub dzierżawy oraz karty kontowe najemców lub dzierżawców ustalono, że:

- najemcy i dzierżawcy nieruchomości Gminy Debrzno zostali obciążeni czynszem zgodnie z zapisami wynikającymi z zawartych umów;
- umowy dzierżawy zawarte w 2023 r. były zawierane na czas określony nie dłuższy niż 3 lata;
- w jednym przypadku nr konta 21-100083 wystąpiła zaległość w kwocie 38,70 zł od której naliczono odsetki,
- wszystkie umowy dzierżawy były podpisane przez Burmistrza Debrzna.

3.3.4. Dochody z tytułu opłat za zarząd i użytkowanie wieczyste nieruchomości

Opłata za trwały zarząd

- 1) Dochody gminy sklasyfikowane w § 0470 rozdziale 70005 wyniosły 38,48 zł.
- 2) Ustalono, że decyzją nr 1/2019 Burmistrza Debrzna z dnia 20.09.2019 r. w sprawie ustanowienia trwałego zarządu oraz protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 24.09.2019 roku przekazano Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie w trwały zarząd ww. nieruchomość (3 działki o łącznej powierzchni 1.228 m², zabudowane budynkiem z 12 lokalami mieszkalnymi i jednym lokalem użytkowym), określając jednocześnie opłatę za trwały zarząd w wysokości 3.848,40 zł. Opłata ta stanowiła 0,3% wartości nieruchomości (1.282.800,00 zł), określonej przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 14.09.2019 r.
- 3) W dniu 30.09.2019 roku Zakład złożył w kontrolowanej jednostce wniosek o zwolnienie z opłaty za trwały zarząd. W dniu 25.10.2019 r. Rada Miejska w Debrznie podjęła uchwałę Nr 68.XVII.2019 w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od opłat rocznych w sprawie ustanowienia trwałego zarządu na rzecz Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie.
Z § 1 uchwały wynikała zgoda na udzielenie bonifikaty w wysokości 99% od opłaty rocznej za trwały zarząd nieruchomości zabudowanej budynkiem wielorodzinnym z funkcją usługową w Debrznie przy ul. Rynek 3.
- 4) Powołując się na ww. uchwałę Burmistrz Debrzna wydał w dniu 30.10.2019 roku decyzję Nr 2/2019 w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od opłat rocznych ustaloną komunalnej jednostce organizacyjnej z tytułu trwałego zarządu.

Decyzją tą organ wykonawczy gminy udzielił Zakładowi bonifikaty w wysokości 99% od ustalonej opłaty rocznej, zmieniając w decyzji nr 1/2019 z dnia 20.09.2019 roku kwotę opłaty rocznej z 3.848,40 zł na 38,48 zł.

Opłata za użytkowanie wieczyste nieruchomości

- 1) W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki oddawania nieruchomości w użytkowanie wieczyste. Na terenie Gminy Debrno w roku 2023 funkcjonowało 196 użytkowników wieczystych nieruchomości.
- 2) Kontroli poddano prawidłowość obciążania użytkowników wieczystych opłatami rocznymi pod względem zgodności z zawartymi umowami (lub wypowiedzeniami wysokości opłat). Kontrola dotyczyła 10 użytkowników wieczystych numer kont:
 - 192 (działka nr 335/79 zabudowana garażem) – opłata roczna w wysokości 139,50 zł,
 - 177 (działka nr 335/60 zabudowana garażem) – opłata roczna w wysokości 139,50 zł,
 - 206 (działka nr 891/2 na uzupełnienie) – opłata roczna w wysokości 71,40 zł,
 - 113 (działka nr 202/15 na uzupełnienie) – opłata roczna w wysokości 127 zł,
 - 219 (działka nr 753/12 usługowo-handlowa) – opłata roczna w wysokości 202,20 zł,
 - 186 (działka nr 342/18 zabudowana garażem) – opłata roczna w wysokości 145,20 zł,
 - 104 (działka nr 335/43 zabudowana garażem) – opłata roczna w wysokości 139,50 zł,
 - 202 (działka nr 856/9 usługowo-handlowa) – opłata roczna w wysokości 336,60 zł,
 - 216 (działka nr 856/7 usługowo-handlowa) – opłata roczna w wysokości 336,60 zł,
 - 215 (działka nr 856/6 usługowo-handlowa) – opłata roczna w wysokości 355,20 zł.

W wyniku kontroli stwierdzono, że opłaty roczne zostały ustalone w prawidłowej wysokości, to jest wynikającej z wypowiedzeń opłat rocznych ustalających ich wysokość (aktualizacje opłat dokonano w 2022 r.).

Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego wnoszono w kwotach zgodnych z przypisem, z wyjątkiem użytkownika nr konta 215 – brak wpłaty (brak podejmowania działań windykacyjnych w stosunku do dłużnika, wyjaśnienie w pkt. 3.3.7. protokołu kontroli).

Wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste w roku 2023, sklasyfikowane w rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” § 0550 „Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości”, wyniosły 42.353,16 zł.

3.3.5. Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

- 1) W roku 2023 nie wystąpiły przypadki przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste w roku 2023, sklasyfikowane w rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” § 0760

„Wpływy z opłat z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności”, wyniosły 11.797,47 zł.

- 2) Opłatą za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów) obciążone były 193 osoby.

Kontrolą objęto prawidłowość obciążania opłatą w 2023 r. - 10 właścicieli nieruchomości, byłych użytkowników wieczystych, tych nieruchomości o numerach zaświadczeń: 2/19, 3/19, 5/19, 20/19, 19/19, 219/2019, 166/2019, 165/2019, 163/2019, 159/2019.

W wyniku kontroli ustalono, że opłaty ustalono w prawidłowej wysokości (w wysokości równej opłacie rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, która obowiązywałaby w dniu przekształcenia przy okresie wnoszenia opłat określonym na 20 lat).

3.3.6. Windykacja dochodów z majątku

- 1) Wykaz należności, dotyczących dochodów z majątku, podlegających windykacji w roku 2023, sporządzony na podstawie ewidencji księgowej przez inspektora ds. księgowości budżetowej, pana Dawida Reszczyńskiego, przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Rodzaj należności zaległych	Stan na 01.01.2023 r. (w zł)	Stan na 31.12.2023 r. (w zł)
1.	Dzierżawa i najem	6.681,48	6.313,58
2.	Opłata za użytkowanie wieczyste	10.248,16	3.314,41

- 2) Poniżej przedstawiono windykację 10 dłużników posiadających największe zadłużenie na dzień 31.12.2023 r., sporządzoną przez inspektora ds. księgowości budżetowej, pana Dawida Reszczyńskiego:

Lp.	Indeks konta rozrachunkowego	Zaległości na dzień 31.12.2023 r. (w zł)	Okres powstania zaległości rok/lata	Działania organu wykonawczego gminy podjęte w stosunku do dłużników
Dzierżawa oraz wynajem lokali użytkowych				
1.	178	1.404,52	2023 r.	Należność została uregulowana w dniu 04-01-2024 r.
2.	105	988,48	2022 r.	Brak działań
3.	173	640,36	Przed 2022 r.	Brak działań
4.	349	530,83	Przed 2022 r.	Brak działań
5.	343	438,88	Przed 2022 r.	Brak działań
Opłata za użytkowanie wieczyste nieruchomości				
1.	229	592,66	Przed 2022 r.	Brak działań
2.	165	506,35	Przed 2022 r.	Brak działań

3	217	336,60	2023 r.	Brak działań
4	215	358,96	2022 r.	Brak działań
5	214	309,75	Przed 2022 r.	Brak działań

- 3) W sprawie nie podjętych działań windykacyjnych dzierżawy, najmu oraz z użytkowania wieczystego pan Wojciech Kallas – Burmistrz Debrzna wyjaśnił, że – cyt.: „*Kluczowe powody, dlaczego Gmina nie podjęła typowych działań windykacyjnych z dzierżawy, najmu oraz z użytkowania wieczystego był brak czasu spowodowany nadmiarem obowiązków oraz koniecznością przyswajania nowych czterech programów księgowych (zmiana oprogramowania księgowego od 2022 roku) potrzebnych do realizacji powierzonego zakresu obowiązków. Przyswajanie nowych programów było bardzo czasochłonne. Należało sprawdzić całą bazę i dokonać korekt wprowadzonych wcześniej danych niezbędnych dla prawidłowego działania programu.*

Pracownik zmagający się z windykacją miał ograniczone zasoby czasowe z powodu nadmiaru obowiązków. Oprócz windykacji do zakresu czynności należy m.in. księgowanie dochodów przypisanych z tytułu podatków i opłat za odpady komunalne, naliczanie i odprowadzanie wpłat na rzecz Izby Rolniczej, wydawanie zaświadczeń na podstawie zapisów księgowych o niezaleganiu w podatkach i opłatach lokalnych, itp.

Pracownik miał do wykonania wiele różnorodnych zadań, a windykacja wymaga skrupulatnego analizowania danych finansowych, identyfikowania zaległych płatności przy zmieniających się ciągle przepisach prawnych.

W najbliższym czasie rozdzielimy księgowanie podatków i opłat za odpady komunalne od windykacji aby umożliwić skuteczne prowadzenie działań windykacyjnych.

Wyjaśnienie burmistrza w sprawie nie podjętych działań windykacyjnych dzierżawy, najmu oraz z użytkowania wieczystego dołączono do akt kontroli.

[Wyjaśnienie burmistrza w sprawie nie podjętych działań windykacyjnych dzierżawy, najmu oraz z użytkowania wieczystego – poz. 22 akt kontroli]

3.4. Inne dochody

Dochody z kar pieniężnych

Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz zestawienia dochodów wg klasyfikacji budżetowej za okres od 01.01.2023 r. – 31.12.2023 r. wynikało, że w okresie objętym kontrolą w urzędzie miejskim nie występowały dochody z kar pieniężnych sklasyfikowanych w § 0570 „Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od ludności”.

Spadki, zapisy, darowizny

W kontrolowanym okresie gmina nie zrealizowała dochodów sklasyfikowanych w § 0960 – „Otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej”.

B. WYDATKI BUDŻETOWE

- 1) Kontrolę wydatków przeprowadzono w oparciu o rok 2023 z tym, że w zakresie wydatków majątkowych kontrolą objęto również 2 lata wcześniejsze, tj. lata 2021-2022.
- 2) Ustalono, że w 2023 roku kontrolowana gmina zrealizowała wydatki budżetowe w wysokości 66.490.613,47 zł. Wydatki te stanowiły 96% wydatków planowanych (69.003.153,88 zł).

3.5. Wydatki bieżące

- 1) W kontrolowanym roku wydatki bieżące gminy wyniosły 51.596.428,26 zł i stanowiły 77,6% wszystkich wydatków budżetu.
- 2) Kontroli poddano zrealizowane przez urząd miejski wydatki: na wynagrodzenia osobowe pracowników; na podróże służbowe pracowników i radnych; związane z wypłatą diet radnych; na odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych; na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii; na ochronę przeciwpożarową oraz wydatki poniesione w ramach funduszu sołectkiego.

3.5.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń

- 1) W 2023 roku urząd miejski zrealizował 2.931.845,28 zł wydatków klasyfikowanych w § 401 – „Wynagrodzenia osobowe pracowników”.
Wydatki te wykonano w rozdziałach: 01095 – „Pozostała działalność” (33.080,61 zł); 75011 – „Urzędy wojewódzkie” (73.764,35 zł); 75023 – „Urzędy gmin...” (2.607.291,02 zł); 75085 – „Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego” (97.925,10 zł); 75101 – „Urzędy naczelnych organów władzy...” (1.800,00 zł); 90002 – „Gospodarka odpadami komunalnymi” (73.354,81 zł) oraz 90008 – „Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu” (44.629,39 zł).
- 2) Tematyka wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę uregulowana została w *Regulaminie wynagradzania pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Debrznie* (dalej: *Regulamin wynagradzania*), wprowadzonym do stosowania zarządzeniem Nr 151.702.2021 Burmistrza Debrznie z dnia 20 września 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu wynagradzania pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Debrznie, ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami burmistrza: Nr 195.746.2021 z dnia 1 grudnia 2021 r., Nr 86.858.2022

z dnia 5 maja 2022 r.; Nr 88.860.2022 z dnia 6 maja 2022 r.; Nr 214.986.2022 z dnia 10 listopada 2022 r. oraz Nr 118.1122.2023 z dnia 3 lipca 2023 r.

- a) Wymagania kwalifikacyjne pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz maksymalne poziomy wynagrodzenia zasadniczego, tzn. obowiązkowe elementy regulaminu wynagradzania, wymagane przepisami art. 39 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 530), określono odpowiednio w § 4 i załączniku nr 1 do *Regulaminu wynagradzania*. Według § 4 *Regulaminu* wymagania kwalifikacyjne niezbędne do wykonywania pracy na poszczególnych stanowiskach ustalono na poziomie minimalnych wymagań kwalifikacyjnych, określonych w rozporządzeniu w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Przywołany załącznik nr 1 do *Regulaminu* (Tabela I – „Stawki miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego”) określał maksymalne, a także minimalne kwoty wynagrodzenia zasadniczego w 22 kategoriach zaszeregowania.

- b) *Regulamin wynagradzania* zawierał też uregulowania fakultatywne, o jakich mowa w art. 39 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o pracownikach samorządowych, dotyczące przyznawania nagród innych niż nagroda jubileuszowa oraz dotyczące przyznawania dodatków do wynagrodzeń.

- Według § 8 *Regulaminu* pracownikom zatrudnionym na stanowiskach związanych z kierowaniem zespołem przysługiwał dodatek funkcyjny. Dodatek taki przysługiwał również pracownikom zatrudnionym na stanowiskach niezwiązanych z kierowaniem zespołem, dla których w załączniku nr 2 do *Regulaminu wynagradzania* (Tabela II – „Stanowiska, kategorie zaszeregowania, stawki dodatku funkcyjnego na określonych stanowiskach oraz minimalne wymagania kwalifikacyjne”) przewidziano taki dodatek. Zgodnie z tabelą dodatek funkcyjny przysługiwał: sekretarzowi gminy; kierownikowi USC; zastępcy kierownika USC; zastępcy skarbnika; głównemu księgowemu; kierownikowi referatu oraz inspektorowi ochrony danych.

Maksymalne kwoty w poszczególnych stawkach dodatku funkcyjnego określono w załączniku nr 3 (Tabela III – „Stawki dodatku funkcyjnego”) do *Regulaminu wynagradzania*.

- W myśl uregulowań zawartych w § 9 *Regulaminu wynagradzania* pracownikom, którym okresowo zwiększono obowiązki lub powierzono dodatkowe zadania, mógł być przyznany dodatek specjalny. Uregulowania mówiły o ustalaniu dodatku w zależności od posiadania środków na wynagrodzenia oraz przyznawaniu w kwocie nieprzekraczającej łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego pracownika lub w kwocie nieprzekraczającej wynagrodzenia zasadniczego w przypadku, gdy pracownik nie ma przyznanego dodatku funkcyjnego. Przepisy dotyczące dodatku specjalnego nie miały zastosowania do pracowników zatrudnionych na stanowiskach pomocniczych i obsługi.

- Według § 10 *Regulaminu* pracownikowi zatrudnionemu na umowę o pracę mogło być przyznane wynagrodzenie prowizyjne za osobiste wykonywanie czynności z zakresu egzekucji administracyjnej. Wynagrodzenie prowizyjne ustalono w wysokości 5% od osiągniętych od zobowiązanego kwot należności pieniężnych wraz z pobranymi od nich odsetkami i kosztami egzekucyjnymi w wyniku zastosowania egzekucji.
 - Tematykę związaną z nagradzaniem pracowników uregulowano w § 11 *Regulaminu wynagradzania* oraz w załączniku nr 4 („Regulamin przyznawania nagród innych niż nagroda jubileuszowa pracownikom Urzędu Miejskiego w Debrznie”). Zapisano tam, że w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia może być utworzony fundusz nagród do wysokości 10% planowanych wynagrodzeń zasadniczych pracowników, z możliwością podwyższenia tej wysokości. Nagroda uznaniowa mogła być przyznana pracownikowi wykonującemu nienagannie swoje obowiązki i jednocześnie spełniającemu co najmniej jeden z czterech warunków, dotyczących: osiągnięć w pracy; wykonywania dodatkowych zadań; systematycznego i efektywnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz inicjatywy i samodzielności w realizacji powierzonych zadań.
 - Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pomocniczych i obsługi mogli otrzymywać premie miesięczne na warunkach określonych w załączniku nr 5 („Regulamin premiowania dla pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Debrznie na stanowiskach pomocniczych i obsługi”) do *Regulaminu wynagradzania*. Według tego załącznika maksymalna wysokość indywidualnej premii dla pracownika wynosiła 30% wynagrodzenia zasadniczego.
- 3) Kontrolę wynagradzania pracowników samorządowych przeprowadzono w oparciu o próbę 15 pracowników jednostki wymienionych w tabeli:

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe
1	2	3
1.	Wojciech Kallas	Burmistrz
2.	Łukasz Jurkowlaniec	Zastępca burmistrza
3.	Jolanta Miszewska	Skarbnik gminy
4.	Anna Ziarnek	Sekretarz gminy
5.	Jolanta Ciencjała	Zastępca skarbnika gminy – główny księgowy
6.	Małgorzata Żychlińska	Główny księgowy Centrum Usług Wspólnych
7.	Danuta Klimek	Kierownik referatu
8.	Anna Król	Kierownik referatu
9.	Małgorzata Bielska	Inspektor
10.	Dominika Faryno-Kuś	Inspektor
11.	Mirosław Gałęza	Inspektor
12.	Sandra Krampikowska	Inspektor
13.	Paweł Topolewski	Inspektor
14.	Wioletta Rossa	Referent
15.	Iwona Malmon	Pomoc administracyjna

- 4) W 2023 roku panu Wojciechowi Kallasowi – Burmistrzowi Debrzna przysługiwało wynagrodzenie miesięczne ustalone uchwałą Nr 77.LI.2021 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie wynagrodzenia Burmistrza Debrzna.

W § 1 uchwały podano wysokości czterech składników wynagrodzenia miesięcznego burmistrza, tj. wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego, dodatku specjalnego (30% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego) oraz dodatku za wieloletnią pracę. Obowiązującą w 2023 roku wysokość dodatku za wieloletnią pracę (20% wynagrodzenia zasadniczego) ustalono w dniu 1.12.2020 r.

- Przyznane burmistrzowi wynagrodzenie było zgodne z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Wynagrodzenie to nie przekraczało w okresie miesiąca 11,2-krotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1658), stosownie do przepisów art. 37 ust. 3 ustawy o pracownikach samorządowych.
- Na podstawie list płac i imiennej „Karty wynagrodzeń za 2023 rok”, wygenerowanej z komputerowego systemu „Progman Płace” ustalono, że burmistrz otrzymał we wszystkich miesiącach 2023 roku wynagrodzenie w przyznanej wysokości. Poza wynagrodzeniem ustalonym uchwałą organu stanowiącego gminy oraz dodatkowym wynagrodzeniem rocznym za rok 2022 burmistrzowi nie wypłacono innych gratyfikacji pieniężnych w postaci dodatków, nagród oraz premii.
- W trakcie kontroli ustalono, że panu Wojciechowi Kallasowi, ustępującemu ze stanowiska Burmistrza Debrzna z dniem 7.05.2024 r., wypłacono 28.852,32 zł ekwiwalentu za 31 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego z 2023 i 2024 roku. Tabelę, w której zawarto informacje o niewykorzystanych dniach urlopu oraz wypłaconej kwocie ekwiwalentu, sporządzoną przez panią Jolantę Miszewską – skarbnika gminy, załączono do akt roboczych kontroli.

[Tabela „Ekwiwalenty wypłacone za urlopy 2024”

– poz. 23 akt kontroli]

- 5) Obowiązujące w 2023 roku wynagrodzenie miesięczne pana Łukasza Jurkowińca – zastępcy burmistrza, ustalono w dniu 13.12.2021 r. Składnikami wynagrodzenia zastępcy burmistrza były: wynagrodzenie zasadnicze, dodatek funkcyjny oraz dodatek za wieloletnią pracę.

Ustalone wynagrodzenie było zgodne z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych – uregulowaniami dotyczącymi wynagradzania zastępców burmistrzów w gminach o liczbie mieszkańców do 15 tysięcy. Zastępca burmistrza otrzymał we wszystkich miesiącach 2023 roku przysługujące mu wynagrodzenie w przyznanej wysokości. W roku tym nie otrzymywał dodatku specjalnego, o jakim mowa w art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych – dodatku z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań.

6) W 2023 roku pani Jolancie Miszewskiej – skarbnikowi gminy przysługiwało wynagrodzenie miesięczne określone przez burmistrza w dniu 13.12.2021 r., obejmujące wynagrodzenie zasadnicze, dodatek funkcyjny oraz dodatek za wieloletnią pracę, stanowiący 20% wynagrodzenia zasadniczego.

- Ustalone skarbnikowi wynagrodzenie było zgodne z przepisami rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych – uregulowaniami dotyczącymi wynagradzania skarbników gminy w gminach o liczbie mieszkańców do 15 tys.

Skarbnik gminy otrzymała we wszystkich miesiącach 2023 roku przysługujące jej wynagrodzenie w przyznanej wysokości.

- Składnikiem wynagrodzenia skarbnika gminy był też dodatek specjalny, o jakim mowa w art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych, wypłacony w styczniu, lutym i grudniu 2023 r., na sumę 7.000,00 zł.

Pismem ORG.2122.2.2023.KF z dnia 4.01.2023 r. kierownik jednostki przyznał skarbnikowi gminy, na okres od dnia 2.01.2023 r. do dnia 28.02.2023 r., dodatek specjalny w wysokości 1.500,00 zł miesięcznie „w związku ze zwiększeniem obowiązków służbowych związanych z prowadzeniem rachunkowości Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie”.

W grudniu 2023 r. (pismo ORG.2122.87.2023.KF burmistrza z dnia 5.12.2023 r.) przyznano skarbnikowi gminy jednorazowy dodatek specjalny w wysokości 4.000,00 zł – cyt.: „w związku ze zwiększeniem obowiązków służbowych związanych z zastępstwem inspektora ds. płac”.

W obu pismach powołano się na art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych, a także – niezgodnie z obowiązującymi przepisami – na § 9 *Regulaminu wynagradzania pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Debrznie*. Przywołany *Regulamin* ma zastosowanie wyłącznie do pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, co wynika z § 2 *Regulaminu* – cyt.: „Postanowienia *Regulaminu* dotyczą pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Debrznie na podstawie umowy o pracę. Postanowienia *Regulaminu* nie mają zastosowania do pracowników zatrudnionych na podstawie wyboru i powołania”.

7) Wysokości wynagrodzeń pracowników jednostki zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, stanowiących próbę kontrolną (poz. 4-15 tabeli powyżej) określone zostały w: grudniu 2021 r. (sekretarz gminy); wrześniu 2021 r., lutym i lipcu 2023 r. (zastępca skarbnika – główny księgowy); listopadzie 2021 r., marcu, lipcu i październiku 2023 r. (pomoc administracyjna) oraz w lutym 2021 r., lutym i lipcu 2023 r. – pozostali pracownicy.

Składnikami wynagrodzeń tych pracowników były: wynagrodzenie zasadnicze; dodatek funkcyjny (5 pracowników: sekretarz gminy; zastępca skarbnika-główny księgowy urzędu

miejskiego; główny księgowy centrum usług wspólnych; kierownicy referatów); dodatek specjalny (4 pracowników) oraz dodatek za wieloletnią pracę (wszyscy pracownicy).

- W wyniku kontroli zgodności ustalonych pracownikom kategorii zaszeregowania oraz kwot wynagrodzenia zasadniczego z uregulowaniami *Regulaminu wynagradzania* nieprawidłowości nie stwierdzono.

Kwoty wynagrodzenia zasadniczego we wszystkich przypadkach mieściły się granicach minimalnego i maksymalnego wynagrodzenia określonego dla poszczególnych stanowisk w załączniku nr 1 do *Regulaminu wynagradzania* („Tabela 1 – Stawki miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego”).

- Przyznanie dodatku funkcyjnego 5 pracownikom (poz. 4 – 8 tabeli) było zgodne z uregulowaniami § 8 obowiązującego w jednostce *Regulaminu wynagradzania* a także z załącznikiem nr 2 do *Regulaminu* („Tabela II – Stanowiska, kategorie zaszeregowania, stawki dodatku funkcyjnego....”). Zgodne z ww. uregulowaniami były też kwoty przyznanego dodatku funkcyjnego.
- Z próby kontrolnej pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę dodatek specjalny był składnikiem wynagrodzeń:

- pani Małgorzaty Żychlińskiej – głównego księgowego Centrum Usług Wspólnych – dodatek specjalny przyznany na okres dwóch miesięcy, w wysokości 1.500,00 zł miesięcznie – cyt. za pismem ORG.2122.3.2023.KF burmistrza z dnia 4.01.2023 r.: „w związku ze zwiększeniem obowiązków służbowych”. W przywołanym piśmie nie podano na czym polegało zwiększenie tych obowiązków;
- pań Dominiki Faryno-Kuś i Sandry Krampikowskiej – inspektorów – dodatek specjalny przyznany na okres 6 miesięcy, w wysokościach po 500,00 zł miesięcznie, w związku ze zwiększeniem obowiązków służbowych związanych z prowadzeniem punktu konsultacyjno-informacyjnego w ramach Programu „Czyste Powietrze”.
- pana Pawła Topolewskiego – inspektora – dodatek specjalny przyznany na okres od dnia 9.10.2023 r. do dnia 31.12.2023 r., w wysokości 1.500,00 zł miesięcznie, w związku z ze zwiększeniem obowiązków służbowych związanych z zastępstwem kierownika Referatu Komunalnego.

Przyznane kwoty dodatku specjalnego były zgodne z uregulowaniami obowiązującego w jednostce *Regulaminu wynagradzania*.

- Wszyscy pracownicy stanowiący próbę kontrolną otrzymali w 2023 roku przyznane im wynagrodzenia.

3.5.2. Dodatkowe wynagrodzenie roczne pracowników

- 1) Klasyfikowane w § 404 – „Dodatkowe wynagrodzenie roczne” wydatki kontrolowanej jednostki wyniosły w 2023 roku 185.959,90 zł. Zrealizowano je w rozdziałach: 75023 – „Urzędy gmin...” (174.789,76 zł); 75085 – „Wspólna obsługa jednostek samorządu

terytorialnego” (5.277,94 zł) oraz 90002 – „Gospodarka odpadami komunalnymi” (5.892,20 zł).

- 2) Kontrolę wypłaconych w 2023 roku dodatkowych wynagrodzeń rocznych za rok 2022 przeprowadzono w oparciu o próbę 15 pracowników urzędu miejskiego, wymienionych w tabeli charakteryzującej próbę do kontroli wynagrodzeń pracowników („3.5.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń”).

Ustalono, że wszyscy pracownicy stanowiący próbę kontrolną byli uprawnieni do otrzymania dodatkowego wynagrodzenia rocznego w trybie przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1690) i wynagrodzenie takie pracownicy ci otrzymali.

Kontrola wyliczenia oraz wypłacenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego nie wykazała nieprawidłowości.

3.5.3. Nagrody

- 1) W roku objętym szczegółową kontrolą wydatków kierownik kontrolowanej jednostki przyznał pracownikom nagrody uznaniowe na sumę 189.700,00 zł.
- 2) W maju 2023 r. burmistrz przyznał 30 pracownikom nagrody na sumę 42.000,00 zł, przy czym 26 pracowników otrzymało nagrody w równej wysokości po 1.500,00 zł. Pracownikom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę przyznano nagrody na podstawie *Regulaminu wynagradzania pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Debrznie*, a ściślej – na podstawie § 3 ust. 3 pkt „a” Regulaminu przyznawania nagród innych niż nagroda jubileuszowa, stanowiącego załącznik nr 4 do ww. *Regulaminu wynagradzania*. Przywołane uregulowania dotyczyły nagród uznaniowych za wzorowe wypełnianie obowiązków.

Pracownikom zatrudnionym na podstawie powołania, tj. zastępcy burmistrza i skarbnikowi gminy przyznano nagrody w wysokościach po 1.500,00 zł na podstawie przepisów art. 36 ust. 6 ustawy o pracownikach samorządowych – przepisów umożliwiających przyznanie nagród za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej. Ustalono, że pan Łukasz Jurkowlaniec – zastępca burmistrza otrzymał nagrodę za „przygotowanie i przeprowadzenie wydarzenia kulturalnego związanego z II Debrzeńskim Spotkaniem z Biznesem” (pismo ORG.2160.31.2023.KF z dnia 19.05.2023 r.), z kolei pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy otrzymała nagrodę „w związku z opracowaniem wniosku aplikacyjnego i pozyskaniem dodatkowych środków na likwidację barszczu Sosnowskiego na terenie Gminy Debrzno w 2023 roku” (pismo ORG.2160.30.2023.KF burmistrza z dnia 19.05.2023 r.).

- 3) W lipcu 2023 r. kierownik jednostki nagrodził 4 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nagrodami w wysokościach od 1.500,00 zł do 4.500,00 zł na sumę

11.500,00 zł. W pismach informujących o przyznaniu nagród powołano się na uregulowania ww. załącznika nr 4 do *Regulaminu wynagradzania pracowników*, dotyczące nagradzania za wzorowe wypełnianie obowiązków służbowych oraz za inicjatywę i samodzielność w stosowaniu rozwiązań usprawniających realizację powierzonych zadań.

- 4) We wrześniu 2023 r. kierownik jednostki przyznał nagrody uznaniowe na sumę 10.000,00 zł (2 nagrody po 5.000,00 zł), a jedną z nagrodzonych osób była pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy. W piśmie ORG.2160.76.2023.KF z dnia 6.09.2023 r., informującym skarbnika o przyznaniu nagrody, powołano się na art. 36 ust. 6 ustawy o pracownikach samorządowych (przepis dotyczy nagradzania za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej) dodając, że nagrodę przyznano „w związku z rozliczeniem wniosku o płatność dot. rewitalizacji”.
- 5) Kolejne 3 nagrody, w wysokościach od 500,00 zł do 4.500,00 zł, na sumę 8.800,00 zł, przyznano w listopadzie 2023 r. Nagrody za wykonywanie dodatkowych zadań, wykraczających poza obowiązki wynikające z umowy o pracę, otrzymali pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotników.
- 6) W grudniu 2023 roku burmistrz przyznał 36 pracownikom urzędu miejskiego nagrody na sumę 117.400,00 zł, przy czym 26 pracowników otrzymało nagrody w równej wysokości – po 4.000,00 zł.

Pracownikom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę przyznano nagrody za wzorowe wypełnianie obowiązków służbowych, natomiast pan Łukasz Jurkowlaniec – zastępca burmistrza otrzymał nagrodę w wysokości 4.000,00 zł na podstawie art. 36 ust. 6 ustawy o pracownikach samorządowych (przepis dotyczący nagradzania za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej), za „nadzór nad przygotowaniem XV Pomorskiego Przeglądu Zespołów Folklorystycznych, Biesiadnych i Kapel Podwórkowych im. świętego Andrzeja w Debrznie (pismo ORG.2160.115.2023.KF burmistrza z dnia 5.12.2023 r.).

- 7) Kserokopie przywołanych powyżej 4 pism burmistrza, informujących zastępcę burmistrza i skarbnika gminy o przyznaniu nagród, załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie 4 pism burmistrza informujących zastępcę burmistrza i skarbnika gminy o przyznaniu nagród – poz. 24 akt kontroli]

3.5.4. Wydatki na podróże służbowe pracowników (krajowe i zagraniczne)

- 1) W 2023 roku urząd miejski zrealizował 25.781,58 zł wydatków klasyfikowanych w § 441 – „Podróże służbowe krajowe”. Wydatki te zrealizowano w rozdziale 75023 – „Urzędy gmin ...” (23.242,24 zł); 75095 – „Pozostała działalność” (22,50 zł); 75108 – „Wybory do Sejmu i Senatu” (303,60 zł) oraz 90002 – „Gospodarka odpadami komunalnymi” (2.213,24 zł).

W analogicznym okresie nie realizowano wydatków na podróże służbowe zagraniczne, klasyfikowanych w § 442 wydatków.

- 2) Klasyfikowane w § 441 wydatki w wysokości 25.781,58 zł zrealizowano poprzez zwrot kosztów podróży służbowych odbytych na terenie kraju na podstawie „poleceń wyjazdu służbowego” (14.020,09 zł), jak też poprzez comiesięczne wypłaty pracownikom jednostki ryczałtu pieniężnego, stanowiącego formę rozliczenia kosztów używania do celów służbowych (w jazdach lokalnych) pojazdów niebędących własnością pracodawcy – 11.761,49 zł.
- 3) Koszty dojazdów pracowników na szkolenia ewidencjonowano w § 470 – „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”. Łączne wydatki urzędu miejskiego klasyfikowane w tym paragrafie, obejmujące wydatki tytułem zwrotu kosztów podróży oraz wydatki na zapłatę faktur za szkolenia, wyniosły 32.958,07 zł. Wydatki te wykonano w rozdziałach: 75011 – „Urzędy wojewódzkie” (2.127,00 zł); 75023 – „Urzędy gmin...” (29.782,07 zł) oraz 90002 – „Gospodarka odpadami” (1.049,00 zł).
- 4) Szczegółową kontrolę wydatków poniesionych tytułem zwrotu kosztów podróży służbowych przeprowadzono na przykładzie wydatków zrealizowanych w okresie maj – lipiec 2023 r. na sumę 4.663,31 zł. W przyjętym do kontroli okresie rozliczono koszty 50 podróży służbowych na podstawie „poleceń wyjazdu służbowego” oznaczonych numerami: 60; 62, 64-66; 68-73; 75; 76; 78; 78; (2 dokumenty oznaczono tym samym numerem); 81-96; 98; 99; 100; 102-104; 106-115 oraz 119/2023. Wydatki dotyczyły rozdziałów: 75023 – „Urzędy gmin...” (4.873,11 zł); 75095 – „Pozostała działalność” (22,50 zł) oraz 90002 – „Gospodarka odpadami” (156,40 zł).
- Ustalono, że w 47 przypadkach do odbycia podróży pracownicy kontrolowanej jednostki wykorzystali pojazdy niebędące własnością pracodawcy, w pozostałych 3 przypadkach (polecenia wyjazdu nr 82; 100 i 108/2023) podróże odbyto środkami komunikacji zbiorowej.

Koszty podróży z użyciem pojazdów niebędących własnością pracodawcy rozliczano według stawki 1,15 zł za 1 km przebiegu, tj. stawki wynikającej z § 2 pkt 1 lit. „b” rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.). Rozporządzenie to przywołano w podstawie prawnej zarządzenia Nr 15.315.2026 Burmistrza Debrzna z dnia 14 stycznia 2016 r. w sprawie odbywania i rozliczania podróży służbowych przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Debrznie. W § 2 ust. 7 tego zarządzenia zawarto uregulowanie mówiące, że – cyt.: „W przypadku wyrażenia przez pracodawcę zgody na podróż służbową pojazdem nie będącym własnością pracodawcy pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu według stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu do celów służbowych określonej w drodze odpowiedniego rozporządzenia Ministra Infrastruktury.

- W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zlecenia podróży służbowych oraz rozliczania kosztów podróży przez pracowników, którzy te podróże odbyli. Do rozliczeń kosztów podróży odbytych środkami komunikacji zbiorowej dołączono bilety dokumentujące poniesione przez pracowników wydatki.
- W trakcie kontroli stwierdzono przypadek niewłaściwego zaksięgowania (zastosowania niewłaściwej klasyfikacji) zrealizowanego w dniu 17.07.2023 r. wydatku w kwocie 388,70 zł tytułem zwrotu kosztów podróży służbowej odbytej w dniu 6.07.2023 r. (polecenie wyjazdu nr 112/2023 z dnia 5.07.2023 r.) przez pana Łukasza Jurkowiaka – zastępcę burmistrza, w celu udziału w dotyczącym rewitalizacji spotkaniu w Urzędzie Marszałkowskim w Gdańsku. Wydatek zaksięgowano w § 421 – „Zakup materiałów i wyposażenia” w rozdziale 75023. Do końca 2023 roku nie sprostowano nieprawidłowego księgowania – nie przeksięgowano wydatku do § 441 – „Podróże służbowe pracowników” w tym rozdziale.

- 5) Ustalono, że w przyjętym do kontroli okresie maj – lipiec 2023 r. zrealizowano wydatek w kwocie 133,40 zł tytułem zwrotu panu Tomaszowi Wilickiemu – radcy prawnemu kosztów przejazdu własnym samochodem na trasie Szczecinek Człuchów – Szczecinek. Koszty udokumentowano „rachunkiem kosztów podróży” na odwrocie „polecenia wyjazdu służbowego” nr 117/2023.

Wyżej wymieniony nie był pracownikiem kontrolowanej jednostki, a czynności na rzecz gminy świadczył jako osoba prowadząca Kancelarię Radcy Prawnego w Szczecinku na podstawie „Umowy o świadczenie usług prawnych” z dnia 31.12.2020 r. Wykorzystywanie „poleceń wyjazdu służbowego” do rozliczenia kosztów przejazdów osób niebędących pracownikami jednostki – niepodlegających służbowo kierownikowi jednostki – nie znajdowało umocowania w uregulowaniach wewnętrznych urzędu miejskiego.

- W toku dalszych czynności kontrolnych ustalono, że w całym 2023 roku wystąpiły łącznie 3 przypadki zwrotu wyżej wymienionemu kosztów przejazdów na podstawie ww. dokumentów. Daty zwrotów kosztów (przelewów środków na rachunek bankowy) oraz inne informacje dotyczące przejazdów zestawiono poniżej:

- w dniu 17.07.2023 r. przelano kwotę 133,40 zł za przejazd w dniu 14.07.2023 r. na trasie Szczecinek – Człuchów – Szczecinek w celu wzięcia udziału w rozprawie w Sądzie Rejonowym w Człuchowie – polecenie wyjazdu nr 117/2023 z dnia 12.07.2023 r.;
- w dniu 28.09.2023 r. przelano kwotę 46,00 zł za przejazd w dniu 27.09.2023 r. na trasie Debrzno – Człuchów – Debrzno w celu wzięcia udziału w rozprawie w Sądzie Rejonowym w Człuchowie – polecenie wyjazdu służbowego nr 162/2023 z dnia 27.09.2023 r.;

- w dniu 23.11.2023 r. przelano kwotę 49,45 zł za przejazd w dniu 22.11.2023 r. na trasie Debrzno – Człuchów – Debrzno w celu – cyt. za poleceniem wyjazdu służbowego nr 213/2023 z dnia 22.11.2023 r.: „zasiedzenia nieruchomości – Sąd Rejonowy”.
 - Wszystkie wymienione powyżej wydatki, na sumę 228,85 zł, zaewidencjonowano w § 303 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” w rozdziale 75023 – „Urzędy gmin...”.
 - Przywołana powyżej „Umowa o świadczenie usług prawnych” określała wynagrodzenie zleceniobiorcy, przewidywała możliwość dodatkowego wynagradzania z tytułu prowadzonych spraw sądowych na rzecz zleceniodawcy w wysokości kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych i ściągniętych na rzecz zleceniodawcy, jak też zastrzegła możliwość uregulowania odrębnego wynagrodzenia za prowadzenie poszczególnych spraw sądowych. Umowa zawierała też zapis mówiący, że zleceniobiorca może zostać skierowany w podróż służbową, za którą przysługują mu diety i inne należności w wysokości określonej rozporządzeniem w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz w rozporządzeniu w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.
- 6) W 2023 roku 5 pracowników urzędu miejskiego (burmistrz; zastępca burmistrza, sekretarz gminy; inspektor ds. gospodarki komunalnej; inspektor ds. rolnictwa i ochrony środowiska) wykorzystywało do celów służbowych, w jazdach lokalnych, pojazdy niebędące własnością pracodawcy.
- Koszty używania prywatnych pojazdów dojazd lokalnych zwracano tym pracownikom poprzez wypłaty miesięcznego ryczału pieniężnego. Kwoty ryczału wyliczono w oparciu o miesięczne limity kilometrów określone w umowach zawartych pomiędzy pracodawcą a pracownikiem (limity wynosiły od 150 km do 300 km) oraz podaną w umowach stawkę za jeden kilometr przebiegu – maksymalną stawkę dla samochodu osobowego określoną w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2002 r., Nr 27, poz. 271).
 - Listy wypłat ryczału pieniężnego sporządzano po przedłożeniu przez pracowników (na początku miesiąca, za miesiąc poprzedni) oświadczeń o używaniu prywatnego samochodu do celów służbowych w ramach przyznaných limitów. Oświadczenia zawierały informacje o liczbie dni nieobecności w pracy – dni niewykorzystywania pojazdu do celów służbowych.

- Szczegółową kontrolę naliczania i wypłacania pieniężnego ryczałtu dla pracowników urzędu miejskiego przeprowadzono na przykładzie wypłat ryczałtów za maj, czerwiec i lipiec 2023 r. wyliczonych na sumę 2.775,53 zł. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

3.5.5. Wydatki na zakupy, dostawy i usługi

- 1) Szczegółową kontrolę w zakresie wydatków, o jakich mowa w tytule, przeprowadzono na przykładzie wydatków urzędu miejskiego realizowanych na rzecz Spółdzielni Socjalnej „Debrzynka” w Debrznie (dalej: „Spółdzielnia Socjalna” lub „Spółdzielnia”). Kontrolą objęto wydatki realizowane w latach 2021-2023.
- 2) Na podstawie księgowej ewidencji rozrachunków prowadzonych z ww. kontrahentem ustalono, że tytułem zapłaty za usługi wymienione w otrzymanych fakturach, w ww. latach na bankowe konto Spółdzielni przelano środki budżetowe na sumę 1.697.679,41 zł. Poniesione w poszczególnych latach wydatki urzędu miejskiego na rzecz ww. Spółdzielni przedstawiono w tabeli, z podziałem na poszczególne rodzaje wydatków (w zł):

Rodzaj wydatku	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Razem
1	2	3	4	5
Likwidacja barszczu Sosnowskiego	-	552.217,83	720.158,41	1.272.376,24
Dowózienie dzieci do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Człuchowie	39.142,63	36.680,00	1.823,80	77.646,43
Sprzątanie urzędu miejskiego	66.488,00	78.858,00	77.450,01	222.796,01
Inne usługi:				
• naprawa dróg, koszenie traw, montaż blokady drogowej	1.064,83	-	200,00	1.264,83
• remont pomieszczeń biurowych i zakup mebli oraz remont samochodu	9.037,99	-	-	9.037,99
• utrzymanie terenów zielonych	88.062,01	-	-	88.062,01
• zagospodarowanie placu przy ul. Barlickiego	13.579,89	-	-	13.579,89
• wykonanie i montaż masztu	-	8.000,01	-	8.000,01
• transport osób do lokali wyborczych w dniu 15.10.2023 r.	-	-	4.916,00	4.916,00
Razem:	217.375,35	675.755,84	804.548,22	1.697.679,41

Usuwanie „Barszczu Sosnowskiego”

- 1) W latach 2022-2023 Spółdzielnia Socjalna realizowała na rzecz gminy zamówienie publiczne pn. „Likwidacja barszczu Sosnowskiego na terenie Gminy Debrzno”. Podstawę wykonywania prac, polegających na wykopywaniu roślin, wykonywaniu ręcznych oprysków oraz ręcznym wykaszaniu, stanowiła umowa nr RI.272.2.1.2022 z dnia 18.03.2022 r., zmieniona aneksem nr 1 z dnia 9.05.2023 r.
- Według umowy za prace wykonywane w okresie obowiązywania umowy, tj. w okresie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy, Spółdzielnia miała otrzymać wynagrodzenie w wysokości 1.389.363,06 zł. Umowa dopuszczała wystawianie faktur częściowych.
 - W imieniu Spółdzielni umowę podpisali dwaj członkowie Zarządu Spółdzielni – pan Witold Meyer – prezes Spółdzielni oraz pan Maciej Burglin – członek Zarządu. Spisany

w dniu 9.05.2023 r. aneks do umowy podpisali również dwaj członkowie Zarządu – pan Paweł Garbacki – prezes Spółdzielni oraz pani Aleksandra Nowak – członek Zarządu.

- 2) Faktury wystawione przez Spółdzielnię opisywała – potwierdzając wykonanie prac – pani Anna Ziarnek – sekretarz gminy. W 2022 roku do kontrolowanej jednostki wpłynęło 12 faktur, wystawionych na sumę 552.217,83 zł, w roku 2023 – również 12 faktur, wystawionych na sumę 720.158,41 zł. Wszystkie zobowiązania jednostki zostały uregulowane.

Dowożenie uczniów do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Człuchowie

- 1) Do końca czerwca 2022 roku Spółdzielnia Socjalna realizowała na rzecz kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego usługi w zakresie dowożenia dzieci z terenu gminy do Specjalistycznego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Człuchowie.

Usługi realizowane były na podstawie:

- umowy ORG.4464.4.2020 z dnia 24.08.2020 r. w sprawie powierzenia realizacji zadania publicznego w przedmiocie dowozu dzieci z terenu Gminy Debrzno do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Człuchowie, zawartej na okres od dnia 1.09.2020 r. do dnia 25.06.2021 r.
 - umowy nr ORG.272.1.30.2021 z dnia 12.08.2021 r. w sprawie powierzenia realizacji zadania publicznego w przedmiocie dowozu dzieci z terenu Gminy Debrzno do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Człuchowie, zawartej na okres od dnia 1.09.2021 r. do dnia 30.06.2022 r., zmienionej aneksem nr 1 z dnia 28.09.2021 r., z mocą obowiązującą od dnia 1.09.2021 r.
- a) Z umowy z dnia 24.08.2020 r. wynikało m.in., że zawarto ją na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych (przepis mówiący o niestosowaniu ustawy do zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro) oraz, że za świadczoną usługę Spółdzielnia otrzyma wynagrodzenie w wysokości 4.154,00 zł brutto miesięcznie.
- b) W umowie z dnia 12.08.2021 r. zawarto zapisy mówiące, że zawarto ją na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych oraz, że za świadczoną usługę Spółdzielnia otrzyma wynagrodzenie w wysokości 4.150,00 zł brutto miesięcznie. Aneksem z dnia 28.09.2021 r. zwiększono wynagrodzenie wykonawcy do wysokości 5.240,00 zł, uzasadniając zmianę wydłużeniem trasy w związku z objęciem dowozem dodatkowych uczniów.

Zwrócono uwagę, że obowiązująca od dnia 1.01.2021 r. ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1605) nie zawiera przywołanego w umowie punktu 8 w art. 4 tej ustawy.

Punkt 8 w art. 4, mówiący o niestosowaniu ustawy do zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro, występował w poprzedniej ustawie regulującej tematykę zamówień publicznych, tj. w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1843). Ustawa ta utraciła moc z dniem 1.01.2021 r.

- 2) W obu umowach oraz w aneksie Spółdzielnię Socjalną reprezentował jednoosobowo pan Jakub Sikorski – kierownik Spółdzielni.
- W myśl przepisów art. 54 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 593) oświadczenia woli za spółdzielnię składają dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i pełnomocnik, przy czym w spółdzielniach o zarządzie jednoosobowym oświadczenie woli mogą składać również dwaj pełnomocnicy.
 - Według § 58 ust. 1 Statutu Spółdzielni Socjalnej „Debrzynka”, stanowiącego załącznik do uchwały Nr 27.LXX.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie założenia Spółdzielni Socjalnej, Zarząd Spółdzielni składa się z 1 do 3 osób.
 - Na podstawie Rejestru Przedsiębiorstw Krajowego Rejestru Sądowego (KRS 0000732804) ustalono, że w sierpniu 2020 r. oraz w sierpniu i wrześniu 2021 r., tj. w czasie, gdy zawierano ww. umowy oraz zmieniano drugą z tych umów Spółdzielnią kierował 3-osobowy Zarząd, w składzie: Danuta Klimek – prezes Zarządu Spółdzielni, Dominika Faryno-Kuś i Iwona Olczak – członkowie Zarządu. Z ww. Rejestru wynikało też, że oświadczenia woli w imieniu Spółdzielni powinni składać dwaj członkowie Zarządu lub jeden członek Zarządu i pełnomocnik.
 - W trakcie kontroli ustalono, że w ww. czasie pan Jakub Sikorski – kierownik Spółdzielni posiadał pełnomocnictwo ogólne z dnia 8.01.2019 r., udzielone przez Spółdzielnię Socjalną, reprezentowaną przez panią Danutę Klimek – prezesa Zarządu oraz panią Dominikę Faryno-Kuś – członka Zarządu, do zajmowania się sprawami Spółdzielni w ramach czynności zwykłego Spółdzielni oraz jej reprezentacji, w tym do zawierania w imieniu i na rachunek Spółdzielni, zmieniania i rozwiązywania umów cywilnoprawnych związanych z prowadzoną przez Spółdzielnię działalnością gospodarczą – umów rodzących zobowiązania dla Spółdzielni w kwocie jednorazowo nie wyższej niż 10.000,00 zł, względnie okresowe zobowiązanie finansowe w kwocie nie wyższej niż 20.000,00 zł w skali miesiąca.
- 2) W 2021 roku wydatki urzędu miejskiego na zapłatę faktur za dowożenie dzieci wyniosły 39.142,63 zł. Na taką sumę złożyły się: zapłata w dniu 18.01.2021 r. faktury za dowożenie dzieci w grudniu 2020 r. (2.652,65 zł); zapłaty 2 faktur za dowożenie dzieci w okresie luty – marzec 2021 r. (2 x 4.153,99 = 8.307,98 zł); zapłaty 3 faktur za dowożenie dzieci w okresie kwiecień – czerwiec 2021 r. (3 x 4.154,00 zł = 12.462,00 zł) oraz zapłaty 3 faktur za dowożenie dzieci w okresie wrzesień – listopad 2021 r. (3 x 5.240,00 zł = 15.720,00 zł).

- W 2022 roku na zapłatę faktur Spółdzielni za dowożenie dzieci do SOSW w Człuchowie wydatkowano środki budżetowe w wysokości 36.680,00 zł. Wielkość ta obejmowała zapłatę w dniu 10.01.2022 r. faktury za dowożenie dzieci w grudniu 2021 r., wystawionej na kwotę 5.240,00 zł, a także zapłatę 6 faktur za dowożenie dzieci w okresie od stycznia do czerwca 2022 r. (6 x 5.240,00 zł = 31.440,00 zł).
- Ustalono, że w 2023 roku (w dniu 29.03.2023 r.) kontrolowana jednostka przełała na bankowy rachunek Spółdzielni kwotę 1.823,80 zł na podstawie wystawionego w dniu 21.03.2023 r. duplikatu faktury nr 21-FVS/0034 z dnia 3.02.2021 r. za „Dowóz dzieci z terenu Gminy Debrzno do Szkoły – realizacja umowy ORG.4464.4020”, opisanej przez panią Annę Ziarnek – sekretarz gminy jako „dowóz dzieci do SOSW w Człuchowie realizowany w 2020 r.” W opisie duplikatu faktury nie zawarto informacji o przyczynach wystawienia duplikatu.

Z informacji uzyskanych od pani Jolanty Miszewskiej – skarbnika gminy wynikało, że usługa została wykonana, a oryginał faktury nie został dostarczony do urzędu miejskiego – nie został zaewidencjonowany rejestrze korespondencji przychodzącej. Skarbnik dodała, że niedostarczenie faktury nastąpiło w czasie zmian kierownictwa i głównej księgowej Spółdzielni.

- 3) Wykonanie usług potwierdzały na otrzymanych fakturach naprzemiennie panie: Anna Ziarnek – sekretarz gminy, Wioletta Rossa – podinspektor ds. oświaty, a w I półroczu 2021 r. także pani Grażyna Lupa – pomoc administracyjna.

Sprzątanie urzędu miejskiego

- 1) W latach 2021-2023 Spółdzielnia Socjalna realizowała na rzecz gminy usługi w zakresie utrzymania czystości i porządku w budynku urzędu miejskiego na podstawie:
- „umowy o świadczenie usług sprzątania obiektu”, zawartej w dniu 31.12.2020 r. na okres od dnia 1.01.2021 r. do dnia 31.12.2021 r., określającej miesięczne wynagrodzenie zleceniobiorcy w wysokości 5.658,00 zł. W imieniu Spółdzielni Socjalnej umowę podpisał jednoosobowo pan Jakub Sikorski – kierownik Spółdzielni;
 - „umowy o świadczenie usług sprzątania obiektu” zawartej w dniu 13.12.2021 r. na okres od dnia 1.01.2022 r. do dnia 31.12.2022 r., określającej miesięczne wynagrodzenie zleceniobiorcy w wysokości 6.100,00 zł. W imieniu Spółdzielni Socjalnej umowę podpisał jednoosobowo pan Jakub Sikorski – kierownik Spółdzielni;
 - „umowy o świadczenie usług sprzątania obiektu” zawartej w dniu 20.12.2022 r. na okres od dnia 1.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r., określającej miesięczne wynagrodzenie zleceniobiorcy w wysokości 6.100,00 zł. W imieniu Spółdzielni

umowę podpisali: pani Aleksandra Nowak i pan Maciej Burglin – członkowie Zarządu Spółdzielni.

- 2) W 2021 roku wydatki kontrolowanej jednostki na zapłatę faktur Spółdzielni za sprzątanie urzędu miejskiego wyniosły 66.488,00 zł. Wielkość ta obejmowała zapłatę w dniu 15.01.2021 r. faktury za sprzątanie urzędu miejskiego w grudniu 2020 r., wystawionej na kwotę 4.250,00 zł, a także zapłatę 11 faktur za sprzątanie urzędu w okresie styczeń – listopad 2021 r. (11 x 5.658,00 zł = 62.238,00 zł).
- Na zapłatę w 2022 roku faktur Spółdzielni za sprzątanie urzędu miejskiego wydatkowano środki finansowe w wysokości 78.858,00 zł. Wielkość ta obejmowała zapłatę w dniu 10.01.2022 r. faktury za sprzątanie w grudniu 2021 r., wystawionej na kwotę 5.658,00 zł, a także zapłatę 12 faktur za sprzątanie urzędu w poszczególnych miesiącach 2022 r. (12 x 6.100,00 zł = 73.200,00 zł).
 - Zrealizowane w 2023 roku wydatki w wysokości 77.450,01 zł obejmowały zapłatę 12 faktur za sprzątanie urzędu miejskiego w okresie styczeń – grudzień 2023 r., wystawionych na sumę 73.200,00 zł (12 x 6.100,00 zł) oraz zapłatę w dniu 28.03.2023 r. należności w kwocie 4.250,01 zł na podstawie wystawionego w dniu 21.03.2023 r. duplikatu faktury nr 20-FVS/0190 z dnia 2.10.2020 r. za „usługi sprzątania budynku Urzędu Miejskiego”. Dokonany przez panią Annę Ziarnek – sekretarz gminy opis duplikatu faktury nie zawierał informacji o przyczynie wystawienia duplikatu. Z informacji uzyskanych od pani Jolanty Miszewskiej – skarbnika gminy wynikało, że usługa została wykonana, a oryginał faktury nie został dostarczony do urzędu miejskiego w okresie zmiany kierownictwa i głównej księgowej Spółdzielni.
- 3) W latach 2021-2022 wykonanie usług sprzątania potwierdzała na fakturach, nie będąc do tego zobowiązana „szczegółowym zakresem obowiązków” z dnia 1.10.2020 r., pani Aleksandra Nowak, zatrudniona w urzędzie miejskim na stanowisku sekretarki. Potwierdzenia dokonała również na pierwszej fakturze Spółdzielni z 2023 roku. Ustalono, że według dokonanego w dniu 23.08.2022 r. wpisu do Rejestru Przedsiębiorstw Krajowego Rejestru Sądowego pani Aleksandra Nowak jest członkiem Zarządu Spółdzielni Socjalnej. W okresie od tego dnia do lutego 2023 roku wyżej wymieniona potwierdzała wykonanie usług przez podmiot, we władzach którego zasiadała. Dokonała tego na 6 fakturach Spółdzielni (nr: 22-FVS/0174; 22-FVS/0182; 22-FVS/0192; 22-FVS/0199; 22-FVS/0206 i 1/01/2023) oznaczonych następującymi numerami dowodów księgowych kontrolowanej jednostki: FZ1165; FZ1371; FZ1537; FZ1688; FZ1886 z 2022 roku i nr FZ99 z 2023 roku.

Dotyczący Spółdzielni Socjalnej wydruk z Rejestru Przedsiębiorstw Krajowego Rejestru Sądowego oraz kserokopię jednej z faktur potwierdzonych przez panią Aleksandrę Nowak – sekretarkę, załączono do akt roboczych kontroli.

[Wydruk z Rejestru Przedsiębiorstw Krajowego Rejestru Sądowego dot. Spółdzielni Socjalnej „Debrzynka” w Debrznie oraz kserokopia faktury nr 22-FVS/0206 ww. Spółdzielni z dnia 30.12.2022 r. – poz. 25 akt kontroli]

- 4) Ustalono, że od marca 2023 roku do końca okresu objętego kontrolą wykonanie usług sprzątanego budynku urzędu miejskiego potwierdzała na fakturach pani Anna Ziarnik – sekretarz gminy.

Inne usługi

a) Rok 2021

- 1) W dniu 17.05.2021 r. urząd miejski zapłacił fakturę nr 21-FVS/0096 Spółdzielni z dnia 17.05.2021 r. za naprawę drogi (ul. Strzelecka w Debrznie), wystawioną na kwotę 265,63 zł. Wykonanie prac na otrzymanej fakturze potwierdził pan Maciej Burglin – inspektor ds. inwestycji.

Kontrolowana jednostka nie posiada (nie przedłożono do kontroli) dokumentu zlecającego Spółdzielni wykonanie ww. naprawy.

- 2) W okresie od czerwca do października 2021 roku kontrolowana jednostka uregulowała zobowiązania wynikające z 7 faktur Spółdzielni Socjalnej za utrzymanie terenów zielonych, wystawionych na sumę 88.062,01 zł.
- Ustalono, że część tych wydatków, tj. 79.214,00 zł poniesiono na zapłatę faktur za usługi utrzymania zieleni (m.in. koszenie traw, podlewanie kwiatów, strzyżenie żywopłotów, pielenie chwastów) na terenach komunalnych, świadczonych na podstawie umowy ORG.272.1.26.2021 z dnia 13.05.2021 r., zawartej na okres od dnia 13.05.2021 r. do dnia 30.09.2021 r.

Zgodnie z zapisem w § 3 ust. 1 umowy za wykonanie usługi Spółdzielnia miała otrzymać wynagrodzenie w wysokości 79.914,00 zł, płatne w transzach miesięcznych, nie przekraczających 1/5 całkowitej kwoty wynagrodzenia.

Wartość wystawionych przez Spółdzielnię faktur była o 700,00 zł niższa od wartości umowy.

- Pozostałe 8.848,01 zł, wydatkowane w dniach 24.06.2021 r. (zapłata faktury nr 21-FVS/0124 z dnia 22.06.2021 r., wystawionej na kwotę 6.048,00 zł) i 4.10.2021 r. (zapłata faktury nr 21-FVS/0200 z dnia 22.09.2021 r., wystawionej na kwotę 2.800,01 zł) dotyczyło prac przy zieleni miejskiej w miejscach, których nie obejmowała ww. umowa – m.in. przy ul. Szkolnej i ul. Ogrodowej w Debrznie. Kontrolowana jednostka nie posiada (nie przedłożono do kontroli) dokumentu zlecającego Spółdzielni wykonanie ww. usług.

- Wykonanie prac potwierdzała na otrzymanych fakturach pani Sandra Krampikowska – inspektor ds. gospodarki komunalnej.
- 3) W dniu 6.09.2021 r. urząd miejski przelał na bankowy rachunek Spółdzielni kwotę 799,20 zł tytułem zapłaty faktury nr 21-FVS/0198 z dnia 6.09.2021 r. za koszenie trawy i wycinanie krzaków przy drodze gminnej w m. Nowe Gronowo. Wykonanie prac na otrzymanej fakturze potwierdził pan Maciej Burglin – inspektor ds. inwestycji. Kontrolowana jednostka nie posiada (nie przedłożono do kontroli) zlecenia powierzającego Spółdzielni wykonanie ww. usługi.
- 4) Dokonany w dniu 14.10.2021 r. przelew kwoty 9.037,99 zł na rachunek Spółdzielni stanowił zapłatę faktury nr 21-FVS/0223 z dnia 1.10.2021 r. za remont pomieszczeń – dwóch biur w urzędzie miejskim (4,518,99 zł), za zakup i dostarczenie mebli biurowych do jednego biura w urzędzie miejskim (2.299,99 zł) oraz tytułem zwrotu kosztów naprawy samochodu Fiat Scudo GCZ 69SR (2.219,01 zł). Wykonanie tych prac potwierdziła na otrzymanej fakturze pani Anna Ziarnek – sekretarz gminy. Kontrolowana jednostka nie posiada (nie przedłożono do kontroli) zlecenia powierzającego Spółdzielni wykonanie ww. usług.
- 5) Przelana w dniu 6.12.2021 r. na bankowy rachunek Spółdzielni kwota 13.579,89 zł stanowiła zapłatę faktury nr 21-FVS/0248 z dnia 30.11.2022 r. za zagospodarowanie placu przy ul. Barlickiego – wykonanie utwardzenia pod wiatę. Na otrzymanej fakturze wykonanie prac potwierdził pan Maciej Burglin – inspektor ds. inwestycji. Kontrolowana jednostka nie posiada (nie przedłożono do kontroli) dokumentu, na podstawie którego nastąpiło zlecenie wykonania prac.

b) Rok 2022

W 2022 roku (w dniu 1.12.2022 r.) urząd miejski uregulował fakturę nr 22-FVS/0187 Spółdzielni z dnia 27.10.2022 r. za wykonanie i montaż masztu, wystawioną na kwotę 8.000,01 zł.

Z opisu faktury, dokonanego przez panią Annę Ziarnek – sekretarz gminy wynikało, że prace dotyczyły projektu „Pod Biało-Czerwoną”.

Jednostka nie posiada (nie przedłożono do kontroli) dokumentu powierzającego wykonanie prac oraz określającego wynagrodzenie za usługę.

c) Rok 2023

- 1) W dniu 28.03.2023 r. na bankowy rachunek Spółdzielni przelano kwotę 200,00 zł jako zapłatę za montaż blokady drogowej na ul. Wysokiej. Przelewu dokonano na podstawie wystawionego w dniu 21.03.2023 r. duplikatu faktury 20-FVS/0190 z dnia 4.12.2020 r.

W opisie duplikatu faktury, dokonanego przez pana Macieja Burglina – inspektora w Referacie Inwestycyjnym, nie zawarto informacji o przyczynach wystawienia duplikatu. Z informacji uzyskanych od pani Jolanty Miszewskiej – skarbnika gminy wynikało, że usługa została wykonana, a oryginał faktury nie został dostarczony do urzędu miejskiego w okresie zmiany kierownictwa i głównej księgowej Spółdzielni.

- 2) W dniu 6.11.2023 r. urząd miejski przelał na bankowy Spółdzielni kwotę 4.496,00 zł tytułem zapłaty faktury nr 4/10/2023 z dnia 26.10.2023 r. za „transport osób do lokali wyborczych w dniu 15.10.2023 r.” oraz kwotę 420,00 zł tytułem zapłaty faktury nr 3/10/2023 z dnia 26.10.2023 r. za „transport osób z niepełnosprawnościami oraz w wieku powyżej 60 lat do lokali wyborczych w dniu 15.10.2023 r.”. Wykonanie ww. usług potwierdziła na otrzymanych fakturach pani Anna Ziarnek – sekretarz gminy. Kontrolowana jednostka nie posiada (nie przedłożono do kontroli) dokumentu zlecającego Spółdzielni wykonanie ww. usług.

W sprawie braku pisemnych zleceń wykonania usług przez Spółdzielnię Socjalną w opisanych powyżej przypadkach wyjaśnienie złożyła pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy. Wyjaśnienie było następującej treści – cyt.: *Gmina niektóre zadania na jej rzecz, wykonywanych przez Spółdzielnię Socjalną zlecała na podstawie porozumień ustnych. Porozumienia ustne dokonywała poprzednia Sekretarz w uzgodnieniu ze Skarbnikiem. Uzgodnienia te polegały na zapewnieniu przez Skarbnika, że środki finansowe znajdują się w planie finansowym. Zawsze przy ustaleniach była wymieniana kwota, do jakiej można było dane zadanie wykonać. Nie zdarzyło się nigdy, aby wysokości środków finansowych przekraczały uzgodnień.*

Cytowane wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pani Jolanty Miszewskiej – skarbnika gminy

– poz. 26 akt kontroli]

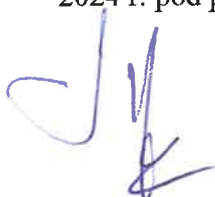
3.5.6. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych

Prawidłowość stosowania w 2023 roku przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1605) w zakresie dotyczącym zamówień finansowanych ze środków budżetowych przeznaczonych na wydatki bieżące sprawdzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. *Odbiór stałych odpadów komunalnych z terenu Gminy Debrzno z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz ich transport do Zakładu Zagospodarowania Odpadów „NOWY DWÓR” Sp. z o.o. w Nowym Dworze w 2024 r.* (sprawa RI.271.2.16.2023).

Ustalenia kontroli przedstawiono w końcowej części niniejszego protokołu („3.9. Gospodarka odpadami komunalnymi” – „3.9.1. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych”).

3.5.7. Wydatki na podróże służbowe radnych (krajowe i zagraniczne)

- 1) Ustalono, że zasady zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy uregulowane zostały przyjętymi w 2022 i 2023 roku uchwałami Rady Miejskiej w Debrznie:
- 1/ Nr 7.LVI.2022 z dnia 11 lutego 2022 r. w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym, zmienionej:
 - uchwałą Nr 77.LXVII.2022 z dnia 28 października 2022 r. o zmianie uchwały w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym;
 - uchwałą Nr 19.LXXIV.2023 z dnia 6 marca 2023 r. o zmianie uchwały w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym;
 - 2/ Nr 51.LXXXII.2023 z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym.
- a) Z uchwały Nr 7.LVI.2022 organu stanowiącego gminy z dnia 11.02.2022 r. wynikało, że radnemu przysługuje zwrot kosztów podróży służbowych na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalenia należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy.
- Uchwała zmieniająca z dnia 28 października 2022 r. (Nr 77.LXVII.2022) nie wprowadzała żadnych zmian w zakresie podróży służbowych – dotyczyła wyłącznie diet radnych.
 - Odnoszące się do podróży służbowych zmiany wprowadzono uchwałą Nr 19.LXXIV.2023 z dnia 6 marca 2023 r. – dotychczasowe uregulowanie zastąpiono zapisem – cyt. „Określa się stawkę za 1 kilometr przebiegu pojazdu samochodowego niebędącego własnością Gminy używanego przez radnego w podróży służbowej dla samochodu osobowego: o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ na kwotę 0,89 zł; o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ – na kwotę 1,15 zł”.
- b) Wymienione powyżej uchwały uchylono uchwałą Nr 51.LXXXII.2023 z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym. Wprowadzone ww. uchwałą uregulowania w zakresie podróży służbowych radnych były identyczne jak w uchwale z lutego 2022 r. po zmianach wprowadzonych w marcu 2023 r.
- Ustalono, że przyjęcie ww. uchwały miało związek ze skargą wniesioną przez Prokuraturę Rejonową w Człuchowie do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Skarga dotyczyła nieopublikowania ww. uchwał z 11.02.2022 r. i 6.03.2023 r. w wojewódzkim dzienniku urzędowym.
- Nieważność zaskarżonych uchwał Naczelny Sąd Administracyjny w Gdańsku stwierdził w wyrokach (Sygn. akt III SA/Gd 405/23 oraz III SA/Gd 406/23) z dnia 19.10.2023 r. Wyroki ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 7 lutego 2024 r. pod poz. 601 oraz z dnia 12 lutego 2024 r., pod poz. 667.

- c) W stosunku do wymienionej powyżej uchwały Nr 51.LXXXII.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym rozstrzygnięcie nadzorcze wydał w dniu 10.08.2023 r. Wojewoda Pomorski (PN-IV.4131.34.2023.MP), stwierdzając nieważność § 7 uchwały mówiącego, że uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Według organu nadzoru zakwestionowana uchwała nie należy do katalogu aktów prawnych podlegających publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym, zawartym w art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1461).
- 2) Ustalono, że przywołaną powyżej uchwałę Nr 51.LXXXII.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym uchylono uchwałą Nr 85.LXXXVIII.2023 tego organu z dnia 15 grudnia 2023 r. W uchwale tej zawarto zapis mówiący, że wchodzi ona w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Uchwałą ogłoszono w ww. publikatorze aktów prawnych z dnia 21 grudnia 2023 r., pod poz. 6045.
- 3) Na podstawie szczegółowej ewidencji wydatków klasyfikowanych w rozdziale 75022 – „Rady gmin...” i § 303 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” ustalono, że w 2023 roku wydatki na podróże służbowe radnych wyniosły 2.567,63 zł. Wydatki te dotyczyły 5 podróży, w tym:
- a) czterech podróży pani Doroty Rybickiej – przewodniczącej Rady Miejskiej w Debrznie, tj.:
- wyjazdu w dniu 13.01.2023 r. do m. Mirosławiec, w celu – cyt. za poleceniem wyjazdu służbowego nr 4/2023 z dnia 11.01.2023 r.: „spotkanie noworoczne”. Rozliczony koszt podróży wyniósł 162,98 zł;
 - podróży odbytej w dniach 16-19.03.2023 r. do m. Wisła, w celu – cyt. za poleceniem wyjazdu służbowego nr 30/2023 z dnia 14.03.2023 r.: „Kongres Przewodniczących Rad Gmin, Powiatów i Sejmików Wojewódzkich”. Rozliczony koszt podróży wyniósł 1.355,00 zł;
 - podróży odbytej w dniach 22-23.09.2023 r. do m. Jastarnia, w celu – cyt. za poleceniem wyjazdu służbowego nr 152/2023 z dnia 18.09.2023 r.: Forum Przewodniczących Rad i Powiatów Pomorza”. Rozliczony koszt podróży wyniósł 512,90 zł.
- b) wyjazdu w dniu 29.05.2023 r. pana Marka Zdzisława – radnego Rady Miejskiej w Debrznie do m. Pruszcz Gdański, w celu – cyt. za poleceniem wyjazdu służbowego nr 78a/2023 z dnia 29.05.2023 r.: „Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa – spotkanie”. Rozliczony koszt wyjazdu wyniósł 372,60 zł.

Rozliczone koszty podróży ww. radnych obejmowały wyłącznie koszty przejazdów z wykorzystaniem pojazdów niebędących własnością pracodawcy, wyliczone z zastosowaniem prawidłowych stawek za 1 kilometr przebiegu.

3.5.8. Wyплаты diet radnym i przewodniczącym jednostek pomocniczych gminy

a) *Diety radnych*

1) Uregulowania określające zasady wypłaty diet dla radnych zawarto w uchwałach przywołanych w poprzednim punkcie protokołu (3.5.7. Wydatki na podróże służbowe radnych...”).

a) Z § 1 uchwały Nr 7.LVI.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 11 lutego 2022 r. w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym, z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej uchwałą Nr 77.LXVII.2022 z tego organu z dnia 28 października 2022 r. o zmianie uchwały w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym wynikało, że: przewodniczącemu Rady przysługiwała zryczałtowana dieta miesięczna w wysokości 65% minimalnego wynagrodzenia za pełny miesięczny wymiar czasu pracy; przewodniczącym stałych komisji Rady – 52% tego wynagrodzenia, a pozostałym radnym – dieta w wysokości 50% tego wynagrodzenia. Za minimalne wynagrodzenie należało rozumieć minimalne krajowe wynagrodzenie ustanowione przez Radę Ministrów za 2022 rok.

W § 2 uchwały określono zasady dokonywania potrąceń za nieusprawiedliwione nieobecności radnych na sesjach i posiedzeniach komisji.

b) Podjęta w dniu 6.03.2023 r. uchwała Nr 19.LXXIV.2023 Rady Miejskiej w Debrznie o zmianie uchwały w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym wprowadzała zmiany odnoszące się do podróży służbowych radnych – nie wprowadzała żadnych zmian w zakresie diet radnych.

c) Wymienione powyżej uchwały uchylono uchwałą Nr 51.LXXXII.2023 z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym.

Wprowadzone tą uchwałą uregulowania w zakresie podróży służbowych radnych były identyczne jak w uchwale z lutego 2022 r. po zmianach wprowadzonych w marcu 2023 r.

W poprzednim punkcie niniejszego protokołu (3.5.7.) wykazano, że przyjęcie tej uchwały miało związek ze skargą wniesioną do Naczelnego Sądu Administracyjnego przez Prokuraturę Rejonową w Człuchowie – skarga dotyczyła nieopublikowania w dzienniku urzędowym województwa uchwały Nr 7.LVI.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 11 lutego 2022 r. w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym oraz uchwały zmieniającej, tj. uchwały Nr 19.LXXIV.2023 tego organu z dnia 6 marca 2023 r. o zmianie uchwały w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym. w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

W poprzednim punkcie niniejszego protokołu wykazano też, że obie zaskarżone uchwały zostały uznane za nieważne wyrokami Naczelnego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 19.10.2023 r.

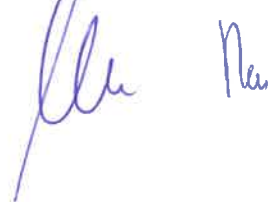
- d) W punkcie 3.5.7. tego protokołu wykazano też, że w stosunku do uchwały Nr 51.LXXXII.2023 organu stanowiącego gminy z dnia 13 lipca 2023 r. rozstrzygnięcie nadzorcze wydał w dniu 10.08.2023 r. Wojewoda Pomorski, stwierdzając nieważność § 7 uchwały mówiącego, że uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Według organu nadzoru uchwała nie podlegała publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym.
- 2) Ustalono, że przywołaną powyżej uchwałą Nr 51.LXXXII.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym uchylono uchwałą Nr 85.LXXXVIII.2023 tego organu z dnia 15 grudnia 2023 r. W uchwale tej zawarto zapis mówiący, że wchodzi ona w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Uchwała została ogłoszona w ww. publikatorze aktów prawnych z dnia 21 grudnia 2023 r., pod poz. 6045 i weszła w życie w dniu 5.01.2024 r., tzn. już po okresie objętym kontrolą.
- 3) Na podstawie szczegółowej ewidencji księgowej wydatków klasyfikowanych w § 303 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” w rozdziale 75022 – „Rady gmin...” ustalono, że w 2023 roku na wypłatę diet dla radnych wydatkowano z budżetu gminy środki w wysokości 279.930,00 zł.
- 4) Szczegółową kontrolę wydatków na wypłatę diet przeprowadzono w oparciu o diety wypłacone w maju, czerwcu i lipcu 2023 r., na sumę 69.982,50 zł.

Ustalono, że diety radnych wyliczano w oparciu o przywołane powyżej uchwały organu stanowiącego gminy, odnoszące się do minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2022 roku, wynoszącego 3.010,00 zł. Przewodnicząca Rady Miejskiej w Debrznie otrzymywała dietę miesięczną w wysokości 1.956,50 zł, przewodniczący stałych komisji Rady – diety w wysokości 1.565,20 zł miesięcznie, a pozostali radni – diety miesięczne w wysokości 1.505,00 zł.

Diety radnych nie przekraczały maksymalnej wysokości diety w gminach do 15 tys. mieszkańców, określonej przepisami art. 25 ust. 6 ustawy o samorządzie gminnym oraz przepisami § 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy (Dz. U. z 2021 r., poz. 1974).

b) *Diety przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy*

- 1) Do wynagradzania przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy miały w 2023 roku zastosowanie uchwały Rady Miejskiej w Debrznie:

- a) Nr 8.LVI.2022 z dnia 11 lutego 2022 r. w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Debrzno (uchwały nie ogłoszono w wojewódzkim dzienniku urzędowym), zmieniona uchwałą 78.LXVII.2022 z dnia 28 października 2022 r. o zmianie uchwały w sprawie zasad wypłaty diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Debrzno (tej uchwały również nie ogłoszono w wojewódzkim dzienniku urzędowym);
- b) Nr 52.LXXXII.2023 z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Debrzno (uchwały nie ogłoszono w wojewódzkim dzienniku urzędowym).
- 2) Z pierwszej z ww. uchwał, tj. z uchwały z lutego 2022 r. wynikało, że przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy przysługuje miesięczna zryczałtowana dieta w wysokości 29% minimalnego krajowego wynagrodzenia za pełny miesięczny wymiar czasu pracy.
- Uchwałą zmieniającą z października 2022 r., wchodzącą w życie z dniem 1.01.2023 r., zdefiniowano pojęcie „minimalnego krajowego wynagrodzenia” wskazując, że chodzi tu o minimalne wynagrodzenie krajowe ustanowione przez Radę Ministrów na 2022 rok.
- Ustalono, że wyrokami Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 19 października 2023 r. (Sygn. akt III SA/Gd 486/23 i III SA/Gd 487/23), wydanymi na podstawie skarg Prokuratora Rejonowego w Człuchowie, stwierdzono nieważność przywołanych powyżej uchwał w związku z ich nieogłoszeniem w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.
- 3) Ostatnia z ww. uchwał, tj. uchwała Nr 52.LXXXII.2023 z dnia 13 lipca 2023 r. zawierała uregulowania stanowiące powtórzenie zapisów zmienionej uchwały z 2022 r., z dodatkowym zapisem mówiącym, że wejdzie ona w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Jak podano powyżej uchwały nie ogłoszono w ww. publikatorze.
- 4) W 2023 roku na wypłatę diet przewodniczącym organów pomocniczych gminy wydatkowano środki budżetowe na sumę 188.565,40 zł, klasyfikowane w § 303 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” w rozdziale 75095 – „Pozostała działalność”.
- W trakcie kontroli ustalono, że miesięczne diety w wysokości 872,90 zł wyliczono w oparciu o przywołane na wstępie uchwały Rady Miejskiej w Debrznie, tj. jako 29% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2022 r., wynoszącego 3.010,00 zł. Powyższych ustaleń dokonano kontrolując listy wypłat diet za okres od maja do lipca 2023 r.

3.5.9. Naliczenie środków ZFŚS

- 1) W 2023 roku urząd miejski zrealizował 77.800,76 zł wydatków budżetowych klasyfikowanych w § 444 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”. Wydatki te wykonano w rozdziałach: 75023 – „Urzędy gmin...” (74.223,44 zł), 75085 – „Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego” (1.788,66 zł) i 90002 – „Gospodarka odpadami komunalnymi” (1.788,66 zł).
- 2) Ustalono, że w okresie od początku roku do końca maja 2023 r. przekazano na rachunek bankowy zakładowego funduszu świadczeń socjalnych środki na sumę 59.325,94 zł, stanowiącą 81% równowartości rocznego odpisu wyliczonego w dniu 8.05.2023 r. w wysokości 73.242,70 zł. Wielkość środków przekazanych do końca września 2023 r. wyniosła 77.210,50 zł i była równa rocznemu odpisowi wyliczonemu w dniu 24.08.2023 r. Z powyższego wynika, że przelewów dokonano z zachowaniem przepisów art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 288), zobowiązujących do przekazania równowartości rocznego odpisu w terminie do dnia 30 września tego roku, a w terminie do dnia 31 maja kwoty stanowiącej co najmniej 75% równowartości odpisów.
Wyliczony w dniu 4.12.2023 r. odpis, uwzględniający faktyczne zatrudnienie w poszczególnych miesiącach roku, wynosił 77.800,76 zł i był wyższy o 590,26 zł od przekazanych dotychczas środków. Kwotę tę przelano na bankowy rachunek Funduszu w dniu 8.12.2023 r.
- 3) Roczny odpis wyliczono z zastosowaniem prawidłowych stawek, obowiązujących w I i II półroczu 2023 r., z uwzględnieniem średniorocznego zatrudnienia pracowników (39,33 osób), w tym 3,75 osób z orzeczoną niepełnosprawnością w stopniu znacznym lub umiarkowanym oraz 19,25 emerytów i rencistów objętych opieką socjalną.
Stwierdzono, że uśrednianie liczby emerytów i rencistów objętych opieką socjalną w wyliczeniach odpisu nastąpiło bez umocowania w obowiązujących przepisach prawa. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349) nie ma zastosowania do emerytów i rencistów, lecz wyłącznie do osób zatrudnionych.
W trakcie kontroli ustalono, że odpis na emerytów i rencistów powinien wynosić 5.962,20 zł (20 osób x 277,16 zł x 6/12 = 2.771,60 zł plus 20 osób x 319,06 zł x 6/12 = 3.190,60 zł) zamiast 5.738,62 zł. Zaniżenie odpisu wyniosło 223,58 zł.
- 4) Kontrolowana jednostka posiada uregulowania wewnętrzne z zakresu przeznaczania środków ZFŚS na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej oraz warunki korzystania z ulg i świadczeń finansowanych z tego funduszu. W 2023 roku powyższą tematykę regulował *Regulamin korzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przez pracowników oraz emerytów i rencistów Urzędu Miasta i Gminy*

Debrzno, wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 01.834.2023 Burmistrza Miasta i Gminy *Debrzno* z dnia 3 stycznia 2018 r. w sprawie Regulaminu korzystania z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przez pracowników oraz emerytów i rencistów Urzędu Miasta i Gminy w *Debrznie*.

Załącznikami do Regulaminu są: „Tabela dopłat do wypoczynku zorganizowanego we własnym zakresie oraz progi dochodowe kwalifikujące do pobierania świadczeń socjalnych w określonych wysokościach”; „Oświadczenie o stanie i przychodach rodziny”; „Regulamin Komisji Socjalnej”, a także wzory: wniosku o przyznanie świadczenia socjalnego z ZFŚS na rzecz wypoczynku; wniosku o przyznanie świadczenia socjalnego z ZFŚS na rzecz wypoczynku dziecka i młodzieży uczącej się; wniosku o przyznanie pożyczki z ZFŚS; umowy o przyznanie pożyczki z ZFŚS; wniosku o zapomogę oraz planu dochodów i wydatków ZFŚS.

3.5.10. Wydatkowanie środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

- 1) W 2023 roku obowiązywał *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok*, przyjęty uchwałą Nr 98.LXX.2022 Rady Miejskiej w *Debrznie* z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok, zmieniony uchwałami tego organu: Nr 26.LXXV.2023 z dnia 24 marca 2023 r. i Nr 90.LXXXVIII.2023 z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Gminnego Programu Profilaktyki (...).
- 2) Z przyjętego w grudniu 2022 r. *Gminnego Programu* wynikało, że na jego realizację przeznaczono środki w wysokości 244.696,00 zł, z tego 229.696,00 zł zamierzano wydatkować na przeciwdziałanie alkoholizmowi, a pozostałe 15.000,00 zł na zwalczanie narkomanii. Środki na realizację *Programu* pochodzić miały z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (165.000,00 zł) oraz z ponadplanowych wpływów ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach nieprzekraczających 300 ml (79.696,00 zł).

Według zapisów w *Programie* członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługiwało zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne stanowiące 15% ryczałtowej diety radnego Rady Miejskiej w *Debrznie*, przy czym wysokość wypłacanego wynagrodzenia miała być proporcjonalna do ilości posiedzeń Komisji, w których członek Komisji brał udział.

- Przywołaną powyżej uchwałą Nr 26.LXXV.2023 Rady Miejskiej w *Debrznie* z dnia 24 marca 2023 r. zwiększono o 31.500,56 zł (do wysokości 276.196,56 zł) wielkość środków przeznaczonych na realizację *Programu*. Zwiększenie dotyczyło w całości wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Źródłem finansowania tych dodatkowych wydatków miały być środki niewykorzystane na realizację *Programu* w 2022 roku.

- Po drugiej i jednocześnie ostatniej zmianie *Programu*, dokonanej uchwałą Nr 90.LXXXVIII.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Gminnego Programu Profilaktyki (...) planowane wydatki na jego realizację wynosiły 301.044,05 zł, z czego 286.044,05 zł przeznaczono na przeciwdziałanie alkoholizmowi, a pozostałe 15.000,00 zł na zwalczanie narkomanii. Źródłami finansowania tych wydatków miały być: wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (203.851,57 zł); ponadplanowe wpływy ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach nieprzekraczających 300 ml (65.691,92 zł) oraz środki niewykorzystane na realizację *Programu* w 2022 roku (31.500,56 zł).
- 3) Ustalono, że ujęte w *Programie* wielkości planowanych wydatków były odzwierciedleniem wydatków planowanych w budżecie gminy (rozdziały 85153 – „Zwalczanie narkomanii” i 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”), przyjętym uchwałą Nr 96.LXX.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 20 grudnia 2022 r., w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Debrzno na 2023 rok, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałami zmieniającymi uchwałę budżetową podstawową, tj. uchwałą Nr 25.LXXV.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 24 marca 2023 r. i Nr 85.LXXXVIII.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 15 grudnia 2023 r.).
- 4) W kontrolowanym roku zrealizowano 261.031,67 zł wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz 14.569,29 zł wydatków na zwalczanie narkomanii. Wydatki te, na sumę 275.600,96 zł, były o 6.057,47 zł wyższe od zrealizowanych w 2023 roku dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 048 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych” (203.851,57 zł) i § 027 – „Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym” (65.691,92 zł) wynoszących łącznie 269.543,49 zł. Źródłem finansowania wyższych wydatków były środki niewykorzystane w roku poprzednim, pozostające na rachunku bankowym na dzień 31.12.2022 r., w wysokości 31.500,56 zł. Na koniec 2023 r. stan niewykorzystanych środków wynosił 25.443,09 zł.
Niewykorzystane środki wprowadzono do planu wydatków na rok 2024 uchwałą Nr 20.XCIV.2024 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 4 kwietnia 2024 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy Debrzno na 2024 rok, jako źródło finansowania wydatków klasyfikowanych w § 430 – „Zakup usług pozostałych” w rozdziale 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”.
- 5) Powyżej wykazano, że na zwalczanie narkomani wydatkowano w 2023 roku środki budżetowe w wysokości 14.569,29 zł. Największy jednorazowy wydatek, w kwocie 7.000,00 zł poniesiono w dniu 18.12.2023 r. poprzez zapłatę faktury 86/2023/W

Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno za – cyt.: „Przy muzyce o profilaktyce – warsztaty i szkolenie z zakresu przeciwdziałania negatywnym skutkom nadużywania alkoholu”. Zwrócono uwagę, że wydatki z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi powinny być finansowane z rozdziału 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”.

Kolejne 2.350,00 zł wydatkowano na zapłatę faktury firmy przewozowej – cyt. za opisem faktury: „Usługa transportowa związana z udziałem w Licheńskich Spotkaniach Trzeźwościowych. Działanie realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki”. Również ten wydatek należało sfinansować z rozdziału dotyczącego przeciwdziałania alkoholizmowi, a nie z rozdziału dotyczącego zwalczania narkomanii.

Pozostałe wydatki, na sumę 5.219,29 zł, poniesiono na zakup artykułów spożywczych i materiałów papierniczych na zajęcia socjoterapeutyczne, na zakup 75 sztuk kamizelek ostrzegawczych dla dzieci oraz na zapłatę za usługę transportową – przewóz dzieci ze Starego Gronowa do kina w Pile.

- 6) Spośród wydatków w rozdziale 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”, wykonanych na sumę 261.031,67 zł, największe wydatki poniesiono na zakup tzw. usług pozostałych (§ 430 – 177.929,28 zł), na zakup materiałów i wyposażenia (§ 421 – 35.684,24 zł) oraz na wynagrodzenia bezosobowe (§ 417 – 33.263,23 zł). Wydatki te poddano kontroli.
- Szczegółową kontrolę wydatków klasyfikowanych w § 430 przeprowadzono na przykładzie wydatków w kwotach od 3.000,00 zł. W roku objętym kontrolą zrealizowano 22 takie wydatki, na sumę 129.645,54 zł.

Ustalono, że wydatki te wiązały się z zapłatą faktur i not księgowych za: prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach wiejskich przez Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie; organizację akcji profilaktycznej przez Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej SL SALOS; prowadzenie warsztatów/szkoleń oraz kampanii na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno; projekty profilaktyczne dla pracowników Żłobka Gminnego w Debrznie; szkolenia profilaktyczne dla Szkoły Podstawowej w Starym Gronowie; szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych przez Centrum Działań Profilaktycznych Grzegorz Kucharczyk, Dawid Drożdżkowski s.c. w Wieliczce; usługi terapeutyczne; usługi transportowe – przewozy osób; wynajem atrakcji dmuchanych w ramach organizacji Gminnego Dnia Dziecka oraz wydruk materiałów profilaktycznych promujących bezpieczne wakacje i ofertę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Skontrolowane faktury oznaczone były w ewidencji księgowej wydatków symbolem FZ i następującymi numerami porządkowymi: 125/1; 318/1; 429/1; 645/1; 662/1; 707/1; 745/1; 746/1; 860/1 (przeksięgowanie z § 421 na § 430 – PK 137/6); 872/1; 954/1; 955/1; 968/1; 987/1; 1077/1; 1230/1; 1271/1; 1307/1; 1382/1; 1515/1; 1584/1 oraz 1716/1.

- Kontrolę wydatków na zakup materiałów i wyposażenia (§ 421) w rozdziale 85154 wykonanych na sumę 35.684,24 zł, przeprowadzono na przykładzie jednorazowych wydatków w kwotach od 1.000,00 zł. W 2023 roku zrealizowano 10 takich wydatków, na sumę 25.320,03 zł. Wydatki te poniesiono na zakup: artykułów spożywczych i papierniczych na zajęcia w świetlicach; artykułów spożywczych na Dzień Dziecka, Dni Młodości i do paczek świątecznych, a także na zakup pomocy sensorycznych dla szkół podstawowych w Myśligoszczy i Starym Gronowie.
Skontrolowane faktury oznaczone były w ewidencji księgowej wydatków symbolem FZ i następującymi numerami porządkowymi: 126/1; 645/1; 721/1; 724/1; 841/1; 898/1; 1131/1; 1687/1; 1719/1 oraz 1822/1.
- Wykonane w § 417 wydatki na sumę 33.263,23 zł poniesiono na wypłatę diet dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz na wypłatę wynagrodzeń wynikających z umów zleceń zawartych m.in. na pełnienie dyżurów w punkcie konsultacyjnym oraz na sprzątanie pomieszczeń ww. punktu.
Jako próbę kontrolną wydatków na wypłatę diet dla członków GKRPA, zrealizowanych na sumę 11.513,25 zł, przyjęto wydatki dotyczące diet naliczonych w marcu, czerwcu i wrześniu 2023 r., na sumę 3.386,25 zł. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w wyliczaniu diet – wyliczono je zgodnie z uregulowaniami zawartymi w *Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok*.

3.5.11. Wydatkowanie środków z zakresu ochrony przeciwpożarowej

- 1) Na terenie kontrolowanej gminy utworzonych zostało 5 jednostek ochotniczej straży pożarnej: OSP Debrzno i OSP Stare Gronowo (jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego), OSP Słupia i OSP Strieczona – jednostki niewłączone do ww. Systemu, a także OSP Myśligoszcz, przy czym ta ostatnia jednostka nie działała w kontrolowanym okresie, na funkcjonowanie tej jednostki nie poniesiono w 2023 roku żadnych wydatków.
- 2) Zgodnie z przepisami art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 233) w celu koordynacji ochotniczych straży pożarnych funkcjonujących na terenie gminy burmistrz może powołać komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej, którego wyznacza spośród strażaków OSP lub pracowników podległego mu urzędowi.
Ustalono, że burmistrz gminy nie skorzystał z ww. uprawnienia i nie powołał komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej. Z ustnych informacji udzielonych przez panią Karolinę Frycę, prowadzącą w urzędzie miejskim m.in. sprawy kadrowe, w urzędzie miejskim sprawami ochrony przeciwpożarowej zajmuje się pan Piotr Władyczak, zatrudniony na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 13 ton (do dnia

30.06.2023 r. – kierowca OSP). Pracownik ten posiadał upoważnienie burmistrza do „nadzoru i kontroli nad działalnością finansową poszczególnych Stowarzyszeń OSP na terenie Miasta i Gminy Debrzno” oraz do „merytorycznej weryfikacji faktur i rachunków związanych z poszczególnymi Stowarzyszeniami OSP na terenie Miasta i Gminy Debrzno”, wydane w dniu 1.07.2008 r. przez pana Mirosława Buraka – ówczesnego burmistrza Miasta i Gminy Debrzno.

- 3) W 2023 roku wydatki kontrolowanej gminy na ochronę przeciwpożarową, klasyfikowane w rozdziale 75412 – „Ochotnicze straże pożarne”, wyniosły 158.981,13 zł. Wielkość ta obejmowała wyłącznie wydatki bieżące – w roku tym nie realizowano wydatków majątkowych.

Wykonanie wydatków bieżących w poszczególnych paragrafach wydatków było następujące:

Lp.	Paragraf wydatku	Wykonanie wydatków (zł)
1	2	3
1.	303 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”	38.945,75
2.	421 – „Zakup materiałów i wyposażenia”	76.708,12
3.	426 – „Zakup energii”	8.575,98
4.	427 – „Zakup usług remontowych”	1.259,38
5.	428 – „Zakup usług zdrowotnych”	970,00
6.	430 – „Zakup usług pozostałych”	21.361,20
7.	436 – „Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych”	522,66
8.	443 – „Różne opłaty i składki”	10.638,04
Razem:		158.981,13

Szczegółową kontrolą wydatków pod względem przestrzegania obowiązujących przepisów i uregulowań wewnętrznych objęto wydatki klasyfikowane w paragrafach: 303, 421 i 430.

- 4) Klasyfikowane w § 303 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” wydatki na sumę 38.945,75 zł związane były w całości z wypłatą członkom OSP ekwiwalentu za udział w działaniach ratowniczych/szkoleniach pożarniczych.
- Ustalono, że obowiązujące w 2023 roku wysokości ekwiwalentu określone zostały uchwałami Rady Miejskiej w Debrznie:
 - Nr 30.LVIII.2022 z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika ochotniczej straży pożarnej, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 24 kwietnia 2022 r., poz. 1621) – uchwała obowiązywała do dnia 30.11.2023 r.;
 - Nr 68.LXXXV.2023 z dnia 27 października 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 30 listopada 2023 r., poz. 5295) – uchwała obowiązywała od dnia 1 grudnia 2023 r.

- Zgodnie z uregulowaniami zawartymi w pierwszej z ww. uchwał ekwiwalent pieniężny dla strażaka ratownika, za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki OSP, wynosił:
 - 70% kwoty stanowiącej równowartość 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” – za uczestnictwo w działaniach lub akcjach ratowniczych;
 - 30% kwoty stanowiącej równowartość 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o jakim mowa powyżej – za uczestnictwo w szkoleniach lub ćwiczeniach.

Według drugiej z ww. uchwał, obowiązującej od grudnia 2023 r., ekwiwalent pieniężny dla strażaka ratownika za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizacji zadań o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, wynosił:

- za uczestnictwo w działaniu ratowniczym lub akcji ratowniczej oraz za pozostawanie w gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych – 70% kwoty stanowiącej równowartość 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”;
- za uczestniczenie w szkoleniach lub ćwiczeniach – 30% kwoty stanowiącej równowartość 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”;

Uchwałą tą określono też ekwiwalent pieniężny dla kandydata na strażaka ratownika ochotniczej straży pożarnej, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, który brał udział w szkoleniu – 2,00 zł za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia.

- Kontrolę w zakresie naliczania ekwiwalentu przeprowadzono w oparciu o potwierdzenia udziału w działaniu ratowniczym oraz potwierdzenia udziału w szkoleniu, dołączone do losowo wybranej listy płac nr 8. Na podstawie tej listy, sporządzonej przez pana Piotra Władyczaka, wypłacono ekwiwalent 25 strażakom-ochotnikom na sumę 4.710,06 zł. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości – kwoty ekwiwalentu wyliczono zgodnie z obowiązującymi w gminie uregulowaniami.

- Na zakup materiałów i wyposażenia (§ 421) wydatkowano w 2023 roku środki budżetowe w wysokości 76.708,12 zł.

Kontrolę wydatkowania środków budżetowych, w szczególności pod kątem właściwego ich udokumentowania oraz przestrzegania obowiązującej klasyfikacji wydatków, przeprowadzono na przykładzie wydatków zrealizowanych jednorazowo w kwocie od 1.000,00 zł. Próba kontrolna obejmowała 25 takich wydatków, na sumę 68.537,81 zł.

Skontrolowane wydatki wiązały się z zapłatą faktur za zakupione: umundurowanie dla strażaków, ubrania specjalne, paliwo dla jednostek OSP, granulatu mineralnego do zbierania wycieków ropopochodnych oraz pellet.

- Szczegółową kontrolę wydatków klasyfikowanych w § 430 – „Zakup usług pozostałych” (21.361,20 zł) przeprowadzono na przykładzie wszystkich (11) jednorazowych wydatków przekraczających kwotę 500,00 zł. Wydatki te, na sumę 16.215,71 zł, poniesiono na zapłatę faktur i rachunków za: przeglądy aparatów ochrony dróg oddechowych, narzędzi hydraulicznych oraz samochodu pożarniczego; montaż ogrodzenia i bramy w OSP Słupia; usługi alarmowania oraz sporządzenie dokumentacji powypadkowej.

Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

3.5.12. Fundusz sołecki

- 1) W 2023 roku w gminie realizowano wydatki budżetowe w ramach wyodrębnionego funduszu sołeckiego.

Zgodę na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie gminy Rada Miejska w Debrznie wyraziła w uchwale Nr 22.LV.2014 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki.

- 2) Z przesłanej Wojewodzie Pomorskiemu w dniu 12.07.2022 r. „Informacji o wysokości środków przypadających na dane sołectwa oraz wysokości kwoty bazowej...” wynikało, że kwotę bazową gminy, w wysokości 5.874,46 zł, wyliczono jako iloraz wykonanych w 2021 roku dochodów bieżących gminy (52.030.065,20 zł) oraz liczby mieszkańców gminy według stanu na dzień 31.12.2021 r., wynoszącej 8857 osób. Wyliczona w tym dokumencie wysokość funduszu sołeckiego na 2023 rok dla 17 sołectw wynosiła 425.839,52 zł.

- Ustalono, że w dniu 10.08.2022 r. Wojewodzie Pomorskiemu przesłano korektę ww. „Informacji...”, w której podano kwotę bazową gminy w wysokości 5.814,26 zł, wyliczoną jako iloraz wykonanych w 2021 roku dochodów bieżących gminy (51.496.917,11 zł) oraz liczby mieszkańców gminy według stanu na dzień 31.12.2021 r., wynoszącej 8857 osób. Wyliczona w tym dokumencie wysokość funduszu sołeckiego na 2023 rok wynosiła 421.475,62 zł.

- W wyniku porównania ww. dokumentów ustalono, że na skorygowana (niższa) kwota bazowa gminy była wynikiem przyjęcia do wyliczeń niższych o 533.148,09 zł (w stosunku do pierwotnej informacji) dochodów bieżących gminy.

W toku dalszych czynności kontrolnych ustalono, że w pierwotnej „Informacji...” z dnia 12.07.2022 r. omyłkowo wpisano nie wykonane, lecz planowane w 2021 roku dochody bieżące gminy.

- Ustalono, że wykazana w korekcie „Informacji...” wysokość dochodów bieżących gminy była zgodna z wysokością takich dochodów wykazanych w sporządzonym za 2021 rok sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego. Uwag nie wniesiono również do podanej w „Informacji...” liczby mieszkańców gminy na koniec 2021 roku – liczba ta wynikała z danych Głównego Urzędu Statystycznego.
- Kwoty przypadające poszczególnym sołectwom wyliczono według wzoru określonego w art. 3 ust. 1 ustawy o funduszu sołeckim, z uwzględnieniem liczb mieszkańców sołectw na dzień 30.06.2022 r.

4) Rada Miejska w Debrznie nie skorzystała z przewidzianej w art. 4 ust. 1 ustawy o funduszu sołeckim możliwości zwiększenia środków funduszu ponad wysokość obliczoną na podstawie wzoru określonego w art. 3 ust. 1 tej ustawy.

5) Ustalono, że o przypadających sołectwom środkach funduszu poinformowano wszystkie sołectwa (17 sołectw) pismami z dnia 29.07.2022 r., odebranymi przez sołtysów w dniach: 29.07.2022 r. (jedno sołectwo), 1.08.2022 r. (13 sołectw), 2.08.2022 r. (jedno sołectwo), a w przypadku 2 sołectw na „zwrotnych potwierdzeniach odbioru” nie oznaczono dat odbioru pism.

W związku z korektą wyliczeń funduszu w dniu 10.08.2022 r. sporządzono nowe informacje dla sołectw o przysługującym im środkach w ramach funduszu sołeckiego na 2023 rok.

6) Kontrolę przestrzegania przepisów ustawy o funduszu sołeckim przeprowadzono na przykładzie 2 sołectw, którym przyznano największe środki. Próba kontrolna obejmowała Sołectwo Strzeżona i Sołectwo Słupia.

Wnioski ww. sołectw wpłynęły do burmistrza w ustawowym terminie, tj. do dnia 30.09.2022 r. Z ich treści wynikało, że przyjęto je uchwałami zebrań wiejskich.

Wynikające z wniosków sołectw przedsięwzięcia z planowanymi kosztami ich realizacji zestawiono w tabeli poniżej. W tabeli podano też wysokości środków funduszu przypadające tym sołectwom:

Nazwa sołectwa	Środki funduszu przypadające sołectwu (zł)	Wnioskowana kwota (zł)	Nazwa przedsięwzięcia oraz planowany koszt
1	2	3	4
Sołectwo Strzeżona	34.304,13	34.304,13	Abonament (294,90 zł); Utrzymanie terenów zielonych – materiały (5.000,00 zł) oraz usługi (2.500,00 zł); Zakup materiałów dla Koła Gospodyń Wiejskich (1.000,00 zł); Zakup materiałów dla OSP Strzeżona (5.000,00 zł); Wydarzenia kulturalne – materiały (8.000,00 zł) oraz usługi

			6.509,23 zł); Utrzymanie dróg – materiały (3.000,00 zł); Oświetlenie – materiały (3.000,00 zł)
Sołectwo Słupia	33.373,85	33.373,85	Abonament RTV (294,90 zł); Dokumentacja na przebudowę drogi gminnej – etap I (10.000,00 zł); Utrzymanie terenów zielonych – materiały (3.000,00 zł) oraz usługi (2.800,00 zł); Zakup materiałów dla OSP (4.000,00 zł); Wydarzenia kulturalne – materiały (5.000,00 zł) oraz usługi (2.800,00 zł); Wyposażenie świetlicy (5.478,95 zł)
Razem:	67.677,98	67.677,98	x

- 7) Kontrolowana jednostka prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową pozwalającą na ustalenie wydatków poszczególnych sołectw sfinansowanych w ramach Funduszu Sołeckiego. Na podstawie tej ewidencji ustalono, że ww. sołectwa wydatkowały w ramach funduszu sołeckiego środki budżetowe na sumę 67.026,62 zł, w tym: Sołectwo Strieczona – 34.009,60 zł, Sołectwo Słupia – 33.017,02 zł.

W trakcie kontroli ustalono, że wydatkowane środki dotyczyły zaplanowanych przedsięwzięć.

- 8) Dotyczący 2023 roku „Wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków gminy wykonanych w ramach funduszu sołeckiego” przesłano do Wojewody Pomorskiego w dniu 28.05.2024 r., tj. z zachowaniem obowiązującego terminu.

We wniosku wykazano prawidłowe dane w zakresie kwoty bazowej gminy, kwoty bazowej w kraju, a także wydatków poniesionych w 2023 roku w ramach funduszu sołeckiego, zrealizowanych na sumę 412.669,17 zł. Prawidłowa była też wnioskowana kwota zwrotu, wynosząca 82.539,83 zł.

3.6. Wydatki majątkowe

3.6.1. Planowanie nakładów inwestycyjnych (Wieloletnia Prognoza Finansowa)

- 1) W latach 2021-2023, tj. w okresie przyjętym do kontroli wydatków majątkowych, obowiązywały wieloletnie prognozy finansowe gminy przyjęte uchwałami Rady Miejskiej w Debrznie:

- Nr 94.XXXVII.2020 z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Debrzno na lata 2021-2033 (ze zmianami);
- Nr 85.LIII.2021 z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Debrzno na lata 2022-2033 (ze zmianami);
- Nr 95.LXX.2022 z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Debrzno na lata 2023-2035 (ze zmianami).

- 2) Wynikające z przywołanych uchwał plany wydatków majątkowych gminy w latach 2021-2023, według stanu na dzień uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej oraz na koniec roku, przedstawiono w tabeli poniżej. W tabeli tej zawarto też informacje o wykonanych wydatkach majątkowych (w złotych):

WPF	Plan wydatków majątkowych	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
I. Planowanie wydatków majątkowych w WPF gminy w latach 2021-2023:				
WPF na lata 2021-2033	Plan początkowy	3.006.053,89	978.480,00	1.349.754,00
	Plan na dzień 31.12.2021 r.	6.859.765,56	978.480,00	1.349.754,00
WPF na lata 2022-2032	Plan początkowy	x	7.916.121,22	1.738.799,00
	Plan na dzień 31.12.2022 r.	x	7.455.416,11	6.365.149,00
WPF na lata 2023-2035	Plan początkowy	x	x	10.992.338,73
	Plan na dzień 31.12.2023 r.	x	x	17.093.971,32
II. Wykonanie wydatków majątkowych:		6.486.845,55	5.769.435,93	14.894.185,21

3.6.2. Wydatki na inwestycje i remonty (z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych)

Ustalenia w zakresie realizacji wydatków inwestycyjnych w latach 2021-2023 przedstawiono poniżej, z podziałem na poszczególne lata.

Rok 2021

- 1) W uchwalonym w dniu 18.12.2020 r. budżecie gminy na rok 2021 (uchwała Nr 95.XXXVII.2020 Rady Miejskiej w Debrznie w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Debrzno na 2021 rok) na finansowanie wydatków majątkowych zabezpieczono środki finansowe w wysokości 3.006.053,89 zł.

Po dokonanych w 2021 r. zmianach budżetu końcowy plan wydatków majątkowych wynosił 6.858.765,56 zł i był wyższy od planu początkowego o 3.852.711,67 zł (wzrost o 128%).

- 2) W 2021 roku wydatki majątkowe gminy wyniosły 6.486.845,55 zł. Wydatki te były o 371.920,01 zł niższe od wydatków planowanych – plan wykonano w 94,6%.

Podstawowe dane o planie wydatków majątkowych na koniec roku budżetowego oraz dane o wydatkach wykonanych przedstawiono w tabeli (w zł):

Wyszczególnienie	Plan wydatków majątkowych po zmianach	Wydatki wykonane
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 605)	5.326.214,03	5.067.131,06
Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 606)	565.983,00	541.262,10
Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych (§§ 621, 622, 623)	602.423,53	514.307,39
Dotacje celowe na pomoc finansową udzielaną między JST na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 630)	364.145,00	364.145,00
Razem:	6.858.765,56	6.486.845,55

- 3) Aktualny na koniec roku plan wydatków klasyfikowanych w §§ 605 i 606 wynosił 5.892.197,03 zł i dotyczył 62 zadań inwestycyjnych. Urząd miejski miał zrealizować 59 zadań, przy planie wydatków wynoszącym 5.802.289,03 zł.

Największe środki zabezpieczono na finansowanie zadań związanych z: budową drogi gminnej nr 233005G w Debrznie – ul. Szkolna (1.687.075,00 zł), budową drogi gminnej

nr 233087G i nr 233086G w Debrznie (759.168,00 zł) oraz z modernizacją istniejącej nawierzchni drogowej w m. Słupia (600.000,00 zł).

- 4) Na podstawie szczegółowej ewidencji księgowej wydatków inwestycyjnych urzędu miejskiego ustalono, że wykonane w §§ 605 i 606 wydatki wyniosły 5.519.263,74 zł i dotyczyły 58 zadań.

Największe wydatki poniesiono na zadania: „Budowa drogi gminnej nr 233005G w Debrznie – ul. Szkolna (1.686.179,13 zł); „Budowa drogi gminnej nr 233087G oraz nr 233086G w Debrznie (740.074,85 zł) oraz „Modernizacja istniejącej nawierzchni drogowej w m. Słupia” (600.000,00 zł).

Kontrolę wydatkowania środków finansowych na inwestycje przeprowadzono na przykładzie zadania inwestycyjnego pn. „Budowa drogi gminnej nr 233087G oraz nr 233086G w Debrznie”.

- 5) Ujęcie w budżecie gminy planu wydatków (870.000,00 zł w rozdziale 60016 – „Drogi publiczne gminne”, § 6050) na ww. zadanie nastąpiło uchwałą Nr 30.XLIII.2021 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy Debrzno na 2021 rok.

W trakcie roku dokonano 5 zmian ww. planu, następstwem których było zmniejszenie planu o 110.832,00 zł, do wysokości 759.168,00 zł.

- 6) Wykonane w 2021 roku wydatki inwestycyjne urzędu miejskiego na kontrolowane zadanie, w wysokości 740.074,85 zł, realizowano poprzez zapłatę faktur za roboty i usługi wymienione w tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie	Poniesione wydatki (zł)
1	2	3
1.	Roboty budowlane – P.H.U. „LAPIS” Leszek Cichoń w Złotowie	723.241,49
2.	Nadzór inwestorski	15.000,00
3.	Tablica informacyjna (dot. dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg)	1.483,38
4.	Przyłącze energetyczne	334,98
5.	Dziennik budowy	15,00
Razem:		740.074,85

- Wykonanie robót budowlanych przez P.H.U. „LAPIS” Leszek Cichoń w Złotowie potwierdzono protokołami odbioru robót (odbior częściowy w dniu 22.10.2021 r., odbiór końcowy w dniu 29.11.2021 r.), podpisanymi przez przedstawicieli inwestora i wykonawcy oraz przez inspektora nadzoru inwestorskiego.

W oparciu o te protokoły wykonawca wystawił 2 faktury (Nr FVS/038/2021 z dnia 29.10.2021 r. – 155.407,62 zł; Nr FVS/040/2021 z dnia 6.12.2021 r. – 567.833,87 zł) na sumę 723.241,49 zł, zgodną z wynagrodzeniem wykonawcy określonym w umowie nr RI.272.2.2.2021 z dnia 6.07.2021 r.

- Wykonanie pozostałych prac potwierdziła na otrzymanych fakturach pani Anna Król – kierownik Referatu Inwestycyjnego.

- Wynikające z otrzymanych faktur zobowiązania gminy uregulowano za zachowaniem terminów określonych umowami i na fakturach.
- 7) W 2021 roku koszty realizacji ww. zadania inwestycyjnego ewidencjonowano na dwóch analitycznych kontach prowadzonych do konta 080 – „Środki trwale w budowie (inwestycje)” – na koncie 080-600-60016-6050-07-00-1-21053 ewidencjonowano koszty finansowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, z kolei na koncie 080-600-60016-6050-00-00-1-21053 ujmowano koszty zadania finansowane ze środków własnych gminy.
- Na dzień 1.01.2021 r. ww. konta nie wykazywały żadnych wartości – kosztów poniesionych w latach poprzednich. W 2021 roku na kontach tych zaksięgowano koszty na sumę 763.137,35 zł – wielkość ta była o 23.062,50 zł wyższa od sumy poniesionych w tym roku wydatków (740.074,85 zł).

Ustalono, że ww. różnica wynikała z przeksięgowania na konto 080-600-60016-6050-00-00-1-21053, pod datą 31.08.2021 r., poniesionych w 2019 roku kosztów opracowania dokumentacji projektowej budowy ww. dróg gminnych (ulic Pogodnej i Słonecznej w Debrznie). Przeksięgowania dokonano z kont: 080-600-60016-6050-00-00-1-19013 (14.760,00 zł) i 080-600-60016-6050-00-00-1-19033 (8.302,50 zł).

- Wszystkie koszty realizacji kontrolowanego zadania inwestycyjnego rozliczono w grudniu 2021 r. Księgowaniem z dnia 29.12.2021 r. (dowód PK 196) z konta 080 wyksięgowano koszty w wysokości 763.137,35 zł z jednoczesnym zwiększeniem wartości konta 011 – „Środki trwale”.

- 9) Szczegółową kontrolę przestrzegania w 2021 roku przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1605) przeprowadzono na podstawie zadania inwestycyjnego pn. *Budowa drogi gminnej nr 233087G oraz 233086G w Debrznie* (postępowanie nr RI.271.2.1.2021).

Zamówienie to wybrano do kontroli po analizie zestawienia przeprowadzonych w 2021 roku postępowań w sprawie zamówienia publicznego, sporządzonego przez panią Annę Król – kierownika Referatu Inwestycyjnego. Z zestawienia wynikało m.in., że zamówienie to miało największą wartość spośród wszystkich zamówień, a ponadto przeprowadzonego postępowania nie kontrolowała dotychczas żadna instytucja kontrolna.

Sporządzone przez ww. osobę zestawienia przeprowadzonych w latach 2021-2023 postępowań w sprawie zamówienia publicznego załączono do akt roboczych kontroli.

[Zestawienie przeprowadzonych w latach 2021-2023 postępowań w sprawie zamówienia publicznego – poz. 27 akt kontroli]

Podstawowe informacje dotyczące kontrolowanego zamówienia publicznego zawarto w tabeli:

Wartość zamówienia	690.600,11 zł (równowartość 161.759,56 euro)
Specyfikacja Warunków Zamówienia	Zatwierdzona przez kierownika zamawiającego w dniu 21.05.2021 r., udostępniona w ww. dniu na stronie internetowej https://platformazakupowa.pl/pn/debrzno ; Zmianę SWZ udostępniono na ww. platformie w dniu 31.05.2021 r.
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Tryb podstawowy na podstawie art. 275 pkt 1 PZP (bez możliwości negocjacji)
Rodzaj zamówienia ze względu na progi ustawowe	Zamówienie klasyczne o wartości równej lub przekraczającej kwotę 130.000,00 zł, ale mniejszej niż progi unijne
Rodzaj zamówienia	Roboty budowlane
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Droga gminna nr 233087G (ul. Pogodna w Debrznie) i nr 233086G (ul. Słoneczna w Debrznie): Budowa dróg, chodników, zjazdów oraz oświetlenia, a w przypadku ul. Słonecznej – także kanalizacji.
Wymagany termin lub okres wykonania zamówienia	do 4 miesięcy od dnia zawarcia umowy
Wadium	Zamawiający żądał wniesienia wadium w kwocie 10.000,00 zł
Możliwość składania ofert częściowych	Zamawiający nie dopuścił możliwości składania ofert częściowych
Możliwość wznowień	Zamawiający nie przewidywał wznowień
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu oraz o zmianie ogłoszenia	Ogłoszenie: 2021/BZP 00063703/01 z dnia 25.05.2021 r.; Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia: 2021/BZP 00068693/01 z dnia 31.05.2021 r.
Termin składania ofert	Termin pierwotny: Do godz. 10.00 w dniu 9.06.2021 r.; Termin po zmianie: Do godz. 10.00 w dniu 14.06.2021 r.
Termin otwarcia ofert	Termin pierwotny: Godz. 10.30 w dniu 9.06.2021 r.; Termin po zmianie: Godz. 10.30 w dniu 14.06.2021 r.
Kryteria oceny ofert	Cena – 60%; Okres gwarancji – 40%.
Cena w ofercie (ryczałtowa, kosztorysowa)	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie ceny ryczałtowej za wykonanie zamówienia
Komisja przetargowa	Powołana zarządzeniem Nr 61.612.2021 Burmistrza Debrzna z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w postępowaniu prowadzonym w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt ustawy PZP pn. „Budowa drogi gminnej nr 233087G oraz 233086G w Debrznie”.
Liczba złożonych ofert	3
Oferta z najniższą ceną	P.H.U „LAPIS” Leszek Cichoń w Złotowie – 723.241,49 zł
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Nie wykluczono żadnego wykonawcy
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Nie odrzucono żadnej oferty
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	723.241,49 zł – P.H.U „LAPIS” Leszek Cichoń w Złotowie
Zawiadomienie o wyborze oferty najkorzystniejszej	Zawiadomienia z dnia 21.06.2021 r. opublikowano w dniu 22.06.2021 r. o godz. 10.46
Numer umowy, data zawarcia	Nr RI.272.2.2.2021 z dnia 6.07.2021 r., zmieniona aneksem nr 1 z dnia 29.11.2021 r.
Publikacja ogłoszenia o wyniku postępowania w Biuletynie Zamówień Publicznych	2021/BZP 00109762/01 z dnia 9.07.2021 r.
Publikacja ogłoszenia o wykonaniu umowy w Biuletynie Zamówień Publicznych	2021/BZP 00306363/01 z dnia 9.12.2021 r.

- Wartość zamówienia w wysokości 690.600,11 zł (równowartość 161.759,56 euro) ustaliła w dniu 17.05.2021 r., na podstawie aktualnych kosztorysów inwestorskich, pani Anna Król – kierownik Referatu Inwestycyjnego.
- Kontrolowane zamówienie publiczne było ujęte w „Planie postępowań o udzielenie zamówień na rok 2021 – wersja nr 2”, zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 21.05.2021 r. – nr 2021/BZP 00000782/02/P.
- Zmiana podanych w ogłoszeniu o zamówieniu terminów składania i otwarcia ofert była następstwem zmiany Specyfikacji Warunków Zamówienia – w opublikowanej Specyfikacji omyłkowo pominięto dokumentację projektową jednej z dróg gminnych, tj. ul. Słonecznej w Debrznie.

- W dniu 14.06.2021 r. (dzień otwarcia ofert) o godzinie 10.00 na platformie zakupowej gminy zamawiający poinformował wykonawców, że na finansowanie zamówienia zamierza przeznaczyć kwotę 792.958,86 zł.

W dniu otwarcia ofert zamawiający zamieścił też (o godz. 11.46) „Informację z otwarcia ofert zamieszczoną na stronie internetowej”, wskazującą, że do upływu terminu składania ofert złożone zostały 3 oferty.

Nazwy wykonawców, ceny ofert oraz oferowane okresy gwarancji zestawiono w tabeli:

Nr oferty	Nazwa wykonawcy	Cena oferty (w zł)	Okres gwarancji (miesiące)
1	2	3	4
1.	P.H.U. „LAPIS” Leszek Cichoń w Złotowie	723.241,49	72
2.	P.P.U.H. „HURT-TRANS, KAWIKO” Władysław Szyling w Zabartowie	875.902,98	72
3.	Roboty Drogowo-Budowlane Jacek Karpiński w Złotowie	831.960,16	72

- W dniu 16.06.2021 r. zamawiający wezwał wykonawcę P.H.U. „LAPIS” Leszek Cichoń w Złotowie, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia opisanych w wezwaniu dokumentów i oświadczeń wymaganych do ustalenia, czy nie podlega on wykluczeniu z postępowania oraz, czy spełnia warunki udziału w postępowaniu. Dokumenty te wykonawca przedłożył terminowo w dniu 21.06.2021 r.

W kolejnym dniu, tj. w dniu 22.06.2021 r. zamawiający opublikował na platformie zakupowej „Zawiadomienie o wyborze oferty najkorzystniejszej”. Z zawiadomienia wynikało m.in., że za najkorzystniejszą ofertę uznano ofertę złożoną przez P.H.U. „LAPIS” Leszek Cichoń w Złotowie. Według zamawiającego oferta ta była zgodna ze SWZ, spełniała wymogi formalne i uzyskała największą (maksymalną) ilość punktów w ocenie według ustalonych kryteriów oceny ofert.

Ustalono, że ww. oferta zawierała najniższą cenę spośród wszystkich złożonych ofert, a okres gwarancji we wszystkich złożonych ofertach był jednakowy i wynosił 72 miesiące.

- Umowę nr RI.272.2.2.2021 z wybranym wykonawcą zamówienia zawarto w dniu 6.07.2021 r. Postanowienia umowy były zgodne z „Projektowanymi Postanowieniami Umownymi”, stanowiącymi załącznik do Specyfikacji Warunków Zamówienia, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną przez wykonawcę ofertą.

Liczony od dnia zawarcia umowy 4-miesięczny termin wykonania zamówienia upływał w dniu 6.11.2021 r.

- Ustalono, że w dniu zawarcia umowy zamawiający posiadał wystarczające środki do sfinansowania zaciągniętego zobowiązania w wysokości 723.241,49 zł.

Na dzień 6.07.2021 r. plan wydatków budżetowych na zadanie związane z budową dróg gminnych nr 233087G i 233086G w Debrznie wynosił 870.000,00 zł, do tego dnia nie poniesiono żadnych wydatków obciążających ten plan.

- Ogłoszenie o wyniku postępowania opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 2021/BZP 00109762/01 z dnia 9.07.2021 r. Zawarte w ogłoszeniu informacje wynikały z dokumentów z przeprowadzonego postępowania.
- Ustalono, że w dniu 2.11.2021 r., tj. na 4 dni przed upływem terminu wykonania zamówienia (6.11.2021 r.), wykonawca złożył zamawiającemu wniosek o przedłużenie terminu wykonania robót do dnia 30.11.2021 r. Taki termin określono w spisany w dniu 29.11.2021 r. aneksie nr 1 do umowy.

W uzasadnieniu wniosku wykonawca wskazał na spowodowane epidemią COVID-19 trudności w uzyskaniu materiałów oraz wynikające z samoizolacji absencje pracowników. Ponadto we wniosku wskazano na potrzebę usunięcia nieujętych w dokumentacji projektowej kolizji hydrantów podziemnych z projektowanym obramowaniem jezdni.

Przywołane we wniosku i w aneksie umowy z dnia 6.07.2021 r. uregulowania § 12 ust. 4 pkt 2 i 3 umowy umożliwiały zmianę postanowień umowy w stosunku do treści oferty w zakresie terminu wykonania umowy m.in. w przypadkach epidemii.

- Kontrolowane zamówienie publiczne zostało zrealizowane w terminie określonym w umowie, po zmianie dokonanej aneksem nr 1 z dnia 29.11.2021 r. Wykonane prace, zgłoszone do odbioru końcowego w dniu 26.11.2021 r., odebrano w dniu 29.11.2021 r.

Ustalono, że wcześniej, tj. w dniu 22.10.2021 r., nastąpił odbiór częściowy robót, na zgłoszenie wykonawcy z dnia 20.10.2021 r. Możliwość częściowego odbioru robót oraz wystawienia faktury częściowej przewidziano w SWZ oraz w zawartej umowie.

Protokoły z ww. odbiorów z załączonymi „Tabelami rozliczeniowymi” (w tabelach podano wartości kosztorysowe robót w poszczególnych branżach oraz wartości robót wykonanych w okresie rozliczeniowym), stanowiły podstawę do wystawienia przez wykonawcę dwóch faktur (Nr FVS/038/2021 z dnia 29.10.2021 r. – 155.407,62 zł; Nr FVS/040/2021 z dnia 6.12.2021 r. – 567.833,87 zł), na sumę 723.241,49 zł, zgodną z umówionym wynagrodzeniem.

Do rozliczeń finansowych z wykonawcą kontrolowanego zamówienia publicznego uwagi nie wniesiono. Faktury zapłacono terminowo w dniach 4.11.2021 r. i 8.12.2021 r.

Rok 2022

- 1) W uchwalonym w dniu 17.12.2021 r. budżecie gminy na rok 2022 (uchwała Nr 86.LIII.2021 Rady Miejskiej w Debrznie w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Debrzno na 2022 rok) na finansowanie wydatków majątkowych zabezpieczono środki w wysokości 7.916.121,22 zł.

Po dokonanych w 2022 r. zmianach budżetu końcowy plan wydatków majątkowych wynosił 7.455.416,11 zł i był niższy od planu początkowego o 460.705,11 zł (zmniejszenie o 5,8%).

- 2) W 2022 roku wydatki majątkowe gminy wyniosły 6.769.435,93 zł. Wydatki te były o 1.685.980,18 zł niższe od wydatków planowanych – plan wykonano w 77%.

Podstawowe dane o planie wydatków majątkowych na koniec roku budżetowego oraz dane o wydatkach wykonanych przedstawiono w tabeli (w zł):

Wyszczególnienie	Plan wydatków majątkowych po zmianach	Wydatki wykonane
1	2	3
Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 605)	6.226.618,25	4.709.173,24
Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 606)	164.570,48	125.970,48
Wydatki na zadania inwestycyjne realizowane ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (§ 610)	216.511,00	216.187,98
Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych (§§ 621, 622, 623)	244.586,10	229.594,23
Dotacje celowe na pomoc finansową udzielaną między JST na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 630)	460.510,00	460.510,00
Wydatki inwestycyjne dotyczące obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych (§ 658)	31.784,28	28.000,00
Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne (§ 680)	110.836,00	0,00
Razem:	7.455.416,11	5.769.435,93

- 3) Aktualny na koniec roku plan wydatków klasyfikowanych w §§ 605 i 606 wynosił 6.391.188,73 zł. Urząd miejski miał zrealizować 44 zadania, przy planie wydatków wynoszącym 6.151.036,47 zł.

Największe środki zabezpieczono na finansowanie zadań związanych z: przebudową i rozbudową sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w Debrznie – ul. Jeziorna (1.540.000,00 zł); przebudową drogi gminnej w m. Debrzno – ul. Mokotowska (1.351.000,00 zł) oraz zadania opisanego jako „Urząd Miejski – wydatki Polski Ład” (653.701,00 zł).

- 4) Na podstawie szczegółowej ewidencji księgowej wydatków inwestycyjnych urzędu miejskiego ustalono, że wykonane w §§ 605 i 606 wydatki wyniosły 4.599.902,07 zł i dotyczyły 41 zadań.

Największe wydatki poniesiono na zadania: „Przebudowa drogi gminnej w m. Debrzno – ul. Mokotowska (1.316.025,46 zł); „Urząd Miejski – wydatki Polski Ład” (592.664,42 zł) oraz „Modernizacja drogi gminnej 233070G w m. Nowe Gronowo (567.749,94 zł).

Kontrolę wydatkowania środków finansowych przeprowadzono na przykładzie zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa drogi gminnej w m. Debrzno – ul. Mokotowska”.

- 5) Ustalono, że ujęcie w budżecie gminy planu wydatków (1.070.454,00 zł w rozdziale 60016 – „Drogi publiczne gminne”, § 605) na ww. zadanie inwestycyjne nastąpiło uchwałą 18.LVII.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy Debrzno na 2022 rok.

W trakcie roku dokonano dwóch zmian tego planu, następstwem których było zwiększenie planu o 280.546,00 zł, do wysokości 1.351.000,00 zł.

- 6) Wykonane w 2022 roku wydatki inwestycyjne urzędu miejskiego na ww. zadanie, w wysokości 1.316.025,46 zł, realizowano poprzez zapłatę faktur za roboty i usługi wymienione w tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie	Poniesione wydatki (zł)
1	2	3
1.	Roboty budowlane – PPUH „HURT-TRANS, KAWIKO” Władysław Szyling w Zabartowie	1.293.565,46
2.	Nadzór inwestorski	20.960,00
3.	Tablica informacyjna (dot. dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg”)	1.500,00
Razem:		1.316.025,46

- Wykonanie robót budowlanych przez PPUH „HURT-TRANS, KAWIKO” Władysław Szyling w Zabartowie potwierdzono protokołem końcowym odbioru robót z dnia 12.12.2022 r., podpisanym przez przedstawicieli inwestora i wykonawcy oraz przez inspektorów nadzoru inwestorskiego.

Na podstawie ww. protokołu wykonawca wystawił w dniu 15.12.2022 r. fakturę nr 65/12/2022 na kwotę 1.293.565,46 zł, zgodną z wynagrodzeniem wykonawcy określonym w umowie nr RI.272.2.3.2022 z dnia 6.06.2022 r., po zmianie dokonanej aneksem nr 1 z dnia 13.07.2022 r.

- Wykonanie pozostałych prac potwierdziła na otrzymanych fakturach pani Anna Król – kierownik Referatu Inwestycyjnego.
- Wynikające z otrzymanych faktur zobowiązania gminy uregulowano z zachowaniem terminów określonych w umowach i na fakturach.

- 7) W 2022 roku koszty realizacji ww. zadania inwestycyjnego ewidencjonowano na koncie 080-2001.

Na dzień 1.01.2022 r. ww. konto nie wykazywało żadnych wartości – kosztów poniesionych w latach poprzednich. W 2022 roku na koncie tym zaksięgowano koszty na sumę 1.316.025,46 zł, równą sumie poniesionych w tym roku wydatków.

Wszystkie koszty realizacji kontrolowanego zadania inwestycyjnego rozliczono w grudniu 2022 r. Księgowaniem z dnia 21.12.2022 r. (dowód PK 118) z konta 080 wyksięgowano koszty w wysokości 1.316.025,46 zł z jednoczesnym zwiększeniem wartości konta 011 – „Środki trwałe”.

- 9) Szczegółową kontrolę przestrzegania w 2022 roku przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych przeprowadzono na podstawie zadania inwestycyjnego pn. *Przebudowa drogi gminnej 233010G – ul. Mokotowska* (postępowanie nr RI.271.2.5.2022).

Zamówienie to wybrano do kontroli po analizie zestawienia przeprowadzonych w 2022 roku postępowań w sprawie zamówienia publicznego, sporządzonego przez panią Annę Król – kierownika Referatu Inwestycyjnego. Z zestawienia wynikało m.in., że zamówienie

to miało największą wartość spośród wszystkich zamówień oraz zamówienia tego nie kontrolowała dotychczas żadna instytucja kontrolna.

Podstawowe informacje dotyczące kontrolowanego zamówienia publicznego zawarto w tabeli:

Wartość zamówienia	1.058.110,21 zł (równowartość 237.585,37 euro)
Specyfikacja Warunków Zamówienia	Zatwierdzona przez kierownika zamawiającego w dniu 13.04.2022 r., udostępniona na stronie internetowej https://platformazakupowa.pl/pn/debrzno w dniu 14.04.2022 r.
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Tryb podstawowy na podstawie art. 275 pkt 1 PZP (bez możliwości negocjacji)
Rodzaj zamówienia ze względu na progi ustawowe	Zamówienie klasyczne o wartości równej lub przekraczającej kwotę 130.000,00 zł, ale mniejszej niż progi unijne
Rodzaj zamówienia	Roboty budowlane
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Rozbiórka istniejących elementów drogi, chodników i zjazdów; budowa drogi i chodników; budowa kanalizacji deszczowej
Wymagany termin lub okres wykonania zamówienia	Do 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy
Wadium	Zamawiający nie żądał wniesienia wadium.
Możliwość składania ofert częściowych	Zamawiający nie dopuścił możliwości składania ofert częściowych
Możliwość wznowień	Zamawiający nie przewidywał wznowień
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu oraz o zmianie ogłoszenia	Ogłoszenie: 2022/BZP 00122174/01 z dnia 14.04.2022 r., Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia: 2022/BZP 00126863/01 z dnia 20.04.2022 r.
Termin składania ofert	Do godz. 7.30 w dniu 29.04.2022 r.
Termin otwarcia ofert	Godz. 8.00 w dniu 29.04.2022 r.
Kryteria oceny ofert	Cena – 60%; Okres gwarancji – 40%.
Cena w ofercie (ryczałtowa, kosztorysowa)	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie ceny ryczałtowej za wykonanie zamówienia
Komisja przetargowa	Powołana zarządzeniem Nr 58.830.2022 Burmistrza Debrzna z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w postępowaniu prowadzonym w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Pzp pn.: „Przebudowa drogi gminnej nr 233010G w miejscowości Debrzno, ul. Mokotowska”.
Liczba złożonych ofert	2
Oferta z najniższą ceną	P.P.U.H „HURT-TRANS, KAWIKO” Władysław Szyling w Zabartowie – 1.187.995,04 zł;
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Nie wykluczono żadnego wykonawcy
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Nie odrzucono żadnej oferty
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	1.187.995,04 zł - P.P.U.H „HURT-TRANS, KAWIKO” Władysław Szyling w Zabartowie
Zawiadomienie o wyborze oferty najkorzystniejszej	Zawiadomienie z dnia 27.05.2022 r., opublikowane na platformie zakupowej gminy
Numer umowy, data zawarcia	Nr RI.272.2.3.2022 z dnia 6.06.2022 r., zmieniona aneksem Nr 1 z dnia 13.07.2022 r.
Publikacja ogłoszenia o wyniku postępowania w Biuletynie Zamówień Publicznych	2022/BZP 00201246/01 z dnia 9.06.2022 r.
Publikacja ogłoszenia o wykonaniu umowy w Biuletynie Zamówień Publicznych	2022/BZP 00508612/01 z dnia 21.12.2022 r.

- Wartość zamówienia w wysokości 1.058.110,21 zł (równowartość 237.585,37 euro) ustaliła w dniu 28.03.2022 r., na podstawie aktualnego kosztorysu inwestorskiego, pani Anna Król – kierownik Referatu Inwestycyjnego.
- Kontrolowane zamówienie publiczne było ujęte w „Planie postępowania o udzielenie zamówień na rok 2022”, zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych 2022/BZP 00010772/02/P.
- Podane w dniu 14.04.2022 r. do publicznej wiadomości ogłoszenie o zamówieniu zostało zmienione ogłoszeniem o zmianie ogłoszenia, zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych z dnia 20.04.2022 r.

Zmiana ogłoszenia polegała na dodaniu obligatoryjnej przesłanki do wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia wykonawcy, w stosunku do którego zachodzi którakolwiek z okoliczności wskazanych w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.

- Ustalono, że w dniu 29.04.2022 r. (dzień otwarcia ofert) o godzinie 7.30, zamawiający poinformował wykonawców na platformie zakupowej gminy, że na finansowanie zamówienia zamierza przeznaczyć kwotę 1.047.994,00 zł.

W dniu otwarcia ofert zamawiający zamieścił też (o godz. 10.22) „Informację z otwarcia ofert”, wskazującą, że do upływu terminu składania ofert złożone zostały 2 oferty.

Nazwy wykonawców, ceny ofert oraz oferowane okresy gwarancji zestawiono w tabeli:

Nr oferty	Nazwa wykonawcy	Cena oferty (w zł)	Okres gwarancji (miesiące)
1	2	3	4
1.	P.P.U.H. „HURT-TRANS, KAWIKO” Władysław Szyling w Zabartowie	1.187.995,04	72
2.	Firma Marbruk Sp. z o.o. Sp. komandytowa w Charzykowach	1.611.554,84	72

- W dniu 2.05.2022 r. zamawiający wezwał wykonawcę P.P.U.H „HURT-TRANS, KAWIKO” Władysław Szyling w Zabartowie, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia, w terminie do dnia 9.05.2022 r., opisanych w wezwaniu dokumentów i oświadczeń wymaganych do ustalenia, czy nie podlega on wykluczeniu z postępowania oraz, czy spełnia warunki udziału w postępowaniu. Dokumenty te wykonawca przedłożył w dniu 5.05.2022 r., tj. z zachowaniem wyznaczonego terminu.

W dniu 27.05.2022 r. zamawiający opublikował na ww. platformie zakupowej „Zawiadomienie o wyborze oferty najkorzystniejszej”. Z zawiadomienia wynikało m.in., że za najkorzystniejszą ofertę uznano ofertę złożoną przez P.P.U.H „HURT-TRANS, KAWIKO” Władysław Szyling w Zabartowie. Według zamawiającego oferta ta była zgodna ze SWZ, spełniała wymogi formalne i uzyskała największą (maksymalną) ilość punktów w ocenie według ustalonych kryteriów oceny ofert.

Ustalono, że wybrana oferta zawierała najniższą cenę spośród złożonych ofert, a okres gwarancji w obu złożonych ofertach był jednakowy i wynosił 72 miesiące.

- Umowę nr RI.272.2.3.2022 z wybranym wykonawcą zamówienia zawarto w dniu 6.06.2022 r.

Postanowienia umowy były zgodne z „Projektowanymi Postanowieniami Umownymi”, stanowiącymi załącznik do Specyfikacji Warunków Zamówienia, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną przez wykonawcę ofertą przetargową.

Liczony od dnia zawarcia umowy 6-miesięczny termin wykonania zamówienia upływał w dniu 6.12.2022 r.

- Ustalono, że w dniu zawarcia umowy zamawiający posiadał wystarczające środki do sfinansowania zaciągniętego zobowiązania w wysokości 1.187.995,04 zł.

Na dzień 6.06.2022 r. plan wydatków budżetowych na zadanie związane z przebudową drogi gminnej nr 233010G w m. Debrzno – ul. Mokotowska wynosił 1.211.000,00 zł, do tego dnia na ww. zadanie nie poniesiono żadnych wydatków.

- Ogłoszenie o wyniku postępowania opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 2022/BZP 00201246/01 z dnia 9.06.2022 r. Zawarte w ogłoszeniu informacje wynikały z dokumentów z przeprowadzonego postępowania.
- W trakcie realizacji zamówienia (w dniu 12.07.2022 r.) przedstawiciele zamawiającego i wykonawcy oraz inspektor nadzoru inwestorskiego, spisali „Protokół konieczności nr 1”, ustalający konieczność wykonania prac dodatkowych o wartości 105.570,42 zł brutto. W uzasadnieniu podano, że – cyt.: „Założenia projektowe dokumentacji mówiły o sfrezowaniu nawierzchni asfaltowej drogi, a w miejscach prowadzenia sieci kanalizacji deszczowej na częściowej wymianie podbudów konstrukcji drogi z zachowaniem istniejącej podbudowy drogi w obszarze, gdzie nie projektuje się prac instalacyjnych. Podczas prowadzenia prac budowlanych stwierdzono, że istniejąca nawierzchnia drogi oraz jej podbudowy są niedostateczne i ich nośność jest niewystarczająca w związku z ruchem drogowym, jaki się na niej odbywa. W celu poprawnego wykonania nawierzchni zaleca się zerwanie całej nawierzchni asfaltowej oraz podbudów pod konstrukcją drogi i wykonanie warstw poprawnie. Rozwiązanie to spowoduje, że nawierzchnia drogi będzie jednorodna i zminimalizuje się powstanie nieprzewidzianych spękań nawierzchni asfaltowej. Rozwiązanie powyższe jest zgodne z treścią zawartej umowy... (tu zacytowano uregulowania § 12 ust. 1 pkt 3 i 4 umowy)”.

W ślad za ww. protokołem konieczności strony umowy spisały w dniu 13.07.2022 r. aneks Nr 1 do umowy z dnia 6.06.2022 r. Dokumentem tym zwiększono wynagrodzenie wykonawcy zamówienia do wysokości 1.293.565,46 zł.

- Ustalono, że zmiana postanowień umowy znajdowała umocowanie w uregulowaniach § 12 ust. 1 pkt 3 i 3 umowy, opartych na przepisach art. 455 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.
- Kontrolowane zamówienie publiczne zostało zrealizowane w terminie określonym w umowie. Roboty zgłoszone do odbioru końcowego w dniu 5.12.2022 r. odebrano komisyjnie w dniu 12.12.2022 r.

Protokół odbioru robót stanowił podstawę do wystawienia przez wykonawcę faktury nr 65/12/2022 z dnia 15.12.2022 r. na kwotę 1.293.565,46 zł, zgodną z wynagrodzeniem określonym umową z dnia 6.06.2022 r., po jej zmianie w dniu 13.07.2022 r.

Do rozliczeń finansowych z wykonawcą kontrolowanego zamówienia publicznego uwag nie wniesiono. Fakturę zapłacono w dniu 16.12.2022 r.

- 10) W trakcie kontroli ustalono, że opisane powyżej postępowanie w sprawie udzielenia zamówienia publicznego nastąpiło po unieważnieniu wcześniejszego postępowania (sprawa RI.271.2.3.2022), udokumentowanego „Protokołem postępowania w trybie podstawowym”, zatwierdzonym przez kierownika zamawiającego w dniu 14.04.2022 r. Z ww. „Protokołu” wynikało, że w terminie do godz. 7.30 w dniu 14.04.2022 r., tj. w terminie do składania ofert na wykonanie przebudowy drogi gminnej nr 233010G w m. Debrzno – ul. Mokotowska, wynikającym z ogłoszenia o zamówieniu z dnia 30.03.2022 r. (publikacja w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 2022/BZP 00102917/01) nie wpłynęła żadna oferta. Postępowanie unieważniono na podstawie przepisów art. 255 pkt 1 Prawa zamówień publicznych, zgodnie z którymi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego unieważnia się, jeżeli nie złożono żadnego wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo żadnej oferty.

Rok 2023

- 1) W uchwalonym w dniu 20.12.2022 r. budżecie gminy na rok 2023 (uchwała Nr 96.LXX.2022 Rady Miejskiej w Debrznie w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Debrzno na 2023 rok) na finansowanie wydatków majątkowych zabezpieczono środki finansowe w wysokości 10.992.338,73 zł.

Po dokonanych w 2023 r. zmianach budżetu końcowy plan wydatków majątkowych wynosił 15.452.844,31 zł i był wyższy od planu początkowego o 4.460.505,58 zł (wzrost o 41%).

- 2) W 2022 roku wydatki majątkowe gminy wyniosły 14.894.185,21 zł. Wydatki te były o 558.659,10 zł niższe od wydatków planowanych – plan wykonano w 96,4%.

Podstawowe dane o planie wydatków majątkowych na koniec roku budżetowego oraz dane o wydatkach wykonanych przedstawiono w tabeli (w zł):

Wyszczególnienie	Plan wydatków majątkowych po zmianach	Wydatki wykonane
1	2	3
Wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów (§ 601)	3.000.000,00	3.000.000,00
Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 605)	5.052.835,31	4.805.776,00
Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 606)	410.644,00	363.259,20
Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych (§§ 621, 623)	415.000,00	295.109,67
Dotacje celowe na pomoc finansową udzielaną między JST na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 630)	340.495,00	340.495,00
Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych (§ 637)	6.149.500,00	6.089.545,34
Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne (§ 680)	84.370,00	0,00
Razem:	15.452.844,31	14.894.185,21

- 3) Aktualny na koniec roku plan wydatków klasyfikowanych w §§ 605 i 606 wynosił 5.463.479,31 zł. Urząd miejski miał zrealizować 39 zadań, przy planie wydatków wynoszącym 5.419.589,31 zł.

Największe środki zabezpieczono na finansowanie zadań związanych z: przebudową i rozbudową sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w Debrznie – ul. Jeziorna (1.100.000,00 zł); modernizacją budynku Urzędu Miejskiego w Debrznie (745.000,00 zł) oraz budową boiska piłkarskiego przy Szkole Podstawowej w Myśligoszczy (591.900,00 zł).

- 4) Na podstawie szczegółowej ewidencji księgowej wydatków inwestycyjnych urzędu miejskiego ustalono, że wykonane w §§ 605 i 606 wydatki wyniosły 5.169.035,20 zł i dotyczyły 39 zadań.

Największe wydatki poniesiono na zadania: „Przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w Debrznie – ul. Jeziorna” (1.099.999,53 zł); „Modernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Debrznie” (739.550,81 zł) oraz „Budowa boiska piłkarskiego przy Szkole Podstawowej w Myśligoszczy” (423.740,44 zł).

Kontrolę wydatkowania środków finansowych na inwestycje przeprowadzono na przykładzie zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w Debrznie – ul. Jeziorna”.

- 5) Ustalono, że ujęcie w budżecie gminy planu wydatków (1.200.000,00 zł w rozdziale 90001 – „Gospodarka ściekowa i ochrona wód”, § 6050) na ww. zadanie nastąpiło uchwałą Nr 96.LXX.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Debrzno na 2023 rok. W trakcie 2023 roku dokonano jednej zmiany planu, następstwem której było zmniejszenie planu o 100.000,00 zł, do wysokości 1.100.000,00 zł.
- 6) Wykonane w 2023 roku wydatki inwestycyjne urzędu miejskiego na kontrolowane zadanie, w wysokości 1.099.999,53 zł, realizowano poprzez zapłatę 3 not księgowych obciążeniowych, wystawionych przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie (samorządowy zakład budżetowy), tj.:
- noty księgowej nr 10/UB/2023 z dnia 10.05.2023 r., wystawionej na kwotę 404.298,95 zł, za – cyt.: „Budowa sieci wodociągowej w ramach porozumienia ORG.2.2022 z dnia 29.06.2022 r.”, po odbiorze robót w dniu 9.05.2022 r.;
 - noty księgowej nr 18/UB/2023 z dnia 29.09.2023 r., wystawionej na kwotę 416.828,16 zł, za – cyt.: „Odbioru częściowego robót z dnia 29.09.2023 r. Do porozumienia ORG.2.2022 z 29.06.2022 r.”, po częściowym odbiorze robót w dniu 29.09.2023 r.;
 - noty księgowej nr 25/UB/2023 z dnia 12.12.2023 r., wystawionej na kwotę 278.872,42 zł, za – cyt.: „Rozliczenie końcowe robót do porozumienia ORG.2.2022 z 29.06.2023 r.”, po końcowym odbiorze robót w dniu 11.12.2023 r.

Ustalono, że przed 2023 rokiem – w dniu 6.12.2022 r. – kontrolowana jednostka otrzymała też notę księgową nr 18/UB/2022 z dnia 6.12.2022 r., wystawioną na kwotę 300.000,00 zł,

za – cyt.: „Roboty przygotowawcze w zakresie porozumienia ORG.2.2022 z 29.06.2022 r.”

- Na odwrocie wszystkich not księgowych widniały adnotacje (odciski pieczęci) o treści „Wydatek nie podlega ustawie Prawo zamówień publicznych na podstawie art. 2 ust. 1 pkt”, przy czym na żadnej adnotacji nie oznaczono punktu ww. ustępu, a adnotacja na nocie nr 25/UB/2023 z dnia 12.12.2023 r. została przekreślona.

W sprawie tej pisemne wyjaśnienie złożyła pani Anna Król – kierownik Referatu Inwestycyjnego. W wyjaśnieniu podała, że – cyt.: *Gmina Debrzno zawarła z Zakładem Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie porozumienie na realizację zadania pn. „Przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w Debrznie, ul. Jeziorna”. Rozliczenia za wykonane zadanie odbywały się na podstawie wystawionych not częściowych i noty końcowej. Pieczętki znajdujące się na odwrocie not są pieczętkami standardowymi zamieszczanymi przez obsługę sekretariatu na każdym dokumencie finansowym, który wpłynie do urzędu. W przypadku wykonywania zadań przez zakład budżetowy nie mają zastosowania przepisy ustawy PZP, ponieważ nie mamy do czynienia z zamówieniem publicznym – obie pieczętki nie mają tu zastosowania. W sytuacji, gdy gmina wykonuje swoje zadania publiczne przy pomocy jednostek organizacyjnych, utworzonych w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych i działających w osobowości prawnej jednostki samorządu terytorialnego, mamy do czynienia z samodzielnym wykonywaniem zadań przez gminę. Jednostki organizacyjne gminy stanowią bowiem wyłącznie formę organizacyjno-prawną umożliwiającą realizację zadań własnych. Nie są więc dla gminy „kontrahentem”, któremu powierza się wykonanie zadania. W takim przypadku, w świetle definicji „zamówienia publicznego” (art. 7 pkt 32 ustawy Pzp) rozumianego jako odpłatna umowa cywilnoprawna zawierana pomiędzy zamawiającym i wykonawcą, przy powierzeniu zadań publicznych własnej jednostce organizacyjnej nie dochodzi w ogóle do udzielenia zamówienia publicznego, gdyż odbywa się ono bez powstania zobowiązania o charakterze cywilnoprawnym.*

Cytowane wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pani Anny Król – kierownik Referatu Inwestycyjnego – poz. 28 akt kontroli]

- Z przedłożonego do kontroli porozumienia nr ORG.2.2022 z dnia 29.06.2022 r., zawartego pomiędzy gminą i Zakładem Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie wynikało m.in., że:
 - porozumienie miało na celu realizację inwestycji pn. „Przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w Debrznie – ul. Jeziorna;
 - zadanie miał wykonać ww. Zakład za wynagrodzeniem ryczałtowym w wysokości 1.500.000,00 zł, ustalonym na podstawie kosztorysu ofertowego, stanowiącego załącznik do porozumienia;
 - podstawę wypłaty wynagrodzenia stanowić miała nota księgowa i protokół odbioru;

- dopuszczono płatności częściowe na podstawie protokołów częściowych odbioru robót;
 - zadanie miało być wykonane w terminie do dnia 15.12.2022 r.
 - W terminie przewidzianym na realizację ww. zadania inwestycyjnego strony porozumienia spisały 3 aneksy:
 - aneksem nr 1 z dnia 30.11.2022 r. wydłużono termin wykonania zadania do dnia 30.06.2023 r. z uwagi na – cyt.: „zaawansowanie robót drogowych przy przebudowie pasa drogowego ul. Jeziornej w Debrznie, których nie udało się przewidzieć na dzień podpisania porozumienia”;
 - aneksem nr 2 z dnia 30.06.2023 r. wydłużono termin wykonania zadania do dnia 20 grudnia 2023 r. Uzasadnienie było identyczne, jak w aneksie nr 1 z dnia 30.11.2022 r.;
 - aneksem nr 3 z dnia 15.09.2023 r. zmieniono wysokość wynagrodzenia wykonawcy – zmniejszono je do wysokości 1.400.000,00 zł – cyt.: „z uwagi na zmianę sposobu realizacji inwestycji i uwarunkowania terenowe, których nie udało się przewidzieć na dzień podpisania porozumienia”.
 - Ustalono, że wynikające z not księgowych zobowiązania kontrolowanej jednostki, na sumę 1.399.999,53 zł, zostały uregulowane w dniach: 12.12.2022 r.; 12.05.2023 r.; 2.10.2023 r. i 15.12.2023 r., z zachowaniem 14-dniowych terminów podanych w tychże notach.
- 7) Koszty kontrolowanego zadania inwestycyjnego ewidencjonowano na analitycznym koncie 080-2226 do syntetycznego konta 080 – „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”. Na dzień 1.01.2023 r. konto to wykazywało saldo Wn w wysokości 340.000,00 zł. Wielkość ta przedstawiała sumę kosztów poniesionych na to zadanie w 2022 roku na dokumentację rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej (40.000,00 zł) oraz na roboty przygotowawcze (300.000,00 zł).
- W 2023 roku na ww. koncie zaksięgowano koszty w wysokości 1.099.999,53 zł, równe sumie poniesionych w tym roku wydatków. Na dzień 31.12.2023 r. konto to wykazywało saldo Wn w wysokości 1.439.999,53 zł, przedstawiając sumę kosztów poniesionych od początku realizacji zadania do końca okresu objętego kontrolą. Zadanie jest kontynuowane w 2024 roku – jego koszty do końca maja tego roku nie zostały jeszcze rozliczone.
- 10) Kontrolę przestrzegania w 2023 roku przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych w zakresie zamówień finansowanych ze środków na wydatki majątkowe przeprowadzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. *Modernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Debrznie – zwiększenie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami* (sprawa RI.271.2.2.2023).

Ww. zamówienie wybrano do kontroli po analizie zestawienia zamówień publicznych przeprowadzonych w 2023 roku, sporządzonego przez panią Annę Król – kierownika Referatu Inwestycyjnego. Zamówienie to dotyczyło zadania inwestycyjnego drugiego, pod względem poniesionych w 2023 roku wydatków (po opisanym powyżej zadaniu związanym z przebudową i rozbudową sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Debrznie – ul. Jeziorna), zamówienia tego nie kontrolowała dotychczas żadna instytucja kontrolna.

Podstawowe informacje dotyczące tego zamówienia przedstawiono w tabeli:

Wartość zamówienia	420.355,96 zł (równowartość 94.385,66 euro)
Specyfikacja Warunków Zamówienia	Zatwierdzona przez kierownika zamawiającego w dniu 24.01.2023 r., udostępniona na stronie internetowej https://platformazakupowa.pl/pn/debrzno w dniu 15.02.2023 r.
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Tryb podstawowy na podstawie art. 275 pkt 1 PZP (bez możliwości negocjacji)
Rodzaj zamówienia ze względu na progi ustawowe	Zamówienie klasyczne o wartości równej lub przekraczającej kwotę 130.000,00 zł, ale mniejszej niż progi unijne
Rodzaj zamówienia	Roboty budowlane
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Remont ciągów komunikacyjnych w budynku Urzędu Miejskiego w Debrznie, w tym: wymiana stolarki drzwiowej zewnętrznej i wewnętrznej, demontaż okładzin podłogowych i schodów z płytek, montaż wykładziny PCV, wymiana balustrad stalowych, odnowienie powłok malarskich ścian, wykonanie sufitu podwieszanego z płyt
Wymagany termin lub okres wykonania zamówienia	Do dnia 19.06.2023 r.
Wadium	Zamawiający nie żądał wniesienia wadium.
Możliwość składania ofert częściowych	Zamawiający nie dopuścił możliwości składania ofert częściowych
Możliwość wznowień	Zamawiający nie przewidywał wznowień
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu oraz o zmianie ogłoszenia	2023/BZP 00096521/01 z dnia 15.02.2023 r.
Ujęcie zamówienia w planie postępowań	2023/BZP 00029114/02/P z dnia 13.01.2023 r.
Termin składania ofert	Do godz. 7.30 w dniu 2.03.2023 r.
Termin otwarcia ofert	Godz. 8.00 w dniu 2.03.2023 r.
Kryteria oceny ofert	Cena – 60%, Okres gwarancji – 40%;
Cena w ofercie (ryczałtowa, kosztorysowa)	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie ceny ryczałtowej za wykonanie zamówienia
Komisja przetargowa	Powołana zarządzeniem Nr 35.1039.2023. Burmistrza Debrzno z dnia 15 lutego 2023 r. w sprawie powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w postępowaniu prowadzonym w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Pzp pn.: „Modernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Debrznie – zwiększenie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami”.
Liczba złożonych ofert	2
Oferta z najniższą ceną	KOP-BUD Robert Kop Ostrowski w Charzykowach - 499.606,21 zł
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Nie wykluczono żadnego wykonawcy
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Nie odrzucono żadnej oferty
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	499.606,21 zł – KOP-BUD Robert Kop Ostrowski w Charzykowach
Zawiadomienie o wyborze oferty najkorzystniejszej	Zamieszczono na platformie zakupowej gminy w dniu 8.03.2023 r.
Numer umowy oraz data zawarcia, zmiany umowy	Umowa nr RI.272.2.1.2023 z dnia 14.03.2023 r., zmieniona aneksem nr 1 z dnia 11.05.2023 r.
Publikacja ogłoszenia o wyniku postępowania w Biuletynie Zamówień Publicznych	2023/BZP 00134523/01 z dnia 14.03.2023 r.
Publikacja ogłoszenia o zmianie umowy	2023/BZP 00248361/01 z dnia 6.06.2023 r.
Publikacja ogłoszenia o wykonaniu umowy w Biuletynie Zamówień Publicznych	2023/BZP 00324229/01 z dnia 25.07.2023 r.

- Wartość zamówienia w wysokości 420.355,96 zł (równowartość 94.385,66 euro) ustalili w dniu 10.02.2023 r., na podstawie kosztorysu inwestorskiego, pan Dawid Kleist – referent ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych.

W trakcie kontroli nie ustalono, czy stanowiący podstawę ustalenia wartości szacunkowej zamówienia kosztorys inwestorski był aktualny. Kosztorys opracowany przez pana Macieja Burglina nie został opatrzony datą opracowania.

- Określając w Specyfikacji Warunków Zamówienia termin wykonania przedmiotu zamówienia podano „do dnia 19 czerwca 2023 r.” z dopiskiem „ze względu na konieczność rozliczenia grantu w terminie umowy grantowej”.
- Ustalono, że w dniu 2.03.2023 r. (dzień otwarcia ofert) o godzinie 7.30, zamawiający poinformował wykonawców na platformie zakupowej gminy, że na finansowanie zamówienia zamierza przeznaczyć kwotę 284.040,00 zł.

W dniu otwarcia ofert zamawiający zamieścił też (o godz. 9.29) „Informację z otwarcia ofert zamieszczoną na stronie internetowej”, wskazującą, że do upływu terminu składania ofert złożone zostały 2 oferty.

Nazwy wykonawców, ceny ofert oraz oferowane okresy gwarancji zestawiono w tabeli:

Nr oferty	Nazwa wykonawcy	Cena oferty (w zł)	Okres gwarancji (miesiące)
1	2	3	4
1.	KOP-BUD Robert Kop Ostrowski w Charzykowach	499.606,21	72
2.	PRO-BUD Bartłomiej Januszewski w Piaskowie	649.883,12	72

- W dniu 3.03.2023 r. zamawiający wezwał wykonawcę KOP-BUD Robert Kop Ostrowski w Charzykowach, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia, w terminie do dnia 8.03.2023 r., opisanych w wezwaniu dokumentów i oświadczeń wymaganych do ustalenia, czy nie podlega on wykluczeniu z postępowania oraz, czy spełnia warunki udziału w postępowaniu. Dokumenty te wykonawca przedłożył w dniu 7.03.2023 r., tj. z zachowaniem wyznaczonego terminu.

W dniu 8.03.2023 r. zamawiający opublikował na ww. platformie zakupowej „Zawiadomienie o wyborze oferty najkorzystniejszej”. Z zawiadomienia wynikało m.in., że za najkorzystniejszą ofertę uznano ofertę złożoną przez KOP-BUD Robert Kop Ostrowski w Charzykowach. Według zamawiającego oferta ta była zgodna ze SWZ, spełniała wymogi formalne i uzyskała największą (maksymalną) ilość punktów w ocenie według ustalonych kryteriów oceny ofert.

Ustalono, że wybrana oferta zawierała najniższą cenę spośród złożonych ofert, a okres gwarancji w obu złożonych ofertach był jednakowy i wynosił 72 miesiące.

- Umowę nr RI.272.2.1.2023 z wybranym wykonawcą zamówienia zawarto w dniu 14.03.2023 r. Kserokopię umowy załączono do akt roboczych kontroli.

Postanowienia umowy były zgodne z „Projektowanymi Postanowieniami Umownymi”, stanowiącymi załącznik do Specyfikacji Warunków Zamówienia, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną przez wykonawcę ofertą przetargową.

Określony w umowie termin wykonania zamówienia upływał w dniu 19.06.2023 r.

[Kserokopia umowy nr RI.272.2.1.2023 z dnia 14.03.2023 r. zawartej z firmą KOP-BUD Robert Kop Ostrowski w Charzykowach – poz. 29 akt kontroli]

- Ustalono, że w dniu zaciągnięcia ww. umową zobowiązania w wysokości 499.606,21 zł (14.03.2023 r.) w budżecie gminy na realizację zamówienia publicznego związanego z modernizacją budynku urzędu miejskiego zabezpieczone były (rozdział 75095 – „Pozostała działalność”, § 605) środki w wysokości 300.000,00 zł, do tego dnia nie poniesiono żadnych wydatków.

Porównując ww. plan z wartością zawartej umowy stwierdzono, że zaciągnięte zobowiązanie było o 199.606,21 zł wyższe od planu wydatków.

Numery uchwał organu stanowiącego gminy oraz numery zarządzeń burmistrza ustalających plan wydatków zestawiono w tabeli:

Numer uchwały Rady Miejskiej w Debrznie lub zarządzenia Burmistrza Debrzna – data podjęcia lub wydania	Zwiększenie (+) lub zmniejszenie (-) planu wydatków (w zł)	Plan wydatków po zmianie (w zł)
1	2	3
Uchwała Nr 96.LXX.2022 (uchwała budżetowa podstawowa) z dnia 20.12.2022 r.		§ 6050 – 72.000,00
Uchwała Nr 9.LXXII.2023 z dnia 27.01.2023 r.	+ 8.000,00	§ 6050 – 80.000,00
Uchwała Nr 18.LXXIV.2023 z dnia 6.03.2023 r.	+220.000,00	§ 6050 – 300.000,00
Uchwała Nr 25.LXXV.2023 z dnia 24.03.2023 r.	+ 427.000,00	§ 6050 – 458.960,00 § 6057 – 200.000,00 § 6059 – 68.040,00 Razem: 727.000,00
Zarządzenie Nr 82.1086.2023 z dnia 28.04.2023 r.	+30.000,00	§ 6050 – 488.960,00 § 6057 – 200.000,00 § 6059 – 68.040,00 Razem: 757.000,00
Zarządzenie Nr 107.1111.2023 z dnia 26.06.2023 r.	x	§ 6050 – 456.219,93 § 6057 – 200.000,00 § 6059 – 100.780,07 Razem: 757.000,00
Zarządzenie Nr 142.1146.2023 z dnia 21.07.2023 r.	-12.000,00	§ 6050 – 444.219,93 § 6057 – 200.000,00 § 6059 – 100.780,07 Razem: 745.000,00

- W sprawie niewystarczającego zabezpieczenia środków w budżecie gminy na finansowanie kontrolowanego zamówienia publicznego pisemne wyjaśnienie złożyła pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy. Wyjaśnienie było następującej treści – cyt.: *Gmina w dniu 14 marca 2023 r. podpisała umowę z wykonawcą, pomimo braku całkowitych środków w planie swojego budżetu, ponieważ część środków już posiadała na wyodrębnionym rachunku bankowym. Środki te pochodziły z PFRON, czyli jako środki pozabudżetowe.*

Gmina na moment podpisania umowy posiadała w planie budżetu w/w zadania kwotę 300.000,00 zł oraz kwotę 222.300,00 zł jako środki pozabudżetowe. Obie kwoty przewyższały wartość umowy z wykonawcą, więc uważałam, że nie było naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Gmina 14 grudnia 2022 roku otrzymała środki zewnętrzne z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na „Modernizację Urzędu Miejskiego – zwiększenie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami”. Środki te nie zostały w 2022 roku przyjęte do budżetu a tym samym nie zostały wykazane w sprawozdawczości z wykonania dochodów za 2022 rok, ponieważ stanowisko Kolegium RIO w Gdańsku w zakresie funduszy budżetowych i pozabudżetowych było takie, iż PFRON to fundusz poza budżetem (o czym był mowa w materiałach szkoleniowych). Tym bardziej, że Grantodawcą z godnie umową był PFRON.

W trakcie realizacji zadania i ponownego przeanalizowania projektu (tym bardziej, iż przepisy w niektórych aspektach są nieprecyzyjne) dokonano zmiany statusu środków z pozabudżetowych na włączenie ich do budżetu w celu lepszego planowania wydatków, łatwiejszego monitorowania i kontrolowania realizacji zadania, zwłaszcza iż zadanie to było częściowo dofinansowane.

W momencie ujęcia tych środków zewnętrznych do planu finansowego budżetu w dniu 24 marca 2023 roku, środki te przyjęto po planie dochodów i tym samym wprowadzono wyższą wartość zadania w planie wydatków na to zadanie.

Cytowane wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pani Jolanty Miszewskiej – skarbnika gminy

– poz. 30 akt kontroli]

Ustalono, że środki w podanej przez skarbnika gminy kwocie 222.300,00 zł z bankowego rachunku pomocniczego do rachunku głównego urzędu miejskiego pn. „Modernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Debrznie – zwiększenie dostępności dla osób niepełnosprawnych” na rachunek główny urzędu miejskiego przeniesiono w dniu 28.03.2023 r. Kserokopię wyciągu bankowego Nr 3 z rachunku pomocniczego z dnia 28.03.2023 r. oraz wydruk księgowania do tego wyciągu (księgowania pomiędzy kontami 139 i 130) załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopia wyciągu bankowego z dnia 28.03.2023 r. z rachunku pomocniczego prowadzonego dla środków PFRON na finansowanie zadania pn. „Modernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Debrznie – zwiększenie dostępności dla osób niepełnosprawnych” oraz wydruk księgowania do tego wyciągu – poz. 31 akt kontroli]

- Ogłoszenie o wyniku postępowania opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 2023/BZP 00134523/01 z dnia 14.03.2023 r. Zawarte w ogłoszeniu informacje wynikały z dokumentów z przeprowadzonego postępowania.
- Ustalono, że w trakcie realizacji zamówienia, w dniu 11.05.2023 r., wykonawca i zamawiający spisali protokół konieczności nr 1, wskazujący na potrzebę wykonania robót dodatkowych o wartości 223.844,81 zł, polegających na: wymianie instalacji elektrycznej i rozdzielnic w ciągach komunikacyjnych; dostosowaniu 4 pomieszczeń biurowych poprzez likwidację barier architektonicznych; wymianie szafek hydrantowych;

wymianie umywalek wraz z szafkami w łazienkach; doprowadzeniu instalacji wodno-kanalizacyjnej do sekretariatu a także wyprowadzeniu dościa wody pod dystrybutor wody. Potrzebę wykonania ww. robót umotywowano m.in. złym stanem technicznym instalacji elektrycznej, potrzebą dostosowania pomieszczeń biurowych do potrzeb osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich oraz wadami materiałowymi instalacji wodociągowej.

Wartość robót dodatkowych wyliczono na podstawie kosztorysów ofertowych wykonawcy.

Według ww. protokołu wartość zamówienia po uwzględnieniu robót dodatkowych miała wzrosnąć do wysokości 723.451,02 zł.

- W dniu spisania ww. protokołu konieczności strony umowy spisały też aneks nr 1 do umowy nr RI.272.2.1.2023 z dnia 14.03.2023 r. Aneksem tym, powołującym się na art. 455 ust. 1 pkt 1 i 3 Prawa zamówień publicznych, § 12 ust. 14 pkt 2 umowy oraz na przywołany protokół konieczności, zmieniono § 6 ust. 1 umowy, określający wysokość wynagrodzenia wykonawcy. Po zmianie wykonawcy przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 723.451,02 zł.

Przywołany § 12 ust. 14 pkt 2 umowy dopuszczał możliwość zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty w zakresie zmiany wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy w przypadku wystąpienia robót dodatkowych.

- Kontrolowane zamówienie publiczne zostało zrealizowane w terminie określonym w umowie. Roboty zgłoszone do odbioru końcowego w dniu 19.06.2023 r. odebrano komisyjnie w dniu 3.07.2023 r. Wcześniej, tj. w dniu 26.05.2023 r., dokonano odbioru częściowego robót o wartości 158.463,25 zł, zgłoszonych do odbioru w dniu 22.05.2023 r. Ww. protokoły odbioru robót stanowiły podstawę do wystawienia przez wykonawcę faktur na sumę 723.451,02 zł (wielkość zgodna z wartością umowy), tj. faktury nr 7/2023 z dnia 26.05.2023 r. na kwotę 158.463,25 zł oraz faktury nr 11/2023 z dnia 3.07.2023 r., na kwotę 564.987,77 zł.

Do rozliczeń finansowych z wykonawcą kontrolowanego zamówienia publicznego uwag nie wniesiono. Faktury zapłacono terminowo w dniach 6.06.2023 r. i 14.07.2023 r.

3.6.3. Ewidencja księgową inwestycji, rozliczenie i przyjęcie zakończonych zadań inwestycyjnych na stan (księgowy) środków trwałych

- 1) Szczegółową ewidencję księgową wydatków i kosztów inwestycyjnych prowadzono z podziałem na poszczególne zadania inwestycyjne. Ewidencja ta umożliwiła ustalenie wielkości wydatków i kosztów poniesionych w danym roku, wielkości kosztów poniesionych od początku realizacji każdego z zadań inwestycyjnych oraz wielkości kosztów rozliczonych i pozostających do rozliczenia.

- 2) Kontrolę rozliczania zakończonych zadań inwestycyjnych przeprowadzono na przykładzie 3 zadań inwestycyjnych (po jednym z lat 2021-2023) opisanych w poprzednim punkcie protokołu. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

3.6.4. Zakup i objęcie akcji, udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego

- 1) W 2023 roku (w dniu 15.12.2023 r.) zrealizowano wydatek inwestycyjny w kwocie 3.000.000,00 zł klasyfikowany w § 601 – „Wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów” w rozdziale 70021 – „Społeczne inicjatywy mieszkaniowe”.
Wydatek ten wiązał się z wniesieniem wkładu do spółki Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa KZN Bałtyk spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji z siedzibą w Gościnnie.
- 2) Realizacja ww. wydatku nastąpiła po wcześniejszym zabezpieczeniu środków finansowych w budżecie gminy. Plan wydatków w wysokości 3.000.000,00 zł w ww. podziałkach klasyfikacji wydatków ustalono uchwałą Nr 80.LXXXVII.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy Debrzno na 2023 rok.

3.6.5. Dotacje celowe z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji (lub zakupów inwestycyjnych) realizowanych przez inne jednostki

- 1) W 2023 roku zrealizowano 635.604,67 zł wydatków majątkowych w formie dotacji celowych, w tym:
- 105.000,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 621 – „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych” w rozdziałach 70007 – „Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy” (75.000,00 zł) i 90095 – „Pozostała działalność” (30.000,00 zł);
 - 190.000,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 623 – „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych” w rozdziałach: 63095 – „Pozostała działalność” (30.000,00 zł); 90005 – „Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu” (120.819,57 zł) oraz 90019 – „Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska” (39.290,00 zł);
 - 340.495,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 630 – „Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych” w rozdziale 60014 – „Drogi publiczne powiatowe”.

Kontrolę wydatkowania środków budżetowych w formie dotacji majątkowych przeprowadzono na przykładzie dotacji w wysokości 340.495,00 zł zrealizowanych w rozdziale 60014 – Drogi publiczne powiatowe”.

2) Ustalono, że środki w ww. wysokości wydatkowano w dniach 31.10.2023 r. (333.709,00 zł) i 11.12.2023 r. (6.786,00 zł) poprzez przelewy na rachunek bankowy Powiatu Człuchowskiego.

- Podstawę udzielenia dotacji stanowiła „Umowa partnerska Nr GD/1/2023 w sprawie dofinansowania zadania inwestycyjnego pn. Przebudowa drogi powiatowej nr 2548G DK nr 22 – Stanisławka – DP nr 2550G” zawarta w dniu 16.08.2023 r., zmieniona aneksem nr 1, spisany w dniu 30.11.2023 r. Umowę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 28.08.2023 r., pod poz. 3968.

Z umowy przed zmianą wynikało, że kwota dotacji wynosiła 333.709,00 zł, aneksem zwiększono dotację o 6.786,00 zł, do wysokości 340.495,00 zł. Dotacja miała być wykorzystana do dnia 31.12.2023 r. i rozliczona do dnia 15.01.2024 r.

- Zawarcie umowy z powiatem nastąpiło na podstawie uchwały Nr 104.LXX.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Człuchowskiemu na zadanie pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 2548G DK nr 22 – Stanisławka DP nr 2550G”.

Według tej uchwały kwota pomocy wynosiła 333.709,00 zł. Pomoc miała być zrealizowana ze środków budżetu gminy na rok 2023. Jak podano powyżej, dotację w tej wysokości przekazano Powiatowi w dniu 31.10.2023 r.

- Kolejnego przelewu, w kwocie 6.786,00 zł, dokonano w dniu 11.12.2023 r. po spisaniu w dniu 30.11.2023 r. aneksu nr 1 do umowy.

Podstawę spisania aneksu stanowiła uchwała Nr 72.XXXVI.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 17 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Człuchowskiemu na zadania pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 2548G DK nr 22 – Stanisławka DP nr 2550G”. Uchwałą tą, ustalającą kwotę pomocy finansowej w wysokości 340.495,00 zł, uchylono wcześniejszą uchwałę z grudnia 2022 r., stanowiącą podstawę do zawarcia umowy i przekazania pomocy w wysokości 333.709,00 zł.

3) Rozliczenia udzielonej dotacji w księgach rachunkowych kontrolowanej jednostki dokonano w dniu 13.12.2023 r. po otrzymaniu w dniu 12.12.2023 r. pisma Fin.3032.31.2023 Zarządu Powiatu Człuchowskiego z dnia 11.12.2023 r. Z pisma wynikało, że rozliczenie dotacji znajduje się „w załączeniu”. Jak ustalono, załącznikami do ww. pisma były:

- kserokopie 11 faktur i 4 not księgowych za roboty budowlane, nadzór inwestorski oraz za opracowanie dokumentacji projektowej, dotyczących przebudowy ww. drogi powiatowej, wystawionych w okresie od dnia 26.08.2020 r. do dnia 7.08.2023 r., na sumę 3.795.659,02 zł;

- kserokopie 15 bankowych potwierdzeń zapłaty ww. faktur i not księgowych w okresie od dnia 21.09.2020 r. do dnia 9.08.2023 r.;
 - protokoły odbiorów robót związanych z przebudową drogi powiatowej – odbiorów częściowych oraz końcowego odbioru robót w dniu 7.08.2023 r.;
 - kserokopie umów z wykonawcami prac;
 - kserokopia dowodu OT – „Przyjęcie środka trwałego” z dnia 9.08.2023 r. wskazującego na zwiększenie wartości drogi powiatowej o 3.795.659,02 zł;
 - oświadczenie Zarządu Powiatu z dnia 11.12.2023 r. o wykorzystaniu środków finansowych w kwocie 340.495,00 zł zgodnie z przeznaczeniem i o nienakładaniu się pomocy finansowej z innych źródeł.
- Podstawowe informacje wynikające z faktur i not księgowych przedłożonych do rozliczenia dotacji celowej (numer i data wystawienia, nazwa wystawcy, kwota faktury lub noty) oraz daty uregulowania przez Powiat zobowiązań wynikających z ww. dokumentów zawarto w tabeli:

Nr faktury/noty – - data wystawienia	Wystawca faktury/noty	Prace objęte fakturą/notą	Kwota faktury/noty (zł)	Data zapłaty faktury/noty
1	2	3	4	5
12/2020 – 26.08.2020 r.	Łukasz Śpica Biuro Projektów Budownictwa Drogowego w Chojnicach	Opracowanie dokumentacji projektowo kosztorysowej przebudowy drogi	7.380,00	21.09.2020 r.
FVS/1/09/2020 – 16.09.2020 r.	TELSYSTEM Roman Glander w Tucholi	Wykonanie dokumentacji kanału technologicznego	17.000,00	28.09.2020 r.
463/08/2021 – 25.08.2021	ZNAK-POL Szczecinek	Tablica informacyjna	1.389,90	20.09.2021 r.
19/2109DP/FAKV/SDP1 – 8.09.2021 r.	POL-DRÓG Drawsko Pomorskie	Przebudowa drogi	600.580,02	24.09.2021 r.
35/2111DP/FAKV/SDP1 – 30.11.2021 r.	POL-DRÓG Drawsko Pomorskie	Przebudowa drogi	584.815,06	10.12.2021 r.
31/2201DP/FAKV/SDP1 – 28.01.2022 r.	POL-DRÓG Drawsko Pomorskie	Przebudowa drogi	360.272,12	4.02.2022 r.
Nota księgowa nr 31/03/2022 – 30.03.2022 r.	Powiatowy Zakład Transportu Publicznego w Człuchowie	Nadzór inwestorski	26.131,50	6.04.2022 r.
Nota księgowa nr 28/A/05/2022 – 27.05.2022 r.	Powiatowy Zakład Transportu Publicznego w Człuchowie	Przebudowa przepustu	49.004,20	7.06.2022 r.
Nota księgowa nr 19/12/2022 – 30.03.2022 r.	Powiatowy Zakład Transportu Publicznego w Człuchowie	Nadzór inwestorski	8.710,50	27.12.2022 r.
69/2212DP/FAKV/SDP1 – 30.12.2022 r.	POL-DRÓG Drawsko Pomorskie	Przebudowa drogi	570.743,90	30.12.2022 r.
11/2301DP/FAKV/SDP1 – 20.01.2023 r.	POL-DRÓG Drawsko Pomorskie	Przebudowa drogi	392.999,16	27.01.2023 r.
12/2301DP/FAKV/SDP1 – 20.01.2023 r.	POL-DRÓG Drawsko Pomorskie	Przebudowa drogi	164.066,63	27.01.2023 r.
19/2304DP/FAKV/SDP1 – 21.04.2023 r.	POL-DRÓG Drawsko Pomorskie	Przebudowa drogi	338.814,66	28.04.2023 r.
2/2308DP/FAKV/SDP1 – 7.08.2023 r.	POL-DRÓG Drawsko Pomorskie	Przebudowa drogi	656.330,37	9.08.2023 r.
Nota księgowa nr 04/A/08/2023 – 7.08.2023 r.	Powiatowy Zakład Transportu Publicznego w Człuchowie	Nadzór inwestorski	17.421,00	9.08.2023 r.
Razem:			3.795.659,02	x

- Stwierdzono, że żaden z dowodów przedłożonych przez Powiat Człuchowski do rozliczenia dotacji celowej z gminy nie dokumentował wykorzystania dotacji w okresie od dnia podpisania umowy w sprawie dofinansowania przebudowy ww. drogi, tj. od dnia 16.08.2023 r. – wszystkie zobowiązania Powiatu udokumentowane ww. dowodami zostały uregulowane do dnia 9.08.2023 r., tzn. przed podpisaniem umowy.

Pochodzące z dotacji środki finansowe, otrzymane w dniach 31.10.2023 r. (333.709,00 zł) i 11.12.2023 r. (6.786,00 zł) stanowiły refundację poniesionych wcześniej wydatków Powiatu.

Przedłożone dokumenty kontrolowana jednostka uznała za właściwe/prawidłowe do rozliczenia dotacji.

W myśl przepisów art. 251 ust. 4 ustawy o finansach publicznych wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona, albo, w przypadku gdy odrębne przepisy stanowią o sposobie udzielenia i rozliczenia dotacji, wykorzystanie następuje przez realizację celów wskazanych w tych przepisach.

Kserokopie: umowy partnerskiej z dnia 16.08.2023 r. i aneksu z dnia 30.11.2023 r. (wydruki z Dz. U. Woj. Pomorskiego), dowodów przekazania dotacji, pisma Fin.3032.31.2023 Zarządu Powiatu Człuchowskiego z dnia 11.12.2023 r., oświadczenia tego organu, 15 faktur i not księgowych oraz 15 dowodów zapłaty zobowiązań wynikających z tych faktur i not, a także dowodu „OT – przyjęcie środka trwałego” załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: umowy partnerskiej z dnia 16.08.2023 r. i aneksu z dnia 30.11.2023 r., dowodów przekazania dotacji, pisma Fin.3032.31.2023 Zarządu Powiatu Człuchowskiego z dnia 11.12.2023 r., oświadczenia tego organu, 15 faktur i not księgowych oraz dowodów zapłaty zobowiązań wynikających z tych faktur i not, dowodu „OT – Przyjęcie środka trwałego” – poz. 32 akt kontroli]

- W sprawie rozliczenia ww. dotacji pisemne wyjaśnienie złożyła pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy. Wyjaśnienie było następującej treści – cyt.: *Gmina 20 grudnia 2022 roku podjęła uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Człuchowskiemu na zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2548G DK nr 22 – Stanisławka DP nr 2550G” na kwotę 333.709,00, co stanowiło 50/50 Gmina/Powiat. Późniejszą uchwałą z dnia 17 listopada 2023 roku dofinansowanie zostało zwiększone do kwoty 340.495,00 zł, co wynikało z końcowego rozliczenia umów na to zadanie.*

Faktem jest, iż umowa partnerska została podpisana dopiero w dniu 28 sierpnia 2023 r., jednakże nastąpiło to na skutek braku informacji ze strony powiatu o terminie wykonanych robót infrastruktury drogowej. Przedmiotowa umowa przewidywała jedynie termin przekazania dotacji dla powiatu i termin jej rozliczenia.

W treści przepisów u.f.p. nie ma niemożliwości zrefundowania wydatków poniesionych przez Powiat przed zawarciem umowy o dotację. Nie istnieje bowiem przepis który w odniesieniu do dotacji udzielonych z budżetu jednostek samorządu terytorialnego

formułowałby taki zakaz. Nie można się zgodzić z poglądem, iż zakaz taki miałby wynikać z treści art. 126 czy też art. 250 u.f.p.

Zgodnie z art. 126 u.f.p. dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

Z kolei w myśl art. 250 u.f.p. zarząd jednostki samorządu terytorialnego udzielając dotacji celowej, w tym jednostce sektora finansów publicznych, w przypadku gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad rozliczania dotacji, zawiera umowę, która określa w szczególności:

- 1/ wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji;
- 2/ termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego;
- 3/ termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej, z tym że termin ten nie może być dłuższy niż terminy zwrotu określone w niniejszym dziale.

Analiza treści wyżej wymienionych przepisów przekonuje, iż nie zawierają one zakazu udzielania dotacji w formie refundacji.

Tak samo WSA w Krakowie w wyroku I SA/Kr 1773/11 z dnia 9 lutego 2012 r. uznał, iż nie istnieje zakaz przyznania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacji na zasadzie refundacji.

Najistotniejszą sprawą jest fakt, że poniesione wydatki były zgodne z zakresem podjętej uchwały intencyjnej dla Powiatu Człuchowskiego oraz z zawartą umową partnerską z dnia 16 sierpnia 2023 r.

Powiat traktował przyznane środki finansowe jako pomoc finansową i wykorzystał pomoc zgodnie z przeznaczeniem a poniesione wydatki były zgodne z zakresem podjętej uchwały intencyjnej dla Powiatu Człuchowskiego oraz z zawartą umową partnerską z dnia 16 sierpnia 2023 roku.

Zgodnie z zasadą swobody umów strony mogą kształtować swój stosunek prawny według uznania, byleby jego treść nie sprzeciwiała się zasadom prawa. Taka sytuacja miała miejsce także w przedmiotowej sprawie – zawarta z powiatem umowa partnerska była zgodna z obowiązującym prawem.

W związku z powyższym uważam, iż dotacja celowa dla Powiatu Człuchowskiego została rozliczona prawidłowo i nie naruszała żadnych reguł.

Cytowane wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pani Jolanty Miszewskiej – skarbnik gminy w sprawie rozliczenia dotacji celowej dla Powiatu Człuchowskiego – poz. 33 akt kontroli]

3.7. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji.

3.7.1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

3.7.1.1. Plan finansowy zadań zleconych

- 1) W uchwalonym w dniu 20.12.2022 roku budżecie gminy na 2023 rok (uchwała Nr 96.LXX.2022 Rady Miejskiej w Debrnie) na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami zabezpieczono środki finansowe w wysokości 7.036.008,00 zł.
- 2) W trakcie 2023 roku plan dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na realizację ww. zadań zwiększono do wysokości 10.968.767,63 zł. Wielkość ta obejmowała 10.963.545,63 zł dotacji klasyfikowanych w § 201 oraz 5.222,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 206 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (...), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci”. W takiej samej wysokości planowane były wydatki na realizację tych zadań.
- 3) W planie finansowym zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami nie występowały dotacje zaliczane do dochodów majątkowych, nie planowano też wydatków majątkowych.

3.7.1.2. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami

- 1) W 2023 roku gmina zrealizowała 10.938.136,49 zł dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, w tym 10.932.914,63 zł dochodów klasyfikowanych w § 201 oraz 5.221,86 zł dotacji klasyfikowanych w § 206.
- 2) Wysokości planowanych i wykonanych dochodów z tytułu dotacji klasyfikowanych w §§ 201 i 206 w poszczególnych rozdziałach budżetu gminy zestawiono w tabeli poniżej:

Rozdział budżetu	Dochody planowane (zł)	Dochody wykonane (zł)
<i>I</i>	2	3
§ 201 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami”		
01095 – „Pozostała działalność”	2.016.945,63	2.016.945,63
60004- „Transport i łączność”	4.916,00	4.916,00
75011 – „Urzędy wojewódzkie”	113.534,00	111.578,21
75101 – „Urzędy naczelnych organów...”	1.800,00	1.800,00
75108 – „Wybory do Sejmu i Senatu	100.752,00	100.752,00
75110 – „Referendum”	636,00	636,00

80153 – „Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników...”	84.559,00	83.169,96
85195 – „Pozostała działalność”	355,00	355,00
85219 – „Ośrodki pomocy społecznej”	4.054,00	4.054,00
85228 – „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne...”	105.000,00	94.234,50
85502 – „Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego (...)”	8.346 194,00	8.330 689,42
85503 – „Karta Dużej Rodziny”	2.800,00	2.503,00
085513 – „Składki na ubezpieczenie zdrowotne (...)”	182.000,00	181.281,41
Razem § 201:	10.963.545,63	10.932.914,63
§ 206 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (...), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci”		
85502 – „Świadczenie wychowawcze”	5.222,00	5.221,86
Razem § 206:	5.222,00	5.221,86
Ogółem §§ 201 i 206:	10.968.767,63	10.938.136,49

- 3) Otrzymane dotacje gmina rozliczyła sprawozdaniami Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, sporządzonymi na podstawie własnej ewidencji księgowej i sprawozdań jednostkowych gminnych jednostek budżetowych.

3.7.1.3. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami

W 2023 roku gmina nie planowała i nie zrealizowała dochodów klasyfikowanych jako dotacje celowe z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami.

3.7.1.4. Pozostałe dotacje otrzymane z budżetu państwa, funduszy celowych

- 1) Poza dotacjami z budżetu państwa wymienionymi w punkcie 3.7.1.2 niniejszego protokołu gmina zrealizowała jeszcze 1.779.927,66 zł dochodów klasyfikowanych jako dotacje celowe z budżetu państwa. Wielkość ta obejmowała:
- 5.000,00 zł dochodów klasyfikowanych w § 202 - „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej”;
 - 1.421 634,42 zł dochodów klasyfikowanych w § 203 – „Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)”;
 - 327.961,19 zł dochodów klasyfikowanych w § 626 – „Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych”
 - 25.332,05 zł dochodów klasyfikowanych w § 633 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)”.

- 2) Wysokości planowanych i wykonanych dochodów z tytułu dotacji klasyfikowanych w §§ 202, 203, 626 i 633 w poszczególnych rozdziałach budżetu gminy przedstawiono w tabeli poniżej.

Rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
1	2	3
§ 202 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej”		
80195 – „Pozostała działalność”	5.000,00	5.000,00
Razem § 202:	5.000,00	5.000,00
§ 203 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)”		
80101 – „Szkoły podstawowe”	38.000,00	38.000,00
80103 – „Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych”	101.334,00	101.334,00
80104 – „Przedszkola”	200.919,00	187.529,77
80149 – „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci...”	6.429,00	6.429,00
85213 – „Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia...”	24.000,00	19.811,31
85214 – „Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe”	200.000,00	188.777,06
85216 – „Zasiłki stałe”	290.000,00	237.190,01
85219 – „Ośrodki pomocy społecznej”	143.715,00	143.715,00
85230 – „Pomoc w zakresie dożywiania”	408.000,00	408.000,00
85219 – „Pozostała działalność”	9.272,00	7.818,24
85415 – „Pomoc materialna dla uczniów”	106.752,00	83.030,03
Razem § 203:	1.528.421,00	1.421.634,42
§ 626 – „Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych”		
90005 – „Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu”	235.000,00	120.819,57
92601 – „Obiekty sportowe”	341.900,00	206.871,62
Razem § 626:	576.000,00	327.961,19
§ 633 – „Dotacje celowe na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)”		
	25.332,05	25.332,05
Razem § 633:	25.332,05	25.332,05
OGÓLEM §§202, 203, 626 i 633:	2.134.753,05	1.779.927,66

- 3) Klasyfikowaną w § 202 w rozdziale 92695 – „Pozostała działalność” dotację celową w wysokości 5.000,00 zł otrzymano w dniu 16.05.2023 r. na podstawie porozumienia nr MEiN/2023/DPI/874, zawartej ze Skarbem Państwa – Ministrem Edukacji Narodowej w dniu 27.04.2023 r.
- Na podstawie przywołanego porozumienia gmina miała otrzymać dofinansowanie w ramach przedsięwzięcia pn. „Poznaj Polskę”. Zgodnie z porozumieniem zadanie miało być zrealizowane od dnia 27.04.2023 r. do dnia 15.12.2023 r.
 - Otrzymaną dotację rozliczono przesyłając w dniu 16.01.2024 r. skorygowane sprawozdanie z realizacji zadania – otrzymaną dotację wykorzystano w całości, w rozliczeniu dotacji nieprawidłowości nie stwierdzono.
- 4) Ustalono, że w trakcie roku na bankowy rachunek gminy wpłynęło 1.528.421,00zł z tytułu dotacji klasyfikowanych w § 203. Niewykorzystane dotacje, w wysokości 63.286,58 zł, zwrócono do budżetu państwa w dniach: 29.12.2023 r. (49.897,35 zł) oraz 11.01.2024 r.

(13.389,23zł). Z otrzymanych dotacji na zadania bieżące gmina rozliczyła się sporządzoną i przesłaną w dniu 12.02.2024 r. do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku pisemną „Informacją o otrzymanych i wykorzystanych dotacjach nieobjętych Rb-50 od początku roku do 31.12.2023 r.” W informacji tej wykazano prawidłowe dane.

- 5) Klasyfikowaną w § 626 dotacje celowe w wysokości 327.961,19 zł otrzymano z dwóch źródeł, a mianowicie:
- a) Klasyfikowane w § 626 w rozdziale 90005 środki na sumę 120.819,57 zł otrzymano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Gdańsku – umowa o dofinansowanie nr WFOŚ/D/CM/8446/2022 z dnia 7.12.2022 r. na realizację programu priorytetowego pn. „Ciepłe mieszkanie” – na likwidację źródeł ciepła na paliwa stałe. Dotacji udzielono ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.
- Dotację otrzymano w dwóch transzach tj. w dniu 26.07.2023 r. (73.239,87 zł) oraz w dniu 18.12.2023 r. (47.579,70 zł).
 - Otrzymaną dotację rozliczano składając dwa wnioski o płatność, z czego jeden w dniu 30.06.2023 r. (skorygowany w dniu 10.07.2023 r.) oraz kolejnym w dniu 14.07.2023 r. (korekta z dnia 29.09.2023 r.).
 - Pismem z dnia 11.12.2023 r. (WFOS.PR.G.4002.021.032.2022) udzielający dotacji wezwał gminę do uzupełnienia wniosku lub złożenia wyjaśnień. Tego samego dnia złożono skorygowany wniosek o płatność, w którym wykazano właściwe dane. W rozliczeniu otrzymanej dotacji nieprawidłowości nie stwierdzono.
- b) Ujęte w § 626 w rozdziale 92601 środki na sumę 206.871,62 zł otrzymano na realizację projektu pn. „Budowa boiska sportowego w Myśligoszczy”. Dofinansowanie otrzymano ze Skarbu Państwa – Ministerstwa Sportu i Turystyki z siedzibą w Warszawie, na podstawie umowy o dofinansowanie nr 2023/02/02/1846/subA/DIS/SP/22 z dnia 21.04.2023 r. W ramach programu sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej – edycja 2022.
- Na podstawie przywołanej umowy gmina miała otrzymać dofinansowanie zadania inwestycyjnego „Budowa boiska wielofunkcyjnego w przy Szkole Podstawowej w Myśligoszczy”. Dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej dla zadania o planowanym koszcie realizacji w wysokości 924.792,00 zł nie mogło przekroczyć kwoty 341.900,00 zł.
 - Zgodnie z umową zadanie miało być zrealizowane do dnia 31.10.2023 r., a w terminie 50 dni od zakończenia zadania gmina miała złożyć w ww. Ministerstwie wnioski o wypłatę dofinansowania.

- Ustalono, że zadanie zostało zakończone w dniu 15.09.2023 r., z kolei wniosek o płatność złożono w dniu 21.09.2023 r. w wysokości 206.871,62 zł.

Rozliczenie dofinansowania w zakresie rzeczowym i finansowym przesłano Ministerstwu w dniu 18.12.2023 r. oraz skorygowaną wersję rozliczenia (na obowiązującym wzorze) przesłano w dniu 23.01.2024 r.

W oparciu o przywołane powyżej dokumenty ustalono, że wszystkie terminy zostały dotrzymane. Pismem z Ministerstwa Sportu i Turystyki z dnia 23.01.2024 (data wpływu 29.01.2024 r.) potwierdzono przyjęcie sprawozdania w części finansowej na kwotę 206.871,62 zł.

- 6) Klasyfikowaną w § 633 dotacje celowe w wysokości 25.332,05 zł otrzymano z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku tytułem zwrotu części wydatków gminy w ramach „Funduszu Sołeckiego” wydatkowanych w 2022 roku.

Podstawą otrzymania środków był wniosek datowany na dzień 19.05.2023 r. kierowany do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, skorygowany w dniu 3.07.2023 r.

3.7.1.5. Dotacje celowe otrzymane na realizację porozumień

- 1) W 2023 roku gmina otrzymała 127.780,00 zł dotacji na realizację porozumień zawartych z Województwem Pomorskim na podstawie dwóch niżej wskazanych umów:

- a) ujęta w § 271 rozdziału 75495 kwota 17.780,00 zł - umowa nr 185/UM/DROŚ/2023 z dnia 7.06.2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej, przeznaczonej na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- b) klasyfikowana w § 663 rozdziału 01042 kwota 110.000,00 zł - umowa nr 65G/WBG-OGR/2023 z dnia 19.07.2023 r. o udzielenie dotacji na modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych.

- 2) Otrzymane dotacje rozliczono terminowo, podstawę rozliczenia ww. dotacji stanowiły:

- a) klasyfikowanej w § 271 -17.780,00 zł dotacji - „Sprawozdanie końcowe realizacji zadania POMORSKIE OSP” przesłane drogą elektroniczną w dniu 25.10.2023 r. wraz z kopiami dwóch opłaconych faktur, z czego jedna faktura za ubrania koszarowe i sprzęt ochrony p.poż. (23.525,00 zł) oraz druga za zakup umundurowania (1.875,00 zł). Łączny koszt wydatków na realizację zadania wyniósł 25.400,00 zł, w tym wysokość środków własnych 7.620,00 zł i dofinansowanie 70% kosztów zadania 17.780,00 zł.
- b) ujętej w § 663 rozdziału 01042 dotacji w wysokości 110.000,00 zł przesłane drogą elektroniczną 4 oświadczenia dotowanego, w tym 3 oświadczenia przesłane w dniu 16.11.2023 r. pn. „Oświadczenie jednostki samorządu o finansowaniu zadania wyłącznie ze środków własnych”, „Oświadczenie jednostki samorządu o kwalifikowalności podatku VAT”, „Oświadczenie jednostki samorządu o wykonaniu zadania zgodnie z umową” oraz

przesłanym w dniu 29.11.2023 r. „Oświadczenie jednostki samorządu o wykorzystaniu środków zgodnie z przeznaczeniem w danym roku”.

- 3) W rozliczeniu dotacji nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.7.1.6. Pozostałe dotacje

- 1) W 2023 roku gmina zrealizowała ponadto 3.227.711,19 zł dochodów z tytułu dotacji klasyfikowanych w §§ 205 i 625 dochodów.

Wielkości tych dochodów, z podziałem na poszczególne rozdziały budżetu, przedstawiono w tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie – paragraf klasyfikacji dochodów	Rozdział budżetu/§ szczegółowy	Wykonanie (zł)
1	2	3	4
1.	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy o finansach publicznych, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego – § 205	75095 – „Pozostała działalność” § 2057	199.993,51
		80195 – „Pozostała działalność” § 2057	112.945,60
		85395 – „Pozostała działalność” § 2057	486.600,70
		85395 – „Pozostała działalność” § 2059	57.247,14
		90008 – „Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu” § 2056	173.550,72
		90008 – „Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu” § 2057	983.453,84
		90095 – „Pozostała działalność” § 2057	51.144,71
		Razem § 205	
2.	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy o finansach publicznych, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego – § 625	80195 – „Pozostała działalność” § 2057	457.549,99
		90095 – „Pozostała działalność” § 2057	695.939,47
		90095 – „Pozostała działalność” § 2059	9.285,51
		Razem § 625	1.162.774,97
		Ogółem §§ 202 i 625	3.227.711,19

- 2) Dotacje celowe ujęte w § 2057 rozdziału 75095 na sumę 199.993,51 zł gmina otrzymała na dofinansowanie projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, w ramach konkursu miniPAKT – gminne pracownie komputerowe – umowa o powierzenie grantu 56/M/2023 z dnia 17.11.2023 r. zawarta ze Skarbem Państwa – Centrum Projektów Polska Cyfrowa z siedzibą w Warszawie.

- Otrzymany „Grant” rozliczono przesyłając w dniu 18.12.2023 r. „Wniosek rozliczający grant w ramach konkursu miniPAKT” – gminne pracownie komputerowe. Z opisu rozliczenia grantu wynika, że w ramach jego realizacji zakupiono sprzęt komputerowy w trybie przetargowym. Zakupione wyposażenie przekazano do Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie. W ramach realizacji grantu zostały osiągnięte wskaźniki wskazane we wniosku.
- W rozliczeniu otrzymanego „Grantu” nieprawidłowości nie stwierdzono.

- 3) Dotacje celowe w wysokości 112.945,60 zł ujęte w § 2057 w rozdziale 80195 gmina otrzymała z Województwa Pomorskiego na dofinansowanie projektu „Przedszkolaki – debrzeńskie bystrzaki” – umowa RPPM.03.02.01-22-0153/20-00 z dnia 31.01.2022 r. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 – projekt realizowany przez Inkubator Przedsiębiorczości w Cierzniach.
- Na podstawie przywołanej umowy gmina wraz z partnerem projektu (Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemi Człuchowskiej – umowa o partnerstwie na rzecz realizacji projektu „Przedszkolaki debrzeńskie bystrzaki” z dnia 2.12.2021 r.) miała otrzymać dofinansowanie w wysokości 985.125,88 zł stanowiących nie więcej niż 85% wydatków kwalifikowanych.
 - Zgodnie z umową zadanie miało być zrealizowane w okresie od dnia 1.06.2021 r. do dnia 30.06.2023 r., a wnioski o płatność miały być składane zgodnie z harmonogramem wydatków. Z kolei wniosek o płatność końcową miał być złożony w terminie 30 dni od dnia zakończenia okresu realizacji projektu.
 - Ustalono, że w ramach realizacji projektu w 2023 r. gmina otrzymała refundację poniesionych wydatków w wysokości 112.945,60 zł, wnioski o płatność składano terminowo 4.04.2022 r. i 19.12.2022 r.
- 4) Dotacje celowe na sumę 543.847,84 zł (w tym 486.600,70 zł w § 2057 oraz 57.247,14 zł w § 2059 w rozdziale 85395) gmina otrzymała na dofinansowanie projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 „Utworzenie Centrum Usług Społecznych w obszarze zdegradowanym” – umowa RPPM.06.02.02-22-0004/17-00 z dnia 22.12.2017 r. - projekt realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie.
- 5) Dotację celową w wysokości 1.157.004,56 zł objętą klasyfikacją rozdziału 80195 (w tym w § 6256 - 173.550,72 zł i w § 6257 - 983.453,84 zł) gmina otrzymała na „Likwidacja barszczu Sosnowskiego na terenie Gminy Debrzno w latach 2021 - 2023” – dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021 w ramach programu „Środowisko, Energia i Zmiany klimatu” – umowa MFEOG.07.02.02-11-0009/21-00 z dnia 18.10.2021 r. zawarta z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.
- Zgodnie z umową wnioski o płatność miały być składane okresowo, po zakończeniu kwartału.
 - Ustalono, że w ramach realizacji projektu tytułem refundacji poniesionych wydatków w 2023 r. gmina otrzymała dotacje w wysokości 1.157.004,56 zł, na podstawie 6 wniosków o refundację poniesionych wydatków.

- 6) Dotacje celowe na sumę 756.369,69 zł (w tym 51.144,71 zł w § 205 oraz 705.224,98 zł w § 625 w rozdziale 90095) gmina otrzymała na dofinansowanie projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 „Rewitalizacja przestrzeni w obszarze zdegradowanym w Debrznie” – umowa RPPM.08.01.02-22-0011/17-00 z dnia 22.12.2017 r.
- W myśl postanowień umownych projekt miał być realizowany w okresie od dnia 1.04.2018 r. do dnia 31.10.2021 r., w wnioski o płatność miały być składane zgodnie z harmonogramem wydatków.
 - Ustalono, że w ramach realizacji projektu tytułem refundacji poniesionych wydatków w 2023 r. gmina otrzymała środki finansowe w wysokości 756.369,69 zł, na podstawie wniosków o refundację poniesionych wydatków złożonych w latach poprzedzających rok 2023 oraz wniosku końcowego za okres od dnia 4.09.2021 r. do dnia 31.12.2021 r.
- 7) Dotację ujętą w § 625 w rozdziale 80195 w wysokości 457.549,99 zł gmina otrzymała ze Skarbu Państwa – Centrum Unijnych Projektów Transportowych z siedzibą w Warszawie na podstawie umowy nr POIS.03.01.00-00-0184/22-00 z dnia 16.03.2023 r. Dotacji udzielono w ramach Projektu „Bezpieczna szkoła – wyposażenie Szkół Podstawowych w Gminie Debrzno w obiekt i urządzenia z zakresu edukacji komunikacyjnej” – dofinansowanie ze środków Programu Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.
- Otrzymałą dotację rozliczono przesyłając w dniu 25.10.2023 r. „Wniosek za okres 2014-01-01 do 2023-10-25”. Z opisu rozliczenia dotacji wynika, że w ramach jego realizacji projektu wybudowano „Miasteczko Ruchu Drogowego” przy Szkole Podstawowej w Debrznie, wyposażono 3 szkoły podstawowe w mobilne miasteczka ruchu drogowego (w Myśligoszczy, Starym Gronowie i w Uniechowie).
W ramach realizacji projektu tytułem refundacji poniesionych wydatków w 2023 r. gmina zrealizowała dochody w wysokości 457.549,99 zł.
 - W oparciu o przywołane powyżej dokumenty ustalono, że wszystkie terminy zostały dotrzymane. Pismem z Departamentu Projektów Drogowych w Warszawie z dnia 15.11.2023 r. (data wpływu 16.11.2023 r.) potwierdzono pozytywną weryfikację wniosku o płatność. W rozliczeniu otrzymanej dotacji nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.7.2. Rozliczenie udzielonych dotacji

3.7.2.1. Dotacje podmiotowe

- 1) W 2023 roku z budżetu gminy zrealizowano 2.207.510,00 zł wydatków budżetowych w formie dotacji podmiotowych. Wydatki te, w całości klasyfikowane w § 248 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury”, ujęto w rozdziałach 92109 – „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby” (2.023.550,00 zł) i 92116 – „Biblioteki” (183.960,00 zł).

- 2) Rozliczenie udzielonych dotacji opisano dalszej części niniejszego protokołu, w rozdziale 5.4. – „Samorządowe osoby prawne”.

3.7.2.2. Dotacje przedmiotowe

- 1) W 2023 roku zrealizowano 792.523,00 zł bieżących wydatków budżetowych klasyfikowanych jako dotacje przedmiotowe. Wydatki te, w całości klasyfikowane w § 265 – „Dotacja przedmiotowa z budżetu dla samorządowego zakładu budżetowego”, ujęto w następujących rozdziałach budżetu:

- 90003 – „Oczyszczanie miast i wsi”	-	539.923,00 zł;
- 90004 – „Utrzymanie zieleni w miastach i gminach”	-	198.000,00 zł;
- 92601 – „Obiekty sportowe”	-	54.600,00 zł;
	Razem: -	792.523,00 zł.

Beneficjentem wszystkich tych dotacji był jeden z dwóch samorządowych zakładów budżetowych – Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie.

- 2) Z załącznika nr 14 („Wykaz zakresu i stawek dotacji przedmiotowych dla zakładów budżetowych w 2023 r.”) do uchwały budżetowej podstawowej z dnia 20.12.2022 r. wynikało, że w budżecie gminy zaplanowano udzielenie ww. Zakładowi 792.523,00 zł, dotacji przedmiotowych, w tym:

- 539.923,00 zł w rozdziale 90003, na dofinansowanie sprzątnięcia i zimowego utrzymania dróg gminnych, chodników oraz opróżniania koszy ulicznych;
- 198.000,00 zł w rozdziale 90004, na dofinansowanie utrzymania trawników i przycinania drzew;
- 54.600,00 zł w rozdziale 92601, na dofinansowanie kosztów utrzymania placów zabaw (wywóz nieczystości, przeglądy, itp.).

W trakcie roku budżetowego plan dotacji dla ww. Zakładu nie był zmieniany.

- 3) Ustalono, że kwoty dotacji budżetowych wyliczono jako iloczyny przyjętych stawek dopłaty, miesięcy w roku oraz: powierzchni – w przypadku dróg, chodników i zieleńców; lub ilości – np. koszy do opróżniania, drzew do przycięcia. Taki sposób wyliczania kwot dotacji określono w obowiązującej w 2023 roku uchwale Nr 26.XXXVIII.2013 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie ustalenia zakresu i zasad udzielania dotacji przedmiotowej.
- 4) Rozliczenia udzielonych dotacji w urządzeniach księgowych jednostki dokonano pod datą 31.12.2023 r. w oparciu o wewnętrzny dowód księgowy „polecenie księgowania” nr 209 z dnia 11.01.2024 r.

Podstawę wystawienia ww. dowodu stanowiły „Rozliczenia dotacji przedmiotowej za okres od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r.”, otrzymane z Zakładu Gospodarki Komunalnej

i Mieszkaniowej w Debrznie w dniu 10.01.2024 r. Z rozliczeń sporządzonych według poszczególnych rozdziałów budżetu (90003, 90004 i 92601) wynikało, że otrzymane dotacje Zakład wykorzystał w całości.

3.7.2.3. Dotacje celowe

- 1) Ze sporządzonego za 2023 rok sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w roku tym udzielono 60.000,00 zł dotacji celowych zaliczanych do wydatków bieżących.

Wielkości dotacji udzielonych ujęto w paragrafie 282 – „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom” w niżej wskazanych rozdziałach budżetu:

Rozdział budżetu	Wykonanie (zł)	Ogólne dane o beneficjentach dotacji
1	2	3
75075 – „Promocja jednostek samorządu terytorialnego”	5.000,00	Stowarzyszenie KGW Gronowianki Liga Obrony Kraju Koło w Debrznie
85295 – „Pozostała działalność”	5.000,00	Fundacja Lokalna Grupa Działania
85416 – „Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym”	10.000,00	Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Powiatu Człuchowskiego
92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”	40.000,00	4 stowarzyszenia z terenu gminy

- 2) Kontrolę w zakresie udzielania i rozliczenia dotacji celowych przeprowadzono na przykładzie dotacji udzielonych:
- Stowarzyszeniu Liga Obrony Kraju Koło w Debrznie – 3.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 75075 – „Promocja jednostek samorządu terytorialnego” na realizację zadania publicznego pn. „Godzina W” – umowa nr 7/2023 z dnia 10.05.2023 r.;
 - Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania – Naszyjnik Północy – 5.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 85295 – „Pozostała działalność”, na realizację zadania publicznego pn. Działamy Lokalnie – lokalny konkurs grantowy, – umowa nr 1/2023 z dnia 10.05.2023 r.;
 - Stowarzyszeniu Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej „SL Salos” Debrzno – 12.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”, na realizację zadania publicznego pn. „Sport i rekreacja dla wszystkich” – umowa nr 6/2023 z dnia 10.05.2023 r.;
 - Stowarzyszeniu Wyścigi Kolarskie Debrzno – 18.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”, na realizację zadania publicznego pn. „Organizacja Wyścigu kolarskiego Dzikie Szaleństwo Ziemi Debrzeńskiej” – umowa nr 2/2023 z dnia 10.05.2023 r.

Suma dotacji celowych przyjętych jako próba do kontroli wyniosła 38.000,00 zł i stanowiła 63% wszystkich bieżących dotacji celowych udzielonych w 2023 roku.

- 3) Ustalono, że dotacji celowych wymienionych w powyższym zestawieniu udzielono po:
- przyjęciu Roczno programu współpracy Gminy Debrzno na rok 2023 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – uchwała Nr 89.LXIX.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie rocznego programu współpracy na 2023 rok z organizacjami pozarządowymi (...);
 - ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w 2023 roku – zarządzenie Nr 61.1065.2023 Burmistrza Debrzna z dnia 16 marca 2023 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na zlecenie realizacji w 2023 roku zadania publicznego na rzecz organizacji pozarządowych i innych podmiotów (...);
 - ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w 2023 roku – zarządzenie Nr 62.1065.2023 Burmistrza Debrzna z dnia 16 marca 2023 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na wykonywanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań samorządu gminnego w 2023 roku (...);
 - ocenie złożonych ofert przez Komisję Konkursową, powołaną zarządzeniem Nr 78.1073.2023 Burmistrza Debrzna z dnia 13 kwietnia 2022 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej do oceny ofert na realizację zadań publicznych (...) oraz sporządzeniu przez tę Komisję w dniu 17.04.2023 r. protokołu zawierającego propozycje dofinansowania zadań;
 - podaniu w dniu 18.04.2023 roku przez Burmistrza Debrzna do publicznej wiadomości „Informacji o wynikach wyboru ofert na wykonywanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań samorządu gminnego w 2023 roku przez organizacje i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.
- Ustalono, że przekazanie dotacji ww. beneficjentom nastąpiło z zachowaniem terminów określonych w umowach. Wszyscy beneficjenci dotacji celowej złożyli terminowo sprawozdania z wykonania zadania publicznego i otrzymane dotacje wykorzystali w całości.
 - Jeden z beneficjentów dotacji celowej, tj. Stowarzyszenie Wyścigi Kolarskie w Debrznie, któremu przekazano dotację w wysokości 18.000,00 zł w dniu 26.05.2023 r. na realizację zadania publicznego pn. „Organizacja wyścigu kolarskiego Dzikie Szaleństwo Ziemi Debrzeńskiej” – umowa nr 2/2023 z dnia 10.05.2023 r. rozliczył otrzymaną dotację w pełnej wysokości.
- Powyższe ustalono na podstawie złożonego w dniu 30.11.2023 roku sprawozdania Stowarzyszenia z wykonania zadania publicznego oraz księgowości na kontach 810 i 224 w ewidencji urzędu miejskiego pod datą 31.12.2023 r. (PK 214 z dnia 5.02.2024 r.).

Ustalono, że adresowanemu do ww. Stowarzyszenia pismem z dnia 30.11.2023 r. kontrolowana jednostka podziękowała za złożenie sprawozdania z wykonania zadania publicznego, informując jednocześnie, że – cyt.: „sprawozdanie uznajemy za przyjęte, zaś dotację za rozliczoną w wysokości 18.000,00 zł”.

- Zawarta z ww. Stowarzyszeniem w dniu 10.05.2023 roku umowa nr 2/2023 o realizację zadania publicznego pn. „Organizacja wyścigu kolarskiego Dzikie Szaleństwo Ziemi Debrzeńskiej”, o planowanym koszcie w wysokości 27.700,00 zł (§ 3 ust. 6). Umowa ta zawierała także uregulowania mówiące m.in., że na zleceniobiorcy spoczywał obowiązek przekazania na realizację zadania środków finansowych w następującej wysokości:
 - innych środków finansowych w wysokości - 2.000,00 zł (§ 3 ust. 5 pkt 1);
 - wkładu finansowego w wysokości - 2.000,00 zł (§ 3 ust. 5 pkt 2);
 - wkładu finansowego i rzeczowego w wysokości - 5.700,00 zł (§ 3 ust. 5 pkt 3);

Wysokość środków, o których mowa powyżej mogła się zmienić, o ile nie zmieniłoby to wartości tych środków w stosunku do wydatkowanej kwoty dotacji (§ 3 ust. 7);.

- Ze złożonego sprawozdania z wykonania zadania publicznego wynikało, że suma kosztów realizacji działań wyniosła - 18.000,00 zł, suma kosztów administracyjnych - 5.700,00 zł. Suma wszystkich kosztów zadania wyniosła ogółem 23.700,00 zł i była ona o 4.000,00 zł niższa od kwoty wskazanej w § 3 ust. 6 umowy (27.700,00 zł).

Kserokopie wymienionej powyżej umowy, sprawozdania z wykonania zadania publicznego, dokumentu wewnętrznego „Rozliczenie dotacji udzielonej z budżetu”, pisma urzędu miejskiego informującego o przyjęciu sprawozdania, jak oraz wydruków z ewidencji księgowej (konta 130, 224 i 810), dokumentujących przelew dotacji, rozliczenie dotacji, załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: umowy nr 2/2023 z dnia 10.05.2023 r., zawartej ze Stowarzyszeniem Miejski Klub Sportowy Debrzno; złożonego w dniu 30.11.2023 r. sprawozdania z wykonania zadania publicznego; dokumentu, pisma urzędu miejskiego z dnia 30.11.2023 r.; wydruków z kont 130, 224 i 810, dokumentujących przekazanie dotacji i jej rozliczenie – poz. 34 akt kontroli]

- Zagadnieniami związanymi z udzielaniem dotacji w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego oraz o wolontariacie, jak też sprawdzaniem prawidłowości rozliczeń dotacji przedłożonych przez ich beneficjentów w 2023 roku zajmowała się pani Marta Rusin – inspektor ds. promocji i wdrażania strategii. Osobę tę poproszono o złożenie pisemnego wyjaśnienia w sprawie nieprawidłowego rozliczenia dotacji udzielonej Stowarzyszeniu Wyścigi Kolarskie w Debrznie

W złożonym wyjaśnieniu datowanym na dzień 12.06.2024 r. pani Marta Rusin – inspektor ds. promocji i wdrażania strategii. podała, że - cyt.: *Stowarzyszenie Wyścigi Kolarskie złożyło sprawozdanie dotyczące zadania publicznego „Organizacja wyścigu kolarskiego MTB „Dzikie szaleństwo Ziemi Debrzeńskiej”, w którym omyłkowo została wpisana kwota 0 zł w części II – „sprawozdanie z wykonania wydatków” w pkt. 1 dotycząca kosztu zakupu pakietów startowych. Stowarzyszenie Wyścigi Kolarskie załączyło do sprawozdania*

faktury potwierdzające wydatki na realizację zadania. Zgodnie z fakturami koszt zakupu pakietów startowych opiewa na kwotę 4200,00 zł, gdzie 4000 zł to koszty zgodnie z umową. Zgodnie z umową Gmina Debrzno zobowiązała się do przekazania na realizację zadania publicznego środków finansowych w wysokości 18 000,00 zł. Natomiast Stowarzyszenie Wyścigi Kolarskie zobowiązało się do zapewnienia:

- innych środków finansowych w wysokości 2.000,00 zł
- wkładu finansowego w wysokości 2.000,00 zł
- wkładu osobowego i rzeczowego o wartości 5.700,00 zł

Całkowity koszt zadania publicznego stanowi sumę kwoty dotacji Gminy Debrzno oraz środków Stowarzyszenia Wyścigi Kolarskie i wynosi łącznie 27.700,00 zł.

W związku z powyższym pracownik przy rozliczeniu dotacji kierował się załączonymi fakturami, które potwierdzają, że koszty zgodne z umową to 27.700,00 zł, a faktyczne poniesione wydatki na realizację zadania wynoszą 28.291,65 zł.

Stowarzyszenie po złożonym sprawozdaniu i weryfikacją wydatków otrzymało informację od Gminy Debrzno, że sprawozdanie zostało przyjęte, a dotację rozliczoną w wysokości 18.000,00 zł. Z uwagi na omyłkę pisarską Stowarzyszenie Wyścigi Kolarskie dnia 11.06.2024 r. zostało poinformowane telefonicznie o niezwłocznym złożeniu korekty sprawozdania.

W czasie trwającej kontroli w dniu 12.06.2024 r. Stowarzyszenie Wyścigi Kolarskie w Debrznie złożyło korektę sprawozdania z wykonania zadania publicznego.

Cytowane wyjaśnienie oraz kserokopie korekty sprawozdania załączono do akt roboczych kontroli

[Wyjaśnienie pani Marta Rusin – inspektor ds. promocji i wdrażania strategii. w sprawie rozliczenia dotacji celowej udzielonej Stowarzyszeniu Wyścigi Kolarskie w Debrznie oraz kserokopia korekty sprawozdania z wykonania zadania publicznego – poz. 35 akt kontroli]

- Kontrola zagadnień związanych rozliczaniem pozostałych 3 dotacji udzielonych w trybie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i jednocześnie stanowiących próbę kontrolną nie wykazała nieprawidłowości.

Księgowania na kontach 810 i 224, związanych z rozliczeniem dotacji dokonano pod datami 30.11.2023 r. (Stowarzyszeniu Liga Obrony Kraju Koło w Debrznie) oraz 31.12.2023 r. (Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania – Naszyjnik Północy i Stowarzyszeniu Lokalna Salezjańska Organizacja Sportowa „SL Salos” Debrzno) na podstawie dowodów „polecenie księgowania” nr 171 i 214. Podstawę wystawienia tych dowodów stanowiły dokumenty „Rozliczenie dotacji udzielonej z budżetu w 2023 roku”, zawierające niezbędne informacje o udzielonych dotacjach i dotacjach wykorzystanych, sprawdzone i zatwierdzone przez upoważnionych do tego pracowników kontrolowanej jednostki.

3.8. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.

Kontrolę w zakresie długu publicznego oraz przychodów i rozchodów budżetu gminy przeprowadzono za lata 2022-2023.

3.8.1. Przestrzeganie uprawnień do zaciągania zobowiązań obciążających budżet

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieuprawnionych przypadków zaciągania zobowiązań obciążających budżet gminy.

Nie zawierano żadnych umów z instytucjami, prowadzącymi działalność gospodarczą w oparciu o inne przepisy niż Prawo bankowe (typu „parabanki”), gmina nie była związana żadną umową zawierającą elementy charakterystyczne dla tego typu działalności.

3.8.2. Przychody i rozchody

Rok 2022

- 1) Z uchwalonego w dniu 17.12.2021 roku budżetu gminy na 2022 rok (uchwała Nr 86.LIII.2021 Rady Miejskiej w Debrznie) wynikało, że przychody budżetu gminy zaplanowano w wysokości 4.513.707,00 zł, rozchody budżetu gminy wynieść miały 1.450.700,00 zł.

Na podstawie załącznika nr 5 („Przychody i rozchody budżetu na 2022 rok”) do ww. uchwały ustalono, że przychody budżetu miały pochodzić z: pożyczek i kredytów zaciągniętych na rynku krajowym (2.900.000,00 zł); z tzw. „wolnych środków”, zdefiniowanych w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (1.209.105,00 zł), ze spłaty pożyczek udzielonych ze środków budżetu gminy (241.497,76 zł) oraz z przychodów jednostek samorządu terytorialnego wynikających z rozliczenia środków określonych w art. art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania realizowanego z udziałem tych środków (163.104,24 zł). Planowane rozchody budżetu dotyczyły spłaty otrzymanych pożyczek i kredytów (1.400.700,00 zł) oraz udzielenia pożyczki (50.000,00 zł).

- 2) Aktualny na koniec 2022 roku budżet gminy zakładał realizację dochodów w wysokości 58.865.256,96 zł, wydatków na sumę 65.381.456,06 zł, przychodów w wysokości 8.053.246,60 zł oraz rozchodów budżetu na sumę zł.

Plan przychodów zamierzano zrealizować poprzez przychody z: zaciągniętych kredytów i pożyczek (4.700.000,00 zł); tzw. „wolnych środków” (2.874.189,36 zł); przychodów jednostek samorządu terytorialnego wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania realizowanego z udziałem tych środków (163.104,24 zł) oraz ze spłaty pożyczek udzielonych ze środków budżetowych (315.953,00 zł).

Końcowy plan rozchodów budżetu w wysokości obejmował rozchody związane ze spłatą zaciągniętych kredytów i pożyczek (1.400.700,00 zł) oraz z udzieleniem pożyczek ze środków budżetu gminy (136.347,50 zł).

- 3) Ustalono, że w 2022 roku zrealizowano dochody w wysokości 57.806.832,22 zł, wydatki na sumę 60.288.780,51 zł, przychody w wysokości 9.150.483,55 zł oraz rozchody w planowanej wysokości 1.537.047,50 zł.

Wykonane przychody pochodziły z: „wolnych środków” (3.971.426,31 zł), zaciągniętego kredytu w wysokości 4.700.000,00 zł; przychodów jednostek samorządu terytorialnego wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania realizowanego z udziałem tych środków (163.104,24 zł) oraz ze spłaty pożyczek udzielonych ze środków budżetowych (315.953,00 zł).

Zrealizowane rozchody budżetu w wysokości 1.537.047,50 zł wiązały się ze spłatą kredytu i dwóch pożyczek (1.400.700,00 zł), jak też udzieleniem pożyczki ze środków budżetu gminy (136.347,50 zł).

- 4) Zrealizowany w 2022 roku przychód rozchód budżetu wiążący się ze spłatą udzielonych wcześniej pożyczek i udzieleniu kolejnych dotyczył:

1/ przychód w wysokości 315.953,00 zł pochodził ze spłaty 3 pożyczek, w tym:

- a) 1 pożyczki udzielonej Stowarzyszeniu „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” – umowa pożyczki nr FIN.3051.2.2020 z dnia 8.04.2020 r. – 60.000,00 zł;
- b) 2 pożyczek udzielonych Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie – umowa pożyczki nr FIN.3051.2.2022 z dnia 12.02.2022 r. – 101.351,00 zł i umowa pożyczki nr FIN.3051.1.2021 z dnia 26.05.2021 r. – 154.602,00 zł.

2/ rozchód budżetu w wysokości 136.347,50 zł wiązał się z udzieleniem 2 pożyczek niżej wskazanym podmiotom:

- a) Miejskiemu Klubowi Sportowemu w Debrznie umowa pożyczki nr FIN.3051.1.2022 z dnia 15.02.2022 r. – 34.996,50 zł.
- b) Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie umowa pożyczki nr FIN.3051.2.2022 z dnia 12.02.2022 r. – 101.351,00 zł.

- 5) Ustalenia dotyczące udzielenia i spłaty ww. pożyczek przedstawiono poniżej.

1/ Przychody ze spłat uprzednio udzielonych pożyczek:

- a) Przychód zrealizowany w wysokości 60.000,00 zł pochodził ze spłaty pożyczki udzielonej Stowarzyszeniu „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” – umowa pożyczki nr FIN.3051.2.2020 z dnia 8.04.2020 r. na sfinansowanie kosztów realizacji projektu pn. „Debrzno dla każdego. Zwiększenie dostępności produktów i usług turystycznych na terenie gminy Debrzno”.

- Ustalono, że na wnioski pożyczkobiorcy (wniosek z dnia: 30.11.2020 r., 21.04.2021 r., 29.11.2021 r. i 24.02.2022 r.) strony umowy zawarły 4 aneksy do umowy: nr 1 z dnia 21.12.2021 r., nr 2 z dnia 23.04.2021 r., nr 3 z dnia 30.11.2021 r. i nr 4 z dnia 28.02.2022 r., na mocy których termin spłaty pożyczki przesunięto odpowiednio do dnia 31.05.2021 r., 30.11.2021 r., 28.02.2021 r. i 30.11.2022 r.

Pożyczkobiorca wnioski uzasadniał zmianą terminu realizacji projektu, sytuacją epidemiologiczną (COVID-19) i przedłużającą się procedurą rozliczeniową projektu.

- Na podstawie ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 250 – „Należności finansowe” ustalono, że pożyczkobiorca otrzymaną pożyczkę (60.000,00 zł) zwrócił w dwóch transzach w dniu 30.05.2022 r. - 30.000,00 zł (WB 104/3) i -30.000,00 zł (WB 104/4).
- Umowa pożyczki zobowiązywała pożyczkobiorcę do złożenia, w terminie 30 dni od dnia otrzymania środków od dysponenta, rozliczenia finansowego zrealizowanego zadania. Rozliczenie miało zawierać pełne zestawienie poniesionych kosztów w związku z realizacją zadania, z podziałem na źródła finansowania.

Ustalono, że Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” przedłożyło kontrolowanej jednostce „Rozliczenie udzielone pożyczki” (data wpływu 2.06.2022 r.) (bez numeru i daty sporządzenia), podpisane przez panią Zdzisławę Hołubowską – prezesa. Do rozliczenia załączono kserokopie faktur oraz dowody zapłaty zobowiązań z nich wynikających.

- b) Przychód zrealizowany w wysokości 255.953,00 zł pochodził ze 2 pożyczek udzielonych Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie:
- umowa pożyczki nr FIN.3051.1.2021 z dnia 26.05.2021 r. – 154.602,00 zł - na realizację projektu pn. „Budowa trzech domków letniskowych nad jeziorem Żuczek” – termin zwrotu pożyczki określono na dzień 30.11.2021 r.;
 - umowa pożyczki nr FIN.3051.2.2022 z dnia 12.02.2022 r. – 101.351,00 zł - na realizację projektu pn. „Budowa obiektów małej architektury nad jeziorem Żuczek” termin zwrotu pożyczki określono na dzień 15.12.2022 r.
 - Ustalono, że w przypadku pierwszej z umów, na wniosek pożyczkobiorcy z dnia 29.10.2022 r. strony umowy zawarły aneks do umowy nr 1 z dnia 8.11.2021 r., na mocy którego termin spłaty pożyczki przesunięto do dnia 31.08.2021 r. Na podstawie ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 250 – „Należności finansowe” ustalono, że pożyczkobiorca otrzymaną pożyczkę (154.602,00 zł) zwrócił w dniu 26.05.2022 r. - WB 102/1.
 - Drugą z wyżej wymienionych pożyczek wysokości - 101.351,00 zł pożyczkobiorca zwrócił w dniu 10.11.2022 r. - WB 220/3.

- Przywołane umowy pożyczki zobowiązywała pożyczkobiorcę (§ 6 umowy) do złożenia, w terminie 30 dni od dnia otrzymania środków od dysponenta, rozliczenia finansowego zrealizowanego zadania.

Ustalono, że pożyczkobiorca wywiązał się z ciążącego na nim obowiązków i złożył stosowne oświadczenia datowane na dzień 26.05.2022 r. i 10.11.2022 r. które wpłynęły do urzędu w dniu ich sporządzenia.

2/ Rozchody związane z udzieleniem pożyczek - 136.347,50 zł:

a) Miejskiemu Klubowi Sportowemu w Debrznie umowa pożyczki nr FIN.3051.1.2022 z dnia 15.02.2022 r. – 34.996,50 zł. Z umowy pożyczki nr FIN.3051.1.2022 z dnia 15.02.2022 r. wynikało m. in., że:

- udzielenie pożyczki nastąpiło w trybie określonym zarządzeniem Nr 227.755.2013 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 28 października 2013 r. w sprawie ustanowienia procedury do udzielenia pożyczki na wkład własny lub realizację projektów refundowanych dla organizacji działających w sferze pożytku publicznego do projektów finansowanych ze środków pochodzących ze środków funduszy europejskich i innych źródeł zewnętrznych;
- pożyczka miała być wykorzystana na sfinansowanie kosztów realizacji projektu pn. „Organizacja imprez rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży w dyscyplinie piłka nożna oraz pikniku rodzinnego Akademii Piłkarskiej MKS Debrzno”, o planowanym koszcie w wysokości 55.000,00 zł, udziale własnym organizacji – 0,00 zł oraz terminem zakończenia przedsięwzięcia – do dnia 9.07.2022 r.;
- nieoprocentowana pożyczka (34.996,50 zł) miała być spłacona do dnia 31.12.2022 r.
- Ustalono, że na wnioski pożyczkobiorcy (wniosek z dnia: 27.12.2022 r., 27.02.2023 r., 29.06.2023 r. 28.09.2023 r.) strony umowy zawarły 4 aneksy do umowy: nr 1 z dnia 29.12.2022 r., nr 2 z dnia 28.02.2023 r., nr 3 z dnia 30.06.2023 r. i nr 4 z dnia 29.09.2023 r., na mocy których termin spłaty pożyczki przesunięto odpowiednio do dnia 28.02.2023 r., 30.06.2023 r., 30.09.2023 r. i 30.11.2023 r.

Pożyczkobiorca każdorazowo wnioski uzasadniał nieotrzymaniem zwrotu poniesionych wydatków. Pożyczkobiorca podawał, że wniosek o płatność złożył w dniu 9.01.2023 r. i oczekuje na jego rozpatrzenie.

Wniosek z dnia 28.09.2023 r. o prolongatę terminu płatności nie został zarejestrowany w punkcie kancelaryjnym. W dokumentach przedłożonych do kontroli znajdują się 2 egzemplarze wniosku z dnia 29.06.2023 r., z czego 1 nie został zarejestrowany w punkcie kancelaryjnym, zaś drugi z nich zarejestrowano w dniu 4.07.2023 r. pod poz. 6947/23, przy czym stempel potwierdzający datę wpływu został przekreślony.

Nie rejestrując ww. pisma w punkcie kancelaryjnym naruszono § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 załącznika nr 1 „Instrukcja kancelaryjna” do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów

z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67).

Na podstawie ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 250 – „Należności finansowe” ustalono, że pożyczkobiorca otrzymaną pożyczkę (34.996,50 zł) zwrócił w dwóch transzach tj. w dniu 16.11.2023 r. - 30.000,00 zł i dniu 17.11.2023 r. – 4.996,50 zł.

- Umowa pożyczki zobowiązywała pożyczkobiorcę do złożenia, w terminie 30 dni od dnia otrzymania środków od dysponenta, rozliczenia finansowego zrealizowanego zadania. Ustalono, że pożyczkobiorca złożył stosowne rozliczenie datowane na dzień 20.11.2023 r., które podpisał pan Sebastian Michno – prezes zarządu MKS Debrzno (data wpływu 21.11.2023 r.).
- b) Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie - 101.351,00 zł. Z umowy pożyczki nr FIN.3051.2.2022 z dnia 22.02.2022 r. wynikało m. in., że:
 - pożyczka miała być wykorzystana na sfinansowanie kosztów realizacji projektu pn. „Budowa obiektów małej architektury nad jeziorem Żuczek”, o planowanym koszcie w wysokości 196.938,22 zł, udziale własnym organizacji – 95.587,22 zł oraz terminem zakończenia przedsięwzięcia – do dnia 30.03.2022 r.;
 - nieoprocentowana pożyczka (101.351,00 zł) miała być spłacona do dnia 15.12.2022 r. Zwrot i rozliczenie udzielonej pożyczki opisano w części opisującej „Przychody ze spłat uprzednio udzielonych pożyczek”.
- Ustalono, że burmistrz posiadał upoważnienie organu stanowiącego gminy do udzielania pożyczek ze środków budżetowych. Upoważnienie dotyczące udzielania w 2022 roku pożyczek podmiotom nienależącym do sektora finansów publicznych, do łącznej kwoty 50.000,00 zł, zawarte było w § 16 ust. 3 uchwały Nr 86.LIII.2021 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Debrzno na 2022 rok. Przy czym limit do udzielania pożyczek zwiększono do kwoty 250.000,00 zł uchwałą Nr 09.LVI.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 11 lutego 2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy Debrzno na 2022 rok.

Rok 2023

- 1) Z uchwalonego w dniu 20.12.2022 roku budżetu gminy na 2023 rok (uchwała Nr 96.LXX.2022 Rady Miejskiej w Debrznie) wynikało, że przychody budżetu gminy zaplanowano w wysokości 5.708.562,58 zł, rozchody budżetu gminy wynieść miały 1.600.700,00 zł.

Na podstawie załącznika nr 7 („Przychody i rozchody budżetu na 2023 rok”) do ww. uchwały ustalono, że planowane przychody budżetu pochodzić miały z tzw. „wolnych środków”, zdefiniowanych w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (1.297.533,58 zł), pożyczek i kredytów zaciągniętych na rynku krajowym

(4.361.029,00 zł) oraz ze spłat pożyczek udzielonych z budżetu gminy (50.000,00 zł). Planowane rozchody budżetu wiązały się ze spłatą otrzymanych pożyczek i kredytów (1.550.700,00 zł) oraz udzieleniem pożyczek ze środków budżetu gminy (50.000,00 zł).

- 2) Aktualny na koniec 2023 roku budżet gminy na ten rok zakładał realizację dochodów wysokości 63.179.013,53 zł, wydatków na sumę 69.003.153,88 zł, przychodów w wysokości 7.486.732,61 zł oraz rozchodów budżetu na sumę 1.662.592,26 zł.

Plan przychodów w wysokości 7.486.732,61 zł zamierzano zrealizować poprzez przychody z zaciągniętych na rynku krajowym kredytów i pożyczek (4.361.029,00 zł); ze spłat pożyczek udzielonych z budżetu gminy (111.892,26 zł). oraz z tzw. „wolnych środków” – 3.013.811,35 zł.

Końcowy plan rozchodów budżetu w wysokości 1.662.592,26 zł obejmował spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek (1.550.700,00zł) oraz udzielenie pożyczki z budżetu gminy (111.892,26zł).

- 3) W 2023 roku gmina zrealizowała 63.667.194,11 zł dochodów budżetowych oraz poniosła wydatki na sumę 66.490.613,47 zł oraz przychody w wysokości 9.579.269,12 zł i rozchody w wysokości 1.605.560,00 zł.

Wykonane przychody pochodziły z: „wolnych środków” (5.131.487,86 zł), zaciągniętego kredytu w wysokości 4.361.029,00 zł; oraz ze spłaty pożyczek udzielonych ze środków budżetowych (86.752,26 zł).

Zrealizowane rozchody budżetu w wysokości 1.605.560,00 zł wiązały się ze spłatą kredytu i dwóch pożyczek (1.550.700,00 zł), jak też udzieleniem pożyczki ze środków budżetu gminy (54.860,00 zł).

- 4) Zrealizowany w 2022 roku przychód rozchód budżetu wiążący się ze spłatą udzielonych wcześniej pożyczek i udzieleniu kolejnych dotyczył:

1/ przychód w wysokości 86.752,26 zł pochodził ze spłaty 3 pożyczek, w tym:

- a) pożyczki udzielonej Stowarzyszeniu „Strzeczoniaczy” Na Rzecz Rozwoju Wsi i Okolic – umowa pożyczki nr FIN.3051.1.2021 z dnia 24.06.2021 r. – 26.895,76 zł;
- b) pożyczki udzielonej Miejskiemu Klubowi Sportowemu w Debrznie umowa pożyczki nr FIN.3051.1.2022 z dnia 15.02.2022 r. – 34.996,50 zł.
- c) pożyczki udzielonej Ochotniczej Straży Pożarnej w Strzeczonie – umowa pożyczki nr FIN.3051.2.2022 z dnia 12.02.2023 r. – 24.860,00 zł

2/ rozchód budżetu w wysokości 54.860,00 zł wiązał się z udzieleniem 2 pożyczek niżej wskazanym podmiotom:

- a) Stowarzyszeniu „Na rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” - umowa pożyczki nr FIN.3051.1.2023 z dnia 21.04.2023 r. – 30.000,00 zł.
- b) Ochotniczej Straży Pożarnej w Strzeczonie – umowa pożyczki nr FIN.3051.2.2022 z dnia 12.02.2023 r. – 24.860,00 zł

- 5) Ustalenia dotyczące udzielenia i spłaty ww. pożyczek przedstawiono poniżej.

1/ Przychody ze spłat uprzednio udzielonych pożyczek – 86.752,26 zł:

a) przychód zrealizowany w wysokości 26.895,76 zł pochodził ze spłaty pożyczki udzielonej Stowarzyszeniu „Strzeczoniaci” Na Rzecz Rozwoju Wsi i Okolic – umowa pożyczki nr FIN.3051.1.2021 z dnia 24.06.2021 r. na sfinansowanie kosztów realizacji projektu pn. „Z ekologią za pan brat” o planowanym koszcie w wysokości 42.269,00 zł, bez udziału własnego organizacji z terminem zakończenia przedsięwzięcia – do dnia 31.10.2021 r. Nieoprocentowana pożyczka (26.895,76 zł) miała być spłacona do dnia 20.12.2021 r.

- Ustalono, że na wnioski pożyczkobiorcy termin spłaty pożyczki był czterokrotnie zmieniany (wniosek z dnia: 3.12.2021 r., 10.03.2022 r., 5.10.2022 r. i 28.12.2022 r.) strony umowy zawarły 4 aneksy do umowy: nr 1 z dnia 6.12.2021 r., nr 2 z dnia 11.03.2022 r., nr 3 z dnia 6.10.2022 r. i nr 4 z dnia 29.12.2022 r., na mocy których termin spłaty pożyczki przesunięto odpowiednio do dnia 31.03.2022 r., 31.10.2022 r., 31.12.2022 r. i 28.02.2023 r.

Pożyczkobiorca wnioski uzasadniał zmianą terminu realizacji projektu i przedłużającą się procedurą rozliczeniową projektu.

- Na podstawie ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 250 – „Należności finansowe” ustalono, że pożyczkobiorca otrzymaną pożyczkę (26.895,76 zł) zwrócił w dniu 14.02.2023 r. - (WB 31/12).
- Umowa pożyczki zobowiązywała pożyczkobiorcę do złożenia, w terminie 30 dni od dnia otrzymania środków od dysponenta, rozliczenia finansowego zrealizowanego zadania. Rozliczenie miało zawierać pełne zestawienie poniesionych kosztów w związku z realizacją zadania, z podziałem na źródła finansowania.

Ustalono, że „Strzeczoniaci” Na Rzecz Rozwoju Wsi i Okolic przedłożyło kontrolowanej jednostce „Rozliczenie pożyczki” datowane na dzień 15.02.2023 r., podpisane przez panie: Dorotę Rybicką – prezesa zarządu i Iwonę Kaczmarczyk – zastępcę prezesa. Do rozliczenia załączono kserokopie faktur oraz dowody zapłaty zobowiązań z nich wynikających.

Złożony dokument „Rozliczenie pożyczki” wraz załącznikami związanymi z rozliczeniem nie zostały zarejestrowane w punkcie kancelaryjnym.

Nie rejestrując ww. pism w punkcie kancelaryjnym naruszono § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 załącznika nr 1 „Instrukcja kancelaryjna” do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67).

b) przychód zrealizowany w wysokości 34.996,50 zł pochodził ze spłaty pożyczki udzielonej Miejskiemu Klubowi Sportowemu w Debrznie - umowa pożyczki nr FIN.3051.1.2022 z dnia 15.02.2022 r. Zwrot i rozliczenie udzielonej pożyczki opisano w części „Rozchody związane z udzieleniem pożyczek” w 2022 r.

- c) przychód zrealizowany w wysokości 24.860,00 zł pochodził ze spłaty pożyczki udzielonej Stowarzyszeniu Ochotniczej Straży Pożarnej w Strzeczonie – umowa pożyczki nr FIN.3051.2.2023.JM z dnia 17.08.2023 r. na sfinansowanie kosztów realizacji projektu pn. „Podniesienie gotowości bojowej OSP poprzez doposażenie jednostki w niezbędny sprzęt i wyposażenie” o planowanym koszcie w wysokości 24.860,00 zł, bez udziału własnego organizacji z terminem zakończenia przedsięwzięcia – do dnia 31.12.2023 r. Nieoprocentowana pożyczka (24.860,00 zł) miała być spłacona do dnia 31.12.2023 r.
- Na podstawie ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 250 – „Należności finansowe” ustalono, że pożyczkobiorca otrzymaną pożyczkę (24.860,00 zł) zwrócił w dniu 7.12.2023 r. - (WB 239/4).
 - Umowa pożyczki zobowiązywała pożyczkobiorcę do złożenia, w terminie 30 dni od dnia otrzymania środków od dysponenta, rozliczenia finansowego zrealizowanego zadania. Rozliczenie miało zawierać pełne zestawienie poniesionych kosztów w związku z realizacją zadania, z podziałem na źródła finansowania. Ustalono, że Stowarzyszenie „Ochotnicza Straż Pożarna w Strzeczonie” przedłożyło kontrolowanej jednostce „Rozliczenie udzielonej pożyczki” datowane na dzień 4.12.2023 r. (bez numeru), podpisane przez panią Wioletę Sylwestrzak – prezes OSP Strzeczoną. Do rozliczenia załączono kserokopie faktury oraz dowód zapłaty zobowiązania wynikającego z faktury.
- 2/ Rozchody związane z udzieleniem pożyczek - 54.860,00 zł:
- a) rozchód w wysokości 24.860,00 zł dotyczył udzielonej pożyczki Stowarzyszeniu Ochotniczej Straży Pożarnej w Strzeczonie – umowa pożyczki nr FIN.3051.2.2023.JM z dnia 17.08.2023 r. Zwrot i rozliczenie udzielonej pożyczki opisano w części „Przychody związane z udzieleniem pożyczek” w 2023 r.
- b) zrealizowany w wysokości 30.000,00 zł rozchód dotyczył pożyczki udzielonej Stowarzyszeniu „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” – umowa pożyczki nr FIN.3051.1.2023.JM z dnia 21.04.2023 r.
- udzielenie pożyczki nastąpiło w trybie określonym zarządzeniem Nr 227.755.2013 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 28 października 2013 r. w sprawie ustanowienia procedury do udzielenia pożyczki na wkład własny lub realizację projektów refundowanych dla organizacji działających w sferze pożytku publicznego do projektów finansowanych ze środków pochodzących ze środków funduszy europejskich i innych źródeł zewnętrznych;
 - pożyczka miała być wykorzystana na sfinansowanie kosztów realizacji projektu pn. „Klub Wsparcia Dziennego”, o planowanym koszcie w wysokości 1.453.720,00 zł, udziale własnym organizacji – 72.686,04 zł oraz terminem zakończenia przedsięwzięcia – do dnia 30.06.2023 r.;

- nieoprocentowana pożyczka (30.000,00 zł) miała być spłacona do dnia 20.12.2023 r.
 - Ustalono, że na wniosek pożyczkobiorcy z dnia: 18.12.2023 r., który wpłynął do urzędu tego samego dnia, strony umowy w dniu 21.12.2023 r., zawarły aneksy do umowy: nr 1 na mocy którego termin spłaty pożyczki przesunięto do dnia 20.12.2024 r.
 - Ustalono, że burmistrz posiadał upoważnienie organu stanowiącego gminy do udzielania pożyczek ze środków budżetowych. Upoważnienie dotyczące udzielania w 2023 roku pożyczek podmiotom nienależącym do sektora finansów publicznych, do łącznej kwoty 50.000,00 zł, zawarte było w § 16 ust. 3 uchwały Nr 96.LXX.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Debrzno na 2023 rok. Przy czym limit do udzielania pożyczek zwiększono do kwoty 111.892,26 zł uchwałą Nr 56.LXXXIII.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy Debrzno na 2022 rok.
 - Saldo konta 250 – „Należności finansowe” na dzień bilansowy 2023 r. wykazywało wartość Wn - 30.000,00 zł i przedstawiało stan należności od Stowarzyszenia „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno”.
- 6) Ustalenia w zakresie realizacji przychodów i rozchodów związanych z zaciąganiem oraz spłatą kredytów przedstawiono w punkcie „3.8.3. Kredyty i pożyczki” niniejszego protokołu.

3.8.3. Kredyty i pożyczki

Na podstawie ewidencji księgowej budżetu gminy (organu finansowego) prowadzonej na kontach 134 – „Kredyty bankowe” i 260 – „Zobowiązania finansowe” ustalono, że na dzień 1.01.2022 roku zobowiązania gminy z tytułu zaciągniętych kredytów bankowych oraz pożyczek wynosiły 18.206.007,58 zł. Na koniec 2023 roku zobowiązania kredytowe i pożyczkowe gminy wynosiły łącznie 24.315.636,58 zł.

Ustalenia w zakresie zaciągania zobowiązań oraz ich spłaty przedstawiono poniżej.

Kredyty

- 1) Na dzień 1.01.2022 roku konto 134 – „Kredyty bankowe” wykazywało saldo Ma w wysokości 17.453.907,58 zł. Saldo to przedstawiało stan zobowiązań gminy z tytułu niewymagalnych rat 3 kredytów zaciągniętych latach 2016-2019, tj.:
- 2.110.000,00 zł z kredytu w wysokości 3.270.000,00 zł zaciągniętego w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polski SA z siedzibą w Warszawie – umowa nr 51102027910000709600999409 z dnia 9.11.2018 r., z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu. Kredyt miał być spłacany w latach 2021-2026 w ratach miesięcznych.

W latach 2022-2023 spłacono terminowo przypadające na te lata raty na sumę 800.000,00 zł. Do spłaty po 2023 roku przypadały zobowiązania w wysokości 1.310.000,00 zł. Termin spłaty ostatniej raty przypadał na dzień 30.04.2026 r.

- 5.231.378,69 zł z kredytu w wysokości 5.231.378,69 zł zaciągniętego w konsorcjum bankowym Bank Spółdzielczy w Człuchowie i SGB-Bank SA w Poznaniu – umowa nr UmK554/2019/55 z dnia 12.11.2019 r., z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Kredyt miał być spłacany w latach 2023-2029 w ratach miesięcznych.

W roku 2023 spłacono terminowo przypadające na ten rok raty na sumę 500.000,00 zł. Do spłaty po 2023 roku przypadały zobowiązania w wysokości 4.731.378,69 zł; Termin spłaty ostatniej raty przypadał na dzień 30.09.2029 r.

- 10.112.528,89 zł z kredytu zaciągniętego w 2016 roku w Banku Polskiej Spółdzielczości SA z siedzibą w Warszawie – umowa nr 4179960/2/K/POZ/16 z dnia 20.05.2016 r. w przedmiocie „Sfinansowanie zobowiązań Miasta i Gminy Debrzno poprzez przejęcie długu w kwocie 13.788.193,89 zł (zgodnie z art. 518 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny – tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1610)”
- Zgodę na zawarcie umowy przejęcia długu gminy przez osobę trzecią, wyłonioną w trybie przepisów Prawa Zamówień Publicznych, z tytułu zobowiązań wobec wierzycieli (4 banki – 7 umów kredytowych) do kwoty 13.788.193,89 zł, Rada Miejska w Debrznie wyraziła w uchwale Nr 07.XXVI.2016 z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie długoterminowego zobowiązania finansowego.
- Z zawartej umowy wynikało, że kredyt miał być spłacany w latach 2018-2032. Zmiany umowy, dokonane aneksami nr 1 z dnia 28.11.2018 r., nr 2 z dnia 10.12.2019 r. oraz nr 3 z 27.11.2020 r. wprowadziły modyfikacje (przesunięcia) w harmonogramie spłat kredytu, bez zmiany całkowitego okresu spłat kredytu.

W latach 2022-2023 spłacono terminowo przypadające na te lata raty na sumę 1.150.000,00 zł. Do spłaty po 2023 roku przypadały zobowiązania w wysokości 8.962.528,89 zł; Termin spłaty ostatniej raty przypadał na dzień 31.05.2032 r.

- Ogółem w latach 2022 – 2023 gmina spłaciła raty ww. kredytów na sumę 2.450.000,00 zł. Z kredytów zaciągniętych przed 2022 rokiem do spłaty po 2023 roku pozostały zobowiązania na sumę 15.003.907,58 zł.

2) W latach 2022-2023 kontrolowana gmina zaciągnęła 2 kredyty długoterminowe na sumę 9.061.029,00 zł.

- a) W 2022 roku zaciągnięto kredyt w wysokości 4.700.000,00 zł w Banku Spółdzielczy w Człuchowie – umowa nr UmK199/2022/55 z dnia 12.09.2022 r., z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Zaciągnięcie kredytu nastąpiło na podstawie uchwały Nr 45.LXII.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia z 28 czerwca 2022 r. w sprawie zaciągnięcia długoterminowego kredytu bankowego w 2022 r.

Przy ubieganiu się o ww. kredyt burmistrz uzyskał wymaganą przepisami art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty tego kredytu. Pozytywna opinia wyrażona została w uchwale Nr 110/g315/K/III/22 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 8 lipca 2022 r. Według zapisów w umowie kredyt ma być spłacany w latach 2026-2030.

- b) W 2023 roku zaciągnięto kredyt w wysokości 4.361.029,00 zł w konsorcjum bankowym Bank Spółdzielczy w Człuchowie i SGB-Bank SA w Poznaniu – umowa nr247/UK15/KS/71012364/23 z dnia 5.10.2023 r., z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. Zaciągnięcie kredytu nastąpiło na podstawie uchwały Nr 58.LXXXIII.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie zaciągnięcia długoterminowego kredytu bankowego w 2023 roku.

Przy ubieganiu się o ww. kredyt burmistrz uzyskał wymaganą przepisami art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty tego kredytu. Pozytywna opinia wyrażona została w uchwale Nr 119/g315/K/III/23 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 3 sierpnia 2023 r. Według zapisów w umowie kredyt ma być spłacany w latach 2025-2035.

- 3) Ustalono, że na dzień 31.12.2023 roku zobowiązania gminy z tytułu zaciągniętych kredytów wynosiły 24.064.936,58 zł. Takie saldo konta 134 – „Kredyty bankowe” w ewidencji księgowej budżetu gminy na koniec 2023 roku obejmowało zobowiązania z tytułu jednego kredytu zaciągniętego przed 2022 rokiem (15.003.907,58 zł) oraz dwóch kredytów zaciągniętych w kontrolowanych latach 2022-2023 (9.061.029,00 zł).

Pożyczki

- 1) Na dzień 1.01.2022 roku konto 260 – „Zobowiązania finansowe” wykazywało saldo Ma w wysokości 752.100,00 zł. Saldo to przedstawiało stan zobowiązań gminy z tytułu niespłacenia niewymagalnych rat 2 zaciągniętych pożyczek, w tym:
- w 2013 roku w Banku Ochrony Środowiska SA w Warszawie Oddział w Gdańsku, tj.:
 - 351.900,00 zł z pożyczki w wysokości 1.173.000,00 zł zaciągniętej na finansowanie inwestycji pn. „Kompleksowa przebudowa z termomodernizacją Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie” – umowa nr S/83/11/2013/1098/F/INW/EKO/JES2 z dnia 23.12.2013 r.

Pożyczka miała być spłacana w latach 2015-2024. W latach 2022-2023 spłacono przypadające na ten okres raty na sumę 234.600,00 zł i do spłaty po 2023 roku pozostały raty na sumę 117.300,00 zł;

- 400.200,00 zł z pożyczki w wysokości 1.334.000,00 zł zaciągniętej na finansowanie inwestycji pn. „Przebudowa stadionu miejskiego w Debrznie jako miejsca integracji” – umowa nr S/84/11/2013/1098/F/INW/EKO/JES2 z dnia 23.12.2013 r.

Pożyczka miała być spłacana w latach 2015-2024. W latach 2022-2024 spłacono przypadające na ten okres raty na sumę 266.800,00 zł i do spłaty po 2023 roku pozostały raty na sumę 133.400,00 zł.

Ogółem w latach 2022-2023 gmina spłaciła raty ww. pożyczek na sumę 501.400,00 zł. Do spłaty po 2023 roku pozostały zobowiązania na sumę 250.700,00 zł.

- 2) W przyjętym do kontroli okresie obejmującym lata 2022-2023 gmina nie zaciągała pożyczek.
- 3) Wynikające z ewidencji księgowej (konta 134 i 260) łączne zobowiązania gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2023 roku wynosiły 24.315.636,58 zł. Zobowiązania takiej wysokości wykazano w wierszu E2 („Kredyty i pożyczki”) części A („Zobowiązania według tytułów dłużnych”) kwartalnego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego według stanu na koniec IV kwartału 2023 roku.

3.8.4. Obligacje i sprzedaż papierów wartościowych wyemitowanych przez gminę

W latach 2022-2023 kontrolowana gmina nie planowała i nie realizowała przychodów budżetowych ze źródeł, o jakich mowa w tytule. W analogicznym okresie nie realizowano też rozchodów budżetowych związanych z wykupem papierów wartościowych.

3.8.5. Wydatki na obsługę długu jednostki samorządu terytorialnego

- 1) W 2022 roku na obsługę długu gminy kontrolowana jednostka wydatkowała środki w wysokości 1.167.376,68 zł, klasyfikowane w rozdziale 75702 – „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego”, w § 811 – „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek” Wydatki te poniesiono odpowiednio na spłatę odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek.
- 2) W 2023 roku na obsługę długu gminy wydatkowano środki w wysokości 1.668.084,46 zł, klasyfikowane w § 811 rozdziału 75702. Wydatki powyższe poniesiono na spłatę odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek.

3.8.6. Udzielone poręczenia i gwarancje

- 1) W latach 2022-2023 gmina udzielała poręczeń i gwarancji. W okresie tym nie realizowano żadnych wydatków związanych z poręczeniami i gwarancjami udzielonymi w latach wcześniejszych.
- 2) W części B („Poręczenia i gwarancje”) sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego za 2022 roku kontrolowana jednostka wykazała, że wartość nominalną niewymagalnych (potencjalnych) zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji w wysokości 1.651.309,00 zł. W analogicznym sprawozdaniu sporządzonym za 2023 roku kontrolowana jednostka wykazała 3.028.892,00 zł nominalnych niewymagalnych (potencjalnych) zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.
- 3) Ustalono, że powyższe wielkości odnosiły się do poręczeń udzielonych:
 - w 2011 roku Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku – poręczenia spłaty pożyczki (13.593.902,00 zł), udzielonej Zakładowi Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Spółka z o.o. w Nowym Dworze;
 - w 2020 roku Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie – poręczenia spłaty pożyczki udzielonej Zakładowi Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Spółka z o.o. w Nowym Dworze w wysokości 1.457.802,00 zł, którą w 2023 r. zwiększono do kwoty 2.929.343,00 zł.
- a) Udzielenie w dniu 17.06.2011 roku solidarnego poręczenia (wraz z innymi gminami powiatów chojnickiego i człuchowskiego) Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku za zobowiązania Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Chojnicach z tytułu pożyczki w kwocie 13.593.902,00 zł, udzielonej temu Zakładowi na podstawie umowy pożyczki nr WFOŚ/P/24/2011/RPO-ppNFOŚ z dnia 31.05.2011 r. na dofinansowanie zadania „Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Nowy Dwór w gminie Chojnice”, było przedmiotem kontroli dwóch uprzednio przeprowadzonych kontroli kompleksowych gminy, pierwszej zakończonej w dniu 15.04.2013 r. oraz kolejnej w dniu 5.06.2020 r.
- Ustalono, że w planach finansowych gminy zabezpieczano środki na ewentualną spłatę poręczonych zobowiązań.
W przyjętym w dniu 17.12.2021 roku budżetu gminy na 2022 rok (uchwała Nr 86.LIII.2021 Rady Miejskiej w Debrznie) na spłatę potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonego poręczenia zaplanowano środki budżetowe w wysokości 93.958,00 zł, klasyfikowane w § 803 – „Wyплаты z tytułu krajowych poręczeń i gwarancji” w rozdziale 75704 – „Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego”.

Plan w ww. wysokości obowiązywał do dnia 28.06.2022 r. Podjętą w dniu 28.06.2022 roku uchwałą Nr 46.LXII.2022, zmieniającą budżet gminy na 2022 rok, organ stanowiący gminy zmniejszył do 74.177,00 zł plan wydatków. W dniu 28.10.2022 roku uchwałą Nr 46.LXVII.2022, zmieniającą budżet gminy na 2022 rok, organ stanowiący gminy zmniejszył do 0,00 zł plan wydatków w ww. podziałkach klasyfikacji budżetowej.

W przyjętym w dniu 20.12.2022 roku budżetu gminy na 2023 rok (uchwała Nr 96.LXX.2022 Rady Miejskiej w Debrznie) na spłatę potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonego poręczenia nie planowano żadnych środków budżetowych, albowiem nie były one wymagalne.

- Na koniec 2023 roku nominalna wartość niewymagalnych zobowiązań gminy z tytułu tego poręczenia wynosiła 99.549,00 zł. Zapisów na pozabilansowym koncie 994, pomniejszających wartość potencjalnych zobowiązań gminy o wartość spłaconych rat pożyczki i odsetek, dokonywano co kwartał, w oparciu o dowody „PK-polecenie księgowania”, wystawiane na podstawie otrzymywanych z ww. spółki zestawień.

Ustalono, że według otrzymanej w dniu 8.01.2024 roku informacji z Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór (pismo ZZO/l.dz.1/2024/D.R. z dnia 4.01.2024 r.) na dzień 31.12.2023 roku wartość poręczenia kontrolowanej gminy wynosiła 99.549,00 zł.

- b) W trakcie kontroli ustalono, że w 2020 roku kontrolowana gmina udzieliła solidarnego poręczenia za zobowiązania z tytułu pożyczki w kwocie 22.043.217,00 zł udzielonej przez Narodowy Fundusz Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska w Warszawie Zakładowi Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór w Nowym Dworze, na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o.” – umowa pożyczki nr 1483/2020/Wn11/OZ-uk-yo/P z dnia 30.07.2020 r.

Zgodnie z wystawionym w dniu 5.08.2020 roku dokumentem „Umowa Poręczenia” solidarne poręczenie kontrolowanej gminy obejmowało zobowiązania pożyczkobiorcy do wysokości udzielonego kredytu tj. 1.457.802,00 zł. Spłata poręczonej pożyczki następować miała w 10 rocznych ratach, płatnych do 31 marca każdego roku poczynając od 2024 r. Termin płatności ostatniej raty przypada na 31.03.2033 roku.

W ww. umowie poręczenia wprowadzono zmiany poprzez zawarcie dwóch aneksów do umowy:

- aneksem nr 1 z dnia 13.07.2023 r. zmieniono wysokość zobowiązania pożyczkobiorcy do wysokości udzielonego kredytu tj. 2.929.343,00 zł. Spłata poręczonej pożyczki następować miała w 10 rocznych ratach, płatnych do 31 marca każdego roku poczynając od 2025 r. Termin płatności ostatniej raty przypada na 31.03.2034 roku;
- aneksem nr 2 z dnia 21.12.2023 r. zmieniono harmonogram spłaty poręczonej pożyczki, która miała być spłacana w 11 rocznych ratach, płatnych do 31 marca każdego roku poczynając od 2025 r. Termin płatności ostatniej raty zmieniono na 31.03.2035 roku.

- 4) Na koniec 2023 roku nominalna wartość niewymagalnych zobowiązań gminy z tytułu tego poręczenia wynosiła 3.028.892,00 zł, na którą złożyło się poręczenia z tytułu spłaty pożyczki, udzielonej Zakładowi Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Spółka z o.o. w Nowym Dworze, udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku (99.549,00 zł) i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (2.929.343,00 zł).
Powyższa wielkość była zgodna z występującym na dzień 31.12.2023 r. saldem pozabilansowego konta 994 – „Zobowiązania warunkowe”. Stosownie do uregulowań zawartych w dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości konto to miało służyć do ewidencji poręczeń i gwarancji udzielanych przez gminę.
- 5) Jak już podano na początku tej części protokołu w latach 2022-2023 gmina nie realizowała wydatków na spłatę poręczonych zobowiązań.

3.9. Gospodarka odpadami komunalnymi

3.9.1. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych

- 1) W 2023 roku usługi związane z odbiorem odpadów komunalnych z terenu kontrolowanej gminy oraz ich transportem do zakładu zagospodarowania odpadów realizowało Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT-bis Waldemar Zawistowski w Dzierżążenku na podstawie umowy nr RI.272.2.12.2022 z dnia 27.12.2022 r., zawartej na okres od dnia 1.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r.

Określone w § 7 ust. 1 umowy ryczałtowe wynagrodzenie wykonawcy usługi, wyłonionego w trybie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych wynosiło 861.795,45 zł. W ust. 2 tego paragrafu umowy zapisano – cyt.: „Strony zgodnie oświadczają, iż świadome są tego, że rzeczywiste ilości odpadów odebranych na podstawie niniejszej umowy mogą różnić się od szacunkowej ilości odpadów komunalnych, o których mowa w ust. 1. W związku z powyższym zamawiający zobowiązuje się zapłacić wykonawcy wynagrodzenie w kwocie wyliczonej jako suma iloczynów ilości faktycznie odebranych i transportowanych odpadów komunalnych w trakcie realizacji umowy i odpowiadającym im cenom jednostkowym określonym umową i ofertą wykonawcy.”

- 2) Usługę zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu kontrolowanej gminy realizował w 2023 roku Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Spółka z o.o. w Nowym Dworze na podstawie zawartej w dniu 30.12.2022 r. „Umowy na przyjmowanie odpadów Nr RK.6.2022”. Kserokopię tej umowy załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopia „Umowy na przyjmowanie odpadów Nr RK.6.2022”, zawartej z Zakładem Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Spółka z o.o. w Nowym Dworze w dniu 30.12.2022 r. –

– poz. 36 akt kontroli]

- Z przywołanej umowy wynikało m.in., że:
 - umowę zawarto bez stosowania przepisów Prawa Zamówień Publicznych, w oparciu o ustawy: o utrzymaniu czystości i porządku w gminach; Prawo ochrony środowiska; o odpadach; o samorządzie gminnym; o finansach publicznych oraz o gospodarce komunalnej;
 - wykonawca (spółka) zobowiązał się do potwierdzania ilości dostarczanych odpadów z terenu gminy, wystawianych przewoźnikowi (§ 1 ust. 5 umowy);
 - wykonawca miał obowiązek prowadzenia elektronicznej ewidencji odpadów przywożonych z terenu gminy, zgodnie z kartami przekazania odpadów i wystawionymi przez wykonawcę dowodami ważenia (§ 4 ust. 1);
 - z tytułu wykonania umowy wykonawcy przysługiwało wynagrodzenie liczone jako iloczyn ilości przyjętych odpadów oraz ceny jednostkowej (zł/Mg) określonego kodu odpadów. Ceny jednostkowe miały wynikać z cennika wykonawcy na zagospodarowanie odpadów (§ 4 ust. 3);
 - wynagrodzenie wykonawcy, wynikające z faktur miesięcznych, miało być regulowane w terminie 14 dni od otrzymania faktury. Strony umowy dopuściły możliwość płatności cząstkowej w grudniu 2023 r. – I faktury za okres do dnia 20 grudnia 2023 r. oraz II faktury za pozostałą część usługi, dostarczonej po realizacji zadania (§ 4 ust. 4);
 - umowę zawarto na okres jednego roku, tj. od dnia 1.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. (§ 6 ust. 1 umowy).

- Powyżej podano, że umowę na zagospodarowanie odpadów komunalnych zawarto bez stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. W trakcie kontroli powyższej tematyki (połowa maja 2024 r.) podpisujący umowę w imieniu gminy pan Wojciech Kallas nie był już Burmistrzem Debrzna i w związku z tym o wyjaśnienie przyczyn niestosowania przepisów ww. ustawy zwrócono się ustnie do pracowników urzędu prowadzących sprawy z zakresu zamówień publicznych oraz gospodarki komunalnej.

W odpowiedzi pani Sandra Krampikowska – inspektor ds. gospodarki komunalnej przedłożyła do kontroli umowę nr U/ZZO/16/2020 z dnia 12.02.2020 r., zawartą pomiędzy Zakładem Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Nowym Dworze („Operatorem”), a 10 gminami („Organizatorami”) z terenów powiatów chojnickiego i człuchowskiego – współnikami Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Nowym Dworze .

Zgodnie z zapisem (definicją) zawartym w § 1 umowy była to umowa – cyt.: „o świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach zadań własnych Organizatorów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, które uszczegóławiają

umowy na zagospodarowanie odpadów, zawarte z Organizatorami”. W § 2 ust. 4 zapisano – cyt.: „Strony powierzają Operatorowi wykonywanie zadania własnego Organizatorów polegającego na gospodarce odpadami komunalnymi, z uwzględnieniem ust. 1”. Przywołany przepis ust. 1 określał przedmiot umowy – cyt.: „określenie zasad współpracy pomiędzy stronami umowy przy wykonywaniu na terytorium Organizatorów usług stanowiących zadanie własne Organizatorów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, które uszczegóławiają odrębne umowy, w tym na zagospodarowanie odpadów, zawarte z Organizatorami.”

Kserokopię tej umowy, zawartej na czas oznaczony 10 lat, do dnia 12.02.2030 r., załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopia umowy nr U/ZZO/16/2020 z dnia 12.02.2020 r., zawartej pomiędzy Zakładem Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Nowym Dworze a 10 gminami z terenów powiatów chojnickiego i człuchowskiego – poz. 37 akt kontroli]

- Ustalono, że przywołana wcześniej umowa nr RK.6.2022 z dnia 30.12.2022 r. na przyjmowanie odpadów przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Nowym Dworze, podpisana w imieniu gminy przez pana Wojciecha Kallasa – ówczesnego Burmistrza Debrzna, przy kontrasygnacie pani Jolanty Miszewskiej – skarbnika gminy, nie określała wartości zobowiązania zaciągniętego przez gminę.

W trakcie kontroli poproszono panią Jolantę Miszewską – skarbnika gminy o złożenie pisemnego wyjaśnienia w sprawie kontrasygnaty umowy nieokreślającej wysokości zobowiązania w kontekście przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych stanowiących, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokościach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W złożonym wyjaśnieniu pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy podała, że – cyt.: *Umowa nr RK.6.2022 z ZZO Nowy Dwór z dnia 30 grudnia 2022 roku została przeze mnie podpisana (pomimo braku konkretnych kwot) na podstawie wyliczeń szacunkowych przez pracownika merytorycznego do projektu budżetu na 2023 rok i przyjętego cennika do podjętych uchwał przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o.*

Kwota w uchwalonym budżecie na 2023 rok na przyjmowanie odpadów przez ZZO Nowy Dwór była zabezpieczona w kwocie o wiele większej niż wyliczony szacunek. W związku z tym uważałam, iż nie było przeciwwskazań do niepodpisywania umowy.

Cytowane wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pani Jolanty Miszewskiej – skarbnika gminy w sprawie kontrasygnowania umowy nieokreślającej wysokości zobowiązania – poz. 38 akt kontroli]

- 3) Przestrzeganie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych sprawdzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. *Odbiór stałych odpadów komunalnych z terenu Gminy Debrzno z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz ich transport do Zakładu*

Zagospodarowania odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Nowym Dworze w 2024 roku (sprawa RI.271.2.16.2023) udzielonego w 2023 roku.

Podstawowe dane dotyczące tego zamówienia przedstawiono w tabeli:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość zamówienia	910.315,56 zł (równowartość 204.399,93 euro)
Specyfikacja Warunków Zamówienia	Zatwierdzona przez kierownika zamawiającego w dniu 6.11.2023 r. i udostępniona na internetowej stronie prowadzącego postępowanie https://platformazakupowa.pl od dnia 7.11.2023 r. do dnia 16.11.2023 r.
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Tryb podstawowy bez możliwości negocjacji – art. 275 pkt 1 Pzp
Rodzaj zamówienia	Usługi
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Odbiór i transport odpadów komunalnych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy oraz dostarczenie odpadów do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych
Wymagany termin wykonania zamówienia	12 miesięcy, od dnia 1.01.2024 r. do dnia 31.12.2024 r.
Wadium	10.000,00 zł;
Oferty częściowe	Zamawiający nie dopuszczał możliwości składania ofert częściowych
Zamówienia, o których mowa w art. 214 ust. 1, pkt 7 Pzp	Zamawiający nie przewidywał udzielania zamówień, o których mowa w art. 214 ust. 1 pkt 7 Pzp.
Publikacja ogłoszenia o zamówieniu oraz o zmianie ogłoszenia	Ogłoszenie: 2023/BZP 00480053/01 z dnia 7.11.2023 r. Treść ogłoszenia nie była zmieniana.
Termin składania ofert	Do godz. 8.00 w dniu 16.11.2023 r.
Kryteria oceny ofert	Cena oferty – 60%, termin płatności – 40%;
Cena w ofercie	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie: cen za 1 Mg odebranych i przetransportowanych odpadów komunalnych poszczególnych rodzajów; łącznych kosztów odbioru i transportu odpadów wyliczonych w oparciu o szacowane przez zamawiającego ilości odpadów; terminu płatności faktury.
Powołanie komisji przetargowej	Zarządzenie Nr 206.1210.2023 Burmistrza Debrzna z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w postępowaniu prowadzonym w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Pzp pn. <i>Odbiór stałych odpadów komunalnych z terenu Gminy Debrzno z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz ich transport do Zakładu Zagospodarowania odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Nowym Dworze w 2024 roku</i>
Liczba złożonych ofert	1
Oferta z najniższą ceną	Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT-bis Waldemar Zawistowski w Dzierżążenku – 1.058.667,41 zł.
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Nie wykluczono żadnego wykonawcy
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Nie odrzucono żadnej oferty
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	1.058.667,41 zł - Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT-bis Waldemar Zawistowski w Dzierżążenku
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	24.11.2023 r.
Numer umowy, data zawarcia	RI.272.2.21.2023 z dnia 7.12.2023 r.
Publikacja ogłoszenia o wyniku postępowania w Biuletynie Zamówień Publicznych	Nr 2023/BZP 00538878/01 z dnia 7.12.2023 r.
Zatwierdzenie protokołu postępowania	Kierownik zamawiającego zatwierdził protokół w dniu 15.12.2023 r.

- Szacunkową wartość zamówienia w wysokości 910.315,56 zł (równowartość 204.399,93 euro) ustaliła w dniu 25.10.2023 r. pani Sandra Krampikowska – inspektor ds. gospodarki komunalnej. Podstawę ustalenia wartości stanowiły wydatki netto na usługi odbioru i transportu odpadów komunalnych poniesione w okresie od października 2022 roku do września 2023 r. (866.967,20 zł), z uwzględnieniem 5% wzrostu cen.
- Ustalono, że w dniu 16.11.2023 r. (dzień otwarcia ofert) o godzinie 8.00, zamawiający poinformował wykonawców na platformie zakupowej gminy, że na finansowanie zamówienia zamierza przeznaczyć kwotę 983.140,80 zł.

W dniu otwarcia ofert zamawiający zamieścił też (o godz. 9²⁴) „Informację z otwarcia ofert zamieszczoną na stronie internetowej”, wskazującą, że do upływu terminu składania

ofert wpłynęła jedna oferta – oferta Przedsiębiorstwa Komunalnego SANIKONT-bis Waldemar Zawistowski w Dzierżążenku z ceną w wysokości 1.058.667,41 zł oraz proponowanym 30-dniowym terminem płatności faktur.

- W dniu 20.11.2023 r. zamawiający wezwał ww. wykonawcę, na podstawie przepisów art. 274 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, do złożenia, w terminie do dnia 27.11.2023 r., dokumentów i oświadczeń potwierdzających brak podstaw do wykluczenia wykonawcy z postępowania oraz potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu.

Wymagane dokumenty wpłynęły przed terminem i w dniu 24.11.2023 r. o godz. 9¹⁷ zamawiający zamieścił na platformie zakupowej „Zawiadomienie o wyborze oferty najkorzystniejszej”. Z zawiadomienia wynikało, że wykonawca spełnił wymogi określone w Specyfikacji Warunków Zamówienia, zaoferował najniższą cenę i najdłuższy termin płatności.

- Umowę nr RI.272.2.21.2023 z wybranym wykonawcą zawarto w dniu 7.12.2023 r. Zapisy umowy były zgodne z „Projektowanymi postanowieniami umownymi”, stanowiącymi załącznik do Specyfikacji Warunków Zamówienia oraz ze złożoną ofertą wykonawcy.

Ustalono, że w dniu zawarcia umowy podpisujący umowę Burmistrz Debrzna posiadał upoważnienie organu stanowiącego gminy do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których umowa realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zachowania ciągłości działania gminy i których terminy płatności wykraczają poza rok budżetowy. Upoważnienie zawarte było w § 3 ust. 1 pkt 2 uchwały Nr 95.LXX.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2032.

- W dniu zawarcia umowy zamawiający opublikował w Biuletynie Zamówień Publicznych „Ogłoszenie o wyniku postępowania” zawierające wymagane informacje wynikające z przeprowadzonego postępowania.

Zatwierdzenie „Protokołu postępowania w trybie podstawowym” przez kierownika zamawiającego nastąpiło w dniu 15.12.2023 r.

3.9.2. Dochody z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

- 1) W 2023 roku tematykę gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy regulowały wymienione poniżej uchwały Rady Miejskiej w Debrznie:

- a) W zakresie świadczenia usług odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych w zamian za uiszczoną opłatę:

- 1/ Nr 54.XXIX.2020 z dnia 4 sierpnia 2020 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy,

a powstają odpady komunalne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 26 sierpnia 2020 r., poz. 3715).

Przywołaną uchwałą organ stanowiący gminy zdecydował, że gmina będzie odbierała odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

- 2/ Nr 49.XXIX.2020 z dnia 4 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi i sposobu świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 3722) – uchwała obowiązywała do dnia 23 stycznia 2023 r.;
- 3/ Nr 101.LXX.2022 z dnia 20 grudnia 2022 r. sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi i sposobu świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 9 stycznia 2023 r., poz. 71) – uchwała obowiązuje od dnia 24 stycznia 2023 r.

b) Dotyczące wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty:

- 1/ Nr 50.XXIX.2020 z dnia 4 sierpnia 2020 r. w sprawie dokonania wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 26 sierpnia 2020 r., poz. 3714) – uchwała obowiązywała do dnia 31.01.2023 r.;
- 2/ Nr 102.LXX.2022 z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie dokonania wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 9 stycznia 2023 r., poz. 69) – uchwała obowiązuje od dnia 1.02.2023 r.

Zgodnie z tą uchwałą:

- opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, stanowić miała iloczyn liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość oraz określonej w uchwale miesięcznej stawki opłaty w wysokości 28,50 zł;

- właścicielom nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostującym bioodpady stanowiące odpady komunalne, przysługiwało zwolnienie z części opłaty w wysokości 2,00 zł od jednego mieszkańca nieruchomości;
 - stawka opłaty dla właścicieli nieruchomości niewypełniających obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny wynosiła 57,00 zł od osoby;
 - stawki opłaty za pojemniki i worki do odpadów komunalnych na terenie niezamieszkałych nieruchomości ustalono w wysokościach:
 - a) odpady segregowane – od 5,82 zł za pojemnik o pojemności 110 litrów do 423,27 zł za pojemnik o pojemności 8000 litrów, worek o pojemności 120 litrów – 18,19 zł;
 - b) odpady niesegregowane – od 23,28 zł za pojemnik o pojemności 110 litrów do 1.693,08 zł za pojemnik o pojemności 8000 litrów, worek o pojemności 120 litrów – 72,76 zł;
- 3/ Nr 52.XXIX.2020 z dnia 4 sierpnia 2020 r. w sprawie ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstającymi na terenie nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2020 r., poz. 3687).
- Uchwałą tą określono roczną stawkę opłaty w wysokościach: 180,00 zł – jeżeli odpady gromadzone są w sposób selektywny; 360,00 zł – jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku selektywnego gromadzenia odpadów.
- c) Określające górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych:
- Nr 11.LXXII.2023 z dnia 27 stycznia 2023 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych, osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 8 lutego 2023 r., poz. 722) – uchwała obowiązuje od dnia 23 lutego 2023 r.
- d) Określające wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:
- Nr 47.XXIX.2020 z dnia 4 sierpnia 2020 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez

właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 26 sierpnia 2020 r., poz. 3723);

e) Dotyczące uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- 1/ Nr 72.XXX.2020 z dnia 28 sierpnia 2020 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 10 września 2020 r., poz. 3858);
- 2/ Nr 69.XXX.2020 z dnia 28 sierpnia 2020 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 10 września 2020 r., poz. 3857);

f) Dotyczące poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- Nr 26.LVIII.2022 z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2022 r., poz. 1622).

g) W zakresie utrzymania czystości i porządku w gminie:

- 1/ Nr 48.XXIX.2020 z dnia 4 sierpnia 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2020 r., poz. 3686) – uchwała obowiązywała do dnia 23 stycznia 2023 r.;
- 2/ Nr 100.LXX.2022 z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 9 stycznia 2023 r., poz. 68) – uchwała obowiązuje od dnia 24 stycznia 2023 r.

2) Z kwartalnego sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego na koniec IV kwartału 2023 r. wynikało, że w roku tym gmina zrealizowała 2.411.150,18 zł dochodów z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, klasyfikowanych w § 049 – „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami komunalnymi”.

W sprawozdaniu wykazano, że na dzień 31.12.2023 r. należności gminy z tytułu dochodów z ww. źródła wynosiły 282.898,47 zł (z tego 240.797,31 zł do zaległości), nadpłaty w opłacie wynosiły 36.083,72 zł. Wykazane w sprawozdaniu dane wynikały z ewidencji księgowej kontrolowanej jednostki.

W tabeli poniżej przedstawiono wielkości kwotowe wynikające wydruku „Zestawienie zbiorcze księgowania wg klasyfikacji budżetowej – gospodarka odpadami na terenie miasta i gminy – księgowania od 2023.01.01 do 2023.12.31” wygenerowanego z komputerowego programu „Księgowość zobowiązań”.

Wyszczególnienie	Oplata za gospodarowanie odpadami komunalnymi - rok 2023 (w zł)
1	2
- należności początkowe	229.111,76
- nadpłaty początkowe	34.244,78
- przypisy	2.589.589,09
- odpisy	126.491,14
- wpłaty	2.411.150,18
- nadpłaty końcowe	36.083,72
- należności końcowe	282.898,47
<i>w tym zaległości</i>	<i>240.797,31</i>

- 4) Ustalono, że według stanu na dzień 31.12.2023 r. w jednostce prowadzono 1658 kont do rozliczenia podmiotów objętych gminnym systemem zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym 1444 konta dotyczące osób fizycznych oraz 214 kont dotyczących osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej. Informacji takich udzieliła pani Sandra Krampikowska – inspektor ds. gospodarki komunalnej.
- 5) Kontrolę w zakresie prawidłowości dokonywania przypisów opłaty na podstawie złożonych „Deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi” przeprowadzono w oparciu o deklaracji oznaczonych symbolem DEK i następującymi numerami porządkowymi:
- 100912.630.2023; 102529.348.2023; 102534.365.2023; 101147.602.2023; 101470.522.2023; 101299.571.2023; 102539.380.2023; 100649.647.2023; 101823.627.2023; 102064.567.2023; 102517.226.2023; 102255.235.2023; 100324.175.2023; 102343.477.2023; 101091.616.2023; 101151.524.2023 – deklaracje złożone przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy;
 - 102544.412.2023; 102524.353.2023; 102524.310.2023; 102556.511.2023 – deklaracje złożone przez właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy.

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

- 6) Występujące na dzień 31.12.2023 r. nadpłaty na sumę 36.083,72 zł obejmowały nadpłaty występujące na 314 kontach prowadzonych do rozliczenia osób fizycznych oraz na 35 kontach prowadzonych do rozliczenia osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej. Na ww. sumę nadpłat złożyły się nadpłaty powstałe

w bieżącym roku rozrachunkowym w wysokości 29.218,96 zł, oraz nadpłaty z lat ubiegłych, w wysokości 6.864,76 zł.

- 7) Końcowe saldo zaległości (240.797,31 zł) stanowiło sumę zaległości występujących na 324 analitycznych kontach rozrachunkowych, w tym 299 kontach prowadzonych dla osób fizycznych i 25 kontach prowadzonych dla osób prawnych.

Zaległości w wysokościach powyżej 1.000,00 zł występowały na 63 kontach. Największe zaległości, w wysokościach powyżej 5.000,00 zł widniały na kontach 10 dłużników – kontach o indeksach: 100009; 101031; 102548; 102031; 100314; 100313; 101943; 100493; 101612 oraz 101845.

Ustalenia w zakresie windykacji należności od tych dłużników przedstawiono w odrębnym punkcie („3.9.3. Windykacja należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi”) niniejszego protokołu kontroli.

- 8) Na podstawie komputerowego wydruku „Rejestr przypisów i odpisów”, wygenerowanego z programu „Księgowość zobowiązań” ustalono, w 2023 roku umorzono 463,42 zł należności (zaległości) z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Umorzona kwota dotyczyła w całości zaległości spółki akcyjnej MY CENTER w upadłości z siedzibą w Zabrze – zaległości powstałych przed 2023 rokiem (215,86 zł) oraz w 2023 roku (zaległości z okresu styczeń-marzec 2023 r. – 247,56 zł).

- Z ww. rejestru przypisów i odpisów oraz z indywidualnego konta 102098 (kserokopię wydruku z tego konta załączono do akt roboczych kontroli) wynikało, że księgowania pomniejszającego należności od ww. spółki dokonała w dniu 20.12.2023 r. pani Lucyna Glinczak – inspektor ds. egzekucji i księgowości podatkowej.

W uwagach do księgowania przywołano art. 67d § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej stanowiący, że organ podatkowy może z urzędu udzielać ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, o których mowa w art. 67a § 1 pkt 3, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne.

- Z ustnych informacji wyżej wymienionej wynikało, że księgowanie umorzenia nastąpiło po otrzymaniu opinii prawnej sporządzonej w dniu 30.08.2023 r. przez pana Tomasza Wilickiego – radcę prawnego. Opinia była następującej treści – cyt.: „W związku z otrzymaniem zawiadomienia o ogłoszeniu upadłości My Center SA w upadłości skontaktowałem się z syndykiem Masy Upadłości Anetą Brachaczek – uzyskałem informację, iż jedyny majątek spółki stanowią nieruchomości, które są zastawione zastawem rejestrowym – zysk z ich sprzedaży pobiorą banki, które są uprzywilejowanymi wierzycielami, a resztę pochłoną koszty egzekucyjne. Zgłoszenie uzupełniające wierzytelności to koszt 1.030 zł. Koszt ten znacznie przekracza wysokość wierzytelności, której prawdopodobieństwo odzyskania jest znikome.”

Pod cytowaną opinią, której kserokopię dołączono do akt roboczych kontroli, swój podpis złożyła również pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy.

- 9) W trakcie kontroli ustalono też, że przypadające do zapłaty w 2023 r. pozostałe należności od ww. spółki z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (należności za okres od kwietnia do grudnia 2023 r., na sumę 742,68 zł), przypisane w dniu 23.01.2023 r., zostały odpisane w dniu 9.08.2023 r. przez panią Sandrę Krampikowską – inspektora ds. gospodarki komunalnej.

Odpisu należności wyżej wymieniona dokonała w oparciu o sporządzoną przez siebie w dniu 9.08.2023 r. „Notatkę służbową” o treści – cyt.: „W związku z otrzymanym zawiadomieniem od Syndyka o opadłości w dniu 13.04.2023 r. My Center Spółka Akcyjna dokonano odpisu na koncie podatnika (102098) – miejsce prowadzenia działalności ul. Miła 1A, 77-310 Debrzno. Polecam o wyłączenie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z urzędzeń księgowych, począwszy od miesiąca kwiecień 2023 r. Dokonano odpisu na koncie podatnika (nr konta księgowego: 102098) – polecenie księgowania. Notatkę służbową dołączono do akt sprawy.”

Kserokopię cytowanej notatki załączono do akt roboczych niniejszej kontroli.

- 10) Przywoływanym „Zawiadomieniem o ogłoszeniu upadłości”, sporządzonym w dniu 18.04.2023 r. przez Syndyka Masy Upadłości – Anetę Brachaczek, prowadzącą postępowanie likwidacyjne MY CENTER Spółka Akcyjna w upadłości z siedzibą w Zabrze, poinformowano gminę o wydaniu w dniu 13.04.2023 r. przez właściwy sąd postanowienia ogłaszającego upadłość obejmującą likwidację majątku ww. spółki. Jednocześnie syndyk wezwał wierzycieli upadłego do zgłaszania swoich wierzytelności w terminie 30 dni od dnia obwieszczenia postanowienia o ogłoszeniu upadłości w Krajowym Rejestrze Zadłużonych.

Kserokopię pierwszej strony „Zawiadomienia” załączono do akt roboczych kontroli.

- 11) Przedłożone do kontroli dokumenty nie zawierały decyzji administracyjnej organu podatkowego w sprawie umorzenia z urzędu spółce MY CENTER zaległości w wysokości 463,42 zł, jak też dokumentu wskazującego na wyrażenie przez organ podatkowy zgody na odpisanie należności gminy (zobowiązań spółki) w kwocie 742,68 zł po otrzymaniu zawiadomienia syndyka masy upadłości wzywającego wierzycieli do zgłaszania wierzytelności.
- O złożenie pisemnych wyjaśnień w sprawie braku tych dokumentów poproszono panie Lucynę Glinczak – inspektora ds. egzekucji i księgowości podatkowej oraz Sandrę Krampikowską – inspektora ds. gospodarki komunalnej.
 - W złożonym wyjaśnieniu pani Lucyna Glinczak – inspektor ds. egzekucji i księgowości podatkowej podała, że – cyt.: *W związku z otrzymanym zawiadomieniem od Syndyka o upadłości w dniu 13.04.2023 firmy My Center Spółka Akcyjna oraz otrzymaną opinią*

radcy prawnego otrzymałam ustne polecenie służbowe od Burmistrza Debrzna o umorzeniu zaległości z urzędu.

Pani Sandra Krampikowska – inspektor ds. gospodarki komunalnej w złożonym wyjaśnieniu podała, że – cyt.: *W związku z dokonaniem odpisu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na koncie (nr księgowy 102098) Przedsiębiorstwa My Center Spółka Akcyjna, z uwagi na ogłoszoną upadłość w dniu 13.04.2023 r. (pismo o upadłości dołączono do notatki służbowej) dokonano odpisu na koncie podatnika na podstawie wydanego ustnego polecenia służbowego przez Burmistrza.*

Cytowane wyjaśnienia załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopia wydruku z konta 102098 dot. opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi; kserokopia opinii prawnej sporządzonej w dniu 30.08.2023 r. przez pana Tomasza Wilickiego – radcę prawnego; kserokopia notatki służbowej sporządzonej w dniu 9.08.2023 r. przez panią Sandrę Krampikowską – inspektor ds. gospodarki komunalnej; kserokopia pierwszej strony „Zawiadomienia o ogłoszeniu upadłości”; wyjaśnienie pani Lucyny Glinczak – inspektor ds. egzekucji i księgowości budżetowej; wyjaśnienie pani Sandry Krampikowskiej – inspektor ds. gospodarki komunalnej – poz. 39 akt kontroli]

3.9.3. Windykacja należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

- 1) Kontrolę w zakresie windykacji należności gminy przeprowadzono na przykładzie największych należności (w kwotach powyżej 5.000,00 zł), występujących na dzień 31.12.2023 r. na 10 kontach rozrachunkowych. Należności te, na sumę 72.161,56 zł, stanowiły 30% wszystkich należności w dochodach z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- 2) W tabeli poniżej wymieniono numery (indeksy) kont, na których należności te występowały, kwoty należności, dane o roku/latach powstania należności oraz opisano podjęte czynności windykacyjne:

Lp.	Indeks konta	Należności na dzień 31.12.2023 r. (w zł)	Należności z roku/lat	Podjęte działania windykacyjne
1	2	3	4	5
1.	100009	16.636,60	2016-2023	W latach 2018-2019 wystawiono 6 tytułów wykonawczych (dalej: „tyt. wyk.”) na sumę 4.560,60 zł– organ egzekucyjny umorzył postępowania z uwagi na bezskuteczność. W 2020 r. wystawiono 2 tyt. wyk. na kwotę 750,00 zł – organ egzekucyjny nie przystąpił do egzekucji z uwagi na bezskuteczność. W 2023 r. wystawiono 3 tyt. wyk. na kwotę 12.200,00 zł – 2 tytuły w trakcie realizacji, w przypadku trzeciego organ egzekucyjny nie przystąpił do egzekucji z uwagi na bezskuteczność. W okresie luty-kwiecień 2024 r. organ egzekucyjny przekazał gminie 2.287,28 zł tytułem należności głównej, 332,50 zł tytułem odsetek oraz 32,00 zł tytułem zwrotu kosztów upomnienia.
2.	101031	8.769,16	2017-2023	W latach 2018-2019 wystawiono 4 tyt. wyk. na sumę 1.380,00 zł – organ egzekucyjny umorzył postępowania z uwagi na ich bezskuteczność. W 2020 r. wystawiono 4 tyt. wyk. na kwotę 1.506,00 zł – w dwóch przypadkach organ egzekucyjny umorzył postępowania z uwagi na ich bezskuteczność – w pozostałych dwóch przypadkach egzekucja w toku. W 2023 r. wystawiono tyt. wyk. na kwotę 3.432,00 zł – egzekucja w toku. W 2023 r. przesłano też dłużnikowi upomnienie na kwotę 1.836,00 zł. W okresie styczeń-kwiecień 2024 r. organ egzekucyjny przekazał gminie 338,24 zł tytułem należności głównej oraz 136,76 zł tytułem odsetek.

3.	102548	8.181,00	2021-2023	W październiku 2023 r. przesłano dłużnikowi upomnienie dotyczące zaległości na kwotę 7.668,00 zł. W lutym 2024 r. na koncie dłużnika zaksięgowano wpłatę 7.302,26 zł na poczet należności głównej, 1.849,74 zł na poczet odsetek oraz 16,00 zł tytułem zwrotu kosztów upomnienia.
4.	102031	6.976,83	2018-2023	W latach 2019-2020 wystawiono 7 tyt. wyk. na kwotę 1.705,00 zł – organy egzekucyjne umorzyły postępowania z uwagi na ich bezskuteczność. W 2023 r. przesłano dłużnikowi upomnienie dotyczące zaległości w wysokości 3.578,00 zł.
5.	100314	5.608,10	2021-2023	W 2023 r. wystawiono tyt. wyk. na kwotę 2.496,10 zł oraz przesłano upomnienie na kwotę 2.656,00 zł.
6.	100313	5.556,20	2020-2023	W 2023 r. wystawiono tyt. wyk. na kwotę 3.530,00 zł oraz przesłano dłużnikowi upomnienie na kwotę 1.530,00 zł. W okresie luty-kwiecień 2024 r. organy egzekucyjne przekazały gminie 61,66 zł tytułem należności głównej, 26,02 zł tytułem odsetek oraz 16,00 zł tytułem zwrotu kosztów upomnienia.
7.	101943	5.170,00	2017-2023	W latach 2019-2020 wystawiono 9 tyt. wyk. na sumę 3.740,00 zł – organ egzekucyjny umorzył postępowania z uwagi na ich bezskuteczność. W 2023 r. wystawiono tyt. wyk. na kwotę 1.040,00 zł – organ egzekucyjny nie przystąpił do egzekucji z uwagi na bezskuteczność, W 2023 roku przesłano też dłużnikowi upomnienie na kwotę 130,00 zł.
8.	100493	5.168,00	2015-2023	W latach 2017-2020 wystawiono 6 tyt. wyk. na sumę 1.994,00 zł – we wszystkich przypadkach organ egzekucyjny umorzył prowadzone postępowania z uwagi na ich bezskuteczność. W 2023 roku wystawiono tyt. wyk. na kwotę 1.950,00 zł – organ egzekucyjny nie przystąpił do egzekucji z uwagi na ich bezskuteczność. W październiku 2023 r. przesłano dłużnikowi upomnienie na kwotę 918,00 zł
9.	101612	5.076,97	2015-2023	W latach 2017-2019 wystawiono 4 tyt. wyk. na sumę 1.461,60 zł – w przypadku 3 tytułów organ egzekucyjny umorzył postępowania z uwagi na ich bezskuteczność, w przypadku ostatniego tytułu organ egzekucyjny nie przystąpił do egzekucji z uwagi na bezskuteczność. W 2020 r. wystawiono tyt. wyk. na kwotę 702,00 zł – egzekucja w toku. W 2023 r. przesłano też dłużnikowi upomnienie dotyczące zaległości w wysokości 2.010,00 zł.
10.	101845	5.018,70	2020-2023	W 2020 r. wystawiono 2 tyt. wyk. na kwotę 473,70 zł – organ egzekucyjny umorzył postępowania z uwagi na ich bezskuteczność. W 2023 r. przesłano dłużnikowi upomnienie dotyczące zaległości w kwocie 2.830,00 zł.

3.9.4. Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz cele wskazane w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

1) Na podstawie kwartalnego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego na koniec IV kwartału 2023 roku ustalono, że w roku tym zrealizowano 2.339.155,89 zł wydatków budżetowych klasyfikowanych w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami komunalnymi”.

Dane o wykonaniu wydatków w poszczególnych paragrafach tego rozdziału przedstawiono w tabeli poniżej:

L.p.	Paragraf klasyfikacji wydatków	Wykonane wydatki (w zł)
1	2	3
1.	401 – „Wynagrodzenia osobowe pracowników”	73.354,81
2.	404 – „Dodatkowe wynagrodzenie roczne”	5.892,20
3.	410 – „Wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne”	4.260,00
4.	411 – „Składki na ubezpieczenia społeczne”	13.539,96
5.	412 – „Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy”	1.939,97
6.	421 – „Zakup materiałów i wyposażenia”	9.471,00
7.	426 – „Zakup energii”	1.936,68
8.	430 – „Zakup usług pozostałych”	2.219.510,75
9.	441 – „Podróże służbowe krajowe”	2.213,24
10.	443 – „Różne opłaty i składki”	4.110,00

11.	444 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”	1.788,66
12.	461 – „Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego”	89,62
13.	470 – „Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej”	1.049,00
Razem:		2.339.155,89

- 2) W trakcie kontroli poproszono panią Jolantę Miszewską – skarbnika gminy o wypełnienie zestawienia obrazującego m.in. wysokość uzyskanych w kontrolowanym roku dochodów z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wielkość poniesionych w tym roku wydatków na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z podziałem m.in. na wydatki dotyczące odbioru i zagospodarowania odpadów, wydatki na tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, czy też na wydatki związane z obsługą administracyjną systemu. Otrzymane zestawienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Sporządzone przez panią Jolantę Miszewską – skarbnika gminy zestawienie „Gospodarowanie odpadami komunalnymi” – poz. 40 akt kontroli]

- W przedłożonym dokumencie zawarto informacje przedstawione w tabeli poniżej (w zł):

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2023
1	2	4
1	Stan środków na rachunku bankowym na 31 dzień grudnia roku poprzedniego	284.469,23
2.	Dochody gminy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	2.411.150,18
3.	Wydatki gminy na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym dotyczące:	2.339.091,90
	- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	2.218.071,65
	- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK)	6.046,68
	- obsługi administracyjnej systemu	104.960,34
	- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi	0,00
	- inne wydatki wynikające z ustawy	10.077,22
4.	Różnica: Stan środków (poz. 1) plus dochody (poz. 2) minus wydatki (poz. 3)	356.527,51

- Ustalono, że zrealizowane w 2023 roku wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi były o 72.058,28 zł niższe od wykonanych w tym samym roku dochodów z opłaty za gospodarowanie odpadów komunalnych. Z zestawienia wynika, że na koniec 2023 roku suma środków pochodzących z opłaty za gospodarowanie odpadów komunalnych, niewykorzystanych na funkcjonowanie ww. systemu, wynosiła 356.527,51 zł. Środki te włączono do budżetu gminy rok 2024 uchwałą Nr 20.XCIV.2024 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 4 kwietnia 2024 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy Debrzno na 2024 rok, jako źródło finansowania wydatków klasyfikowanych w § 430 – „Zakup usług pozostałych” w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami”.
- 3) Na podstawie wydruków z ewidencji księgowej wydatków klasyfikowanych w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami komunalnymi” oraz w oparciu o dane zawarte w tabeli powyżej ustalono, co następuje:

- a) Zasadniczą część (94,8%) poniesionych w 2023 roku wydatków gminy na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi stanowiły wydatki w wysokości 2.218.071,65 zł na odbieranie odpadów, ich transport do zakładu zagospodarowania odpadów oraz zagospodarowanie tychże odpadów.
- Powyższa wielkość obejmowała wydatki na zapłatę faktur:
 - Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o. o. w Nowym Dworze za zagospodarowanie odpadów zebranych z zamieszkałych i niezamieszkałych nieruchomości – 1.276.933,37 zł;
 - Przedsiębiorstwa Komunalnego „SANIKONT-bis” w Dzierżążenku za świadczenie usługi polegającej na odbiorze odpadów z nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych oraz ich transporcie do zakładu zagospodarowania odpadów – 941.138,28 zł.

- Poniesione w 2023 rok wydatki na rzecz ww. Zakładu Zagospodarowania Odpadów, w wysokości 1.276.933,37 zł, obejmowały zapłatę faktury za zagospodarowanie odpadów dostarczonych w ostatniej dekadzie 2022 r. (29.849,52 zł) oraz 12 faktur za zagospodarowanie odpadów dostarczonych do Zakładu do dnia 20.12.2023 r. (1.247.083,85 zł).

Na koniec 2023 roku jednostka posiadała zobowiązanie wobec ww. Zakładu w wysokości 21.448,69 zł, za zagospodarowanie odpadów dostarczonych w okresie od dnia 21.12.2023 r. do końca tego roku. Zobowiązanie uregulowano w dniu 22.01.2024 r.

Łączne wynagrodzenie Zakładu za zagospodarowanie w 2023 r. odpadów komunalnych z terenu kontrolowanej gminy na podstawie „Umowy na przyjmowanie odpadów nr RK.6.2022” z dnia 30.12.2022 r. wyniosło 1.268.532,52 zł. W niniejszym protokole wykazano (punkt „3.9.1. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych”), że ww. umowa nie określała kwotowo wynagrodzenia wykonawcy usługi – wartości zobowiązania zaciągniętego przez gminę.

- Ustalono, że poniesione w 2023 roku wydatki na rzecz Przedsiębiorstwa „SANIKONT-bis” w Dzierżążenku, w wysokości 941.138,28 zł, stanowiły zapłatę faktury za usługi świadczone w ostatniej dekadzie grudnia 2022 r. (34.095,74 zł) oraz 12 faktur za usługi wykonywane w okresie od dnia 1.01.2023 r. do dnia 20.12.2023 r. (907.042,54 zł). Zapłaty faktury za usługi świadczone w okresie od dnia 21.12.2023 r. do końca tego roku, wystawionej w dniu 30.12.2023 r. na kwotę 14.916,15 zł, dokonano w dniu 26.01.2024 r. Łączne wynagrodzenie wykonawcy usługi związanej z odbiorem i transportem odpadów komunalnych, wykonywanej w 2023 roku na podstawie umowy nr RI.272.2.12.2022 z dnia 27.12.2022 r. wyniosło 921.958,69 zł. Wynagrodzenie to było o 60.163,24 zł (7%) wyższe od wynagrodzenia w wysokości 861.795,45 zł, określonego na podstawie złożonej oferty w § 7 ust. 1 ww. umowy. W punkcie „3.9.1. Stosowanie przepisów o zamówieniach

publicznych” niniejszego protokołu wykazano, że strony umowy uzależniały wysokość wynagrodzenia wykonawcy usługi od ilości odebranych i przetransportowanych odpadów komunalnych.

- b) Podana w informacji skarbnika gminy suma wydatków na tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (6.046,68 zł) wiązała się z ubezpieczeniem PSZOK w Grzymisławiu oraz zakupem energii elektrycznej do oświetlenia tego obiektu.
- c) Na obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wydatkowano w 2023 roku środki w wysokości 104.960,34 zł. Wielkość ta obejmowała wydatki: na wynagrodzenia, podróże służbowe i szkolenia pracownika urzędu prowadzącego sprawy gospodarowania odpadami komunalnymi; wydatki z tytułu odpisu na tego pracownika na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych; na wynagrodzenia inkasentów opłaty za gospodarowanie odpadów; na pochodne od wynagrodzeń oraz na aktualizację oprogramowania komputerowego.
- d) W 2023 gmina nie realizowała (nie finansowała środkami pochodzącymi z opłaty za gospodarowanie odpadów komunalnych) wydatków na edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.
- e) Pozostałe wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, zrealizowane na sumę 10.077,22 zł, związane były z zapłatą faktur za pokrywy koszy i ocynkowane wkłady do koszy wraz z ich transportem (9.987,60 zł), a także z pokryciem kosztów postępowań egzekucyjnych dotyczących opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (89,62 zł).

IV. GOSPODARKA MIENIEM

Kontrolę w zakresie gospodarki mieniem przeprowadzono za rok 2023.

4.1. Gospodarka mieniem komunalnym

4.1.1. Środki trwałe

Z obowiązujących w jednostce uregulowań wewnętrznych („II. Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego” polityki rachunkowości) wynika, że – cyt.: „Za środki trwałe w jednostkach organizacyjnych uznaje się aktywa o wartości początkowej wyższej niż 3.500,00 zł. Podstawowe środki trwałe finansuje się ze środków na inwestycje w rozumieniu ustawy o finansach publicznych i wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Umarzane są (z wyjątkiem gruntów) stopniowo na podstawie aktualnego planu amortyzacji według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku

dochodowym od osób prawnych (załącznik nr 1 do ustawy). Jeżeli Gmina realizuje projekty unijne, bądź projekty z pozostałych środków zewnętrznych, za środek trwały uznaje się zakup powyżej 10.000,00 zł zgodnej z ustaw o podatku dochodowym od osób prawnych (w przypadku otrzymania środków na wydatki bieżące w przedziale między 3.500,00 zł a 10.000,00 zł uznaje się zakup jako pozostały środek trwały).”

a) *Podstawowe i pozostałe środki trwałe*

- 1) Na podstawie szczegółowych wydruków z kont 011 – „Środki trwałe” i 013 – „Pozostałe środki trwałe” ustalono następujące dane o saldach i obrotach kont księgowych służących do ewidencji podstawowych i pozostałych środków trwałych w 2023 roku (w zł):

Wyszczególnienie	Konto 011	Konto 013
1	2	3
Wartość początkowa środków trwałych na początek roku (B.O.)	96.133.842,57	1.756.595,45
Zwiększenia wartości początkowej w trakcie roku / księgowania na stronie Wn	5.814.996,47	438.137,24
Zmniejszenia wartości początkowej w trakcie roku / księgowania na stronie Ma	1.637.621,02	105.065,99
Wartość środków trwałych na koniec roku (B.Z.)	100.311.218,02	2.089.666,70

- 2) Ustalono, że księgowania na stronie Wn konta 011, na sumę 5.814.996,47 zł, miały związek z:

- rozliczeniem kosztów zadań inwestycyjnych	- 5.361.848,55 zł;
- nieodpłatnym otrzymaniem gruntów	- 339.300,00 zł;
- „weryfikacją gruntów”	- 113.847,92 zł;
	<hr/>
Razem:	- 5.815.996,47 zł.

- Przyjmowanie na stan inwentarzowy środków trwałych powstałych w wyniku rozliczenia kosztów zadań inwestycyjnych następowało na podstawie protokołów przyjęcia środka trwałego – dowodów określanych w uregulowaniach wewnętrznych z zakresu rachunkowości. Do dokumentów tych dołączano wydruki z ewidencji księgowej dokumentujące poniesione koszty inwestycyjne, a także protokoły odbioru robót i protokoły dokumentujące przyjęcie dostarczonych składników majątku trwałego.
- W 2023 roku gmina otrzymała nieodpłatnie 1,6633 ha gruntów w m. Strzeczona i Rozwory o łącznej wartości 339.300,00 zł. Przekazującym grunty był Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa – Oddział Terenowy w Pruszczu Gdańskim. Wartości gruntów wynikały z notarialnych umów nieodpłatnego przekazania nieruchomości oraz sporządzonych na ich podstawie dowodów „OT-Przyjęcie środka trwałego”
- W dniach 12 i 31.07.2023 r. na stronie Wn konta 011 dokonano księgowania (PK nr 102 i 109) zwiększających stan tego konta o 113.847,92 zł, w korespondencji ze stroną Ma konta 800 – „Fundusz jednostki”. Księgowania te opisano jako „weryfikacja gruntów”.

W tych samych dniach, w korespondencji ze stroną Wn konta 800, na stronie Ma konta 011 zaksięgowano zmniejszenia na sumę 132.522,05 zł, również z opisem „weryfikacja gruntów”.

Ustalono, że ww. księgowania dokonano po weryfikacji stanu posiadania gruntów dokonanej wspólnie przez Referat Finansowy i Referat Komunalny, uwzględniającej m.in. postanowienia decyzji Nr 1/2017 Wojewody Pomorskiego z dnia 13 stycznia 2017 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej oraz podziały działek. W następstwie weryfikacji na stan ewidencyjny przyjęto 15 działek gruntu, a ze stanu tego zdjęto 16 działek.

Składniki majątku po weryfikacji przyjmowano na stan ewidencyjny na podstawie dowodów „OT – Przyjęcie środka trwałego”, ze stanu tego zdejmowano na podstawie dowodów „LT – Likwidacja środka trwałego”.

3) Księgowania na stronie Ma konta 011, na sumę 1.637.621,02 zł, miały związek z:

- przekazaniem składników majątku jednostkom organizacyjnym gminy	-	1.385.556,65 zł;
- „weryfikacją gruntów”	-	171.232,05 zł;
- sprzedażą nieruchomości gminnych	-	80.378,12 zł;
- kasacją środka trwałego	-	454,20 zł;
	<u>-</u>	<u>1.637.621,02 zł.</u>

- W 2023 roku Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie przekazano składniki majątku w postaci: samochodu specjalnego (203.009,40 zł); mebli stanowiących pierwsze wyposażenie budynku (części usługowej) przy ul. Rynek 3 w Debrznie (33.987,36 zł) oraz doposażenia placu zabaw (11.562,00 zł).

Zakładowi Wodociągowi i Kanalizacji w Debrznie przekazano sieci wodociągowe o wartości 516.997,89 zł, Szkole Podstawowej w Debrznie przekazano składnik majątku o nazwie „Miasteczko ruchu drogowego” o wartości 606.716,00 zł, a trzem innym szkołom podstawowym trzy „Mobilne Miasteczka Rowerowe” o wartości 4.428,00 zł każdy.

Przekazanie ww. składników majątku udokumentowano dowodami „PT – Przekazanie-przejęcie środka trwałego”.

- Na stronie Ma konta 011 dokonano 3 księgowania opisanych jako „weryfikacja gruntów”, a wartość tych księgowania wyniosła 171.232,05 zł. Taka była wartość zmniejszeń ustalonych w trakcie przeprowadzonej w lipcu 2023 r. weryfikacji stanu posiadania gruntów przy jednoczesnym zwiększeniu wartości gruntów o 113.847,92 zł.
- W ślad za sprzedażą nieruchomości gminnych dokonano 13 księgowania zmniejszających wartość konta 011 o 80.378,12 zł.

- Księgowania opisanego jako „kasacja” dokonano po wydaniu przez kierownika jednostki zarządzenia o przeznaczeniu do kasacji składników majątku wymienionych w załączniku do zarządzenia, w tym monitora komputerowego o wartości ewidencyjnej 454,20 zł.
- 4) Dokonane w trakcie roku księgowania zwiększające o 438.137,24 zł wartość pozostałych środków trwałych (konto 013) wiązały się z zakupem i wydaniem do używania składników majątku w postaci, m.in.: sprzętu AGD, mebli (w tym mebli ogrodowych), rzutników, ekranów i projektorów, sprzętu do utrzymania zieleni oraz sprzętu sportowego na wyposażenie świetlic wiejskich i innych obiektów użytkowanych przez sołectwa; z zakupem wyposażenia biur urzędu miejskiego, tj. mebli biurowych, drukarek, monitorów, notebooka i niszczarek, a także z zakupem sprzętu dla jednostek OSP – motopomp, pilarki, radiotelefonu.
- Składniki majątku przyjmowano na stan ewidencyjny na podstawie dowodów nabycia.
- 5) Zmniejszenie w trakcie roku o 105.065,99 zł wartości konta 013 wynikało z przekazania składników majątku jednostkom organizacyjnym gminy, m.in. EKOppracowni i pomocy sensorycznych szkołom podstawowym oraz wyposażenia placów zabaw – Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie (łączna wartość przekazanych składników wyniosła 65.316,24 zł), a także z kasacji niesprawnych i nieprzydatnych składników majątku o wartości początkowej w wysokości 39.749,75 zł.

b) *Umorzenie środków trwałych*

- 1) Z obowiązujących w jednostce uregulowań wewnętrznych wynikało m.in., że:
- podstawowe środki trwałe umarza się stopniowo przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych;
 - odpisy amortyzacyjne nalicza się miesięcznie pod datą ostatniego dnia miesiąca;
 - naliczone umorzenia i amortyzacje zapisywane są w księdze głównej raz na kwartał w oparciu o wydruk z programu komputerowego INFO-SYSTEM;
 - nowo przyjęte podstawowe środki trwałe umarza się począwszy od następnego miesiąca po miesiącu, w którym przyjęto je do użytkowania.

Uregulowania takie zawarto w obowiązującej od dnia 28.08.2023 r. *Instrukcji w sprawie gospodarowania, ewidencji i amortyzacji składnikami majątkowymi oraz zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Miejskim w Debrznie oraz dla Centrum Usług Wspólnych*, wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Nr 162.1166.2023 Burmistrza Debrzna z dnia 28 sierpnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji gospodarowania (...).

Podobne uregulowania zawarte były w obowiązującej do dnia 28.08.2023 r. *Instrukcji w sprawie gospodarowania, ewidencji i amortyzacji (...)*, wprowadzonej zarządzeniem

Nr 222.826.2017 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji gospodarowania, ewidencji i amortyzacji składnikami majątkowymi oraz zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno oraz dla Centrum Usług Wspólnych oraz ustalenia stawek amortyzacyjnych dla poszczególnych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz pozostałych środków trwałych. Jedyna różnica polegała na tym, że do kwartalnych księgowania naliczonego umorzenia i amortyzacji w księdze głównej należało wykorzystywać wydruki z programu komputerowego Gmina II – Majątek trwały.

- 2) Na podstawie szczegółowych wydruków z kont 071 – „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” i 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych ustalono następujące dane o saldach i obrotach kont księgowych służących do ewidencji umorzeń podstawowych i pozostałych środków trwałych oraz podstawowych i pozostałych wartości niematerialnych i prawnych w 2023 roku (w zł):

Wyszczególnienie	Konto 071	Konto 072
1	2	3
Wartość umorzenia na początek roku (B.O.)	31.667.598,21	1.850.866,95
Zwiększenia wartości umorzenia w trakcie roku	3.365.347,70	461.687,81
Zmniejszenia wartości umorzenia w trakcie roku	89.812,57	117.998,59
Wartość umorzenia na koniec roku (B.Z.)	34.943.133,34	2.194.556,17

- 2) Zwiększenie o 3.365.347,70 zł wartości konta 071 było następstwem księgowania amortyzacji podstawowych środków trwałych (3.306.912,63 zł) oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych (58.435,07 zł).

W związku z tym, że kontrolowana jednostka nie drukuje tabeli amortyzacyjnych prawidłowość zastosowanych stawek amortyzacyjnych sprawdzono na przykładzie losowo wybranych „Kart środka trwałego - KS” założonych dla następujących składników majątkowych (po jednym z każdej grypy KŚT): wiaty przystankowej (nr inwentarzowy (75/1); drogi (300/2); kocioła CO (13/3); pompy zatapialnej (ST/00053/2023); kosiarki wrzecionowej (1/5); klimatyzatora (ST/00058); samochodu pożarniczego (236/7) oraz defibrylatora (16/8). Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

Na zmniejszenie o 89.812,57 zł wartości umorzenia na koncie 071 wpłynęło wyksięgowanie pod datą 27.12.2023 r. umorzenia wodociągu przekazanego do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie (89.358,37 zł) oraz umorzenia skasowanego monitora komputerowego (454,20 zł).

- 3) Roczne obroty Ma konta 072 w wysokości 461.687,81 zł wynikały z zaksięgowania umorzenia nabytych w 2023 roku i wydanych do używania „pozostałych środków trwałych” (438.137,24 zł) oraz „pozostałych wartości niematerialnych i prawnych” (23.550,57 zł).

Księgowania na stronie Wn konta 072, zmniejszające o 117.998,59 zł wartość umorzenia miały związek z przekazaniem wyposażenia jednostkom organizacyjnym gminy (65.316,24 zł) oraz kasacją nieprzydatnego wyposażenia (39.749,75 zł) i wartości niematerialnych i prawnych w postaci licencji na korzystanie z oprogramowania komputerowego (12.932,60 zł).

4.1.2. Wartości niematerialne i prawne

- 1) Na dzień 1.01.2023 roku syntetyczne konto 020 – „Wartości niematerialne i prawne” w ewidencji księgowej urzędu miejskiego wykazywało saldo Wn w wysokości 911.415,73 zł. Wielkość ta przedstawiała wartość początkową wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo (817.144,23 zł) oraz wartości niematerialnych i prawnych umarzanych w 100% z chwilą wydania do używania (94.271,50 zł).
- 2) W trakcie roku na stronie Wn konta 020 zaksięgowano wartości początkowe zakupionych licencji na korzystanie z oprogramowania komputerowego oraz certyfikatu zabezpieczającego witrynę internetową. Łączne zwiększenie wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych wyniosło w 2023 roku 23.550,57 zł.
Obroty na stronie Ma konta 020 wyniosły 12.932,60 zł i dotyczyły jednej operacji księgowej – pod datą 6.11.2023 roku wyksięgowano z konta wartość licencji na korzystanie z oprogramowania komputerowego niekompatybilnego z nowym systemem operacyjnym.
- 4) Na dzień 31.12.2023 roku konto 020 przedstawiało saldo Wn w wysokości 922.033,70 zł. Wielkość ta przedstawiała wartość początkową podstawowych (94.689,42 zł) i pozostałych wartości niematerialnych i prawnych (104.889 zł).
- 5) Umorzenia podstawowych wartości niematerialnych i prawnych ewidencjonowano na analitycznym 071-25 – „WNIp umorzenie”, prowadzonym do syntetycznego konta 071 – „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”.
Na dzień 1.01.2023 r. konto 071-25 wykazywało saldo Ma w wysokości 710.013,27 zł, na koniec roku konto przedstawiało saldo w wysokości 768.448,34 zł. Zwiększenie wartości konta o 58.435,07 zł wynikało z zaksięgowania amortyzacji podstawowych wartości niematerialnych i prawnych.
- 6) Do ewidencji umorzenia pozostałych wartości niematerialnych i prawnych wykorzystywano analityczne konta 072-26 i 072-28, prowadzone do syntetycznego konta 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”.
Na dzień 1.01.2023 roku saldo Ma wykazywało pierwsze z tych kont – saldo w wysokości 94.271,50 zł. Po księgowaniu umorzenia wartości zakupionych licencji na korzystanie z programów komputerowych i certyfikatu zabezpieczającego witrynę internetową

wartość umorzenia „pozostałych wartości niematerialnych i prawnych” na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 104.889,47 zł.

4.1.3. Finansowy majątek trwały

- 1) Prowadzone w ewidencji księgowej konto 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe” na początek 2023 roku wykazywało saldo Wn w wysokości 731.100,00 zł. Saldo to przedstawiało wartość udziałów gminy w spółce Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Nowym Dworze.
- 2) W trakcie roku wartość konta wzrosła o 3.000.000,00 zł, do wysokości 3.731.100,00 zł. Zwiększenie wynikało z zaksięgowania kwoty 3.000.000,00 zł jako wartości 60.000 udziałów wniesionych do spółki Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa „KZN – Bałtyk” Sp. z o.o. w organizacji, z siedzibą w Gościnie. Na wstępie niniejszego protokołu wykazano, że utworzenie tej spółki nastąpiło na podstawie uchwały Nr 30.LXXVI.2023 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 21 kwietnia 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa KZN Bałtyk spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.
- 3) Przelewu ww. kwoty na bankowy rachunek Spółki, tytułem „wpłata udziału w spółce SIM KZN Bałtyk”, dokonano w dniu 15.12.2023 r., po otrzymaniu w dniu 14.12.2023 r., drogą elektroniczną, pisma/wniosku o wpłatę wkładu pieniężnego na bankowy rachunek spółki, przesłanego przez pana Roberta Madejskiego – prezesa zarządu Spółki, przedstawiającego się również jako doradca ds. SIM w Departamencie Nadzoru Właścicielskiego Krajowego Zasobu Nieruchomości.
- 4) W trakcie kontroli ustalono, że w gminie nie określono zasad wnoszenia przez burmistrza udziałów do spółek.
W myśl przepisów art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. g ustawy o samorządzie gminnym podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących m.in. określenia zasad wnoszenia, cofania i zbywania udziałów i akcji przez wójta/burmistrza, należy do właściwości rady gminy. Zgodnie z przepisami art. 30 ust. 2 pkt 1 tej ustawy przygotowywanie projektów uchwał rady gminy należy do zadań wójta/burmistrza.

4.1.4. Materiały

- 1) Na dzień 1.01.2023 roku syntetyczne konto 310 wykazywało saldo Wn w wysokości 16.665,82 zł. Taka była wartość zapasów materiałów zinwentaryzowanych na ostatni dzień 2022 r., zaewidencjonowanych na dwóch kontach analitycznych, tj. na koncie 310-1 – „Materiały – Mirosław Gałęza” (2.034,50 zł) i koncie 310-5 – OSP” (14.631,32 zł).
- 2) W trakcie 2023 roku na pierwszym z ww. kont analitycznych nie dokonano żadnych księgowania. Na drugim koncie zaksięgowano wartości zakupionego opału do jednostek

OSP Debrzno i OSP Słupia (10.694,00 zł) oraz wyksięgowano wartości rozchodowanych zapasów materiałów w postaci paliwa i opału w jednostkach OSP w Debrznie, Słupii i Starym Gronowie (17.688,88 zł).

Na ostatni dzień 2023 roku konto 310 – „Materiały” wykazywało saldo Wn w wysokości 14.110,18 zł. Saldo to w części (12.075,68 zł) przedstawiało wartość zapasów paliwa i opału w jednostkach OSP, pozostała wartość, tj. 2.034,50 zł, dotyczyła składników majątku w postaci szpadli, łopat, siekier, kilofów, lin, łomów i obuwia gumowego, znajdujących się w tzw. „magazynie przeciwpowodziowym”, za który odpowiada pan Mirosław Gałęza – inspektor ds. ewidencji ludności i obrony cywilnej.

Stwierdzono brak podstaw do ujmowania tych ostatnich składników majątku, tj. składników o charakterze wyposażenia, na koncie 310 – „Materiały”.

4.2. Inwentaryzacja roczna rzeczowych składników majątku

- 1) W trakcie kontroli ustalono, że ostatnią „pełną” inwentaryzację rzeczowych składników majątkowych przeprowadzono na podstawie zarządzenia 176.727.2021 Burmistrza Debrzno z dnia 5 listopada 2021 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji za rok 2021. W myśl tego zarządzenia inwentaryzacją należało objąć: grunty; drogi; środki trwałe w użytkowaniu; środki trwałe, do których dostęp jest utrudniony; pozostałe środki trwałe objęte ewidencją ilościową; pozostałe środki trwałe; własne składniki majątki powierzone kontrahentom oraz składniki majątku będące własnością innych jednostek.
- 2) Do przeprowadzenia inwentaryzacji powołano czteroosobową komisję inwentaryzacyjną – zarządzenie Nr 176.727.2021 Burmistrza Debrzno z dnia 5 listopada 2021 r. w sprawie powołania Komisji Inwentaryzacyjnej.
- 3) Z przedstawionych do kontroli dokumentów, obejmujących m. in. arkusze spisu z natury, protokoły weryfikacji, zestawienia zbiorcze spisów z natury oraz sprawozdanie Komisji Inwentaryzacyjnej z przebiegu spisu z natury wynikało, że inwentaryzacja nie wykazała różnic pomiędzy stanem ewidencyjnym, a stanem rzeczywistym.
- 4) Ww. inwentaryzację przeprowadzono z zachowaniem częstotliwości określonej w art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości.
- 5) Ustalono, że w 2023 roku przeprowadzono inwentaryzację roczną, obejmującą drogi, grunty, pozostałe środki trwałe, składniki majątku powierzone kontrahentom oraz składniki majątkowe będące własnością obcych jednostek. Przeprowadzenie inwentaryzacji zarządził kierownik jednostki zarządzeniem Nr 198.1202.2023 z dnia 23 października 2023 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji za rok 2023.

- 6) Do przeprowadzenia inwentaryzacji powołano Komisję Inwentaryzacyjną – zarządzenie Nr 204.1208.2023 Burmistrza Debrzna z dnia 6 listopada 2023 r. w sprawie powołania Komisji Inwentaryzacyjnej.
- 7) Z przedstawionych do kontroli dokumentów, obejmujących m. in. arkusze spisu z natury, protokoły weryfikacji, zestawienia zbiorcze spisów z natury oraz sprawozdanie Komisji Inwentaryzacyjnej z przebiegu spisu z natury wynikało, że inwentaryzacja nie wykazała różnic pomiędzy stanem ewidencyjnym, a stanem rzeczywistym.

V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

Kontrolę rozliczeń przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2023.

5.1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi

- 1) W 2023 roku na terenie gminy funkcjonowało 9 gminnych jednostek budżetowych – kontrolowany urząd miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie, Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie, 4 szkoły podstawowe (w Debrznie, Myśligoszczy, Starym Gronowie i Uniechowie), Przedszkole Miejskie w Debrznie oraz Żłobek Gminny w Debrznie.

W początkowej części niniejszego protokołu („1.1.1. Wykaz jednostek organizacyjnych”) wykazano, że własną rachunkowość prowadziły dwie jednostki, tj. urząd miejski oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie. Rachunkowość pozostałych 7 gminnych jednostek budżetowych prowadził urząd miejski, wykonując uchwałę Nr 27.XXVIII.2016 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 5 kwietnia 2016 r. w sprawie utworzenia Centrum Usług Wspólnych dla jednostek organizacyjnych Miasta i Gminy Debrzno.

- 2) Kontrolę w zakresie rozliczania gminnych jednostek budżetowych z budżetem gminy z wykonanych dochodów budżetowych oraz wykorzystania środków finansowych na wydatki tych jednostek przeprowadzono na podstawie obrotów na kontach 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych” w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego) oraz na podstawie sporządzonych za 2023 rok jednostkowych sprawozdań: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej.

Informacje o kontrolowanych sprawozdaniach (daty sporządzenia sprawozdań, osoby podpisujące sprawozdania) zawarto w tabeli:

Lp.	Nazwa jednostki	Data sporządzenia sprawozdania		Osoby, które podpisały sprawozdania
		Rb-27S	Rb-28S	
1	2	3	4	5
1.	Urząd Miejski w Debrznie	20.02.2024 r.	20.02.2024 r. - korekta nr 2	Wojciech Kallas – Burmistrz Debrzna Jolanta Cienciąła – główny księgowy Urzędu
2.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie	30.01.2024 r.	30.01.2024 r.	Paweł Władyczak – kierownik Ośrodka; Aneta Gronowska-Jakuniec – główny księgowy Ośrodka
3.	Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie	30.01.2024 r.	14.02.2024 r. - korekta nr 1	Wojciech Kallas – Burmistrz Debrzna Małgorzata Żychlińska – główny księgowy Centrum Usług Wspólnych
4.	Szkoła Podstawowa w Debrznie	30.01.2024 r.	30.01.2024 r.	
5.	Szkoła Podstawowa w Myśligoszczy	30.01.2024 r.	22.02.2024 r. - korekta nr 1	
6.	Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie	30.01.2024 r.	30.01.2024 r.	
7.	Szkoła Podstawowa w Uniechowie	30.01.2024 r.	30.01.2024 r.	
8.	Przedszkole Miejskie w Debrznie	30.01.2024 r.	30.01.2024 r.	
9.	Żłobek Gminny w Debrznie	6.02.2024 r. - korekta nr 1	30.01.2024 r.	

- 3) W toku kontroli ustalono, że sprawozdania budżetowe i finansowe jednostek obsługiwanych przez działające w urzędzie miejskim Centrum Usług Wspólnych podpisawali: pani Małgorzata Żychlińska – główny księgowy Centrum Usług Wspólnych oraz pan Wojciech Kallas – Burmistrz Debrzna.

Stwierdzono, że podpisywanie sprawozdań budżetowych i finansowych przez główną księgową Centrum Usług Wspólnych, działającego w strukturze organizacyjnej urzędu miejskiego, było niezgodnie odpowiednio z przepisami § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 454) oraz § 33 ust. 6 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 342).

Zgodnie z przywołanymi przepisami sprawozdania budżetowe i finansowe jednostek obsługiwanych podpisują główny księgowy i kierownik jednostki obsługującej.

- 4) O wyjaśnienie powyższego poproszono panią Jolantę Miszewską – skarbnik gminy. W złożonym wyjaśnieniu skarbnik gminy podała, że – cyt.: *Urząd Miejski w swojej strukturze posiada Centrum Usług Wspólnych, gdzie Gmina zapewnia wspólną obsługę jednostek oświatowych oraz jednostkom IPC i Żłobek Gminny. Urząd jako jednostka obsługująca zatrudnia głównego księgowego CUW, który posiada pełnomocnictwa od dyrektorów jednostek obsługiwanych do prowadzenia rachunkowości tych placówek. W tym momencie uznano, iż jest to jednoznaczne z podpisywaniem sprawozdań finansowych i budżetowych i nie budzi wątpliwości prawnych. Jednakże począwszy od*

maja zostanie wprowadzona prawidłowa praktyka w zakresie podpisywania sprawozdań jednostkowych jednostek obsługiwanych przez urząd gminy. W tym przypadku kto będzie podpisywać sprawozdania zadecyduje nowy burmistrz jako kierownik jednostki obsługującej, zgodnie z panującymi przepisami prawa.

Cytowane wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pani Jolanty Miszewskiej – skarbnika gminy dot. podpisywania sprawozdań jednostek obsługiwanych przez Centrum Usług Wspólnych – poz. 41 akt kontroli]

a) Rozliczenie dochodów budżetowych

- 1) W 2023 roku do syntetycznego konta 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych” w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego) prowadzono 9 kont analitycznych, po jednym dla każdej jednostki budżetowej.
- 2) Na dzień 31.12.2023 roku konto 222 wykazywało saldo Wn w wysokości 682.422,99 zł – dochodów na taką sumę nie rozliczyły wszystkie jednostki budżetowe.

Wielkości dochodów wykonanych przez poszczególne jednostki, dochodów rozliczonych do końca 2023 roku, a także daty ostatecznego rozliczenia dochodów za 2023 rok podano w tabeli:

Lp.	Nazwa jednostki	Saldo Wn konta 222 na dzień 1.01.2023 r. (B. O.) - zł	Dochody wykonane – obroty Wn konta 222 (zł)	Dochody rozliczone w 2023 roku - obroty Ma konta 222 (zł)	Saldo Wn konta 222 na dzień 31.12.2023 r. (B. Z.) – zł	Data końcowego rozliczenia dochodów za rok 2023
1	2	3	4	5	6	7
1.	Urząd Miejski w Debrznie	127.639,17	9.308.567,51	8.945.512,46	490.694,22	2.01.2024 r.
2.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie	49,62	162.803,01	162.814,94	37,69	3.01.2024 r.
3.	Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie	40.201,20	382.868,49	391.473,25	31.596,44	3.01 i 8.01.2024 r.
4.	Szkoła Podstawowa w Debrznie	45.033,70	305.281,82	306.617,37	43.698,15	3.01.2024 r.
5.	Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie	15.185,84	69.474,43	65.100,21	19.560,06	3.01.2024 r.
6.	Szkoła Podstawowa w Myśligoszczy	4.229,27	59.474,27	53.071,91	10.631,63	3.01.2024 r.
7.	Szkoła Podstawowa w Uniechowie	6.993,43	52.711,03	52.430,04	7.274,42	3.01.2024 r.
8.	Przedszkole Miejskie w Debrznie	46.557,52	463.686,64	464.743,09	45.501,07	3.01.2024 r.
9.	Złobek Gminny w Debrznie	33.625,90	438.987,25	439.183,84	33.429,31	3.01.2024 r.
Razem:		319.515,65	11.243.854,45	10.880.947,11	682.422,99	x

- 3) Z ww. tabeli, sporządzonej w oparciu o wydruk z konta 222 w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego) wynika, że do końca 2022 roku z wypracowanych dochodów nie rozliczyło się 9 (wszystkie) gminnych jednostek budżetowych, a wysokość nierozliczonych dochodów wynosiła 319.515,65 zł.

Ustalono, że w styczniu 2023 roku (w dniach 2, 3 i 4.01.2023 r.) ww. jednostki przekazały na podstawowy rachunek bankowy budżetu gminy dochody na sumę 307.999,50 zł, o 11.516,15 zł niższe od początkowego salda Wn konta 222 w ewidencji księgowej budżetu gminy. W terminie do dnia 10.01.2023 r., wynikającym z zarządzenia

Nr 135.157.2019 Burmistrza Debrzna z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie określenia sposobu przekazywania sprawozdań budżetowych (według § 2 zarządzenia dochody pobierane przez jednostki budżetowe, według stanu na ostatni dzień miesiąca, należało przekazać na rachunek gminy w terminie do 10 dnia następnego miesiąca) dochodów nie rozliczył kontrolowany urząd miejski.

O złożenie wyjaśnienia w powyższej sprawie poproszono panią Jolantę Cienciałę – zastępcę skarbnika.

W złożonym wyjaśnieniu pani Jolanta Cienciała – zastępca skarbnika podała, że – cyt.:

W 2021 roku Urząd Skarbowy przekazał na rzecz wierzyciela na podstawie tytułu wykonawczego należność za podatki – dochód tej należności został rozliczony z budżetem za 2021 rok.

W 2022 roku syndyk w postępowaniu upadłościowym wystąpił o zwrot części przekazanej należności przez Urząd skarbowy, w związku z tym Urząd przekazał na rzecz syndyka kwotę 11.516,15 spowodowało brak środków do przekazania do budżetu.

W październiku zabezpieczono środki w wydatkach Urzędu w celu pokrycia brakujących środków na dochody, u podatnika zrobiono ponowny przypis należności przekazanej syndykowi.

Środki w wysokości 11.516,15 zostały przekazane wówczas do budżetu z dochodami 10.11.2023 r. zamykając rozliczenie dochodów za 2022 rok.

Cytowane wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli

[Wyjaśnienie pani Jolanty Cienciały – zastępcy skarbnika dot. rozliczenia dochodów urzędu miejskiego z budżetem gminy – poz. 42 akt kontroli]

- 4) Ustalono, że z wykonanych w 2023 roku dochodów jednostki budżetowe rozliczyły w dniach 2, 3 i 8.01.2024 r. Rozliczeń dokonano z zachowaniem terminu określonego w przywołanym powyżej zarządzeniu burmistrza z czerwca 2019 r.
- 5) Szczegółową kontrolę rozliczania dochodów w trakcie roku budżetowego przeprowadzono na przykładzie rozliczeń ewidencjonowanych na analitycznym koncie rozrachunkowym 222-7, dotyczących Przedszkola Miejskiego w Debrznie.

Według ewidencji księgowej ww. jednostka przekazała w dniu w dniu 4.01.2023 r. na rachunek bankowy budżetu gminy kwotę 46.557,52 zł tytułem „dochody za XII/2022”. Z wykonanych w 2023 roku dochodów na sumę 463.686,64 zł do końca 2023 roku jednostka rozliczyła dochody w wysokości 418.185,57 zł, pozostałe 45.501,07 zł przekazano do budżetu w dniu 3.01.2024 r.

Ustalono, że wykonane w poszczególnych miesiącach dochody ww. jednostka przekazywała na podstawowy rachunek bankowy gminy terminowo, tj. do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego te dochody dotyczyły.

Rozliczenie wydatków budżetowych

- 1) Do rozliczenia wydatków gminnych jednostek budżetowych prowadzono w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego) 9 kont analitycznych do syntetycznego konta 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych” – po jednym koncie dla każdej jednostki.
- 2) Na dzień 31.12.2023 roku konto 223 wykazywało saldo Wn w wysokości 402.967,34 zł – niewykorzystanych środków na taką sumę nie rozliczyły wszystkie jednostki budżetowe. Wielkości środków przekazanych poszczególnym jednostkom na finansowanie ich wydatków, wydatków wykonanych przez te jednostki, środków rozliczonych do końca 2023 roku, a także daty ostatecznego rozliczenia środków, podano w tabeli:

Lp.	Nazwa jednostki	Saldo Wn konta 223 na dzień 1.01.2023 r. (B. O.) <u>Data zwrotu środków</u>	Środki przekazane z budżetu na wydatki - zł	Wydatki wykonane wg sprawozdania Rb-28S (środki rozliczone) - zł	Saldo Wn konta 223 na dzień 31.12.2023 r. (B. Z.) w zł	Data zwrotu środków
1	2	3	4	5	6	7
1.	Urząd Miejski w Debrznie	335.002,37 2.01.2023 r.	34.640.915,40	34.500.287,06	140.628,34	2.01.2024 r.
2.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie	171.835,44 4.01.2023 r.	13.734.659,59	13.580.334,52	154.325,07	4.01.2024 r.
3.	Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie	89.208,98 2 i 4.01.2023 r.	1.024.384,46	1.019.059,78	5.324,68	3.01.2024 r.
4.	Szkoła Podstawowa w Debrznie	34.186,50 4.01.2023 r.	7.312.043,71	7.288.712,36	23.331,35	3.01.2024 r.
5.	Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie	64.150,65 4.01.2023 r.	2.207.892,13	2.195.355,90	12.536,23	3.01.2024 r.
6.	Szkoła Podstawowa w Myślągoszczy	16.849,80 4.01.2023 r.	2.047.691,85	2.035.074,99	12.616,86	3.01.2024 r.
7.	Szkoła Podstawowa w Uniechowie	24.071,97 4.01.2023 r.	1.595.997,67	1.575.710,08	20.287,59	3.01.2024 r.
8.	Przedszkole Miejskie w Debrznie	36.693,77 4.01.2023 r.	2.926.000,00	2.893.067,78	32.932,22	3.01.2024 r.
9.	Żłobek Gminny w Debrznie	40.159,22 4.01.2023 r.	1.403.996,00	1.403.011,00	985,00	3.01.2024 r.
Razem:		812.158,70	66.893.580,81	66.490.613,47	402.967,34	x

- 3) Z zestawienia wynika, że wszystkie jednostki rozliczyły się z budżetem gminy z otrzymanych w 2023 roku i niewykorzystanych do końca tego roku środków na finansowanie wydatków budżetowych tych jednostek w terminie do dnia 4.01.2024 r.

5.2. Rozliczenia z samorządowymi zakładami budżetowymi

- 1) W 2023 roku na terenie gminy działały 2 samorządowe zakłady budżetowe, tj. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie oraz Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie.
 - W roku tym dotacje z budżetu gminy otrzymał tylko Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie – suma przekazanych temu zakładowi dotacji wyniosła 897.523,00 zł i obejmowała:

- 792.523,00 zł dotacji przedmiotowych klasyfikowanych w § 265 – „Dotacja przedmiotowa z budżetu dla samorządowego zakładu budżetowego” w rozdziałach: 90003 – „Oczyszczanie miast i wsi” (539.923,00 zł); 90004 – „Utrzymanie zieleni w miastach i gminach” (198.000,00 zł) oraz 92601 – „Obiekty sportowe” (54.600,00 zł);
 - 105.000,00 zł dotacji celowych klasyfikowanych w § 621 – „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych” w rozdziałach: 70007 – „Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy” (75.000,00 zł) oraz 90095 – „Pozostała działalność” (30.000,00 zł).
- Otrzymane dotacje Zakład wykazał prawidłowo w złożonym w dniu 31.01.2024 r. sprawozdaniu Rb-30S z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za rok 2023. Dotacje przedmiotowe, na sumę wykazano w przychodach Zakładu, z kolei dotacje celowe na inwestycje i zakupy inwestycyjne, na sumę 105.000,00 zł, wykazano w sekcji „D. Dane uzupełniające” – poz. „Źródła finansowania wydatków inwestycyjnych – dotacje celowe” sprawozdania.
- 2) W złożonych sprawozdaniach Rb-30S z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych ww. Zakłady wykazały wykonanie nadwyżki środków obrotowych w wysokościach: 1.079.537,85 zł – Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej oraz 106.790,75 zł – Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie. Ustalono, że nadwyżki środków obrotowych nie zostały przekazane do budżetu gminy – od 2012 roku w gminie obowiązywała uchwała Nr XIX/212/2012 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 27 stycznia 2012 r. w sprawie zwolnienia samorządowych zakładów budżetowych z obowiązku wpłat nadwyżki środków obrotowych ustalonych na koniec okresu sprawozdawczego do budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Według § 2 uchwały nadwyżki środków obrotowych ww. samorządowe zakłady budżetowe miały przeznaczyć na realizację zadań statutowych.

5.3. Rozliczenia rachunków dochodów

W 2023 roku w żadnej z gminnych jednostek budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 900) nie funkcjonował wydzielony rachunek dochodów, o jakim mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

5.4. Samorządowe osoby prawne

5.4.1. Instytucje kultury

- 1) W 2023 roku na terenie gminy działała jedna samorządowa instytucja kultury, tj. Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie.

W trakcie roku na bankowy rachunek Centrum przekazano, zgodnie z planem wydatków budżetowych, 2.207.510,00 zł dotacji podmiotowych klasyfikowanych w § 248 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury”, w tym:

- 2.023.550,00 zł dotacji w rozdziale 92109 – „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby”;
- 183.960,00 zł dotacji w rozdziale 92116 – „Biblioteki”.

W analogicznym okresie ww. samorządowa instytucja kultury nie otrzymywała z budżetu gminy dotacji celowych.

- 2) Rozliczenie udzielonych dotacji w urządzeniach księgowych kontrolowanej jednostki (Wn konto 810/ Ma konto 224) nastąpiło pod datą 31.12.2023 r. Księgowania dokonano na podstawie otrzymanego w dniu 17.01.2024 r. z ww. instytucji kultury „Rozliczenia otrzymanej dotacji podmiotowej za 2023 rok”.

Na podstawie ww. dokumentu oraz złożonego w tym samym dniu dokumentu „Informacja o przebiegu wykonania planu finansowego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie za okres od 01.01.2023 do 31.12.2023 rok” ustalono, że otrzymane dotacje, stanowiące 82,4% wszystkich przychodów Centrum (2.679.889,81 zł) wykorzystano w całości na finansowanie wydatków związanych z:

- rozdział 92109 – „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby”: wynagradzaniem pracowników (859.187,34 zł); wypłatą wynagrodzeń bezosobowych (93.603,93 zł); organizacją imprez artystycznych i rozrywkowych – m.in. Dzień Dziecka, Dni Debrzna, dożynki (141.406,61 zł); gromadzeniem, dokumentowaniem, tworzeniem, ochroną i udostępnianiem dóbr kultury (20.173,01 zł); wspieraniem kół zainteresowań (6.869,00 zł); pokrywaniem kosztów eksploatacji mienia – m.in. zakup energii elektrycznej, ogrzewanie, wywóz nieczystości (371.591,81 zł); rozpoznawaniem, rozbudową i zaspokajaniem potrzeb kulturalnych (20.865,80 zł); pokrywaniem kosztów utrzymania świetlic wiejskich (229.437,39 zł); pokrywaniem kosztów utrzymania obiektu nad Jeziorem Żuczek (131.343,48 zł) oraz wydatków na kulturę fizyczną i sport – pokrycie kosztów eksploatacji mienia związanego z działalnością sportową, kosztów uczestnictwa dzieci w rozgrywkach i imprezach masowych (149.071,63 zł);
- rozdział 92116 – „Biblioteki”: wynagradzaniem pracowników (160.460,00 zł); gromadzeniem, przechowywaniem i ochroną materiałów bibliotecznych (4.245,78 zł); udostępnianiem zbiorów bibliotecznych – wydatki administracyjne

(4.469,82 zł); zakupem nowych materiałów bibliotecznych (14.002,00 zł) oraz pokrywaniem kosztów eksploatacji mienia (782,40 zł).

Kserokopie obu przywołanych powyżej dokumentów załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: „Rozliczenia otrzymanej dotacji podmiotowej za 2023 rok” oraz „Informacji o przebiegu wykonania planu finansowego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie za okres od 01.01.2023 do 31.12.2023 rok”, sporządzonych w dniu 16.01.2024 r. – poz. 43 akt kontroli]

- 3) Kontrolując ww. dokumenty zwrócono uwagę na dwie pozycje wydatków sfinansowanych dotacją podmiotową z budżetu gminy w rozdziale 92109 – „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby”, na sumę 43.999,65 zł, opisane jako:
- „Związek Emerytów i Rencistów” – 3.999,65 zł wydatków wykazanych w punkcie „Wspieranie finansowe kół zainteresowań” „Informacji...”;
 - „koszty eksploatacji Baszty Czarownic w Debrznie” – 40.000,00 zł wydatków wykazanych w punkcie „Pokrywanie kosztów eksploatacji mienia w zakresie realizacji zadania zleconego” ww. „Informacji”.
- W trakcie kontroli poproszono panią Jolantę Miszewską – skarbnik gminy o złożenie pisemnego wyjaśnienia w sprawie przyjęcia i uznania za prawidłowe rozliczenia dotacji podmiotowej wskazującego na wykorzystanie dotacji do wspierania stowarzyszenia Związek Emerytów i Rencistów, jak też finansowania przez Centrum, z otrzymanej dotacji budżetowej, kosztów eksploatacji obiektu Baszty Młyńskiej w Debrznie (zwanej potocznie Wieżą Czarownic), oddanego w użyczenie Stowarzyszeniu „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” z siedzibą w Debrznie na podstawie umowy użyczenia z dnia 23.03.2012 r.
 - W odpowiedzi pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy przedstawiła kierowane do niej pismo Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie z dnia 18.04.2024 r., podpisane przez panią Olę Karowską – dyrektora Centrum, wskazujące, że – cyt.:
 - „1/ kwota 3.999,65 zł brutto w planie finansowym CKST w 2023 r. została przeznaczona na zakup artykułów spożywczych niezbędnych do organizowania spotkań i imprez okolicznościowych dla seniorów Gminy Debrzno.
 - 2/ kwota 40.000,00 zł brutto w planie finansowym CKST w 2023 r. została przeznaczona na sfinansowanie prowadzenia Punktu Informacji Turystycznej w Baszcie Młyńskiej w Debrznie. Zgodnie z umową współpracy z dnia 2 stycznia 2023 r. pomiędzy Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie a Stowarzyszeniem „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno”.

Wyjaśnienie skarbnika gminy z załączonym pismem Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Debrznie oraz kserokopiami: „Umowy współpracy nr 1/2023 z dnia 2 stycznia 2023 r.”

i „Aneksu nr 1 do umowy współpracy nr 1/2023 z dnia 2 stycznia 2023 r.” załączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pani Jolanty Miszewskiej – skarbnik gminy z załączonym pismem Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Debrznie oraz kserokopiami: „Umowy współpracy nr 1/2023 z dnia 2 stycznia 2023 r.” i „Aneksu nr 1 do umowy współpracy nr 1/2023 z dnia 2 stycznia 2023 r.”

– poz. 44 akt kontroli]

5.4.2. Samorządowe publiczne zakłady opieki zdrowotnej

Na terenie kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego nie funkcjonował żaden publiczny zakład opieki zdrowotnej utworzony przez gminę.

5.4.3. Inne samorządowe osoby prawne

W 2023 roku na terenie kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego nie działała żadna spółka komunalna, tzn. spółka ze 100% udziałem gminy.

*

Projekt niniejszego protokołu przekazano pani Marcie Urbańskiej – Burmistrz Debrzna w dniach 7.06.2024 r. (część obejmująca strony od 1 do 127) i 12.06.2024 r. (od strony 128 do strony 212), celem zapoznania się i wniesienia ewentualnych uwag/wyjaśnień. Pisemne potwierdzenia przekazania projektu protokołu załączono do akt roboczych kontroli.

[Pisemne potwierdzenia przekazania projektu protokołu kontroli pani Marcie Urbańskiej – Burmistrz Debrzna

– poz. 45 akt kontroli]

*

* *

Integralną część protokołu stanowią następujące załączniki:

1. Zestawienie akt roboczych kontroli.

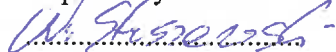
Ustalenia końcowe

1. Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.
2. Ustalenia zawarte w protokole zostały przez stronę kontrolującą przedstawione kierownictwu jednostki i omówione na posiedzeniu zorganizowanym w dniu 17.06.2024 r.

3. Burmistrz Debrzno został poinformowany o przysługującym stronie kontrolowanej prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyny tej odmowy.
4. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod poz. 1/2024.

Debrzno, dnia 17.06.2024 r.

Inspektorzy kontroli

(Waldemar Staszewski)

(Mieczysław Beńko)

URZĄD MIEJSKI W DEBRZNIE

ul. Traugutta 2

77-310 DEBRZNO

woj. pomorskie

tel./fax (59) 833 53 51 : 833 53 66

Burmistrz Debrzno

Marta Urbańska

(Marta Urbańska)

SKARBNIK

Skarbnik:

mgr Jolanta Miszewska

(Jolanta Miszewska)